דבר

דבר יום שלישי ה' באדר ב' תשנ"ה 7.3.95 גליון 21499 · 16 עמודים, המחיר 2.90 ש"ח (כולל מע"מ) באילת 2.40 ש"ח

בלי שנחמיץ סיכוי לשחרור רון ארד, אסור שניגרר לעסקה שתזמין את החטיפה הבאה. ישראל לנדרס (עמ' 9)

בתוספ חינוך אחר: מדיניות הפרדה בחינוך הדתי; חינוך אפור בקרן קרב; הפרשה בניהול בי"ס בחורי (עמ' 11)

העוני על סדר היום העולמי: 120 ראשי מדינות דנים בקופנהגן בדרכים לחיסולו (עמ' 13)

חדשות חוץ	6
כלכלה	8–7
חינוך אחר	12–11
עכשיו	13–11
ספורט	15

המשטרה תמליץ: כתבי אישום נגד בכירים לשעבר בהסתדרות

בין השאר – נגד הגזבר לשעבר ארטור ישראלוביץ ונגד גזבר מטה העבודה בבחירות להסתדרות ישראל בן־יהודה; החקירה מסתעפת לתקופת המקדימות לראשות הממשלה; בכירים יוזמנו לחקירה; ראש סיעת הליכוד יעקב שמאי נחשד בניצול מיתקנים של ההסתדרות לצרכי אירוח לקראת הבחירות; ח"כ אביטל משלים הבדיקה בממצאי מבקר ההסתדרות, יקבל הבוקר ממצאים נוספים

עוזי פסה יוצא מחדר האוכל של משטרת יפו בזמן הפסקה בחקירתו, אתמול (צילום: אפרידה יוהן/ י.ם.פ.א.)

מאת נתן דונר, אמיד נוימן ואפרים דוידי

המשטרה תמליץ להגיש כתבי אישום נגד בכירים לשעבר בהסתדרות, ביניהם הגזבר לשעבר ארטור ישראלוביץ וגזבר מטה העבודה בבחירות להסתדרות ישראל בן־יהודה. את תגובת ישראלוביץ לא ניתן היה לקבל אמש, אך בן־יהודה מסר לכתב "דבר", כי לא ידוע לו דבר על כך, וש"את מה שהייתי צריך למסור, מסרתי בחקירת המשטרה". המשטרה תבדוק בימים הקרובים תלונה נגד ראש סיעת הליכוד בהסתדרות ח"כ יעקב שמאי על ניצול של מתקני ההסתדרות במהלך הבחירות האחרונות להסתדרות, לצורך אירוח פעילי ליכוד שאמורים להצביע בבחירות להסתדרות.

ח"כ שמאי נחשד בכך שניצל את מתקני ההסתדרות שהשימוש בהם הגיע ל־400 אלף ש"ח. חומר החקירה הועבר לעיון המשטרה, שאמורה לקבל הבהרות בעניין זה גם מח"כ יעקב שמאי. שמאי הגיב אמש: "אם המשטרה רוצה לזמן אותי לחקירה, זו שיטה של המאפיה, להפוך את המאשים לקרבן". עוד אמר, כי אינו יודע דבר על כוונת המשטרה לזמנו לחקירה בעניין ניהול קופת סיעת הליכוד בהסתדרות, שהוא עומד בראשה. עוד הדגיש, שאם המשטרה תזמן אותו לחקירה, הוא יתייצב ללא בעיות.

ממצאים נוספים

במקביל לחקירת המשטרה ישלים יו"ר המרכז לתרבות וחינוך בהסתדרות, ח"כ שמואל אביטל, את הבדיקה בממצאי מבקר ההסתדרות על מעורבותם של עובדים ומימון של "מפעלי תרבות וחינוך" בפעילויות של ה"עבודה" בבחירות להסתדרות. ח"כ אביטל מסר, כי קיבל לידיו ממצאים חלקיים משעם המבקר והבוקר יקבל ממצאים נוספים. לדבריו, הוא יערב את היועץ המשפטי של ההסתדרות, עו"ד ירון קידר, בשיקולים האם יש להגיש תלונות נוספות במשטרה.

חקירת המשטרה בחשדות לאי סדרים בהסתדרות מתפשטת. צוות החקירה בראשותו של אבי גלבוד בוחן חומר חקירה חדש, הנוגע לתקופת הבחירות המקדימות לראשות הממשלה, בהן השתתף מנכ"ל ההסתדרות לשעבר ישראל קיסר. חומר החקירה זורם בימים האחרונים לידי חוקרי המשטרה מכמה ערוצים:

מימון ב־92

ערוץ אחד הוא משרד מבקר ההסתדרות, שהחל לפרסם חומרים שנגנזו בתקופת ההנהגה הקודמת. בין היתר, מדובר על הוצאת כספי ההסתדרות למימון בחירות מקדימות למועמדים ש"רצו" לתפקיד חבר כנסת ב־92'. המועמדים שהתמודדו על תפקיד זה היו חברת הוועדה המרכזת לשעבר שרה אלספקטור, שרצה לכנסת כששימשה ראש המכון הבינלאומי למרכז ומזרח אירופה של ההסתדרות, ח"כ גדעון סגיא שעמד אגף ארגון ומועצות פועלים בהסתדרות שרץ לכנסת, נציג ההסתדרות באירופה, נחום פסה שהיה מנכ"ל קופת חולים שרץ לבחירות המקדימות כששימש מנכ"ל הקופה, ח"כ יעקב שפי, אף הוא היה חבר הוועדה המרכזת בקדנציה הקודמת ומזכיר ארגון הארצי של עובדי התעשייה האווירית, ח"כ אבי יחזקאל שעמד בראש אגף ארגון ומינהל בהסתדרות.

הערוץ השני שממנו זורם חומר הוא מפקידים בתוך ההסתדרות. ערוץ שלישי מגיע מסיעות שהיו באופוזיציה בוועד הפועל של ההסתדרות. הערוץ הרביעי מגיע מעד המדינה עוזי פסה, בנו של נחום פסה.

עוד נודע, כי במהלך החקירה בנוי אתמול חוקרי היחידה הארצית לחקירות הונאה חומר חקירה חדש מתקופה שישראל קיסר רץ לבחירות המקדימות לכנסת. בין היתר, נבחנות ראיות הקשורות בכירים בהסתדרות בהקמת חברת קש שהריצה את קיסר כמועמד לראשות הממשלה. בכוונת המשטרה להזמין בפרשה זו גורמים שונים, בהם ראש המטה של קיסר, ח"כ אביגדור קהלני, שפעל למענו במהלך 91'.

קהלני היה חבר בוועדה המרכזת של ההסתדרות בקדנציה הקודמת ושימש כיו"ר רשת "עמל" ההסתדרותית. יחד איתו פעלו פקידים בכירים בהסתדרות וביניהם גד אגוזי, ראש אגף נכסים ובינוי בהסתדרות. המשטרה מתכוונת להזמין לחקירה את עוזרו האישי של קיסר בתקופת הפריימריס, דוד לוי, תושב בית שאן שנגדו תלוי ועומד כתב אישום בפרשה אחרת. כן מתכוונת המשטרה להזמין לחקירה את מני ויצמן, ששימש ראש אגף ההסברה בהסתדרות והיה מקורב למזכ"ל דאז קיסר. ויצמן הוא עתה סגן ראש עיריית נס ציונה.

עד המדינה פסה המשיך אתמול להעיד במשטרה בעניין הבחירות האחרונות שניהל חיים הברפלד נגד חיים רמון בהסתדרות. פסה חשוד באספקת חשבונות פיקטיביות למפלגת העבודה בתמורה לביצוע עבודות הקשורות למפעלי תרבות וחינוך של ההסתדרות. במהלך עדותו ציין פסה, כי עבודות רבות בוצעו ללא הזמנת עבודה למפלגת העבודה, ביותר מ־1.3 מיליון ש"ח. מפלגת העבודה מוכנה להכיר ב־800 אלף ש"ח בלבד.

בפרשה זו נחקרו עד כה תחת אזהרה ישראלוביץ', בן יהודה גזבר מטה הבחירות, המזכ"ל לשעבר הברפלד וסגנית השר מאשה לובלסקי שהיתה ראש המטה של הברפלד לבחירות. המשטרה מתכוונת להמליץ לעמיד לדין, על פי עדויות שונות כולל של פסה, את בן יהודה ואת ישראלוביץ'. חומר החקירה לא הועבר עדיין לפרקליטות המדינה, נמסר אתמול במשרד המשפטים.

חברת הקש "רניר"

המשטרה גם משלימה את החקירה בפרשה הנוגעת להקמת חברת קש בשם "רניר", שבאמצעותה הועברו 600 אלף ש"ח להברות חקירה פרטיות שביצעו חקירות פרטיות נגד רמון ומועמדים שונים, בהם אנשי ליכוד. בפרשה זו יש ראיות להעמיד לדין גורמים שונים בהסתדרות, כולל את ישראלוביץ'. רמון לא העביר עד כה למשטרה תלונה נגד ישראלוביץ בחשד לשעבוד קרן השביתה של ההסתדרות לבנק אוצר החייל, ללא ידיעה של הגורמים הבכירים בהסתדרות ובהם המזכ"ל היוצא הברפלד.

שר המשטרה משה שחל אמר אמש, כי לא היתה ואין התערבות כלשהי מצד ראש הממשלה בחקירות בפרשה זו, והוסיף כי אין לאף אחד חסינות בחקירה זו. שחל מסר, כי המצב ברגע זה הוא שלגבי חלק מהדברים, הנחקרים עומדים בפני הגשת כתבי אישום, ואילו במקרים אחרים החקירה בעיצומה. היחידה הארצית ליחידות הונאה הובילה חקירה סמויה שנמשכה זמן רב, ועתה, משכשלה לחקירה גלויה, הוחלט על פתיחתה לציבור. החומר מתחלק לנושאים שונים שלגבי חלקם היו פרסומים בימים האחרונים, ואילו בחלק האחר החקירה רק

(המשך בעמוד 2)

עשר פרשיות מתקופת הבחירות להסתדרות: על חלקן הוגשו תלונות, הטיפול לא הסתיים

מאת אפרים דוידי

במהלך מערכת הבחירות בחודשים הראשונים של השנה שעברה הועלו מספר פרשיות, שלא נחקרו. על חלקן הוגשו תלונות במשטרה, אך עד היום לא נודע מה עלה בגורלן. להלן עשר הפרשיות המרכזיות בבחירות להסתדרות, שלגביהן לא ניתנה תשובה ברורה, העומדים מאחורי המעשים ושאלת העונשים.

• איסוף פנקסי חבר בבית אבות של "משען": ח"כ חיים רמון הגיש תלונה למפכ"ל המשטרה לשעבר, רב ניצב אסף חפץ, ב־9 במאי 1994 (יום לפני הבחירות), לפיה בבית האבות של רשת "משען" ההסתדרותית שברמת אפעל נאספו פנקסי חבר בהסתדרות של קשישים תשושים. על פי התלונה של ח"כ רמון, שכר מטה רשימת "חיים חדשים" חברת חקירות שבדקה את התלונה "ואימתה אותה". רמון דרש בתלונתו להפעיל "בדיקה דחופה ונקיטת כל האמצעים, על מנת למנוע מעשה פסול ופגיעה חמורה בטוהר הבחירות".

• איומי פיטורין במסגרת מערכת הבחירות: עו"ד דוד רוטשאי (לשעבר שותף במשרד של ח"כ חיים רמון) הגיש תלונה למשטרה ב־8 במאי 1994 בדבר איומים לכאורה, שהשמיע מי שהיה אז יו"ר אגף הארגון ומועצות הפועלים, מרדכי ששון, נגד עובדת במועצת פועלי בית שמש, סיניה שבו. העובדת, מזכירת מזכיר מועצת הפועלים, התלוננה כי ששון איים עליה שאם לא תעזוב את רשימת "רם" מקום עבודתה לא יהיה מובטח. בתצהיר שניתן על ידי סיניה שבו לעו"ד ירון קידר (עתה היועץ המשפטי של ההסתדרות) נאמר כי ששון אמר לעובדת "המצב שלך אצלנו מאוד לא סימפטי ואת עובדת על חבל דק מאוד. כדאי לך, ברגע שאני מסיים את השיחה, ליצור קשר - כבר עכשיו - עם ראשי מפלגת העבודה בבית שמש, לעזוב את מחנה רמון ולהצטרף למפלגת העבודה".

• כנס של עובדי קופת חולים למען העבודה: זו תלונה נוספת שהוגשה על ידי עו"ד דוד רוטשאי. לפיה, ב־28 באפריל נערך בנתניה כינוס של עובדי קופת חולים באיזור. לדברי תצהיר המתלוננת, אחות מקיבוץ בוקאי, תגית סלם, "הפך להתעמולת בחירות לטובת מפלגת העבודה - כל הנואמים ציינו כי על עובדי קופת חולים להצביע בעבודה בבחירות להסתדרות".

• איגרת לגימלאי חברת החשמל למען העבודה. זו תלונה של חבר ההנהגה היום בנימין גונן. ראשי ארגון עובדי חברת החשמל שיגרו על נייר של הוועד הארצי ועל חשבון ארגון העובדים מכתב לאלפי גימלאי חברת החשמל, המסתיים במלים "אנו בעד חיים הברפלד כמזכיר כללי המעמיד בראש סדר העדיפויות את העובד ואת ענייניו והיה תמיד ידיד אמת לנו - משפחת עובדי חברת החשמל". את האיגרת חתמים חבר ההנהגה ההסתדרות היום, יורב ברקוביץ (יו"ר ארגון העובדים), יו"ר הארגון במרחב הצפון, עמוס אהרן ויו"ר הארגון במרחב ירושלים, איקה יכין. האיגרת שוגרה באפריל 1994 וגונן כינה אותה "תעמולת בחירות של הברפלד על חשבון ארגון עובדי חברת החשמל". אז אמר גונן: "כל חבר ועד - כמו כל חבר ההסתדרות - רשאי לשלוח מכתבים על חשבונו הפרטי ולקרוא להם להצביע כראות עיניו. אולם מכתב מפלגתי הנכתב בשם הוועד הארצי ותשלום על חשבונו הוא מעשה פסול מכל וכל".

• זיוף כרזות בחירות של העבודה: ב־11 במאי 1994 הגיש יו"ר המטה הצעיר של מפלגת העבודה בבחירות להסתדרות, עופר דקל, תלונה בעקבות הפצת כרוז שהוצא כביכול על ידי המטה הצעיר. בכרוז התקפה קשה על המדיניות הכלכלית של הממשלה והשוואה למדיניות הליכוד בעת שלטונו. דקל אמר שאין בידיו מידע לגבי זהות האחראי לזיוף, אך האשים את מטה רמון בזיוף.

• האזנת סתר למכשיר הפקסימיליה של משרד פרסום: ח"כ יעקב שמאי האשים באפריל 1994 כי קיימת האזנת סתר למכשיר הפקסימיליה של משרד הפרסום "צרפתי־שטרנטוס", שהיה משרד הפרסום של מטה הליכוד בבחירות. ח"כ שמאי הגיש תלונה במשטרה ולדבריו "העבודה עמדה מאחורי האזנות". ב־24 באפריל 1994 פנתה עו"ד ציפי ליבני־שפיצר (היועצת המשפטית של מטה הליכוד) לאגף החקירות במשטרת ישראל בדרישה לקבל מידע על התקדמות החקירה בהאזנות הסתר לקווי המטה ומשרד הפרסום.

• שימוש בקג"מ לקידום מועמדי העבודה: חבר מועצת עיריית אשדוד, אילן גילאון, הגיש תלונה במשטרה ב־3 במאי 1994 ביחידה הארצית לחקירות הונאה של משטרת ישראל נגד מנכ"ל קרן הגימלאות המרכזית, שלום תרעמי. גילאון, עמית בקג"מ ותומך רשימת "רם" התלונן במשטרה על סמך הודעתו של תרעמי ברשות השיפוט של ההסתדרות, לפיה חומר תעמולת בחירות לטובת מפלגת העבודה ומועמדה למזכ"ל ההסתדרות נשלח יחד עם תלושי הפנסיה לאלפי פנסיונרים של הקופה.

• "טיול לקברי צדיקים" לקידום מערכת הבחירות: אנשי הליכוד בקריית מוצקין ארגנו "טיול לקברי צדיקים" בגליל מבלי שהסבירו למוזמנים כי מדובר בפעילות מפלגתית במסגרת מערכת הבחירות להסתדרות. הטיול, שעל דבר קיומו נמסר בבתי הכנסת בקריות שליד חיפה, אמור היה להתקיים ב־15 במרץ 1994. לבסוף בוטל הטיול, מבלי שמארגניו טרחו להודיע זאת לעשרות הממתינים משעות הבוקר המוקדמות בנקודות האיסוף. בין הממתינים: קשישות וקשישים רבים.

• הכנת מערכת הבחירות על חשבון ההסתדרות: בחודש מרץ אשתקד ובמשך שלושה ימים ובשלושה מחזורים נפגשו מזכירי מועצות הפועלים ומזכירות נעמת ברחבי הארץ (אז, כולם היו חברי מפלגת העבודה) בסמינר במלון "מבטחים" בזכרון יעקב. העובדים שהו במלון "גני כרמל" והשתתפו בסמינר שכותרתו "מערכת בחירות בעידן החדש". הסמינר היה למעשה, הכנה לקראת הבחירות בישובים השונים והיה לו אופי מעשי ביותר בהנחיית אפרים (זיגי) זינגר, מומחה לשיווק פוליטי. הסמינר אורגן על ידי אגף הארגון ומועצות פועלים ונידונו בו נושאים כגון: "ארגון קמפיין - צעדים ראשונים". "כיצד בוחרים נושאים לקמפיין", "המועמד כמעביר מסר", "הנאום כאמצעי להעברת מסר", "פרסום פוליטי", "גיבוש אסטרטגיית בחירות". "כיצד להתקיף את היריב וכיצד להתגונן", "טלמרקטינג", "מחקרים וסקרי דעת הקהל", "מבנה מטה בחירות", ו"סעיפים מרכזיים בתקציב בחירות".

• בדיקה על מקור הכספים למערכת הבחירות: יו"ר הרשימה המשותפת היהודית־ערבית, בנימין גונן, שיגר ב־3 במאי 1994 תלונה אל מבקר ההסתדרות נפתלי בלומנטל בדרישה "לקיים חקירה מקפת על מקורות המימון של הרשימות הרצות להסתדרות". עוד דרש גונן בדיקה של ספרי החשבונות של הרשימות השונות. בתלונה נכתב כי "הרשימות מוציאות סכומים עצומים לפרסום: הליכוד, כ־40 מיליון ש"ח, העבודה סכום דומה, ורשימת רמון כ־30 מיליון ש"ח. נבקשך להורינו באופן דחוף מה מקור הכספים האלה. כידוע לך, רשימתנו קיבלה הלוואה בסך 670,000 ש"ח - זהו כל הסכום שאנו מוציאים. אנו מוכנים להעמיד לרשותך את ספרי החשבונות שלנו". למרות כמה פניות של גונן, לא קיבל כל תשובה ממבקר ההסתדרות.

ביקורת חמורה על אמינות דובר צה"ל ושרשרת הדיווח

הערה לאלוף לוין ותא"ל ענבר; לא נערך וידוא הריגה על רס"ן חאמד

קובע רב־אלוף (מיל.) משה לוי בדו"ח החקירה שאומץ ע"י הרמטכ"ל; חאמד נהרג כנראה מאש חזבאללה, אם כי נפגע מאש כוחותינו

מאת און לוי

ביקורת חמורה על אמינותה של שרשרת הפיקוד בצה"ל ושל דובר צה"ל מתח אתמול הרמטכ"ל בדימוס משה לוי, בנתחו את פרשת מותו של רב־סרן ביואן חאמד. רב־אלוף (מיל.) לוי קבע כי ככל הנראה נהרג חאמד מאש חזבאללה, אם כי נפגע מאש כוחותינו. לא בוצע לעברו נוהל וידוא הריגה, שלדברי הדו"ח אינו נוהג כלל.

הערה תירשם לאלוף פיקוד צפון עמירם לוין, למפקד יחידת הקישור ללבנון, תת־אלוף גיורא ענבר. לשני קצינים נוספים – דובר צה"ל תת־אלוף עמוס גלעד ומפקד החטיבה המערבית ביקל"ל, אל"מ רפיק סעיד, ניתנה ארכה של מספר ימים בכדי להציג טענותיהם בפני הרמטכ"ל בטרם תירשם להם הערה, כמומלץ בדו"ח ועדת החקירה של רב אלוף (מיל.)

הרמטכ"ל ליפקין שחק קיבל ואימץ אתמול את דו"ח סיכום ועדת החקירה בראשותו משה לוי, אשר מונתה על ידו לחקור את "תוכן הדיווח למשפחת ביואן חאמד ולגורמים אחרים על נפילת המנוח והתאמה בין הדיווח לבין נסיבות האירוע".

הדו"ח כולל 56 עמודים ומורכב משבעה פרקים: מבוא, סדר האירועים, תחקירים ודיווחים, הודעות למשפחת רב סרן ביואן חאמד, מגעי כתב המקומון כלבו עם צה"ל, ופרק מסקנות והמלצות עקרוניות - ארגוניות ואישיות. הרמטכ"ל אימץ את ההמלצות והמסקנות של הוועדה והורה ליישמן.

אתמול זימן אליו הרמטכ"ל את ארבעת הקצינים לגביהם היו המלצות אישיות. לאלוף פיקוד הצפון עמירם לוין העיר הרמטכ"ל כמומלץ בדו"ח על כי "נהג בשיקול דעת מוטעה בעצם קיום השיחה עם הכתב, תוכן הדברים שאמר בקשר לפרטי ההיתקלות והערה הדרוזית. כמו כן על כי מסר דיווח לא מלא למשפחה גם לאחר שהיו בידו פרטים נוספים".

למפקד יחידת הקישור ללבנון, תא"ל גיורא ענבר העיר הרמטכ"ל על כי "מסר תשובה מטעה לשאלת הכתב, שהועברה לדובר צה"ל, אף שידע נתונים נוספים". כמו כן מצאה הוועדה כי תא"ל ענבר "לא דאג בעת הדיווח למשפחה, לתקן ולהשלים את ההודעה, כפי שנמסרה על ידי מפקד החטיבה".

הדו"ח ממליץ להעיר גם לשני קצינים אחרים - מפקד החטיבה המערבית ביקל"ל, אל"מ רפיק סעיד, ודובר צה"ל תת־אלוף עמוס גלעד. אולם השניים ביקשו אתמול בפגישתם עם הרמטכ"ל שהות לעיין בדו"ח על מנת לערער על ההמלצות המתייחסות אליהם.

בדו"ח נכתב באשר לאל"מ סעיד כי "הודעתו למשפחה נמסרה שלא במלואה ויצרה תמונה מוטעית ומקוטעת של ההתרחשויות. וכן שלא הבהיר במו למממנים עליו את פרטי הודעתו למשפחתו של ביואן חאמד".

רב אלוף (מיל.) משה לוי ממליץ להעיר גם לדובר צה"ל תת־אלוף עמוס גלעד על כי "אצלו וביחידתו לא נעשה שימוש יזום ומושכל בנתונים ובכלים שעמדו לרשותו למתן התשובה לכתב". עוד קובע הדו"ח כי "משיחתו עם הכתב ניתן היה להבין שלא נערכה נתיחה לאחר המוות עקב בקשת המשפחה".

הרמטכ"ל דיווח על הדו"ח לראש הממשלה יצחק רבין ולאחר מכן נפגש עם בני משפחת חאמד בכפר מרד שבגליל המערבי. הרמטכ"ל הביע תנחומיו ותנחומי צה"ל על מותו של בנם והביע הוקרתו לחלל אשר נפל בקרב עם המחבלים. הרמטכ"ל ציין בפני בני המשפחה את הקטע בדו"ח של הוועדה: "כניסתו של רב סרן ביואן חאמד אל מקום הימצאם של המחבלים שיבשה את תוכנית המארב של המחבלים, נתנה התראה מוקדמת לכוח צה"ל ובסופו של דבר היוותה את הגורם העיקרי לכך שיתר חיילי הכוח לא נפגעו". הרמטכ"ל הביע הערכה למשפחה על התנהגותה האצילית המכובדת.

(● הידיעה בעמ' 3)

בעמ' 2

הציבור ממשיך למכור דולרים; מומחים: הדולר ימשיך לרדת

פיגוע המוני מתוצרת בית

ראש הממשלה ומזכ"ל העבודה קיימו התייעצות: סוכם להמשיך במדיניות ההפרדה – העבודה לחוד, הסתדרות לחוד והחשודים לחוד

מאת אמיר נוימן

רק בשבוע שעבר הורו הסקרים, כי יצחק רבין ומפלגת העבודה מתאוששים לאט ומתחילים להדביק שוב את הפער שנפתח ביניהם לבין בנימין נתניהו והימין. לאחר תקופה ארוכה שוב נראה רבין מאושש ונ יפק כמה הופעות בוטחות. אפילו האיש המהוסס של תיקי הפנים הורות נראה פתאום כצפר מתגלה.

בכנסת עודדו את עצמם החברים ממפלגת העבודה ומרצ, שעלייתו של נתניהו היא תסמונת בלון נפוח בלבד. זה נשמע רע, אבל אתה זקוק לפיגוע המוני, עקץ דדי צוקר את ביבי: רק פיגוע כזה יזניק אותך שוב קדימה.

השבוע קיבל נתניהו את הפיגוע ההמוני הזה, אך הפעם פיגוע תוצרת בית, בית ההסתדרות־העבודה. מזמן לא נראה מנוף הכנסת המה כל־כך בפעילי ליכוד. אפילו אברהם אפל הנצחי היה שם. מה מביא אותם לכאן? הוורות. לימור לבנת על שאלה רטורית – האף שלהם. הם מריחים את השלטון.

מפלגת העבודה בפניקה. המידע על מה שבאמת מתרחש בחדרי החקירות של המשטרה מגיע במשורה, וחברי הכנסת חוששים: האם המידע המופץ מבוסס ואמיתי, או שהמשטרה עושה מניפולציה כדי להוציא את העכברים מהחורים?

במסדרונות הכנסת מתנהלות שיחות על הטקטיקה הרצויה. העיקר לא לפחד כלל, אומרים פעילים ופעילי־פעילים, הטוענים כי הבהלה מוגזמת. בהלה שתגרור לחדרי החקירות גם כאלה שלא היו מגיעים לשם מלכתחילה. לשם מה היה צריך, למשל, מאיר גת לפתוח אתמול בבוקר את פיו ולספר בראיון לגל"צ על מזימות שלא יצאו לפועל? מי ביקש ממנו מתוח ביקורת אחר מאנשי העבודה.

וכמו בבורסה עוסקים הספקולנטים הפוליטיים במאזני רווח והפסד. מי יעלה ומי ירד? על כל ח"כ שימצא את עצמו מול כתב אישום, יש ח"כ או מועמד שעבודה זו תגדיל את סיכוייו בפריימריס הבאים. על כל שר שינסור עכשיו, יש כבר שלושה מועמדים למלא את מקומו. השר ישראל קיסר מצא את עצמו מלווה במצלמות הטלוויזיה בבואו ובצאתו מהלשכה. לא נעים, אומר הדובר של אחד השרים. להיפך, עונה לו אחד העוזרים, אתה יודע כמה אנשים עומדים עכשיו בתור כדי ליהנות מהמחזה?

תעשיית הרימונים הולכת ומתפתחת. בתחילה היה כדור שלג, אחר כך באו תיבת פנדורה, השלדים בארון ורעידת אדמה, עכשיו מדברים על אש שתשרוף את כולם ועל הטייפון המשתולל.

מזכ"ל העבודה נסים זוילי אינו מבוהל, אך גם הוא שרוי בחוסר ודאות. גם הוא אינו יודע מי ייחקר מחר ונגד מי יש כבר בסיס מוצק לכתבי אישום, כמה זמן יימשך התהליך, שבועות? חודשים? עד הבחירות? ועד היכן הוא יגיע? האם יפגע בבכירים נוספים? במפלגת העבודה כולה?

בדבר אחד הוא בטוח – בית מפלגת העבודה ברחוב הירקון נקי, לפחות מאז נכנס לתפקידו. אתמול התייעץ זוילי עם יו"ר העבודה וראש הממשלה יצחק רבין, והשניים סיכמו, לדבריו, להמשיך בהפרדה: יש מפלגת העבודה, יש הסתדרות ויש אישים חשודים – ואין קשר בין הדברים, עד שלא יוכח אחרת.

אבל גם רבין וזוילי יודעים שהקרקע נשמטת והולכת מתחת לרגליהם. רק לפני יומיים דיברו על ועידה בסוף החודש הבא. מי יודע עכשיו מתי היא תתקיים, אם בכלל. ממתי עורכת מפלגה ועידה כדי להחליט על תקנון הפריימריס שהתווכחו בו קודם, בין יתר הסיבות, לפתיחות החקירה? מישהו חושב שאלפי צירים יבואו בעוד חודש כדי לאשר את התיקונים בחוקה שיאפשרו את חזרתם של יו"ר ההסתדרות חיים רמון וחבריו עמיר פרץ ושמואל אביטל העסוקים עתה בניקוי האורוות? האורוות, יש לזכור, מלאות בחלק לא מבוטל מאותם אלפי צירי הוועידה.

רק אתמול הוחבר על חזרתם של רמון, פרץ ואביטל הביתה בתוך שבועיים־שלושה, וח"כ אלי גולדשמידט הציג בפני רבין את המלצות הוועדה שבראשה עמד, על הוראת שעה שתאפשר מהלך כזה. העיתוי לפגישת רבין וגולדשמידט אתמול נראה, איך לומר, קצת אומלל.

רק לפני כמה ימים עוד דובר על השלמת ה"ערנר דורין" של הממשלה – צירופם של אהוד ברק ויוסי ביילין ב־15 ביוני. מי בוחן לערוב היום שהסיכומים האלה יכובדו ושהפוליטיקאי האחד ברק יצטרף בעוד שלושה חודשים לממשלה ולמפלגה שמניותיהן צוללות בגלל היחידה לחקירות הונאה?

פלילים כמו כל דבר, מסתבר, גם הם עניין יחסי. מחר מה יאמר עד המדינה שמואלביץ' במשפט דרעי או מה יאמר במשפטו של דרעי. כך חולפת לה שוב תהילת עולם.

קצין משטרה בכיר נעצר בחשד לקבלת שוחד

(עע)– חוקרי היחידה לחקירת שוטרים במשרד המשפטים עצרו שלשום בבוקר קצין בכיר במשטרת מחוז ירושלים, בחשד לקבלת שוחד והפרת אמונים.

הקצין, המכהן בתפקיד בכיר למפקד היחידה המרכזית, נעצר בירושלים, ונמסר כי יובא כנראה היום בבוקר להארכת מעצרו בבית משפט השלום.

קצינים במשטרת המחוז סירבו להגיב על הידיעה, והביעו הפתעה ופליאה על המעצר.

במשרד המשפטים נמסר בתגובה כי "היחידה לחקירת שוטרים אינה מתייחסת למקרים אותם היא חוקרת".

העבודה

מפלגת העבודה הישראלית – המרכז

ישיבת לשכת המפלגה תתקיים

ביום חמישי, ז' באדר ב' תשנ"ה, 9 למארס 1995, בשעה 14:00, באולם הישיבות בבית מרכז המפלגה, רח' הירקון 110 תל־אביב.

סדר היום:

1. דו"ח מזכ"ל.
2. ענייני היום/ענייני מפלגה.
3. דו"ח ואישור המלצות הוועדה להחזרת חברים ל"עבודה".
4. שונות.

נסים זוילי
מזכ"ל המפלגה

صورة طبق الأصل

הציבור ממשיך למכור דולרים; מומחים: הדולר ימשיך לרדת

מאת ביל כספי

הציבור המשיך אתמול למכור דולרים, הבנקים המרכזיים המשיכו לרכוש מטבע זה, אך במאבק הכוחות שבין המשקיעים הבנקים המרכזיים מצבם של הבנקים אינו טוב, מכיוון שלציבור יש יותר דולרים מאשר לבנקים. אלו רכשו דולרים אך ללא הועיל.

הדולר ירד אתמול לשפל יומי של 92.34 ינים, 1.3855 מרקים; ואילו הליש"ט עלתה ל־1.6634 דולר.

לדעת מומחים, הדולר ימשיך לרדת, ואת לצערן של מדינות המערב: כל שיורד שערו של הדולר מול היצוא האמריקאי לחו"ל, היבוא לארה"ב מתייקר, האמריקאים ירכשו פחות ואילו היצוא של ארה"ב אליהם יגדל. משמעות הדבר, הרעה במצבם הכספי של מדינות אירופה, בעיקר של מדינות המזרח הרחוק, והגברת האבטלה במדינות אלה.

תוצאות הירידה התלולה בשער הדולר כבר התבטאו בהיצעים גדולים של מניות אמריקאיות ושל אגרות חוב דולריים. מדד דאו, בשעות הצהריים של המסחר הניו יורקי, ירד ל־3,970.24 נקודות, ירידה חצי יומית של 19.37 נקודות, ואילו מחיר אגרות החוב ארוכות הטווח של ממשלת ארה"ב ירדו ל־102=3/16, ירידה של 5/8 נקודות.

הצעים היו אתמול גם בבורסות של מערב אירופה והמזרח הרחוק.

שר החוץ הירדני:
"דסק ישראלי ייפתח בקרוב במשרד החוץ הירדני"

(עי"מ).– שר החוץ הירדני, עבד אלכרים אלכבאריתי, אמר בראיון ל"אלדסתור", כי בעתיד הקרוב מאוד יפתח דסק ישראלי במשרד החוץ הירדני, וישראל תקבל ייצוג דיפלומטי בירדן.

אלכבאריתי הביע את תקוותו, כי סוריה תצליח להשיג נסיגה ישראלית מלאה מכל שטחיה הכבושים מאז 67', באמצעות המגעים והמו"מ שהיא מקיימת עם ישראל.

מקור בממשלת ירדן מסר, כי ירדן וישראל לא חתמו עד עתה על כל חוזה בנוגע להתוויית הגבול הימי בין שתי המדינות, וכי הדברים שפרסמו העתונות הישראלית וסוכנויות הידיעות בנושא חסרי כל בסיס. הוא הוסיף, כי בהסכם השלום בין ירדן וישראל נקבע כי סימונו של הגבול יעשה תוך תשעה חודשים משלב החתימה על ההסכם.

אל גור יבקר ב־5 מדינות במזרח התיכון

(עי"א.פ.פ.).– סגן נשיא ארה"ב, אל גור, יבקר בחמש מדינות במזרח התיכון בין ה־19 ל־24 במארס, נמסר אתמול מהבית הלבן.

גור יגיע בלווית אשתו טיפר ויבקר במצרים, ירדן, ישראל, עומאן וערב הסעודית.

הסיור יתקיים כשבוע לאחר ביקורו במזרח התיכון של שר החוץ האמריקאי, וורן כריסטופר, האמור לצאת את וושינגטון ב־7 במארס, ולבקר במצרים, ירדן, ישראל, ערב הסעודית וסוריה. גור יבקר גם ברצועת עזה, וייפגש עם ראש הרשות הפלסטינית, יאסר ערפאת.

זהו ביקורו הראשון של גור באזור, והוא נקבע כאישור למאמצי הבית הלבן להוציא את תהליך השלום מהמבוי הסתום אליו נקלע.

גור, הנחשב ליועץ בעל ערך של הנשיא קלינטון, היה פעיל עד כה בעיקר במישור הבינלאומי, ובתחום היחסים עם רוסיה ומדינות אחרות של בריה"מ לשעבר.

גרמניה תתמוך ביצוא נשק לתורכיה ולישראל

(עי"א.פ.פ.).– ממשלת גרמניה מתכוונת לתמוך ביצוא נשק לתורכיה, אמר אתמול דובר מטעם משרד החוץ הגרמני, שאישר בכך מידע שהתפרסם ביומון "הפרנקפורטר אלגמיינה צייטונג". היומון טען כי גרמניה הבטיחה גם למכור צוללת לישראל.

בעיתון נאמר כי תורכיה אמורה להצות ערבות כספית של 150 מיליון מארקים גרמניים (107 מיליון דולר) לבניית שתי פריגטות. הדובר הדגיש כי ההחלטה התקבלה בועדת התקציב של הבונדסטאג, ותפורסם רשמית כנראה מחר.

מומחית למדיניות הגנה, השייכת לגוש הירוקים בפרלמנט, אנג'ליקה בר, קראה לחברי ועדת התקציב שלא להסכים לסיוע לתורכיה. "דבר כזה יהיה סטירה בפניו של כל אדם, שהיה קורבן להפרת זכויות האדם במדינה זו", אמרה.

היומון הגרמני הוסיף וציין כי הקנצלר הבטיח למכור צוללת חדשה לישראל. בתחילת 90', קיבלה בון הזמנה לשתי צוללות מישראל, עם אופציה להזמנת צוללת שלישית. לדברי "הפרנקפורטר אלגמיינה צייטונג", גרמניה תערוב לסכום בן מיליארד מארקים גרמניים (715 מיליון דולר), ביצוא נשק לתורכיה וישראל. המידע לגבי סכום זה לא קיבל כל אישור רשמי.

שוחרר בערבות מגלגל חשבוניות פיקטיביות בעזה

(ש).– מחלקת החקירות של אגף המכס ומע"מ חשפה בימים אלה פרשה של הוצאת כ־12 מיליון ש"ח במרמה, באמצעות גלגול חשבוניות פיקטיביות של תושבים בעזה וקבלת החזרי מע"מ במרמה מהמדינה.

על פי החשד, יצר אריק סבג, העוסק בתחום פסולת מתכת, לפני כשלושה חודשים קשר עם מספר עוסקים בעזה וסיפק להם חשבוניות מס ריקות, על שם חברות קש ישראליות. העוסקים מילאו את החשבוניות בסכומים של מאות אלפי ש"ח, שהוגשו לרשות הפלסטינית, שקיבלה החזר כספי משלטונות מע"מ בגין החשבוניות.

עפ"י החשד, בתמורה קיבל אריק סבג עמלה של אלפי ש"ח. סבג הודה בעבירות המיוחסות לו, אתמול שוחרר בבית משפט השלום בתל אביב בערבות ובתנאים של מעצר בית עד ל־12 במרס.

דליקה במשרד שליחויות בתל־אביב

(ש). – דליקה פרצה אמש סמוך לשעה 20:00 בדירה המשמשת משרד לביצוע שליחויות בקומה השלישית של בנין מגורים ברחוב טיומקין בתל־אביב.

שלוש מכוניות כיבוי שהוחשו למקום פעלו במהירות, השתלטו על האש ומנעו התפשטותה לדירות מגורים אחרות בבניין. בדירה שבה פרצה האש לא היו אנשים. למשרד נגרם נזק כבד. דיירי הבניין פונו בעוד מועד ואיש מהם לא נזקק לטיפול רפואי.

במשטרה ובשירות הכיבוי חוקרים חשד להצתה, מאחר שהתגלו שרידי חומר דליק סמוך לכניסה למשרד. החקירה מנוהלת במשטרת מרחב הירקון.

המשטרה תמליץ

(המשך מעמוד 1)

בתחילתה.

שחל ציין כי החקירה החלה למעשה בספטמבר 93', לאחר שהוא העביר חומר של דוח מבקר ההסתדרות מאותה שנה ונראה היה לו שיש דברים המחייבים את התייחסות המשטרה. כחומר זה שהועבר למשטרה היתה תשתית מדריכן שהתגבשה מאז למצב של היום.

השר שחל הוסיף, כי למפכ"ל המשטרה ולראש אגף החקירות ניתנו הוראות חד־משמעיות, שלא לחסוך בשום אמצעים או כוח אדם, מאחר שחקירה מסוג זה מחייבת ריתוק חוקרים כדי למצותה עד תום. לשאלה, אם אין כמצב שנוצר כדי לזעזע את צמרת מפלגת העבודה, השיב שחל: "מה שמנחה אותי בתפקידי כשר המשטרה וחבר הממשלה הוא לדאוג לכך שכל חקירה כלפי אדם ומוסד תהיה ללא משוא פנים".

בתשובה לשאלה, האם אין בגישתו מידה מסוימת של "חיסול חשבונות" בעקבות סבב התיקים האחרון בממשלה, הגיב שחל: "העניין יותר מדי רציני כדי להפכו לדבר של מה בכך. מדובר כאן בדיני נפשות. אני חייב לחיות עם מצפוני בצורה שלמה, ולכן ההתייחסות היא כפי שהייתי מתייחס לכל מקרה, וחס וחלילה לכל יהיה עיוות כלשהו".

עוד אמר השר, כי המשטרה היא "עיוורת צבעים" מבחינה פוליטית. ולגבי השאלה אם היתה או קיימת התערבות של ראש הממשלה, ציין שחל כי מאז שנכנס לתפקידו ראש הממשלה מעולם לא התערב. יתרה מזו, הוא לא היה צריך לדווח לו וכאשר יש נגיעה אישית בו או בחבר ממשלה, הוא מדווח על כך לראש הממשלה, "כדרך כלל מטעמי נימוס, אך מעולם לא היתה התערבות כלשהי של ראש הממשלה, להיפך", אמר שחל.

שר התיירות עוזי ברעם נפגש אמש בברלין עם עמיתיו ממצרים וירדן, והן עיסקו בפיתוח פרוייקטים משותפים (צילום: א.פ.)

ח"כ לס קורא לפרץ ורמון לא לעשות עצמם צדיקים, בהיותם חלק מהמערכת

פרץ: לא השתמשתי במימון הסתדרותי ואני לא צריך הטפות מוסר מאף אחד; רבין: אין אדם מוגן בפני החוק, אם לכאורה עבר עבירות

מאת אפרים דוידי

ח"כ יורם לס (העבודה) האשים אתמול את ראשי ההסתדרות, חברי הכנסת חיים רמון ועמיר פרץ ב"צביעות פוליטית־ציבורית". הוא טען, כי גם בבחירות להסתדרות בשנת 1989 נקטו אותן שיטות שנקטו בבחירות אשתקד. ח"כ לס האשים את עמיר פרץ, בשעתו ראש מטה עיירות הפיתוח במפלגת העבודה בבחירות להסתדרות, כי עשה שימוש לטובת מפלגת העבודה בכל המתקנים, כוח האדם והתקציבים של ההסתדרות בערי הפיתוח.

ראש הממשלה, יצחק רבין התייחס אתמול שוב לחקירת המשטרה על שימוש בכספי ההסתדרות לצרכים לא לה. "אין אדם שיהיה מוגן בפני החוק, אם לכאורה עבר עבירות". רבין, ששוחח עם עתונאים בבנייני האומה בירושלים, כשבא לשאת דברים בכנס לקראת יום עובדת המדינה, אמר: "אנו נמצאים בתהליך. אנו מדינת חוק, וכל אשר יקבע על ידי השלטונות החוקרים והפרקליטות המדינה יכובד. אין אדם שאינו כפוף לחוק, ואין מסגרת שאינה כפופה לחוק". הוא סירב לענות על השאלה אם חשיפת השחיתות בהסתדרות תשפיע על בחירות 1996.

ח"כ לס, שהיה אף הוא חבר במטה, הדגיש כי עמיר פרץ לא לקח דבר לכיסו. הוא אמר שכמה ימים לפני הבחירות, נסע עם עמיר פרץ לאסיפת בחירות במצפה רמון, שם סעדו מאות איש לצלילי תזמורת, במימון של עשרות אלפי שקלים מכספי ההסתדרות. לס אמר, כי מדובר בנורמה, ולפיה אפשר גם להאשים אותו. הוא קרא לחיים רמון ולעמיר פרץ "שלא לעשות עצמם צדיקים, שכן היו חלק מהמערכת וידעו הכל כבר לפני שש שנים".

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות ח"כ פרץ, הגיב אמש: "מעולם לא השתמשתי בתקציבי ההסתדרות למימון מערכת הבחירות של מפלגת העבודה. מערכת הבחירות להסתדרות מומנה מתקציב מפלגת העבודה בלבד".

עוד טען אתמול ח"כ לס: "מה שמדהים אותי בעניין הזה הוא, שמי שעומד היום בראש ההסתדרות, ונמצא כאילו מאשים והמנקה בנקיון כפיו, הם עצמם, הוו חלק מאותו עניין שאני ראיתי כמו עיני. בשנת 89, בבחירות הקודמות, הייתי חלק ממטה "ערי פיתוח", יחד המטה מטעם העבודה היה ח"כ פרץ. הוא לא עשה שום מעשה של שחיתות אישית. להיפך, הוא השקיע המון עבודה, הצליח בתפקידו. מפלגת העבודה הצליחה בערי הפיתוח בזכותו, אבל, הוא עצמו השתמש באופן ציבורי בכל המתקנים, האנשים, התקציבים של ההסתדרות בערי הפיתוח, לטובת מפלגתו".

לס הדגיש בדבריו על פרץ: "הוא אדם נקי, טהור. נסעתי איתו למצפה רמון. בשיא מערכת הבחירות, אני מצאו אנשים אוכלים מכל טוב, תזמורת, זמרים ואורח הכבוד עמיר פרץ, כל המימון והוא ידע את זה - בא מההסתדרות. עכשיו הוא עזב את המפלגה, קפץ להסתדרות. ורמון לא היה עסקן 20 שנה במפלגת העבודה? אני לא מכיר נהגים של ההסתדרות שלקחו את רמון לכל מיני פעילויות של ההסתדרות כאשר הפעילות היתה של מפלגת העבודה? הוא לא ידע את זה? עומדים להם שניים בראש ההסתדרות ואפשר לחשוב שהם המציאו את הגלגל. הם היו חלק מהמערכת הזו. אם מישהו לקח לעצמו כסף צריך לתבוע אותו לדין. אבל הצדיקים האלה, שלא יעשו פרצוף של צדיק תמים. הם ידעו הכל".

ח"כ פרץ הגיב להאשמות ח"כ לס: "אם חוללנו כזאת מהומה, האנשים בוכרים בכל מיני דברים, אדרבא ואדרבא, כנראה עשינו מעשה טוב למדינת ישראל. אני מרגיש מספיק שקט ובטוח, כי אני יודע שכל אזרח במדינת ישראל יודע מהן הנורמות שלי ואני לא צריך הטפות מוסר מאף אחד".

אורון: הפרשה מעידה על הסכנה שבפריימריס

(ש).– גזבר ההסתדרות, ח"כ חיים אורון (ג'ומס), אמר אתמול שהשחיתויות שנחשפו בהסתדרות הן עדות נוספת לבעייתיות שבשיטת הפריימריס בישראל.

בתכנית הרדיו "הכל דיבורים" אמר חיים אורון למראיינת שלי יחימוביץ', "יש לי אלף סיבות לחשוב שהפריימריס אינם מודל מתאים למערכת הפוליטית הישראלית, אבל מי שרצה סיבה נוספת, האוויר מלא אותה".

עם זאת הדגיש ג'ומס, ש"אין כל הצדקה למי ששם ידו בקופה הציבורית".

עוד אמר ח"כ אורון, כי על הפרק האשמות חמורות, שספר החוקים של מדינת ישראל קוצב להן עונשי מאסר. לדבריו, הוא מודע להיבטים הפוליטיים של הפרשה, ואולם, לדעתו, מה שמתרחש כעת ישמש קתרזיס במפלגת העבודה. "יש להבהיר שתם עידן וכעת יש הבחנה ברורה בין כספי ציבור לבין כספים פרטיים".

מזג האוויר

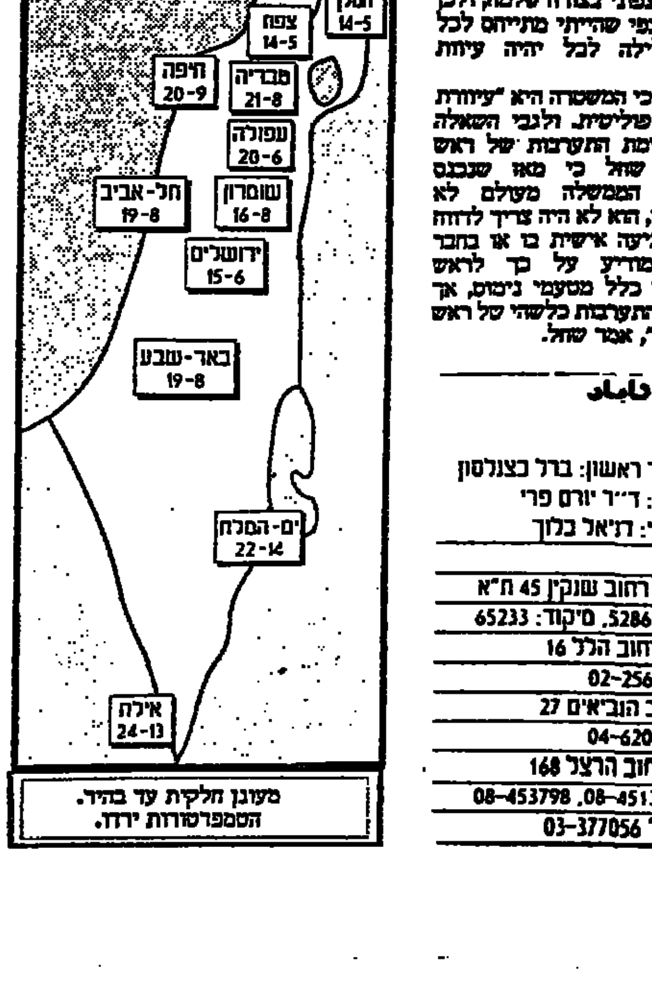

מעונן חלקית עד בהיר. הטמפרטורות ירדו.

פיני שומר: כולם ידעו על קשרי ההסתדרות והמפלגה; האווירה קשה

מאת אפרים דוידי

"אני מאוד מופתע מתגובות רבות ששמעתי בימים האחרונים בעקבות חקירת המשטרה", אמר אמש יו"ר אגף הארגון ומועצות פועלים בהסתדרות, פיני שומר. "כולם ידעו על הקשר, במשך עשרות שנים, בין ההסתדרות למפלגת העבודה. כולם ידעו על הקשר, מראש הממשלה ועד לאחרון הפעילים, כולל חיים רמון".

שומר אמר כי הוא "מתפלא על תגובותיו של מזכ"ל המפלגה נסים זוילי: הרי זוילי היה מעורב מאוד בעשיה במטה הבחירות בזמן הקמפיין. נוצר הרושם שהמסר של זוילי הוא 'יש מפלגה, ויש אנשים בהסתדרות'. אני רוצה להזכיר לכולם, שחברי העבודה הממלאים תפקיד בהסתדרות הם שליחי המפלגה ולא אנשים פרטיים שהגיעו במקרה לתפקיד. היו בחירות במרכז – הכל נעשה באופן גלוי וכל הבכירים של המפלגה בהסתדרות נבחרו בצורה גלויה".

שומר אישר, כי "בקרב חברי הסיעה בהסתדרות האווירה קשה מאוד. אין להשלים עם כך שאנשים עשו שימוש בכספי ההסתדרות לקידומם האישי־פוליטי. אבל בימים האחרונים ההתקפות על הסיעה עברו כל גבול".

יו"ר האגף ההסתדרותי במפלגת העבודה, שלמה אביטן, שמילא תפקיד מרכזי במטה הבחירות של העבודה כאחראי על הפעילות בקרב איגודים מקצועיים וועדי עובדים, סירב אמש להתייחס לחקירה. "יש לאפשר למשטרה לסיים את החקירה", אמר. הוא מסר כי הוא "מבין לליבם" של חברי סיעת העבודה בהסתדרות החשים שמפלגתם נטשה אותם.

הוארך מעצרו של מנהיג החמאס ג'מיל חמאמי

(ש).– ג'מיל חמאמי, מי שנחשב למנהיג הפוליטי של החמאס ביהודה ושומרון, הוחזר אתמול למתקן המעצר ברמאללה, לאחר שבילה את חג עיד אל־פיטר במעצר בית עם בני משפחתו.

בית המשפט הצבאי ברמאללה האריך את מעצרו של חמאמי ב־10 ימים נוספים וקבע, כי הדיון המשפטי יתחדש ביום שני הבא.

התובע סגן יעקב אנוך הודיע כי התביעה תבקש מאסר ממושך בפועל, מאחר שלחמאמי 3 הרשעות קודמות באשמת הסתה וחברות בארגון החמאס. נגד חמאמי, העומד באופן רשמי בראש "האגודה האיסלמית לתרבות ומדעים" בגזרה המערבית, הוגש כתב אישום על הסתה.

צ'אנס

עלה - 10: לב - A: יהלום - 9: תלתן - Q

בכירים בפתח' בהתייעצות בתוניס על תהליך השלום

תוניס (עי"א.אפ.פ.).- כמה חברי הוועד המרכזי של פתח שבהנהגת יאסר ערפאת, הולך בתוניס בהתייעצויות בנושא תהליך השלום הישראלי פלסטיני, מסר מקור פלסטיני יודע דבר.

הדיונים הלא רשמיים החלו שלשום בערב, כהכנה למושב רשמי של הגוף המנהיג את הפתח, שיתקיים בנוכחות יאסר ערפאת, ציין תאכאם באלאווי, חבר הוועד ונציג אש"ף בתוניס.

בהודעה שהועברה למשרדי סוכנות הידיעות הצרפתית, אמר באלאווי כי אופיין של ההתייעצויות הוא "בלתי רשמי לחלוטין" וציין כי השתתפו בהן שמונה חברים נוספים של הוועד המרכזי, בו יושבים בדרך כלל 18 איש.

מדובר בעיקר בפארוק קאדומי, ראש המחלקה המדינית אש"ף ומחמוד עבאס (אבו מאזן) חבר הוועד הפועל של אש"ף ואחד מן החותמים על הסכם השלום הישראלי־פלסטיני.

מלבד באלאווי, תשעה המשתתפים האחרים מוכרים ביחסם המסתייג כלפי הסכמי השלום ופעולתו המדינית של ערפאת.

קאדומי ואבו מאזן הודיעו את מפגש הוועד הפועל של אש"ף, שהתקיים ב־21 וב־22 בפברואר בקהיר, שם הוחלט להתחיל במערכה בינלאומית שתפעל למען הוצאת תהליך השלום מהמבוי הסתום, אליו הגיע, לדעתם, באשמת ישראל.

אמש בטלוויזיה / אמנון אטד

נקיון כפיים נוסח ישראל

הרשות, ערוץ 2

אחרי ששלשום היה זה הערוץ הראשון שהקדיש דקות ארוכות לפרשיות ההסתדרות, הגיע אתמול תורו של ערוץ 2 להקדיש מחצית ממהדורת החדשות לפרשה שתלווה אותנו בוודאי עוד הרבה זמן. אחרי שהתעשתו והבינו כי מדובר בסיפור עיתונאי גדול, הוציאו אתמול עורכי וכתבי חדשות ערוץ 2 מתחת ידם כתבה ממצה ומעניינת. הכתבה נפתחה ברשימת המועמדים לכתבי אישום, כולל ראשי ההסתדרות לשעבר, והמשיכה בניסיון להתחקות על הדרך שבה נעלמו, על פי החשד, מאות אלפי שקלים. בהמשך ראינו גם סדרת ראיונות קצרים עם חלק מגיבורי הפרשה, ואפילו מעין ראיון בפתח ביתו של מי שאמור, לדעת העיתונים, להיות עד מדינה.

למרות הימים הספורים שחלפו מאז פרצה לתודעה הציבורית, הולכת פרשת ההסתדרות ודומה יותר ויותר לפרשת "נקיון כפיים" האיטלקית. הפרשה האיטלקית גרמה, כזכור, לקריסת כל השלטון הישן ולעליית ברלוסקוני לשלטון, וגרמה, אולי, גם לנפילתו. כמו באיטליה, נחשפים גם אצלנו מדי יום שמות חדשים, יותר ויותר בכירים.

אולם בפרשת ההסתדרות הקצב מהיר הרבה יותר. מה שהתפרש מעבר לים על פני למעלה משנה, עומד להתפרץ אצלנו תוך כמה ימים. האנלוגיה בין שתי הפרשיות נמתחה אל כמה וכמה תחומים. את הכתבה המעניינת ביותר השמיע אתמול כתבו הפרלמנטרי של הערוץ השני, ירון דקל. המרוויח העיקרי מהפרשה, אמר דקל, עשוי להיות חיים רמון, ואולי לא.

אם ללמוד מהפרשה האיטלקית, המרוויח הגדול היה אדם שצמח מחוץ למערכת הפוליטית, ויצר מפלגה חדשה, יש מאין, חודשים שלושה לפני הבחירות. רמון, בניגוד לברלוסקוני, היה במשך שנים עסקן פוליטי, וכשבמערכת הפוליטית מתחילים להטיל רפש אחד בשני, כולם מתלכלכים.

חייל צד"ל נהרג ו־2 נפצעו בהתפוצצות מטען חבלה

תותחי נ.מ. של צבא לבנון פתחו באש לעבר מטוסי חיל האוויר שחגו מעל ביירות

מאת אמן לוי ועתי"ם

תותחי הנ.מ. של צבא לבנון פתחו באש לעבר מטוסים ישראלים שחגו מעל לפרברי ביירות אתמול בערב, מסרו מקורות צבאיים ועדי ראייה.

לדבריהם, חיילים המוצבים בבניין משרד ההגנה, שבפרבר בעבדה בדרום מזרח ביירות, ובשדה התעופה של ביירות בדרומה של העיר, פתחו באש לעבר מטוסי הסילון הישראלים.

חייל צבא דרום לבנון נהרג, ושניים נוספים נפצעו קל, בהתפוצצות מטען חבלה אתמול בבוקר באזור הביטחון בדרום־לבנון. גם אתמול נמשכו חילופי האש בין צה"ל וצד"ל וכוחות מחבלים, אולם לדברי גורמי צבא בכירים מדובר בחילופי אש שגרתיים. מפקד צד"ל ביקר אתמול בירושלים, ואמר כי הוא לא מאמין שישראל תנטוש את חייליו.

מטען החבלה התפוצץ אתמול בכפר חולה שבאזור הביטחון בדרום לבנון. המחבלים ירו פצצת מרגמה לעבר כח צד"ל, והפעילו מיטען חבלה רב עוצמה. הפיצוץ אירע סמוך לשעה 11 בצהריים, בשעה שכוח צד"ל היה בפעילות שגרתית באיזור הכפר חולה. כתוצאה מהפיצוץ נהרג חייל ושניים אחרים נפצעו באורח קל. שני הפצועים הועברו לבית החולים במארג' עיון.

תותחים של צה"ל וצד"ל ירו לעבר מקורות הירי של המחבלים מצפון לאזור הביטחון. מלבנון נמסר כי כמה בתים בכפר שקעה ניפגעו כתוצאה מנפילת פגזי ארטילריה ישראליים. ארגון החיזבאללה לקח אחריות על הפיגוע.

מלבנון נמסר אתמול כי חיל הים ירה אתמול בבוקר לעבר ספינות לבנוניות שניסו לפרוץ את הסגר הימי בחופי לבנון. הסגר נמשך למעלה משלושה שבועות. תושבים פרוצת הבטחון ממשיכים להתלונן כי קצינים לבנוניים מתנכלים להם בעת שהם עושים דרכם מדרום לבנון לצפון המדינה.

מפקד צד"ל, הגנרל אנטואן לאחד, ביקר אתמול בירושלים. במהלך הביקור אמר הגנרל הלבנוני כי המשא ומתן עם ממשלת לבנון יתעכב כל עוד חלקי ארץ בלבנון יהיו תחת שליטה סורית בצפון ושליטה ישראלית בדרום. עוד אמר גנרל לאחד כי "אם מדינת ישראל תחליט לוותר על עזרת צד"ל, זה עניינה, אבל אני לא מאמין שרבין יתקע לנו סכין בגב".

אמש בקונצרט / דניאל בלוך

כוחו של מנצח

קונצרט משותף לתזמורת הפילהרמונית הישראלית ולתזמורת הפילהרמונית הצעירה. מנצח: קורט מזור. היכל התרבות.

אמש בהיכל התרבות בתל אביב חברו יחד התזמורת הפילהרמונית הישראלית והתזמורת הפילהרמונית הצעירה לקונצרט משותף במלאת עשור לתזמורת הפילהרמונית הצעירה. המנצח קורט מזור פיקד בשרביטו על ערב מרגש ומרתק, אות הוקרה לנעימות של העתודה המוסיקלית הזאת. הים הצעיר וההתלהבות של התזמורת הפילהרמונית הצעירה העלו את רמת האדרנלין גם אצל התזמורת הותיקה, וההופעה המשותפת הגישה לנו צליל אדיר, יפה וחם בכלי המיתרים, צלול, בהיר ונקי בכלי הנשיפה.

התכנית נפתחה בפתיחה "אגמונט" מאת בטהובן, בביצוע מבריק של התזמורת הצעירה. לאחר מכן התחלפו התזמורות, ולתזמורת הותיקה נוספו כמה מנגני התזמורת הצעירה, וביחד ליוו בקונצרטו לכינור של בראהמס את הכנר הצעיר העולה מרוסיה, מקסים ונגרוב – בלי כל ספק אחד הכוחות העולים בין הכנרים הצעירים בעולם. לונגרוב טכניקה מצויינת ויכולת הבעה לירית מרגשת בקטעים השקטים. עם זאת, היו לו גם כמה קטעים חלשים, בהם נבלע צליל הכינור בליווי של התזמורת, והכנר הצעיר לא הצליח להפיק מכינורו את מלוא העוצמה. ליקויים קלים אלה לא העיבו על הצלחת נגינתו ביצירה קשה לביצוע זו.

שיאו של הקונצרט היה ללא כל ספק בנגינת הסימפוניה מספר תשע, 'מן העולם החדש', מאת דבוראק, בביצוע משותף של שתי התזמורות. כגימיק מיוחד, אולי בשביל השידור הזה בערוץ השני בטלויזיה, התחלפו בכל פרק נגני שתי התזמורות במקומותיהם – פעם הצעירים ישבו במקומות הראשיים ופעם הותיקים. יפי הנגינה ועוצמתה של התזמורת המשולבת חיפו גם על הגימיק המיותר הזה, והתוצאה – אחד הביצועים היפים ביותר של הסימפוניה התשיעית של דבוראק ששמענו בשנים האחרונות.

קורט מזור שב והוכיח את יכולתו כמנצח מעולה, המסוגל להוציא את המקסימום מן התזמורת הפילהרמונית הישראלית, ותיקה כצעירה, ולהעלותה לפסגות של רמה מוסיקלית שאינה נשמעת אצלנו בכל ימות השנה.

בסיום הקונצרט ניגנו שתי התזמורות כהדרן את הפתיחה 'כוחו של גורל' מאת ורדי. שוב ביצוע מעולה, ואין לנו אלא לחזור על כל הסופרלטיבים האפשריים כדי לשבח ולהלל.

אמש בתיאטרון / חיים נגד

כמו תרנגול מרוט־כנף

תיאטרון הבימה מציג: הקוקריקו, מחזה מאת ז'ורז' פיידו; תרגום: אהוד מנור; בימוי: רוג'ר סמית; תפאורה: פול רוזמסקי; תלבושות: גודי לוין; תאורה: רוברט בריאן; מוסיקה: אפי שרשבסקי; משתתפים: ערן אוחנה, ליליאן ברטו, נתן דטנר, רוברט הניג, יותם זילברמן, אליעזר יונג, שמעון כהן, אברהם מור, דליה פרידלנד, יעל פרל, מאבל ציטרייזל, חלי קיננו, רענה מטינגר, אורנה רוזנבליט, דב רייזר, אהוד שחר.

"את הפעולה שבפארסה", כתב לסינג בספרו "הדרמטורגיה ההמבורגית", "צריך לשחק מהר. אין להותיר לקהל שהות להרהר בסיבה". אף שיש להטיל ספק בהעמקה של לסינג, את העצה עצמה אימצו לעצמם מלכי הפארסה בכל הזמנים, מפיידו ועד האחים מרקס.

לא כך נוהג, משום מה, רוג'ר סמית, הבמאי האנגלי המומחה לפארסה, שהובא במיוחד על ידי ההנהלה הקודמת של הבימה כדי לביים את ההצגה הזאת. "הקוקריקו" היא פארסה איטית ולא מצחיקה, מין תרנגול מרוט נוצה. כאשר מדובר בפיידו, זו תוצאה מפתיעה למדי.

הבמה מלאה מחוות מסוגננות, הנפות ידיים נמלצות, גבות מורמות בתמיהה מופגנת, כריעות וקידות מגומגמות, העוות "הצירה" האמורות לפרש את הטקסט שאינו זקוק לשום פירוש, ומעט מאוד בידור הנובע מן ההיתקלות במשרוך שבפארסה, תכונה שפיידו הצטיין כל כך בתיכנונה, אך בהפקה הזאת היא נשארה על הנייר, כמו תרנגולת חסרת רוח חיים.

הסיפור? מה חשוב הסיפור. כמו תמיד אצל פיידו, כולם חשודים בבגידה בכולם, וכולם מוזמנים לבסוף לחדר במלון פריסאי קטן, עם שלוש דלתות, שמבעדן נכנסים כל הזמן אנשים בלתי צפויים, האמורים להגביר את המהומה ואת ההנאה, במערכה האחרונה, כולם מתפייסים עם כולם, והחיים חוזרים למסלולם עד המהומה הבאה.

ג'נת לאתר, בהקדמה לתוכניה כותב על הפארסה של פיידו: "איש לא הפליא לתכנן מכונות שעשוע בתיחכום רב כמו של פיידו". הצרה היא שהבמאי לא ידע להפעיל את המכונה הזאת כראוי. אצלו היא בקושי דולקת ועד שהיא מתחממת, מגיע הזמן ללכת הביתה. במאי מקומי אולי היה גם מבין, שקהל ישראלי לא יבין מה כל כך מצחיק, שאחת הנשים הלהוטות לאהבה היא שוויצרית המתבלת את דבריה בגוון מלים בגרמנית. בצרפת מתעבת הגרמנים והגרמנית של תקופת פיידו, ואולי אפילו בתקופתנו, הבאמת השווייצרית הזאת, הנשואה לבעל יליד פרוסי המתגורר בשוויץ, נשמעת ודאי מצחיקה מאוד כמטאפורה ללגלגות של כל מה שזר בעיני צרפתים. אצלנו, המבטא הגרמני מעורר אסוציאציות קצת שונות.

תחושת ההחמצה גדולה עוד יותר אם להביא בחשבון את הצוות הנפלא שהועמד לרשות רוג'ר סמית: נתן דטנר (היחיד מבין כל השחקנים, שמצליח ליצור לרגע אחד בכל ההצגה הזאת קשר עם הקהל, כאשר הוא שותה ביצה לא מבושלת), אהוד שחר, שמשתדל מאוד לשחק בדרך מסוגננת, ומצליח בכך, לדעתי, יותר על המידה, עד כדי מבירירות, רענה מטינגר, קומיקאית מוכשרת שנקלעת גם היא אל מבוך המאניירות הפריסאיות המאולצות, ודב רייזר, שקולו ודרך תנועתו על הבמה כמו נועדו מכבתן לפארסה, וגם הוא מחמיץ, שלא באשמתו, את הנקודה. חבל.

דבר
DAVAR

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל	מייסד ועורך ראשון: ברל כצנלסון
עיתון עובדי ישראל	עורך ראשי: ד"ר יורם פרי
	עורך אחראי: דניאל בלוך
המו"ל: "דבר בע"מ"	סניפים:
נודפס ב"דפוס דבר בע"מ"	בית "דבר" רחוב שנקין 45 ת"א
המערכת והמנהלה תל־אביב	טלפון: 5286141, מיקוד: 65233
רחוב שנקין 45 ת.ד. 199. מיקוד 65233	ירושלים: רחוב הלל 16
טלפון: 03-5286141 (6 קווים)	טלפון: 02-256873
פקסימיליה: 03-294783	חיפה: רחוב הנביאים 27
מחלקת המודעות, טלפונים ישירים	טלפון: 04-620111
5286156, 5281860, 5298032	רחובות: רחוב הרצל 168
פקסימיליה מודעות: 03-298032	טלפון: 08-451381, 08-453798
טלפון לפניות הציבור 07.30-22.00 03-5286141	הפצה "ער" 03-377056

יש אפשרות, ולו קלושה, שרס"ן תאמד, כשנורה ע"י החיילים, היה עדיין בחיים

קובע רב-אלוף (מיל.) משה לוי בדו"ח על התקרית; "לאור הנסיבות סביר שנהרג מאש מחבלים"; "רתיעה ממסירת פרטים קשים למשפחה יכולה להיות הסבר לשרשרת הכושלת של הדיווחים. כוונות טובות הובילו לתוצאה הרסנית"; "הדיווח לתקשורת היה שגוי כולו, ויש בו פגיעה באמינות דובר צה"ל"

מאת און לוי

"בכניסתו של רב סרן כיואן תאמר אל מקום הימצאם של המחבלים שיבשה את תוכנית המארב של המחבלים, נתנה התראה מוקדמת לכוח צה"ל ובסופו של דבר היוותה את הגורם העיקרי לכך שיותר חיילי הכוח לא נפגעו", כך קבע רב אלוף (מיל.) משה לוי בממצאי הדו"ח של חקירת נסיבות מותו של רב סרן כיואן תאמר. הדו"ח הוגש אתמול לידי הרמטכ"ל רב אלוף אמנון ליפקין שחק. משה לוי קבע בדו"ח כי חיילי צה"ל לא ביצעו נוהל וידוא הריגה.

להלן מהלך האירועים:

"ביום שני, 19 בדצמבר 1994, בשעות אחר הצהריים, יצא סיור של צה"ל, הכולל כוח רגלי ומשוריין, מבינת ג'בל למוצב שקיף ארנון. רב סרן תאמר הצטרף לסיור מיוזמתו, כדי לבקר חיילים במוצב. הוא נע עם הכוח הרגלי משמאל לדרך. בשלב מסוים סימן בידו ללוחם שנע איתו וזה עצר במקומו. רס"ן תאמר חשף בקיומם של מחבלים, התקדם מעבר לגלי אבנים ומייד אחר כך נשמע צרור ירייה קצר, צעקת 'איי' והוא נראה על ידי חייל מהכוח העיקרי נע מספר מטרים קדימה.

"בהינתן העובדה שטווחי הפעולה בהיתקלות באור יום היו בין 20-30 מטר בלבד, הרי שמסקנתי שכל העדויות על כך שרס"ן תאמר ניתק עצמו מהכוח אין להם מקום. יתרה מזו ניתן אף לומר שהכוח הוא שניתק מרב סרן תאמר, ופרט ללוחם שהיה לידו בתחילה, ואשר שמר מידע זה לעצמו עד לאחר ירי כוחותינו ברב סרן תאמר, לא היו מפקדי חיילי הכוח מודעים למקום הימצאו. חילופי האש, עקרים ככל שהיו, נמשכו כ-20 דקות וכללו ירי נשק קל, רימונים, ד.פ.ב. ומקלע. לקראת סיום ההיתקלות הגיעו חיילי הנח"ל למקום ממנו ראו אדם שוכב ושניים מהם ירו עליו ופגעו בו מספר כדורים עד שנשמעה הקריאה 'אל תירו, זה כיואן'.

"רב סרן תאמר נמצא במרחק של מטרים ספורים, 3-10 ממקום שהיית המחבלים ובמצב המאפשר קשר עין עימם. על גופו נמצאו פגיעות רבות, הבולטות הן במצח ובחזה."

רב-אלוף (מיל.) לוי מציין בדו"ח כי אין באפשרותו לקבוע בוודאות אם רס"ן תאמר הספיק לירות מנשקו האישי. הוא מזכיר כי עבר זמן רב מתחילת ההיתקלות ועד לסיומה ואין ספק שפרט למטרים ספורים שעבר תאמר בתחילה, הוא לא זז ממקומו. "נתונים אלו מבססים את ההערכה שרס"ן תאמר נפגע פגיעה קשה בתחילה, אולי גם פגיעת מוות", אומר לוי.

עוד קובע לוי, כי "אין מנוס, עם כל הצער והקושי, על אף ההערכה הסבירה מאוד שנהרג מאש המחבלים, מלקבוע שקיימת אפשרות, ולו קלושה, שרס"ן תאמר, כאשר נורה על ידי החיילים, היה עדיין בחיים. עם זאת לא מצאתי כל תימוכין לטענה, שהיה כאן מה שמכונה וידוא הריגה. אפשרות זו אינה עולה מהנסיבות של ההיתקלות, וגם לא מדברי העדים עצמם".

הטיפול הרפואי:

"הדו"ח קובע כי החיילים הראשונים שהגיעו לרס"ן תאמר, עם סיום ההיתקלות, העריכו שאינו בחיים, וחובש שהגיע מספר דקות אחריהם ניסה להחזירו ולא עלה בידו. הרופא שאיחר להגיע, קבע את מותו. הגורמים המוסמכים החליטו שאין צורך בנתיחה לאחר המוות, ולאור המידע שהיה בידיהם אני רואה החלטה זו כסבירה. עם זאת קיים נוהל המחייב תיאור חיצוני של החלל. נוהל זה לא קוים. ייתכן שפרטים שהיו עולים בתיאור החיצוני היו מסייעים בהערכת סיבת המוות."

דיווחים ותחקירים:

"ככלל התנהלה מערכת הדיווחים והתחקירים כסדרה. מייד עם סיום ההיתקלות ותוך כדי המשך הפעילות – מרדף אחר המחבלים שברחו ופעולות מבצעיות אחרות, נאספו הפרטים והועברו דיווחים. עוד באותו לילה ערך מפקד החטיבה המרחבית תחקיר עם חיילים ומפקדים. כבר בתחקיר זה נאמר שרס"ן תאמר נפגע גם מאש כוחותינו לקראת סיום ההיתקלות. הועלתה האפשרות שהיה אז בחיים. בשלב זה הוחלה להיווצר מערכת כפולה, ואולי גם משולשת, של דיווחים. סיכומי תחקיר זה ותחקירים נוספים, הכוללים הפרטים לעיל, הועברו לכל הגורמים הנוגעים בדבר. פרטים אלו הועלו גם בסיור שקיים האלוף וקציני המטה בשטח ההיתקלות, לפני ההלוויה, ובדיווח בעל פה של האלוף לרמטכ"ל. למרות זאת לא הועברו פרטים אלו בדיווח המבצעי השוטף. לאחר פרסום בתקשורת נבחנו פרטי ההיתקלות מחדש, והיו תחקירים אצל אלוף הפיקוד, הרמטכ"ל, ותמונת המצב הובנה במלואה. עם זאת גם בשלב מאוחר זה נמשך פער מסוים בדיווחים".

דיווח למשפחה:

"ההודעה על מותו של רס"ן תאמר נמסרה למשפחה על ידי קצינת העיר טבריה. פרטי ההיתקלות ונסיבות מותו של רס"ן תאמר נמסרו למשפחה לאחר ההלוויה. טבעי שבנסיבות אלו יש לכל אחד מהנוכחים תיאור שונה של מה שנמסר. כפי שעולה מעדותם של אל"מ רפיק סעיד ותא"ל גיורא ענבר, נאמר שרס"ן תאמר 'נהרג מאש מחבלים... ויש סבירות שחיילים פגעו בו.' בני משפחה ואחרים לא קלטו את האפשרות של ירי כוחותינו ברס"ן תאמר ז"ל".

מכאן ואילך, מתחיל להיווצר פער בין תיאור ההיתקלות, כפי שעולה מהתחקירים, לבין מה שנמסר למשפחה; וכן מה הובן על ידי אחרים על מה שנמסר למשפחה. רב אלוף (מיל.) לוי קבע בדו"ח כי "פער זה נוצר משתי מערכות שונות. האחת – ערבוב תחומים מסוכן בין הנתונים לבין ההערכה. היה דיווח, קלוש ככל שיהיה, שרס"ן תאמר היה עדיין בחיים, כאשר חיילינו ירו בו, ואין בידינו הוכחה חד משמעית שהוא מת לפני כן. עם זאת יש מקום להערכה סבירה, לאור הנסיבות שתוארו, שהוא נהרג מאש מחבלים.

"המערכת השנייה נובעת מרתיעה, אולי מובנת, מלמסור פרטים קשים למשפחה על נסיבות המוות. רתיעה זו יכולה להיות הסבר לשרשרת הכושלת של דיווחים למשפחה, לתקשורת ולמפקדים. לדידי אין זה מקובל כלל ועיקר, לא כהסבר ואפילו לא כתירוץ. יש כאן מצב אופייני של כוונות טובות המובילות לתוצאה הרסנית, לא רק במקרה הפרטי, אלא בהשפעתם על הרקמה העדינה והחיונית כל כך של מערכת דיווח מדויקת ומפורטת, שהיא לבנת יסוד בתפקודו של צה"ל."

לוי כותב בדו"ח כי נדרש לשאלה האם אי מסירת כל פרטי ההיתקלות היא מעשה של בודדים, שיצר שרשרת של אי הבנות, הסתרות ופגיעה במהות הדיווח והאמינות, או שמא היתה כוונת מכוון שמטרתה הסתרת פרטים. אפשרות זו עולה מהקלטת שיחת כתב המקומון כלבו עם אלוף הפיקוד, ומעדות עקיפה נוספת, המתמקדת בשיחה של האלוף, מפקד יק"ל והמח"ט בשטח לאחר שהוסברו לאלוף פרטי ההיתקלות. לוי קבע כי "מעדויות שבידי אני מגיע למסקנה, שלא היה בפגישה זו סיכום מכוון להסתרת מידע. נדברו בה על הצורך לבחון היטב את פרטי הירי של חיילינו, ועד אז לא להיכנס לפרטים עם המשפחה. אני מסכים שלא מודיעים למשפחה פרט כאוב, אלא לאחר בדיקה מעמיקה, אך זו יצרה אצל המשתתפים בה חוסר ביטחון רב כאשר נדרשו לנושא, והיה בה כדי לשבש את התייחסותם בהמשך. לא מצאתי שליקויים אלו נבעו מתוך הסכמה מכוונת להעלמת מידע."

באשר להודעות לתקשורת, כותב לוי "ההודעות הראשונות לתקשורת על נסיבות ההיתקלות בה נהרג רס"ן תאמר ציינו, ובצדק, את התנהגותו הראויה לציון, וכן את העובדה שפעולת הכוח היתה לקויה והמחבלים נחלצו ללא פגע. מכאן ואילך החלה מסכת של שגיאות, העלמת מידע, הכחשת עובדות וטיפול כושל של מערכות הפיקוד ודובר צה"ל.

כתבי כלבו שאלו שתי שאלות עיקריות. האם נהרג רס"ן תאמר מאש כוחותינו, והאם היה וידוא הריגה. תשובתו הבוטה של מפקד יק"ל היתה שטענות הכתב אינן נכונות, ובסופו של דבר נמסרו כך לכתב. התשובה הועברה לכתב ללא אישור אלוף הפיקוד, בניגוד לנהלים. ניסוח אומלל זה לא שיקף את העובדות במלואן, נתון שהיה ידוע בשינוי זה או אחר למספר לא קטן של קצינים בתוך יחידת דובר צה"ל, כולל הדובר עצמו, ששמע את הדיווח של אלוף הפיקוד בדיון מטכ"ל.

"התפתחות זו הוחמרה לאחר השיחה של כתב כלבו עם אלוף הפיקוד. שיחה זו אוששה את דעת הכתב, שאכן תשובת דובר צה"ל איננה נכונה. שיחת האלוף יצרה מימד חדש, בעייתי בהרבה, לאמינות הדיווח לתקשורת ולמשפחה. האלוף, שלדעתו חרד לפגיעה במשפחה, נתן בידי הכתב מידע לא שלם על האירועים, כולל הערכות שבהמשך לא עמד מאחוריהן ולא דאג להכחיש נתונים שהוצגו על ידי הכתב. בנוסף עסקה שיחת האלוף בהיבט הדרוזי וכללה הערות שגויות ומיותרות. משיחה זו, שגם לדברי האלוף היתה מוטעית ומיותרת, ומעדויות נוספות, ניתן להסיק שהאלוף היה ער לפער הדיווח למשפחה ולתקשורת. התוצאה היא רצף של עיוותים בנתונים ובהתייחסויות. הכתב טילפן אל דובר צה"ל ומסר לו כי יש בידו בעקבות שיחתו המוקלטת נתונים נוספים, ונתן בידו הזדמנות ושהות נוספת לתשובה אחרת. אחר מכן נערכו שיחות רבות בין כל הנוגעים בדבר, אלא, שלמרבה הצער, הן נסבו ברובן על בירורים לצורכי כיסוי וטענות, ולא לתיקון המעוות."

משה לוי מותח ביקורת חריפה על דובר צה"ל, ואומר: "היחסים בין צה"ל לתקשורת חייבים בטלטלה. אין ספק שבחיינו הפרטיים והציבוריים תופסת התקשורת על ענפיה השונים מקום מרכזי. תחום זה חייב להיבחן בחינה יסודית ומפוכחת, נטולת משקעים ורגשות. דובר צה"ל ומפקדת הפיקוד לא עמדו במבחן במגעיהם עם התקשורת. תשובה לא אמינה שניתנה על ידי מפקד יק"ל הפכה לציר המרכזי אף שמרבית העוסקים בה, משך הטיפול הארוך, ידעו שלפחות אינה שלמה. וניתן היה להעביר פרטים נוספים שהיו משנים את התמונה לחלוטין. ההתנהגות היתה שיש אמת ונתונים, ויש 'מה שצריך להעביר לתקשורת'. זו גישה חמורה. האמת אחת היא, והמגבלות על פרסומה יכולות להיות רק משתי סיבות: שיקולי ביטחון וצנעת הפרט. לסיכום, תהליך הדיווח לתקשורת באירוע זה היה שגוי מתחילתו ועד סופו ויש בו כדי לפגוע באמינות דובר צה"ל ומפקדיו."

בהמלצות: לתת מענה ארגוני ליחסים עם התקשורת

מאת און לוי

ממצאים חמורים נחשפו בדוח ועדת לוי שעסק בשיטת הדיווח על התקרית בה נהרג רב סרן כיואן תאמר.

הרמטכ"ל לשעבר משה לוי, שמונה לחקור את הנושא, קבע כי יש לבחון את המבנה של המפקדות כדי שיתנו מענה ארגוני, מגובה בנהלים, התואמים את הנדרש ביחסי צה"ל עם התקשורת.

הדוח ממליץ לבסס ולשנן בצה"ל את ההוראה הקובעת את התקשורת כאחד הגורמים המשפיעים בהערכת המצב. יש להבהיר, שהשתתפותם של דובר צה"ל ואנשיו בדיונים נועדה לשמור אותם בתמונת המתרחש ולהרחיב שילוב זה ככל שניתן.

באשר לתחקיר מפקדת חילות השדה קבע לוי, כי יש מקום לתחקיר מקצועי שינתח את שרשרת האירועים סביב הריגתו של הקצין. במהלך העדויות שהובאו בפניו הובהר לו כי [illegible] בהוראה ברורה [illegible] החיילים והמפקדים בנושא וידוא הריגה.

לוי קבע, כי "לא מספיק לקבוע שאין הוראה כזו. קיימים בצה"ל תהליכים שבנסיבות יכולים להוביל את חיילים למצבים אסורים. לכן אני ממליץ לבחון מחדש את הכרת הנוהל ולעקור מהשורש נהלים ותרגולות שיש בהן כדי להטעות וליצור את המבוכה הקיימת היום".

אלוף עמירם לוין

אחיו של כיואן תאמד:

"מאמינים לצה"ל, הפרשה סגורה"

הרמטכ"ל שחק והאלוף לוין ביקרו בבית משפחת תאמד ומסרו לידיה את מסקנות החקירה

מאת שמעון וייס און לוי

"אנחנו מאמינים בתוצאות החקירה, ברב אלוף משה לוי, ברמטכ"ל ובאלופים, ורואים את הפרשה כסגורה" אמר אתמול תאפו תאמר, אחיו של רב סרן כיואן תאמר, הקצין הדרוזי שנהרג בהיתקלות עם מחבלים בדרום לבנון.

במשפחתו של תאמר בכפר מר'ר שבגליל הביעו אמש תקווה, כי פרסום ממצאי החקירה יביא את הפרשה סביב נסיבות נפילתו לקיצה. עם זאת אמרו בני המשפחה כי הפרשה לא היתה מתעוררת לו דיווחו הקצינים הבכירים של צה"ל למשפחה את כל האמת על נפילתו ללא מורא וחשש.

הרמטכ"ל, רב אלוף אמנון ליפקין שחק, ואלוף פיקוד הצפון עמירם לוין, ביקרו אתמול בבית משפחת תאמר ומסרו לידיהם את ממצאי חקירתו של רב אלוף (מיל.) משה לוי.

שחק והאלוף לוין קראו לבני המשפחה את ממצאי הדו"ח, והסבירו להם בפירוט כמבלונות את משמעותו. בני המשפחה שאלו שאלות שונות על הדו"ח והביעו את דעתם ושחק השיב להם באריכות. כעבור שעה קלה נפרדו הקצינים הבכירים מהמשפחה, והביעו תקווה כי הדו"ח הממצה ישים קץ להרושת השמועות סביב אופן נפילתו של בן המשפחה.

לאחר ביקור הקצינים אמרו קרובי משפחתו של כיואן תמר כי הם מקווים שצה"ל יסיק את המסקנות המתבקשות כדי שבעתיד לא יתרחשו מקרים דומים, וכי אין הם מחפשים עריפת ראשים אלא אך ורק את האמת.

בני המשפחה שיבחו את האלוף לוין על פועלו ועל העובדה שליווה את המשפחה לאחר שהפרשה פרצה ולא התחמק מהם. הם הודו לרמטכ"ל ולמשה לוי על עבודתם ועל טיפולם האישי בפרשה העגומה. כל בני המשפחה הביעו תקווה כי הפרשה הגיעה לסיומה בתקשורת, וכי לא יפגע זכרו של בן המשפחה ששירת שנים רבות בצה"ל ונפל על משמרתו בדרום לבנון. לאחר הביקור אמר תאפו תאמר, אחיו של כיואן, כי "צה"ל מסר לנו את האמת ובטוח שהוועדה מסרה לנו את האמת. אנחנו קיבלנו את הממצאים, ובשבילנו עכשיו הפרשה סגורה". עוד אמר: "אנחנו מרוצים, האמנו לצה"ל ולאלוף הפיקוד, ובשבילנו הסתיימה הפרשה".

תאפו, אחיו של רב סרן כיואן תאמר, סירב למסור פרטים אודות הממצאים וסירב להתייחס לשאלה אם ביצעו חיילי חטיבת גולני וידוא הריגה.

רבינוביץ: המו"מ עם סוריה איננו בלתי-מוגבל בזמן

מאת דרורה פרל, וושינגטון

מזכיר המדינה וורן כריסטופר יבקש בדמשק תשובות לשאלות שיאפשרו הערכת מצב, אולי אחרונה במסגרת הזמן שנותר להשגת הסדר ישראלי-סורי, לגבי כנות רצונו ועומק מחויבותו של הנשיא אסד להשגת שלום עם ישראל.

שגריר ישראל בוושינגטון, איתמר רבינוביץ, ראש משלחת ישראל למו"מ עם סוריה, יוצא היום לארץ כדי להשתתף בהכנות לקראת ביקורו של כריסטופר שיגיע לישראל מחרתיים.

רבינוביץ נמנע מביטויים "סוחפים" כמו קריטי או מכריע לגבי ביקורו של כריסטופר, אבל מייחס לו חשיבות רבה. "ברובד אחד יפעל כריסטופר להחזרת השיחות בין ישראל וסוריה למסלולן וברובד העמוק יותר הוא יבקש לקבל תשובות לשאלות שכולם שואלים: האם סוריה רוצה ויכולה להגיע להסכם שלום עם ישראל", אמר רבינוביץ ל"דבר".

שליחות כריסטופר חשובה, לדבריו, מכמה בחינות. הביקור מתקיים אחרי הפסקה של כמעט שלושה חודשים בשיחות שהושעו על-ידי סוריה, והמו"מ איננו בלתי-מוגבל בזמן. "אפשר להתווכח מתי עובר הקו האדום, אבל ברור שבנקודה מסוימת יעבור קו אדום", אמר רבינוביץ.

רבינוביץ משוכנע שכריסטופר יביא עמו בשובו תשובות, אבל הוא נזהר מלפרט את תוכנן: "אני בטוח שנדע יותר ואני מקווה שמה שנדע יהיה חיובי", אמר.

סוריה דחתה הצעת השלום של רבין

(ע"ד א.פ.פ.) – סוריה דחתה אתמול את הצעת ראש הממשלה, יצחק רבין, לנסיגה קטנה מרמת הגולן תמורת כינון יחסים מלאים, הצעה זו באה לבדוק את נכונותה של סוריה לקיים שלום אמיתי עם ישראל.

ביטאון ממשלת סוריה, "תשרין", כתב כי "המדינה היהודית היא שצריכה להוכיח את שאיפתה לשלום על ידי נסיגה מלאה מרמת הגולן".

"אין ספק שהתוקפן הוא שצריך להיבחן. ישראל שאינה מכבדת את החלטות האו"ם, צריכה להוכיח את כוונות השלום שלה", הוסיף העתון.

שריד: אסור להפסיק את מאמצי השלום עם סוריה

מאת מוטי בסוק

יוסי שריד, השר לאיכות הסביבה, טען אתמול כי הממשלה אינה רשאית להשתחרר מן ההנחה שניתן לכונן שלום עם סוריה עוד במהלך שנה זו.

שריד אמר דברים אלו בעקבות סקירת ראשי מערכת המודיעין, שלשום, בפני הממשלה, ולקראת בואו, היום, של מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, לסבב דילוגים במזה"ת.

לדעת שריד, הממשלה חייבת לוודא לעצמה בזמן הקרוב שאכן מתמצות כל האפשרויות להידברות רצינית עם הסורים, וכי אין חשש להחמצת הזדמנות שלא במהרה תחזור. לדעתו, "שלום עם סוריה לא יכון בלי נכונות ישראלית לרדת מרמת הגולן, כפי שלא יכון שלום בלי נכונות סורית לנורמליזציה מלאה, לסידורי בטחון נאותים ולוח זמנים סביר. זאת חבילת הסכם ואין בילתה. צריך להכיר בה, ואין טעם לחפש חבילה אחרת שאיננה בנמצא וגם לא תימצא".

נפלה הצעת האי-אמון נגד המדיניות הכלכלית

מאת דניאל בן-סימון

עוד הצעת אי אמון נפלה. הפעם הצעה שהוגשה על ידי סיעות האופוזיציה נגד המדיניות הכלכלית של הממשלה. דוברי האופוזיציה השתלחו במדיניות שר האוצר, וקראו לו להתפטר. הם דיברו על האווירה הקשה השוררת בשוק ההון.

שר האוצר, בייגה שוחט, הודה שאכן קיימת בעייה בשוק ההון, וכי הוא נמצא באי יציבות זמנית. יחד עם זאת, הוא העלה על נס את הצמיחה במשק ואת ההשקעות הארוכות בתשתיות המדינה. "חלה ירידה באבטלה, ואנו צפויים לירידה תלולה באינפלציה בחודשים הקרובים", אמר.

הצעת האי אמון נפלה ברוב של 49 נגד 40.

שעת': נתבע תוכנית ולוח זמנים להחזרה מהירה של עקורי '67

"ישראל הכירה בזכות השיבה, אולם תנסה לנקוט סחבת במימושה"; במפגש שעת', פרס ושרי החוץ של ירדן ומצרים תעלה שאלת מספר העקורים – הפלסטינים מדברים על מיליון, ישראל על 200 אלף

מאת דן אבידן

הצדדים הערבים שיטלו היום חלק במו"מ עם שר החוץ, שמעון פרס, ברבת-עמון, בשאלת העקורים הפלסטינים, יתבעו קביעת תוכנית לחזרת העקורים לבתיהם בגדה המערבית ובעזה בכפיפות ללוח זמנים, ומבלי להתחשב במצבם הכלכלי של העקורים. כך אמר אתמול נביל שעת', שייצג את הצד הפלסטיני במפגש.

לצדו של שעת' ישתתפו בפגישה, שרי החוץ של ירדן ומצרים – עבד אל-כרים אל-כבריתי ועמרו מוסא. שעת' אמר כי יתבע במפגש קביעת תוכנית לחזרה מהירה של העקורים לבתיהם, ולמציאת מקורות המימון לשם כך. הוא העריך, עם זאת, שישראל תנקוט בסחבת עד שתאפשר לחלק מהעקורים הפלסטינים לשוב לבתיהם בשטחים. "התרגלנו לסחבת מצד ישראל בביצוע הסכמים, ואני לא רוצה לגלות אופטימיות ביחס למהירות החזרת העקורים" אמר שעת' בהגיעו אתמול לרבת-עמון.

שעת' אמר כי ישראל הכירה כבר בעקרון השיבה של העקורים הפלסטינים לשטחים, בהסכם העקרונות הישראלי-פלסטיני ובהסכם השלום הישראלי-ירדני. לכן, יוקדש הדיון לדבריו בקביעת הנהלים ולוח הזמנים לחזרת העקורים. אולם הוא הודה כי קיימת מחלוקת בין ישראל לפלסטינים מי נחשב לעקור.

הפלסטינים מדברים על כמיליון עקורים פלסטינים מאז מלחמת ששת הימים, ואילו ישראל מדברת על מאתיים אלף. שעת' הסביר כי בעיני הפלסטינים נחשבים כעקורים כל הפלסטינים שברחו מבתיהם עם פרוץ מלחמת ששת הימים, הפלסטינים שהיו רשומים במיפקד האוכלוסין בשטחים ושהו מחוץ להם לפני המלחמה ושישראל לא איפשרה את שובם, והפלסטינים שיצאו את השטחים לאחר המלחמה, וישראל לא התירה להם לשוב לבתיהם מסיבות שונות. לשאלה זו יוקדש כנראה חלק מרכזי במו"מ – מי ייחשב לעקור, ומי מבין העקורים יהיה רשאי לשוב לשטחים. ויכוחים נוקבים בנושא זה צפויים במו"מ המשך בשאלת העקורים.

שעת' האשים את ממשלת ישראל בגישה "גזענית", בגלל כוונתה להטיל מיגבלות על שיבת העקורים לגדה המערבית ולעזה. "זו הגזענות הישראלית העולה על פני השטח מידי פעם. ישראל רואה בכל פלסטיני סכנה המאיימת עליה ומתכחשת לזכות הפלסטינים על אדמתם. העקורים יחזרו לגדה המערבית, בניגוד לפליטי 48', לישראל אין בה לאמר על חזרת העקורים לגדה כי היא שטח כבוש" – אמר שעת' בראיון לתחנת הרדיו המצרית "סאות אל-ערב".

הוא אמר כי חלק מהעקורים יעדיפו להישאר במקומותיהם ולא לשוב לשטחים, אבל ישראל צריכה להסכים עקרונית לזכותם של כל העקורים לשוב לבתיהם.

לדבריו עקורים שישובו לשטחים לקראת הבחירות למועצת האוטונומיה יוכלו להצביע בהן.

שעת' אמר כי במיפגש המרובע היום ברבת-עמון ידון גם מצב תהליך השלום. אם ישראל תגלה במיפגש כוונות רציניות, המיפגש עשוי לתרום לקידום המו"מ המדיני בכללותו בין ישראל לפלסטינים, ואחרת יפנו הפלסטינים לגורמים בין לאומיים שיסייעו בשבירת הקיפאון המדיני, לדברי שעת'.

אתמול נועד שעת' עם המלך חוסיין ומסר לו שדר בעל-פה מאת ערפאת, בו מודה ערפאת לחוסיין על הסיוע שהוא מושיט לפלסטינים. כמו כן נועד שעת' עם עבד אל-כרים אל-כבריתי, ותאם עמו עמדות לקראת המיפגש המרובע היום בשאלת העקורים. כבריתי אמר אחר-כך שלא ייתכן הסדר מדיני יציב במזרח התיכון, אם לא יפתרו גם בעיית הפליטים והעקורים הפלסטינים.

מקורות ברבת-עמון אמרו כי צפוי שבעקבות המפגש היום יוחלט על הקמת ועדות ערביות-ישראליות להמשך הדיון המורכב בשאלת העקורים. עאסים רוושה, מומחה המחלקה הירדנית הממשלתית לנושאים פלסטיניים, אמר כי ירדן מעוניינת שהמיפגש היום "יסלול את הדרך לחזרת כל העקורים הפלסטינים שנעקרו מבתיהם במלחמת ששת הימים". ירדן מעוניינת להיפטר מכמה שיותר עקורים ופליטים פלסטינים, השוהים על אדמתה, וגורמים לה קשיים כלכליים ודמוגרפיים.

בינתיים נמסר ברבת-עמון כי המלך חוסיין יפגש עם הנשיא קלינטון בבית הלבן ב-27 במארס. הוא ידון עמו בשאלת מחיקת החוב הירדני לארה"ב בעקבות חתימת הסכם השלום בין ירדן לישראל בסתיו אשתקד.

אחת מוועדות הקונגרס, הנשלט עתה על-ידי הרפובליקאים, החליטה למחוק השנה מהחוב רק 50 מליון דולר במקום 275 מליון, הדבר מעורר רוגז רב בירדן בחוגי הממשל ובציבור הרחב. הציבור תלה תקוות שהסכם השלום יביא להקלה בבעיות הכלכליות והחברתיות של ירדן – תקוות שבינתיים אינן מתממשות. שאלת מחיקת החוב הירדני לארה"ב תועלה גם על ידי המלך חוסיין בשיחתו עם וורן כריסטופר, הפותח מחר סיור במדינות האזור.

אתמול הודיע שר המשפטים הירדני כי עורכי הדין בשטחים לא יוכלו ליטול חלק בבחירות לאיגוד המקצועי של עורכי הדין הירדנים שיערכו ב-10 במארס – זאת במסגרת מדיניות ההתנתקות של ירדן מהשטחים, עליה הכריז המלך חוסיין עוד ב-88'.

המשטרה הפלסטינית עצרה שני מנהיגי דת ופעילי חמאס

(ע"י.א.ת.ם.) – המשטרה הפלסטינית עצרה שני מנהיגי דת ושני פעילים של החמאס המבוקשים על ידי ישראל, דבר שעורר מחאות ברצועת עזה. כך מסר אתמול מקור בכיר בחמאס.

דובר החמאס, עימאד פאלוג'י, אמר כי הפעילים, תושבי מחנה הפליטים ברפיח, נעצרו בשבת. השניים, מחמוד אבו שמאלה וזיאד אל-עטר, מבוקשים על ידי כוחות הביטחון של ישראל על חלקם ברצח משתפי פעולה.

עוד אמר פאלוג'י, כי שני מנהיגי הדת שנעצרו, שייח' סאלמה אל מסארי מעזה ושייח' אחמד נימר ממחנה הפליטים בחאן יונס, נעצרו לאחר שנשאו ביום שישי האחרון דרשות עוינות לאש"ף.

כ-400 איש השתתפו שלשום בערב בהפגנת מחאה בחאן-יונס, בה הניפו כרזות בגנות מעצרו של שייח' נימר ודרשו את שיחרורו. בדרשתו האשים שייח' נימר (54) את הרשות הפלסטינית בכך שנכנעה לדרישותיה של ישראל ותמכה על הסכמי אוטונומיה ש"אינם משכנעים".

הדובר פלוג'י הוסיף כי "מעצרו של שייח' נימר יהיה בקור לבעיות בחאן-יונס, מכיוון שהדובר במסגד מאוד אהוד".

שייח' סבאח, מצידה, האשים את שירותי הביטחון של ערפאת בעינוי אסירים, וכינה אותם "תומכי הזונות" בדרשה שנשא במסגד פלסטין בעזה, הנשלט על ידי החמאס.

דו"ח זוסמן נקבר סופית

הממונה על השכר: יש חשש לפריצת הסכמי השכר; האיגודים: נכריז סכסוך

מאת אפרים דוידי

הממונה על השכר באוצר, יוסי קוצ'יק, אמר אתמול כי במגזר הממשלתי נוצר לאחרונה אי שקט וקיימת סכנה של פריצת הסכמי השכר שנחתמו לאחרונה. קוצ'יק, שנפגש עם הכתבים לענייני עבודה בבית סוקולוב בתל אביב, ציין כי אי שקט זה בולט במשרד השיכון, במוסד לביטוח לאומי, בקרב עובדי המסים המכס, במשרד ראש הממשלה ובמשרדים נוספים. "אני מתכוון למלא אחר ההסכמים כלשונם, ולא אענה לתביעות שכר נוספות בתקופת ההסכם", הבהיר.

לדבריו, האוצר הציע לעובדי הביטוח הלאומי, בעקבות הפעלת חוק ביטוח בריאות, תוספת של 74 תקנים, תוספת שעות נוספות והגדלה של תקני הרכב. אך העובדים דחו זאת ובאו בדרישה לקבל תוספת שכר לכלל העובדים. נמסר, כי עד היום התווספו במוסד לביטוח לאומי כ-15 תקנים בלבד. קוצ'יק מסר, כי בשירות המדינה מועסקים כיום 300 עובדים בחוזים אישיים וכי מספרם של אלה יוכפל בקרוב. בתשובה לשאלת כתב "דבר" אמר הממונה על השכר: "קיימת הידברות עם האיגודים בנושא החוזים האישיים. אם כי ברור שעם התנגדות העזה של ההסתדרויות, המצדדת בחוזים אישיים, לא יהיו לנו בעיות מיוחדות."

דובר הסתדרות עובדי המדינה סתר את דבריו של הממונה על השכר, ואמר כי מרכז הסתדרות עובדי המדינה נפגש אתמול בתל-אביב. הביע "התנגדות נחרצת וחד-משמעית להעברת קבוצות עובדים נוספת של עובדי המדינה למסגרת חוזים אישיים ובכך לעקוף את החלתם של הסכמי העבודה הקיבוציים". עוד החליט המרכז על הכרזת סכסוך עבודה בשירות המדינה "אם לא יקיים האוצר בהסכם בדבר תוספת דרגה לעובדי המדינה". המרכז גם ייפה את כוחה של המזכירות לנהל מאבק על מעמדם של העובדים הארעיים בשירות המדינה.

על פי נתוני האיגוד כיום מועסקים בשירות המדינה כ-10,000 עובדים במעמד ארעי – ביניהם כאלה המועסקים זה חמש שנים. יצוין, שמזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה, מנחם לזין קרא אתמול לוועדי העובדים "לגלות ערנות ולעמוד על קיום קפדני של הסכמי העבודה במשרדי הממשלה והיחידות".

"עיוותים בשכר"

בשיחה עם הכתבים לענייני עבודה אתמול, ציין קוצ'יק, כי יש עיוותים במערכות השכר הקיימת, ונתן כדוגמא את הפסיכולוגים, שמשקיעים שנים רבות בלימודים ובהתמחות ונמצאים בשפל מדרגות השכר". הוא גילה, כי בכוונתו לפרסם, החל מדצמבר הקרוב, נתונים מלאים על המשכורות של הבכירים במשרדי הממשלה, בחברות הממשלתיות, בבנק ישראל וברשויות המקומיות. בהתייחסו לדו"ח זוסמן, סיפר, כי ועדה מייעצת שפעלה לידו, כוללת את פרופ' צבי זוסמן עצמו וכן את נציב שירות המדינה פרופ' יצחק גל נור, פרופ' אברהם פרידמן, מזכיר הממשלה שמואל הולנדר ואיש התאחדות התעשיינים, עו"ד יוסף גמניה, ואישים נוספים. הוועדה קבעה ש"אין סיכוי ליישם את המלצות הדו"ח". בתשובה לשאלה מדוע לא נכללו נציגים של האיגודים או ההסתדרות בוועדה המייעצת, אך נכלל נציג של המעסיקים הפרטיים, השיב הממונה על השכר: "אני מתייעץ עם אנשי האיגודים בארבע עיניים. עשיתי לדו"ח זוסמן קבורה ממלכתית", הדגיש קוצ'יק.

להערכתו, לא ניתן ליישם את הדו"ח בגלל התנגדות חלק מהאיגודים המקצועיים, שחוששים מהחלשות כוחם כתוצאה מכך, וכן בשל חששות במשרד האוצר מהעלות הגבוהה שתהיה כרוכה ביישומו.

נגד האוניברסיטאות

עוד גילה כי הוא מתכוון, בעצה אחת עם היועץ המשפטי לממשלה, להגיש בשבוע הקרוב "חמש או שש תביעות" נגד ראשי האוניברסיטאות. לדבריו ראשי האוניברסיטאות "חרגו" במתן תוספות שכר למרצים בעקבות ההסכם שנחתם לאחר השביתה בקמפוסים בשנה שעברה. הוא סירב לגלות כמה אחוזי תוספת קיבלו המרצים.

דובר ארגוני הסגל האקדמי מסר אמש בתגובה: "לא היו כל חריגות בתשלומי התוספות. תביעתו של קוצ'יק היא תביעה קנטרנית".

طبق الأصل

חרדים מאיימים לנטוש את בנק הפועלים אם ימשיך מעורבותו באתר המריבה ביפו

הרב הראשי ישראל לאו ניסה לתווך בין החרדים לחברה הבונה באתר, "אילן גת", אך נכשל; הבנק דיווח שגם לקוחות חילוניים מאיימים לנטוש אם ייכנע ללחצים

מאת עזרא חן ואלי ברנר

נסיון תיווך של הרב הראשי לישראל, ישראל מאיר לאו, במחלוקת על אתר הבנייה ביפו, נכשל בשל אי הסכמה בשאלה כיצד לנהוג אם תתגלה, בהמשך החפירה באתר, קבוצת קברים גדולה, ולא קברים בודדים בלבד.

בנק הפועלים, המעורב בפרוייקט הבנייה ביפו, חושש לבריחת לקוחות חרדים. אזהרה בנושא נשלחה לבנק בשגר פקס מחברת אתרא קדישא.

הרב לאו מסר אתמול, כי בשלושה מפגשים רצופים שנערכו בביתו לפני כשבוע לא הושגה הסכמה בין נציגי החברה הבונה לנציגי החרדים. נראה כי החברה הבונה, "אילן גת", חוששת שבהמשך החפירה אמנם תתגלה קבוצה גדולה של קברים, דבר שימנע הקמת שלוש קומות של חניון תת-קרקעי, במתוכנן.

לדברי הרב לאו, ההלכה אינה מתירה לפנות קברי יהודים, אלא יש לאטום אותם. במקרה שיתגלו קברים רבים, תמנע אטימתם ניצול מקסימלי של החניון המתוכנן. לעומת זאת, גילוי קברים מעטים יאפשר הפחתה קטנה בלבד משטח החניון. במפגשים השתתפו הרב ח"כ משה גפני, מ"מ ראש עיריית בני-ברק הרב ירחמיאל בויאר, ראש אתרא קדישא הרב דוד שמידל ועימו שני מומחים בתחום הקבורה, וכן מנהל "אילן גת" אודי אילן, ועורכי-דין ומהנדס מטעם החברה.

בשיחות אלה, לדברי לאו, הושגה הסכמה על דרך העבודה, צורת הקידוח והנחת עמודי הבטון לצורך הדיפון, כולל הסכמה להתייעצות ושיתוף פעולה בין החברה הבונה, רשות העתיקות ונציגי אתרא קדישא.

"כל זמן שאין בדיקה מוסמכת לגבי היקף הקברים המצויים בשטח, קשה להציע פתרונות", אמר לאו. "אני מוכן להציע פתרונות הנדסיים-הלכתיים, כפי שהצעתי בזמנו בהקמת מלון גני-חמת בטבריה, אבל לשם כך נדרש רצון טוב מכל הצדדים".

לדבריו, "כבודנו מחולל בעולם. בעיתונים ובטלוויזיה רואים תמונות של שוטרים גוררים יהודים חרדים. גם בעיתוני גרמניה, וזה מרגיז עוד יותר. כאשר התגלה בהמבורג בית קברות יהודי קיבלו הגרמנים פתרון שהציע הרב הראשי של ירושלים יצחק קוליץ, תוך ויתור על הקמת חניון תת קרקעי".

במקביל לאיום החרדים לנטוש את בנק הפועלים, אומר דובר הבנק, מאיימים לקוחות חילוניים לעזוב את הבנק אם ייכנע לדרישות החרדים. הבנק, אמר הדובר, קשוב לדרישות שני הצדדים. ש"ס הודיעה כי בינתיים אין החלטה להגיש אי אמון בממשלה בנושא.

דובר בנק הפועלים, נחמן שיף, אישר אתמול כי הנהלת הבנק פנתה לפני מספר ימים להנהלת חברת הבנייה "אילן גת", בבקשה שתפתח בשיחות עם ראשי אתרא קדישא בניסיון להגיע לפשרה שתאפשר את המשך הבנייה במקום, בלא לפגוע ברגשות החרדים.

שיף אישר גם כי בנק הפועלים קיבל מאתרא קדישא שגר פקס, ובו אזהרה כי לקוחות חרדיים יעזבו את הבנק, אם לא יפסיק את מעורבותו בפרוייקט. בפקס הופיעה גם תזכורת לפרשת מלון גני חמת בטבריה, שנבנה גם הוא, לפני עשר שנים, מעל בית קברות עתיק. אלפי לקוחות חרדיים נטשו אז את בנק לאומי שהיה מעורב בפרוייקט הבנייה.

שיף ציין אתמול בתגובה כי בנק לאומי היה מעורב בפרוייקט באופן ישיר מאחר שחברה בת שלו, חברת הבנייה אפריקה ישראל, בנתה את המלון, בעוד שבנק הפועלים רק נותן לחברת הבנייה אילן גת ליווי פיננסי.

שיף אמר כי הנהלת הבנק קשובה לקולות משני המחנות, החרדי והחילוני, שגם מכיוונו נשמעו אזהרות מצד לקוחות כי יוציאו כספם מהבנק אם יכנע לדרישות החרדים ויצא מהפרוייקט ביפו. הדובר ציין כי ביומיים האחרונים מתקיימים מגעים בין הנהלת חברת אילן גת ואתרא קדישא, בתיווך הרב הראשי לישראל, מאיר לאו, בניסיון להגיע להסכמה שתאפשר המשך הבנייה בלי לפגוע ברגשות החרדים או החילוניים.

יו"ר סיעת ש"ס בכנסת, שלמה בניזרי, אמר אתמול כי אין בש"ס החלטה להציע אי אמון בממשלה בשל פרשת יפו. "יש לנו זמן עד יום רביעי", אמר. בניזרי גינה את אלה שאיימו על חיי מנהלי חברת אילן גת, אולם הביע הסכמה לאיומי החרם של הציבור החרדי על גופים כלכליים – כגון אלה שנשלחו לבנק הפועלים.

על בית הקברות אמר כי מדובר בעצמות אדם, ואין זה משנה אם הן של יהודים או של גויים – עצמות הן עצמות.

המקובלים יטילו קללה

מאבקם של החרדים נגד המשך החפירות ביפו מתריף גם בזירה אחרת. אתמול הופצו בשכונות ירושלים ובני-ברק כרוזות, ובהן פסק-דין של בד"ץ העדה החרדית, המזהיר מהתקשרויות עיסקיות עם חברת אילן גת.

"כל מי שקונה משרד, דירה או חדר או מאילן גת, יקולל בשלושה דברים – התכנות במחלה ממאירה, שיגעון ופשיטת-רגל", נאמר בכרוזות.

גם בכרוזות מוזכרת פרשיית העבר של מלון "גני חמת" בטבריה. "על קברי מתים וחטאו של יו"ר בנק לאומי דאז, ארנסט יפת יודע", נכתב בכרוזות.

אלפי חסידים השתתפו אתמול בבוקר במקס בריית המילה לנכדו הראשון של האדמו"ר מבעלז, הרב דב יששכר רוקח. בין משתתפי הטקס היו האדמו"ר מגור, האדמו"ר מויזניץ, הרב הראשי לישראל הרב ישראל מאיר לאו, חברי כנסת ורבנים אחרים. בבעלז מציינים, כי רבים מהאורחים הם אנשי החסידות שהגיעו במיוחד לטקס מחו"ל. האולמים נדחסו בתוך מבנה מיוחד שנבנה לצורך הברית בקומה התחתונה בבית המדרש של החסידות בקריית בעלז. האדמו"ר מבעלז ברך את הרך הנולד והושיט אותו לאב הטרי - אהרון מרדכי, שמל בעצמו את בנו. מיד לאחר המילה, הוכרז שמו של הרך הנולד - שלום - על שמו של האדמו"ר הקודם. אלפי החסידים פרצו בשירה אדירה וריקודים שנמשכו שעה ארוכה לאחר תום הטקס. בשעות הצהריים ערך האדמו"ר סעודה חגיגית לרגל הברית בהשתתפותם של אלפיים חסידים ומוזמנים (עתים; צילום: יצחק הררי)

זאב רוזנברג החליט להתפטר מתפקידו כמנכ"ל משרד הדתות

(עו). – מנכ"ל משרד הדתות, עו"ד זאב רוזנברג, הודיע לשר הדתות החדש, שמעון שטרית, על התפטרותו.

בשיחה שקיימו השניים שלשום בלילה דחה רוזנברג את הצעתו של שטרית להמשיך ולכהן בתפקידו ומסר לו מכתב התפטרות. במכתב נאמר, כי הגיע למסקנה שראוי כי יסיים את תפקידו ויפקיד את המשרד והמינויים בו בידיו של השר החדש. רוזנברג מודה במכתבו לשר הדתות על הצעתו להמשיך בתפקידו ומביע לו את הערכתו.

רוזנברג אמר אמש, כי החליט להתפטר מאחר שקיבל הצעה מפתה בשוק הפרטי. הוא הסכים להישאר בתפקידו במשך כמה ימים, עד שימצא לו מחליף.

רוזנברג מונה לפני כשנתיים לפי המלצתו של סגן שר הדתות דאז, רפאל פנחסי, ורוב הזמן כיהן ללא שר, לאחר שש"ס פרשה מהקואליציה ותיק הדתות הופקד בידי ראש הממשלה, יצחק רבין.

גורמים בכירים במשרד הדתות העריכו, כי רוזנברג, שהתרגל לעבוד בצורה עצמאית, אינו מעוניין לתפקד מתחתיו של שר חדש.

מאיימים להשבית בצהריים את החוג לכלכלה בירושלים

(עו). ראשי אגודת הסטודנטים באוניברסיטה העברית בירושלים מאיימים להשבית היום בצהרים את הלימודים בחוג לכלכלה, למשך שעתיים.

ראשי האגודה מוחים על מכתב שהעביר לפני מספר שבועות ראש החוג לכלכלה, פרופ' יורם מישר, בו הוא מציין, כי בעקבות שביתת המרצים בשנה שעברה נוצרה "אינפלציה" בציונים, והוא מבקש מן המרצים לתת ציונים תוך התחשבות בטבלת התפלגות הציונים הממוצעת.

מהאוניברסיטה העברית נמסר בתגובה, כי דיקן הפקולטה למדעי החברה, פרופ' גרשון בן-שחר, העביר בתחילת השבוע תגובה לראשי האגודה, בה הבהיר את מדיניות הפקולטה באשר לציונים. תרעומת האגודה ממכתבו של בן שחר אינה מובנת. במכתב הוא קובע, שמרצי הפקולטה אינם נדרשים להתאים את ציוני הסטודנטים להתפלגות הממוצעת, ואם מכתבו של הפרופ' מישר הובן שלא כהלכה - הוא מצטער על כך.

80 אחוז מהרפרטואר של תיאטרון בית לסין העונה הם מחזות מקוריים

מאת אביבה זלצמן

80 אחוז מהרפרטואר של תיאטרון בית ליסין לעונת 96/95 הם מחזות ישראליים מקוריים. כך הודיעה אתמול המנהלת הכללית של התיאטרון, ציפי פינס, במסיבת עיתונאים שבה סיכמה שנה לכהונתה בתפקיד.

בשנה זו, מסרה פינס, הוכפל מספר המנויים של בית ליסין מ-6,300 ל-13,750. "כשהיעד השנה הוא 15 אלף מנויים, שזה המספר המקסימלי לתיאטרון שיש לו אולם עם 300 מקומות בלבד".

במהלך שנה זו זכה תיאטרון בית ליסין, שהוקם לפני 15 שנה, בהכרת משרד התרבות שמשמעותה הקצבה ציבורית, נוסף להקצבה מההסתדרות. יעמוד תקציב התיאטרון יעמוד השנה על 16 מיליון שקל – 3.6 מיליון שקל ממשרד התרבות, 4.6 מיליון שקל מההסתדרות, והשאר הכנסה עצמית. בשנת '94 היו 70 אחוז מתקציב התיאטרון הכנסה עצמית.

מוטי לרנר, דרמטורג התיאטרון, אמר, כי תיאטרון בית ליסין מנסה ליצור תשתית של מחזאות מקורית על-ידי יצירת קשר עם מחזאים. "אין לנו אפשרות לתת את התנאים שמציע תיאטרון גדול ואנו מנסים לעודד מחזאות מקורית בדרך של דיאלוג ויצירת קשר אישי עם מחזאים", אמר לרנר.

בעונה הקרובה והבאה שאחריה יעלה תיאטרון בית ליסין את "מים קדושים" מאת דניאל לפין ומיכאל גורביץ שגם מביים את ההצגה, קומדיה עיונית המתרחשת במלחמת המפרץ שתעלה כבר החודש; "מחמד מגרל", מונודרמה אוטוביוגרפית מאת איציק ויינגרטן ובביצועו שתעלה בשיתוף עם פסטיבל ישראל; "שמים" מאת גלעד עברון ובבימוי שמואל הספרי שיעלה בשיתוף עם תיאטרון חיפה; "החוזה" מאת יהושע סובול, מחזה שעוסק במשבר התנועה הקיבוצית ומספר על קבוצת אנשים המבקשת לקנות קיבוץ; "מוסר כליות" מאת בני ברבש, סיפור אמיתי על אב חולה כליות המבקש להאריך את חייו תמורת כליה מגופת בנו המפגע; "ארבע נשים", מחזה של הלל מיטלפונקט על ארבע נשים יוצרות; "ביאנקה" מאת מרים קייני בבימוי מיכה לבינסון; "היורשת", דרמה משפחתית מאת גורן אגמון בבימוי אופירה הניג. במרכז יחזיר שמואל הספרי את "קידוש" וישלים את המחזה השלישי והאחרון בטרילוגיה של "קידוש" ו"חמוץ" המועלה בימים אלה, "שבעה". המחזה יעלה בקיץ במסגרת מרתון של שלושת מחזות הטרילוגיה. לעונת '96 מכין הספרי עיבוד ל"כוכבים תועים" של שלום עליכם. מחזה חדש של חנוך לוין, "הכובש", נדחה לעונת '96 על-פי בקשתו של לוין.

שמואל וילוז'ני ישחק את התפקיד הראשי ב"קן הקוקיה" מאת דייל וסרמן בבימויו של איציק ויינגרטן. מחזה מתורגם נוסף שיעלה העונה הוא "אדיפוס לארוחה", קומדיה מטורפת מאת פרנסיס הבר שיביים הבמאי האנגלי לסלי לושון. כן יועלו במהלך 95–96 "התאומים הוונציאניים" מאת קרלו גולדוני, "המפקח בא", דרמה בלשית מאת ג'ון בוינטון פריסטלי שיביים אילן רונן, ו"הולילה עם רג'י" מאת קווין אליוט, קומדיה על חייהם של שישה הומוסקסואלים המוצגת בימים אלה בהצלחה בלונדון.

יהודה וקסמן הצטרף לשמיניסטים שקיימו עצרת זיכרון לנפגעי הטרור

(עו).- עשרות תלמידי שמיניות מרחבי הארץ, חברי מטה "שמיניות לביטחון ושלום", קיימו אתמול ברחוב דיזנגוף בתל אביב עצרת זיכרון לנפגעי הטרור.

זו התארגנות א-פוליטית של תלמידי תיכון מכל הארץ במגמה לפעול באופן ציבורי ולקרוא להשבת הביטחון האישי של אזרחי המדינה.

בעצרת הזיכרון קרא יהודה וקסמן, אביו של החייל נחשון וקסמן שנחטף ונרצח בידי החמאס, את "מסדר הנרצחים": "חבורה שכזאת לא היתה עוד למעלה בשמים, הם מביטים הביתה אל ההורים, אל הבעלים, הנשים הילדים, האחים והאחיות, ופניהם דומעות והם עומדים נבוכים, ומישהו מהם לוחש 'סליחה, אבל לא היינו מוכרחים, טיילנו ברחובות ונרצחנו וכעת אנו נחים. אלה האחים והאחיות שלי, אלה בני ישראל, וכך הם עומדים והאור על פניהם, ורק האלוקים לבדו עובר ביניהם. וכשדמעות בעיניו הוא מנשק את פצעיהם שותתי הדם והוא אומר בקול רוטט למלאכים הלבנים, 'אלה הבנים שלי, אלה הבנים'."

מיטל עמר, תלמידת שמינית משדרות אמרה: "תמיד שילמנו בדם על כדי להמשיך ולחיות, אבל ידענו ברוב תסכול כי עשינו הכל כדי למנוע שפיכתו. היום שוב איננו בטוחים, כי היום הזירה היא נחלתנו והמוות אורב בפתח הבית, בתחנות האוטובוס ובכל מקום ציבורי". עוד אמרה מיטל: "ראינו כי הטרור אינו מפריד בין תומכי הממשלה למתנגדיה, איננו מפרידים בין חילוניים לדתיים ובין שמאליים לימניים. אם המוות לא מפריד ביניהם מן הראוי שהחיים לא יעשו כן, ולכן קמנו אנו הצעירים, הפרחים שרוצים לפרוח, החלטנו להתאחד שמאל וימין, חילוניים ודתיים בזעקה לחיים ולביטחון".

נציגת השמיניסטים הטעימה, כי מטה השמיניסטים סומך על הממשלה ועל כוחות הביטחון. הילה גבעוני מירושלים פנתה בקריאה נרגשת לממשלת ישראל להקנות לאזרחים ביטחון: "די לנו מהורדות ומפיגועי טרור, אנו קוראים לכל תלמידי התיכון בארץ לצאת מאדישותם, להרים קולם, להצטרף למטה ולתבוע, להעניק ביטחון לעם".

במהלך הטקס הופיע תלמיד מחופש למחבל עם כפייה, ועם אמצעי לחימה, קטף עשרות פרחים שאחזו התלמידים והותיר רק את הגבעולים. כן הודלקו במקום הפיגוע ליד תחנת האוטובוס קו חמש בדיזנגוף 150 נרות נשמה לזכר נפגעי הטרור.

משפט דרעי

אבי יצחק: שמולביץ לא מכיר את פרשת הקרקעות בנבי סמואל

האשים את עד המדינה כי קיבל הדרכה לפני עדותו, לאחר שהוכיח חוסר בקיאות שלו בפרטי הפרשה

(עו).– סנגורו של ח"כ אריה דרעי, עו"ד דן אבי יצחק, המשיך אתמול את חקירה הנגדית של עד המדינה יעקב שמולביץ, התמקד בפרשת מגעיו של שמולביץ עם נאשמי המשפט בפרשת הקרקעות בנבי סמואל.

שמולביץ העיד במשטרה, כי נכח בפגישות שנערכו במסעדות, בבתי מלון, במשרדו של אריה דרעי במשרד הפנים ובמשרדו של עו"ד דוד גלס, בהן דנו ח"כ אריה דרעי, משה ואריה ויינברג, יום טוב רובין ועו"ד דוד גלס, באפשרויות "להוריד" את פרויקט הבנייה בנבי סמואל.

עו"ד אבי יצחק הציג בפני העד רשימה של שמות הקשורים לפרשת נבי סמואל, ביניהם: של ראש מחוז ירושלים במשרד השיכון, שמריהו כהן, שהתנגד לבנייה על ההר, ויהודה נדרי, שהיה הממונה על האזור במינהל מקרקעי ישראל.

שמולביץ אמר, כי אינו זוכר אף אחד משמות אלה. עו"ד אבי יצחק טען בתגובה, כי לא ייתכן ששמולביץ לא שמע על אף אחד משמות האנשים הקשורים לפרשת נבי סמואל, אם נכח, כפי שטען, בפגישות של הנאשמים בהן נידון הנושא. שמולביץ גם לא הצליח להיזכר במקום או תאריך של פגישה ספציפית כלשהי, בה נידון נושא נבי סמואל.

עו"ד אבי יצחק המשיך ללחוץ על העד בסוגיה זו, ושאל אותו אם הוא זוכר פגישה שנערכה במהלך שנת '85 במשרדו של מנכ"ל משרד הפנים דאז, אריה דרעי. שמולביץ השיב כי הוא זוכר פגישה כזו, ועו"ד אבי יצחק הזכיר לו כי כך גם העיד במשטרה.

למעשה, ציין אבי יצחק, מונה דרעי לתפקיד מנכ"ל משרד הפנים רק ב-'87, ובמהלך שנת '85 היה עוזר שר הפנים דאז, הרב יצחק פרץ. נוכח סתירות אלה האשים אבי יצחק את שמולביץ, כי עדותו במשטרה היא המצאה או שיבוש.

התברר גם כי שמולביץ העיד במשטרה בשנת '91, כי הבעיה בנבי סמואל היתה הקפאת הבנייה במגרשים בנבי סמואל, וכי אריה דרעי פעל בהוראת הנאשמים כדי להפשיר את המגרשים שרכשו חברת "מורשת בנימין" וישיבת "לב בנים" בנבי סמואל.

גם כאן הצביע עו"ד אבי יצחק על חוסר בקיאות של שמולביץ בפרשה. אם היה שמולביץ נוכח בפגישות בין הנאשמים, טען, היה צריך לדעת כי הבעיה בנבי סמואל היתה ההכרזה על האזור כעל שמורת נוף, והנאשמים שהיו מעורבים בשיווק המגרשים רצו לקבל קרקע חלופית תמורת הקרקע עליה הוכרזה שמורת הנוף.

עו"ד אבי יצחק גם האשים את שמולביץ, כי שינה את עדותו בנושא זה במהלך המשפט. השופטת מרים נאור העירה, כי שמולביץ דיבר על הפשרת קרקעות וחזר בו להילופין. עו"ד אבי יצחק הסכים עם הערת השופטת, ואמר לשמולביץ כי בחקירה הראשית שנערכה ע"י התביעה, הוא העיד על החלפת קרקעות, ובחקירה הנגדית דיבר על הפשרת הקרקע ומיד תיקן דבריו להחלפת הקרקע.

הוא שאל את שמולביץ, האם קיבל הדרכה ממישהו בנושא זה. שמולביץ השיב, כי העיד על מה שזכר. עו"ד אבי יצחק המשיך ללחוץ על העד בנקודה זו, ואמר לו כי לפי דעתו "אחרי חקירתך במשטרה, או מהעיתונות או מהפרקליטות, התברר לך שלא היו פעולות והסכמים להפשרת קרקע".

סוגיה נוספת, שהתעוררה במהלך החקירה היא השאלה אם ניהל יומן בו נרשמו כל פגישותיו. שמולביץ טען כי לא היה לו יומן פגישות, ועו"ד אבי יצחק שאל אותו אם זכור לו שרכש שני יומנים מסוג "7 סטארס" עבורו ועבור יום טוב רובין, ואם הוא ידע באיזה יומן מדובר. שמולביץ השיב "כן, יומן כיס". עו"ד אבי יצחק אמר לו בתגובה, כי תשובתו מוכיחה כי הוא יודע באיזה יומן מדובר, מאחר שיומני "7 סטארס" נמכרים במספר רב של גדלים, "ואתה תיארת מיד את הגודל הנכון, הקטן".

לטענת עו"ד אבי יצחק, רכש שמולביץ כל שנה יומן "7 סטארס" מכספי ישיבת "לב בנים", והוא מנסה להתנתק מלהכיר את היומן, משום שהרישום בו יוכיח את טענתו כי נכח בפגישות בנושא נבי סמואל. שמולביץ טען, כי אינו זוכר אם היה או לא היה לו יומן.

הפרקליטות: שמולביץ לא הובא מכוח חוק ההסגרה

המדינה הגישה את תשובתה לבג"ץ על עתירתו של שמולביץ נגד הסגרתו לשווייץ, שם נעצר בעקבות חשד לעבירות מירמה. שמולביץ טען כי הסגרתו עומדת בסתירה לחוק ההסגרה של מדינת ישראל.

בתשובה לבג"ץ טוענת המדינה, כי שמולביץ הובא לארץ לא מכוח חוק ההסגרה, אלא מכוח הסכם סיוע משפטי שנחתם בין ישראל לשווייץ. על פי הסכם זה, נדרשת הסכמתו של העד על מנת להביא אותו לארץ, אך לא לשם החזרתו לשווייץ.

הדיון בעתירות שמולביץ נקבע ל-9 במרץ, היום בו אמור שמולביץ לחזור לשווייץ. הפרקליטות הודיעה, כי היא מנהלת מגעים עם שווייץ כדי לקבל את הסכמתה להארכת תקופת שהותו של העד בארץ עד ה-11 באפריל.

התובע במשפט דרעי, עו"ד יהושע רזניק, הודיע אתמול כי תיקו של עד המדינה יעקב שמולביץ אינו נמצא בשלישות הראשית. זאת, לאחר שביום חמישי התברר, כי התיק אינו נמצא גם בארכיון צה"ל.

בשלישות הראשית, גם לא נמצא כל טופס המסביר לאן הועבר התיק, בניגוד לנוהלי צה"ל במקרה בו מוציאים תיק ממשרדי השלישות הראשית.

בבורסה:

ירידות חדות; המשתנים הגיעו ל-150 נקודות

מאת איתן יעקבסון

לאחר שני ימי מסחר רצופים עם עליות חדות במניות, נרשמה אתמול מגמה של ירידות חדות בשוק המניות. הירידות הוסברו בהתפוגגות הציפיות לירידה משמעותית של הריבית בטווח המיידי, במימוש רווחים לאחר שני ימי העליות, בירידת הדולר בעולם לרמת שפל חדשה של 1.4 מרק גרמני, ובחששות המשקיעים מפני הפדיונות בקופות הגמל.

מדד המשתנים ירד אתמול בכ-1.9% לרמה של 150.25. מדד המעו"ף ירד אתמול בכ-2% לרמה של 151.1. מחזור המסחר במניות הסתכם בכ-59 מיליון ש"ח, והוא מעיד על חוסר עניין של הציבור בעשיה בשוק. מניות שונות במשתנים לא נסחרו אתמול כלל בשלב המשתנים.

מחזור בולט של כ-7 מיליון ש"ח נרשם במניות קנצבין כור. מחזור בולט, כ-4 מיליון ש"ח, נרשם גם במניות סבע. שתי המניות נסגרו בירידה. בכר"מ נרשמה מגמה מעורבת עם נטייה לירידות. בשוק צמודי המדד נרשמו עליות מתונות. עליות נרשמו גם בצמודי המט"ח, בציפייה לפיחות זוחל בשבועות הקרובים, וגם במק"מים נרשמו עליות בציפייה לירידת הריבית בעתיד.

התשואות במק"מים ירדו לכיוון רמת ה-15%. בשוק המעו"ף נרשמה עלייה חדה במחירי ה"פוטים" בתגובה לירידה במדד המעו"ף.

התפטר מנכ"ל בנק המזרחי, דוד בלומברג

מאת דן הלר

מנכ"ל בנק המזרחי, דוד בלומברג, הודיע אתמול בישיבת דירקטוריון הבנק על התפטרותו מתפקידו. הדירקטוריון החדש של הבנק אושר לפני שבועות מעטים בלבד, עם השלמת מכירת גרעין השליטה בבנק לידי קבוצת ורטהיים-עופר, והוא משקף את מבנה הבעלות החדש בו. בלומברג איבד כך את מקומו בדירקטוריון, אך הוסיף לכהן כמנכ"ל.

במכתב ששגר בלומברג ליו"ר הדירקטוריון, חיים קונרסקי, הסביר בלומברג את המניעים לצעדו. "מצאתי לנכון להשהות את החלטתי עד להשלמת תהליך המכירה והעברה המסודרת של השליטה", כתב. "אולם עתה, משנמסר הבנק, חשוב לתת בידי הבעלים החדשים מידה גדולה של חופש הפעולה בקביעת המדיניות העסקית. אחד הביטויים לכך הוא מינוי מנכ"ל חדש". בלומברג הודיע שימשיך למלא את התפקיד בתקופה הקרובה, עד שימונה מנכ"ל חדש.

קונרסקי מסר לחבריו, כי שוכנע משיחות שקיים עם בלומברג שהחלטתו נחושה, והמליץ לדירקטוריון לקבל את התפטרותו. יו"ר הדירקטוריון והחברים הודו לבלומברג על שירותו, והביעו הערכה לתרומתו לבנק ולקבוצה.

מוטי ורטהיים, מראשי הבנק הביע אכזבה על התפטרותו. "מר בלומברג אמנם לא הפר חוזה, אך הוא הפר תקווה", אמר. לדבריו, קיוו רוכשי הבנק כי שירותו של בלומברג, כמו שאר המנהלים הבכירים בבנק, יהיה ממושך יותר, מאחר שלא הביאו עמם חבורת מנהלים משלהם.

עוזי משולם דורש להשיב לו את מקל ההליכה שלו וטליתו

(עו). – עוזי משולם פנה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל-אביב בעתירה להורות את שירות בתי הסוהר להשיב לו את מקל ההליכה ואת גלימתו וטליתו.

לטענתו, ב-1 במארס, כשהיה באמצע התפילה, הגיעו כמה אנשי שב"ס לחדרו בכלא איילון, התנפלו עליו בחמת זעם, כבלו אותו באזיקים וקרעו את הטלית שהיתה על גופו. עוד הוא טוען, כי מקל ההליכה שניתן לו על-ידי השב"ס נלקח ממנו ומאז נגזר עליו להיות מרותק למיטת חולים מבלי יכולת לרדת ממנה.

משולם טוען, כי בכך לא תמו יסוריו והוא נכבל למיטתו בידיו וברגליו במשך דקות ארוכות, וכי נפגע בידיו וברגליו ונגרמו לו חבלות.

"עשיתי הרבה למען בטחון המדינה"

הפלסטיני שרכש עבור גולדשטיין את ביתו בחברון מבקש אזרחות ישראלית

נביל קניבי חי כיום עם חברתו לחיים הישראלית, ומבקש להתגייר; לדבריו, הוא מבוקש על-ידי השב"כ הפלסטיני

(עו).– "אני עשיתי הרבה למען בטחון המדינה. סיכנתי את החיים שלי, ועד היום חיי בסכנה. אני המבוקש מס' 1 של ראש השב"כ הפלסטיני", אומר ג'יבריל. בכפר שלי, חלחול, אני לא יכול לחזור וגם פה בישראל – לא. אני מבקש לקבל אזרחות ישראלית". כך מבקש נביל קניבי, בן 40, תושב הכפר חלחול ליד חברון, שרכש עבור ברוך גולדשטיין את ביתו בחברון.

קניבי, משתף פעולה, רכש מפלסטינים תושבי חברון בתים עבור עמותת חידוש ההתיישבות היהודית בחברון. עמותה זו רכשה עבור מתנחלים בתי ערבים פלסטינים בחברון, סביב מערת המכפלה – ברחוב אברהם אבינו וקריית ארבע של היום.

בין הבתים שרכש קניבי עבור חברי העמותה, שבראשה עמד שאול ניר, שנדון למאסר עולם בגין פעולות טרור נגד פלסטינים, היו בתיהם של ברוך גולדשטיין, מבצע הטבח בחברון, חברי כנופיית ליפתא, ואנשי "כך" לשעבר.

קניבי, מתגורר כיום באחד מישובי הדרום, ועבר ללא תעודת זהות. הוא חי בבית חברתו לחיים, ישראלית בת לאב ערבי.

"לפני מספר ימים", הוא מספר, "פגשתי מישהו מחברון שחזר מירדן. הוא אמר לי שהתמונה שלי מופיעה בכל מסגד [illegible] בירדן, ובירוש ומעל תמונתי נכתב: זה האיש שמכר את בתי הפלסטינים לברוך גולדשטיין הרוצח תמורת בצע כסף, דמו מותר על פי האיסלם. החמאס והג'יהאד האיסלמי מחפשים אחרי ואני מושב למות".

קניבי פנה אל הרב הראשי לישראל, הרב מרדכי אליהו, שלדבריו הורה לרבנות באשדוד להתחיל בתהליך גיור. לדבריו, מאז חלפו כמעט שלוש שנים, אך במועצה הדתית באשדוד מסרבים לגיירו. במשרד הפנים נאמר לו, כי אם לא יתגייר, לא יקבל אזרחות ישראלית.

"כמה אני אסתתר" מקשה קניבי, "אני מסתובב בלי תעודת זהות. אם יתפסו אותי ליד פיגוע טרור, אני אעצר ואם אמות, אף אחד לא ידע מי אני. אפילו לקבור אותי לא ידעו – לא בישראל ולא בחברון. אין לי ברירה, אני מבקש לקבל אזרחות ישראלית. עשיתי למען בטחון המדינה, ועכשיו אף אחד לא מסתכל עליי".

רמון הודיע על "הפרדה"

בהסתדרות לא יודעים להשיב לשאלה למי שייכת קופת החולים הכללית?

מאת אפרים דוידי

בהסתדרות מתקשים להשיב לשאלה "למי שייכת קופת החולים הכללית" ו"מהו צפי העברת הכספים מקופת ההסתדרות לקופת החולים בשנים הקרובות". שאלה נוספת, שלא ניתנה לה תשובה, היא מדוע ההסתדרות רשאית למנות שליש מחברי המועצה הממונה לניהול הקופה".

בהסתדרות גם מתקשים להשיב מהם קשרי הגומלין בין ההסתדרות לבין קופת חולים בהווה ובעתיד. שאלות אלה מופנות לגורמים בכירים בהסתדרות ולדוברת ההסתדרות זה שלושה ימים, ולא ניתן להם מענה.

דוברת ההסתדרות מסרה אמש כי היו"ר חיים רמון הודיע, כי בימים הקרובים תוקם ועדה בראשות שופט בדימוס, שתמנה את נציגי הציבור במועצה הממונה לקופת חולים. עם סיום עבודתה, יושלם תהליך ההינתקות של קופת חולים מההסתדרות. עוד מסרה כי בישיבה שהתקיימה השבוע בין הוועד המפקח של קופת חולים הכללית לבין היו"ר רמון "בוצעה החלטת הנהגת ההסתדרות מאוקטובר 1994, בדבר הקמת מועצה ממונה לניהול קופת חולים, שתחליף את הוועד המפקח והמועצת המנהלים הנוכחית של קופת חולים".

מועצת קופת חולים הממונה תימנה 51 חברים, 34 נציגי ציבור, שייבחרו על ידי ועדה בלתי תלויה, 17 נציגי ההסתדרות הכללית. יו"ר המועצה ימונה מבין חבריה, על דעת ההסתדרות, ויכהן גם כיו"ר הדירקטוריון של קופת חולים. המועצה תפעל במשך שנתיים, מיום מינוייה עד לכינוס הוועידה ה־14 של קופת חולים, ולא יאוחר מדצמבר 1996.

עם סיום כהונת המועצה הממונה תכהן מועצה, שרוב חבריה ייבחרו בדרך שתקבע בתקנון קופת חולים בבחירות, שיתקיימו באופן עצמאי ובמנותק מן הבחירות להסתדרות. המועצה תכין תקנון חדש לקופת חולים, מותאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי. החל ביום מינוייה של המועצה, יכהן דירקטוריון בן 13 חברים, שימונה על דעת ההסתדרות. בין חברי הדירקטוריון נכלל יו"ר המועצה. הרכב הדירקטוריון: שמונה חברים ימונו על ידי ועדה בלתי תלויה, ארבעה חברים ימונו על ידי ההסתדרות והמנהל הכללי של קופת חולים בתוקף תפקידו. המועצה תאשר מינוי חברי הדירקטוריון. הדירקטוריון הממונה יפעל במשך ארבע שנים מיום מינויו. בסיומן ייבחר דירקטוריון או יוער מנהל חדש, בדרך שתיקבע בתקנון. לדירקטוריון הממונה יהיו כל הסמכויות הנתונות למועצת המנהלים של קופת חולים על פי תקנון קופת חולים הקיים, על השינויים שיוחלו בו.

רמון הדגיש עוד כי "בימים הקרובים תוקם ועדה בראשות שופט בדימוס, שתעסוק במינוי נציגי ציבור למועצת קופת חולים, ובכך תושלם ההפרדה בין קופת חולים להסתדרות".

במעמד חתונה

החתן החרדי נבהל באמצע הטקס, החל להשתולל – ונמלט מהאולם

(ע.) - טקס חתונה שהתחיל להיערך שלשום בערב בכפר חב"ד, נקטע לתדהמת קהל המוזמנים כאשר החתן החרדי הודיע לפתע לכלה, כי הוא אינו מוכן להתחתן איתה.

מדובר בכלה צעירה, חוזרת בתשובה, אשר שודכה לבחור דתי, אף הוא חוזר בתשובה. הכלה איחרה מעט להגיע, ולכן הטקס החל באיחור.

במהלך הטקס איבד החתן את הכרתו והוצא מהאולם. חבריו בחוץ נתנו לו כדור הרגעה, ואז חזר החתן לאולם, אך התחיל להשתולל, התפרע וקילל את על האורחים – ולבסוף נמלט מהאולם.

כמה ממקורבי הכלה ניגשו אליה וניסו לשכנע אותה שלא להתחתן איתו. החרדים שהיו באולם החלו בצעקות על החילוניים שהשתתפו באירוע, וחלקם יצאו מהאולם. הכלה נבהלה מההמהומה, התנצלה וביקשה ממקורביה לעזוב בכל זאת כדי להרגיע את הרוחות באולם.

כעבור עשר דקות נכנס החתן בחזרה לאולם ונעמד מול הכלה. לשאלתה האם הוא עדיין רוצה להינשא לה, השיב החתן בשלילה. בשלב זה הכלה יצאה עם אמה מהאולם, המוזמנים התפזרו והחתונה הגיעה לסיומה.

בוטלו דמי הכניסה לנמל יפו

מאת כתבנו הכלכלי

שר התחבורה, ישראל קיסר, החליט לבטל את דמי הכניסה לנמל יפו למבקרים בשטח הנמל החל מיום ב' 6.3.95. עד כה במשך שנים גבתה הנהלת יפו סכום של שקל אחד מכל מבקר.

השר קיסר ציין, כי ביטול דמי הכניסה לנמל יגביר את כושר התחרות של הנמל וימנע טרדה מיותרת ואי נוחות בגביית האגרה מהמבקרים הרבים הפוקדים את הנמל.

שר התחבורה הודיע, כי בכוונתו לפתוח את נמל יפו ובעיקר לאפשר ביקורי תיירים ואורחים רבים לרגל חגיגות ה־5,000 שנה להיסטוריה של יפו הנמלה, שיחולו בשנה הבאה (1996).

ממשרד התחבורה נמסר, כי בנמל יפו מבקרים מדי שנה למעלה ממיליון אורחים ותיירים וכי ההערכה היא כי בשנים הבאות יגיע מספר המבקרים בנמל לכ־2 מיליון בשנה.

סלומון משראווי הותקף על־ידי עבריייני סמים ביפו

מאת אלי ברנר

סלומון משראווי (940), מי שהתפרסם כמודיע המשטרתי לפני כמה שנים, הותקף אתמול ברחוב יפת ביפו על־ידי שלושה עבריינים ופונה במצב בינוני לטיפול בבית החולים וולפסון בחולון.

סמוך לשעה 17:30 תקפו שלושה גברים, המוכרים למשטרה כעבריינים בתחום הסמים, את משראווי ליד ביתו והיכו אותו בראשו במוטות ברזל. אמבולנס של מד"א פינה אותו לבית החולים.

משראווי מסר לחוקרי המשטרה קודם שאיבד את הכרתו פרטים על שלושת החשודים בתקיפתו וצוותי בילוש של תחנת המשטרה ביפו יצאו לחפש אחרי התוקפים.

משראווי מסר לשוטרים, כי מנע מבנו לחבור עם כמה אנשים שיצרו איתו קשר והבהיר לו שמדובר בסוחרי סמים. ככל הנראה זה הרקע לתקיפתו של משראווי, שנחשב לאחד הפעילים המרכזיים במלחמה בנגע הסמים ביפו.

בימים אלה קיבל משראווי מכתב תוקרה ממשטרת יפו על תרומתו לחיסול נגע הסמים.

אפיק נחל קישון יועמק כדי למנוע הצפות בחורף

מאת אודי שורון

אפיק נחל קישון יועמק באזור קרית־טבעון כדי למנוע הצפות בתקופת החורף, כפי שאירע השנה. על כך הוחלט בפגישה בין ראש המועצה המקומית, שמואל אבואב, לבין שר החקלאות, יעקב צור.

העמקת האפיק, שעלותה 5 מיליון שקל, תביא לייבושם של מאות דונמים משדי גדות הנחל באזור קרית־חרושת. בשטחים אלה תיבנה שכונה "ירוקה" ובה מאות יחידות דיור.

בקטע אחר של הקישון פיתחה המועצה המקומית, בשיתוף עם קק"ל, פארק ששטחו 10 דונמים. הוא מכיל מדשאות, שבילים, אמפיתיאטרון ומתקני משחקים. כן הוצב בו קטר "רכבת העמק" שחלפה במקום לפני שנים רבות.

סטודנטים באוניברסיטת תל־אביב צובעים בלבן שולי מדרכות, במחאה על המחסור במקומות חניה (צילום: תמר מצפי)

שופט דחה תביעת נזיקין של משפחת מחבל שהוכה למוות בידי המון זועם

עומר שוואנה דקר בשנת 90 שתי חיילות בצפון, ונחבל קשות בידי תושבים באיזור; כשנעצר, נלקח ישירות לחקירה במקום לבית חולים; השופט הדגיש שהשוטרים גילו זלזול כשרשמו בדוח לאחר מותו, ש"הדוקר הלך קיבינימט"

(ע.) - "חובתו הכוחנית של כל אדם הנתון בסכנה להגן על עצמו ועל אלה שלידו מפני תוקף ומרצח", קבע אתמול שופט בית משפט המחוזי בחיפה, שמואל ברלינר, שדחה תביעה של משפחת המחבל עומר שוואנה (39) מכפר ... באיזור ג'נין. שוואנה הוכה למוות במהלך לינץ', שבוצע בו אחרי שדקר באוקטובר '90 שתי חיילות בצומת אלונים שליד קרית טבעון. שתי החיילות נפצעו.

את התביעה הגישו אמו, אלמנתו ושבעת ילדיו של הדוקר, נגד שלושה חיילים ושבעה קצינים ושוטרים, שלכדו את שוואנה מיד לאחר הדקירה והיו אמורים לעצור אותו. בני המשפחה תובעים לפצותם ב־1.7 מיליון ש"ח על מותו של הדוקר, אבי המשפחה, האובדן מקור פרנסתם ומחייתם בעקבות זאת.

השופט ברלינר ציין, כי יש אמנם "להצטער על כך שהמנוח נספה מתקיפת ההמון הנסער שנקלע לזירת האירוע בספונטאני", אולם הוא הדגיש כי מעשה הלינץ' שבוצע "ראוי לגינוי ומקומו לא יכירנו בחברה נאורה".

בהחלטתו הוסיף השופט כי כל נסיונות החיילים והשוטרים לגונן על הדוקר מזעם ההמון הזועם היו לשווא. הדוקר, אמר השופט, שנהרג ממכות המתקהלים, "אינו יכול לרחוץ בנקיון כפיו, להשליך מידו את הסכין ולצפות שהכל ישוב למקומו כמקודם האיש לא יגיב באלימות על נסיונו לרצוח את שתי החיילות".

השופט חייב את משפחתו של שוואנה לשלם 5,000 שקלים לפרקליטות המדינה כהוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד. הדיון בתביעת הנזיקין מסתכם כך, שהתביעה נגד החיילים והשוטרים שבו במקום תגד המדינה – נדחתה ואילו תביעת המשפחה המייחסת רשלנות לקופ"ח הכללית כמי שאחראית לבית החולים המרכזי בעפולה, ונגד מד"א – תתברר בבית המשפט בשלב מאוחר יותר.

המחבל דקר בזמנו את שתי החיילות: נעמה יקותיאל ממושב מחולה שבבקעת הירדן, ולימור בן שאול משבי ציון. הוא הוכה למוות בידי המון זועם שהתקהל במקום האירוע. פרקליטם של בני המשפחה טען כי המנוח הועבר ברכב משטרתי ממקום האירוע לתחנת משטרת מגדל העמק כשהוא סובל משברי ראש בגולגולת ובארובת העין, במטרה ל"דובב" אותו בחקירה – במקום להחישו לבית חולים לטיפול רפואי דחוף. "השוטרים גילו יחס מזלזל והתנהגות רשלנית לחיי אדם, שמצאה ביטוי בדו"ח שרשם אחד מהם לאחר מותו של המנוח, שהדוקר הלך קיבינימט".

עונשו של גנב שצבר 84 הרשעות הוחמר לחמש וחצי שנות מאסר

מאת אודי שורון

בית המשפט המחוזי בחיפה החמיר אתמול בעונשו של שלמה גולדמן מחיפה וגזר עליו חמש וחצי שנות מאסר בפועל, במקום שנתיים והודשיים שגזר עליו שופט שלום.

גולדמן, צבחן לשעבר, צבר 84 הרשעות בתחום עבירות הרכוש. הוא הורשע בנובמבר אשתקד על־פי הודאתו בביצוע 71 גניבות של ארנקים ותיקים. אולם מאסרים על תנאי שהיו תלויים נגדו לא הרתיעוהו מלהמשיך בדרכו העבריינית, כפי שציין בית המשפט המחוזי. הנאשם טען להגנתו, כי ביצע התפרצויות כדי לממן רכישת סמים, מהם הוא רוצה להיגמל.

שופט השלום אבי הבר הסתפק בעונש של 26 חודשי מאסר, ופרקליטות המחוז עירערה על קולת העונש.

התובעת, עו"ד אורית שטיין, טענה בבית המשפט המחוזי, כי הנאשם, אשר פגע ביותר מ־150 אנשים, למד מהעונש הקל שהוטל עליו שהפשע בעצם משתלם.

השופטים מלכיאל בלאס, חיים פיזם ומיכה לינדנשטראוס אימצו את טענת התובעת. הם ציינו, כי בית משפט השלום הקל עם הנאשם בצורה מגומת, המחייבת את התערבותם כדי להגן על רכוש הציבור מעבריינים מסוגו.

נוסף על המאסר בפועל גזרו השופטים על שלמה גולדמן 20 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים.

חייל צה"ל התאבד בבאר־שבע

מאת כתב "דבר" בדרום

חייל צה"ל התאבד אתמול בירייה בבאר־שבע. גופתו התגלתה אחר הצהריים בערוץ נחל סמוך לפני הרכבת שביציאה הצפונית מבאר־שבע על־ידי נערים שעברו במקום והזעיקו את המשטרה.

שוטרים שיצאו למקום מצאו את גופת החייל, שהיה שרוע על גבו ולידו היו מוטלים רובה "אם. 16" צבאי ותיק חפצים גדול. על־פי מסמכים שנמצאו בבגדיו הוא זוהה כחייל בשירות סדיר, תושב באר שבע.

רופא מד"א, שהגיע בניידת טיפול נמרץ, קבע את מותו של החייל.

חוקרי מעבדה ניידת לזיהוי פלילי של המשטרה העריכו שהחייל התאבד בירייה מנשקו האישי.

חוקרי המשטרה אספו ממצאים במקום מציאת הגופה והעבירו הודעה על מציאתה למשטרה הצבאית. נמסרה הודעה למשפחת החייל.

שומר לילה התאבד במפעל ברחובות

(ע). – שומר לילה התאבד אתמול לפנות בוקר בעת שהיה במשמרתו במפעל ברחובות.

השומר, שהיה במשמרת עם שומר נוסף, אמר לחברו סמוך לשעה 2 לפנות בוקר שהוא יוצא לסריקה. הוא אמר כי יתעכב וכי אין כל סיבה לדאגה.

סמוך לשעה 4.15 לפנות בוקר שמע השומר האחר ירייה. הוא רץ למקום וראה את חברו מתבוסס בדמו, כשאקדח הברטה 0.22 שלו לצידו.

השומר הזעיק את המשטרה. מחקירה ראשונה עולה כי מדובר בהתאבדות.

לראשונה בארץ – מערכת לייזר לטיפול בעורקי לב סתומים

(ע). – מערכת לייזר ראשונה בארץ לטיפול בעורקי לב סתומים הוכנסה באחרונה לשימוש במרכז הרפואי ע"ש סוראסקי בתל־אביב.

מערכת זו מאפשרת סילוק חומר טרשתי מתוך עורקים בעלי היצרויות ארוכות, היצרויות בקטעים כפופים או מפותלים וחסימות כרוניות, שלא ניתן היה עד כה לסלקן באמצעות צנתר בלון אלא רק בניתוח מעקפים. קרן הלייזר צורבת את הסתימה ומפוררת אותה, והחומר המפורר הופך לגז ונשאף בזרם הדם.

ד"ר אריה שגר, שהשתלם בנושא במשך ארבע שנים בארה"ב, טוען, כי יתרונה הבולט של המערכת הוא בטיפול המשולב של צנתר הלייזר והרחבה משלימה עם צנתר בלון. שיעור ההצלחה של הפעולה המשולבת הוא 88־93 אחוז בכל סוגי ההיצרויות, כולל היצרויות באורך של 20 מ"מ ויותר, וחסימות מלאות וכן היצרויות במוצא העורקים. לכן משתמשים במערכות הלייזר במקרים שבהם צפוים מראש סיכוי נמוך להצלחה או סיכון יתר לסיבוכים חריפים בהרחבה עם בלון בלבד.

עלות המערכת היא 265 אלף דולר ועד כה טופלו בכ־200 המערכות המצויות ברחבי העולם כ־7,000 חולים.

פוענחה כתובת עם פסוקים מספר דברים שהתגלתה בחפירות בהר נבו

מאת נח זבולוני

בחפירות הארכיאולוגיות שנערכו בהר נבו אשר בעבר הירדן המזרחי, שם עלה משה רבנו לפני מותו, מתגלתה כתובת המכילה פסוקים מספר דברים בפרשה העוסקת במותו של משה – מוזר א.ב. ביסאן השומרונים היוצא לאור בחולון.

החפירות נערכו לפני כמה שנים על־ידי הארכיאולוגים סאלר האמריקאי ובגטי האיטלקי מטעם המכון הפרנציסקני לחקר המקרא בירושלים. הכתובת פוענחה רק באחרונה.

בחפירות נחשפו שרידי כנסיות ומנזרים נוצריים מהמאה הרביעית ועד סוף המאה ה־13, ביניהם רצפות פסיפס נפלאות ביופיין ושברי כתובות שומרוניות הדומות לכתובות שנתגלו בחפירות שערך הארכיאולוג יצחק מגן בהר גריזים שבשכם. בסוף שנות ה־60 נתגלו במקום חרסים מן התקופה הישראלית הקדומה, וכך ניתן לראות את קו ההתפתחות הרציף של היישוב בהר נבו החל מתקופה זו.

הר נבו נמצא 10 ק"מ ממזרח לקצה העליון של ים המלח וכ־8 ק"מ צפונית מערבית למידבא הקדומה בממלכת ירדן, שם בולטת הפסגה בגובה של 802 מ"ר מעל פני הים אשר אליה עלה משה רבנו לראות את הארץ המובטחת.

מיטב - ניהול קרנות נאמנות
מציגה לציבור המשקיעים בישראל

מיטב אג"ח להמרה ואג"ח חברות

קרן נאמנות חדשה עם יתרון כפול

לרכישה בכל סניפי הבנקים והברוקרים חברי הבורסה בישראל החל מ - 8.3.95

◆ **היתרון הכפול של הקרן החדשה**

לאגרות החוב להמרה שני מסלולים: המסלול האג"חי והמסלול המנייתי. במסלול האג"חי אתה נהנה מתשואה גבוהה הצמודה למדד או לדולר, העודפת על תשואת אג"ח ממשלתי.
במסלול המנייתי אתה נהנה מסיכויי שוק המניות, בלי ליטול סיכון ישיר בשוק זה.

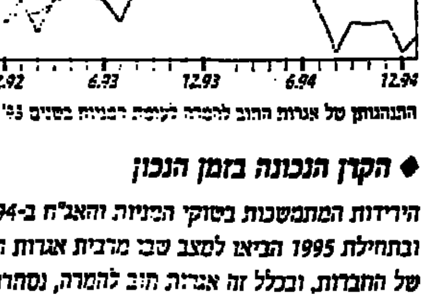

התנהגות של אגרות החוב להמרה לעומת המניות בשנים '93 - '94

◆ **הקרן הנכונה בזמן הנכון**

הירידות המתמשכות בשוקי המניות והאג"ח ב-1994 ובתחילת 1995 הביאו למצב שבו מרבית אגרות החוב של החברות, ובכלל זה אגרות חוב להמרה, נסחרות במחירים נוחים להשקעה.

◆ **מדיניות**

הקרן תשקיע את רוב נכסיה באגרות חוב של חברות ובכלל זה לפחות 30% באגרות חוב הניתנות להמרה במניות.

◆ **ניהול מקצועי**

על- ידי צבי הופמן, מנהל קרנות מיטב, מנכ"ל לאומי פיא לשעבר, צבי סטפק ושלמה סימנובסקי - מנכ"לים משותפים ב"מיטב".

◆ **תמיכה**

ל"מיטב"-תוכנה בלעדית, המדרגת את אגרות החוב להמרה עפ"י המדדים המקובלים בעולם ובישראל, ותומכת בתהליך קבלת החלטות מקצועי ושקול.

◆ **דיווח**

מידי חודש תקבל דיווח לביתך על הרכב הקרן - מותנה בהמצאת אישור על רכישה בסך של 10,000 ש"ח לפחות בציון כתובתך.

במבצע לרוכשים עד 30.3.95
שיעור הוספה מופחת של 0.5%
למידע נוסף 6423555 - 03 (רב קווי)

יחידות בקרן ניתן לרכוש בכל סניפי הבנקים והברוקרים חברי הבורסה בישראל.

מנהל הקרן: מיטב – ניהול קרנות נאמנות (1962) בע"מ.
הבנקאי: בנק אגוד לישראל בע"מ. הנאמן: החברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ.
מיטב רח' ברזיל 15 רמת אביב, טל. 03-6423555, פקס. 03-6422322

מודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות השתתפות בקרן. הצעת היחידות נעשית עפ"י תשקיף הקרן.

מיטב ניהול קרנות נאמנות (1962) בע"מ
הצד החזק שלך בשוק ההון

פרידמן / לבנר

هكذا اصل الأصل

ירידה חדה בשערי המטבעות באירופה לאחר ההחלטה על פיחות בשערי הפזו והאסקודו

המארק הגרמני המשיך להתחזק והגיע לשערי שיא ביחס למטבע הספרדי והפורטוגלי; נמשכות הירידות בשערי הלירה האיטלקית והפרנק הצרפתי

בריסל (א.פ.). – פקידים כלכליים באיחוד האירופי קיוו כי הפיחות בשערי הפזטה הספרדית והאסקודו הפורטוגלי יספיקו על מנת למנוע משבר מטבע חריף, אולם שעות מעטות לאחר ההודעה נפלו מטבעות אירופאיים רבים לשפל חסר תקדים ביחס למארק הגרמני, והגבירו את החששות מפני כאוס כלכלי.

"ההחלטה על פיחות בפזטה ובאסקודו מהווה הוכחה לכך שמנגנון שערי החליפין האירופי עובד היטב", אמר אמר איב טיבו דה־סילגי, השר לענייני מטבע באיחוד.

לאחר פגישה בת 11 שעות בלילה שבין יום ראשון לשני, החליטו ראשי ועדת המטבע לערוך פיחות של שבעה אחוזים בפזטה, ופיחות של שלושה וחצי אחוזים באסקודו. החלטתם באה לאחר שערכם של המטבעות הללו ירד בצורה משמעותית בשבועיים האחרונים.

שר החוץ הספרדי, חבייר סולאנה, אמר כי הפיחות "מספיק", ומדגיש את נחישותה של ספרד לעמוד בהתחייבויותיה הכלכליות כלפי האיחוד. אולם אתמול בבוקר הגיעה הפזטה לשערה הנמוך ביותר מול המארק הגרמני מאז מלחמת העולם השניה, ונסחרה בערך של 90.85 פזטות למארק; המארק הגיע גם לשיא ביחס לאסקודו, ונסחר במהלך היום ב־105.45 אסקודו למארק.

בעוד ששערו של המארק המשיך לעלות, שערם של מטבעות אירופאיים אחרים המשיך לצלול, ודחק במנגנון המטבע האירופאי לאפשר למארק לעלות יותר. לאחר הירידות בערך הפרנק הצרפתי הלירה האיטלקית אמש, הביעו סוחרים רבים חשש, שהירידה בערכי המטבעות האירופאיים תימשך גם בימים הקרובים.

הפיחותים הדגישו את הקשיים העומדים בפני האיחוד במאמץ לשמור על קשר הדוק בין המטבעות האירופאיים השונים, שלב שהצלחתו מהווה תנאי חשוב לקראת הכנסת האקו, המטבע האירופי, לשימוש נרחב.

אתמול בבוקר נשמע דה־סילגי אופטימי. "ההתקדמות לעבר מטבע אחיד אינה מושפעת מההחלטה הזו, ועלינו לסיים את כל ההכנות לקראת הכנסתו לפני סוף שנת 1996", אמר.

ראש ממשלת ספרד, פיליפה גונזלס, אמר אמש כי "למצב המטבע לא יהיו השלכות שליליות על שיקום כלכלתה של ספרד".

ברוקרים בבורסה במדריד צופים בדריכות בירידות בשערי המטבע, לאחר ההחלטה לפחות את שער הפזטה (צילום: א.פ.)

פירושו של דבר / חגי פורשנר

איום על איחוד המטבע האירופאי

הפיחותים הגדולים בחצי־האי הפירינאי (7% של הפזטה הספרדית, ו־3.5% של האסקודו הפורטוגלי) לימדו שבכלל לא הסתיים המשבר הגדול במערכת־המטבע האירופאית, ומתחדשים האירועים שזיעזעו את המטבעות האירופאיים בספטמבר 1992.

ראשי מערכת־המטבע – שכבר מכנים אותה בשם "איחוד המטבע" (לפי הסכמי מאסטריכט לאיחוד הכלכלי של היבשת) – התכנסו אתמול לפנות־בוקר, במסגרת הוועדה־המוניטארית, ועשו צעד חשוב מאוד. אבל, ספק אם זה יצליח; וחמור מזה: ייתכן שגם הצלחה תגבה מחיר גבוה, כבד מרי.

הרקע לכל האירועים הללו הוא משבר מקסיקו, שהחל בדצמבר אשתקד. כדי למנוע התמוטטות מוחלטת של הפזו המקסיקאי, התייצבו גורמים רב־מישקל (הבולטים בהם היו ועודם הבנק־המרכזי של ארה"ב האיחוד־המטבע האירופאי) בכוחות אדירים. הם העמידו לרשות הבנק־המרכזי של מקסיקו מעין "בלון־המצף", בשווי כולל של 50 מיליארד דולר. לא כל הכסף מומש מכיוון שמקסיקו, לאחר פיחות הפזו כדי מחצית מערכו, לא היתה צריכה את כל הכסף כדי לרכוש פזו מידי המוכרים־הספקולאנטים ולשמור על־ערכו. אבל די היה בכך כדי להרגיע את השוק בדולרים.

שוקי הדולרים כבר גרמו לירידת ערכו של המטבע הזה, ואין סימנים להשתנות המגמה: מי שמחזיק כמויות גדולות של דולרים חושב שהירידה תימשך, וממהר למכור דולרים. תמורת אלה, אין לו ברירה – אלא לקנות מטבעות חזקים, בעיקר הין היפאני, שהגיע לשער השיא שלו מאז 1945, והמארק הגרמני.

שערו של המארק הגרמני עולה עוד ועוד. אבל המארק שייך למערכת־המטבע האירופאית, והמטבעות האחרים אינם אמורים להינתק ממנו יותר מדי. אמנם, מאז השינוי בכללי־המשחק של איחוד־המטבע באוגוסט 1993 מותר היה לנייד את המטבעות זה מול זה עד לטווח של 15% לכל כיוון – אפשרות תיאורטית, שעשרה מתוך תריסר המטבעות האירופאיים לא ניצלו אותה – אבל בסוף־השבוע התחוור, שהטווח המורחב אינו עתיד להוות תשובה מספקת.

לכן ביצע האיחוד פיחות גדול בפזטה ובאסקודו. אך ראשי מערכת־המטבע האירופאית התכוונו להרבה יותר מכך: הם רצו להראות כי איחוד־המטבע אינו מתכוון לשמוט את המושכות ולאבד את השליטה ואת אמצעי־הפעולה.

באמצעי־הפעולה הללו יהיה צורך להשתמש שוב בקרוב. לא למען המטבעות החלשים של אירופה הדרומית, אלא למען הפרנק הצרפתי, שהוא היעד הבא להתקפות.

ואולם, הצעד שבוצע אתמול לגבי הפזטה והאסקודו לא יחזור על עצמו במקרה של הפרנק הצרפתי. ראש ממשלת צרפת היוצא, המועמד לנשיאות אדואר באלאדור, לא מתכוון לפחות את הפרנק: הוא לא עשה כן בעבר, אף שהמצב היה הרבה יותר קשה, ואין להניח שיעשה זאת, דווקא, שבועות ספורים לפני הבחירות באפריל.

החלופה היא בידי הבנק־המרכזי של גרמניה: עיקרה – כפי שכבר אירע בעבר – הוא העמדת משאבים גדולים במארקים (הלוואות קיצרות־טווח), כדי לסייע לבנק־המרכזי של צרפת במאמציו לקנות פרנקים במטרה לשמור על ערך־החליפין של הפרנק. זה הכרחי, כדי למנוע פגיעה בשילוב פרנק–מארק – שמהווה, יחד עם מדינות בנלוקס, את הגרעין המרכזי ביותר של האיחוד האירופי.

ואולם, ייתכן שזה לא יספיק. במקרה כזה – אם יתרחש לפני הבחירות, כלומר במצב של הימנעות עקרונית מפיחות – הבנק המרכזי של צרפת יעלה שוב את הריבית, שכבר נמצאת ברמה גבוהה מאוד.

כרגיל בכלכלה, יש תרופות שהן גרועות לא פחות מן המחלה שהן אמורות לרפא: העלאה נוספת של הריבית עלולה להנחית מכה אנושה על סימני היציאה ממיתון בצרפת, ואולי במדינות נוספות של האיחוד האירופאי.

הקונצרן ההולנדי אי־אן־ג׳ רכש את בנק בארינגס; היקף ההפסדים – 1.47 מיליארד

לונדון (סוכנויות הידיעות). – הקונצרן הפיננסי ההולנדי אי־אן־ג׳ הסכים בלילה שבין יום ראשון לשני לקנות את הבנק המסחרי הבריטי בארינגס. הקונצרן הסכים ליטול על עצמו התחייבות על כל עסקי של הבנק, ולהזרים קרוב ל־900 מיליון דולר במזומן על מנת לעמוד בהפסדים שגרמה התמוטטותו.

כונסי הנכסים של בארינגס הודיעו כי "אינטרנציונאלה נדרלנדן" יטול לידיו את כל הנכסים, העסקים וההתחייבויות של בארינגס, לרבות ההפסדים העצומים מעיסקות החוזים העתידיים שהביאו להתמוטטותו של הבנק.

ההסכם שהושג בסוף השבוע, לאחר שהפסדי הבנק באסיה הוערכו בקרוב למיליארד דולר (ההערכה שהתעדכנה אמש, ועומדת עתה על כמיליארד וחצי דולר), מחייב את ההנהלה החדשה להגן על 4,000 עובדי בארינגס ולהמשיך במתן שכרם והבונוסים שהם מקבלים. יאנג, שנתמנה לכונס הנכסים של בארינגס, אמר כי על פי ההסכם, "הקונצרן ההולנדי יזרים מיד 660 מיליון ליש"ט במזומן, על־מנת לאפשר את המשך הפעילות העסקית של בארינגס ולהורש את עסקי המסחר שלו".

בהודעת אי־אן־ג׳ נאמר כי הקונצרן ישמור על שמו של הבנק. "קיימת התאמה אסטרטגית בין הקונצרן הפיננסי ההולנדי לבין בנק בארינגס", אמר יו"ר אי־אן־ג׳, אריד ג׳ייקובס, שהוסיף כי הקונצרן יגן על האינטרסים של הלקוחות והעובדים והוא מתחייב להמשיך בפעילות הבנק תחת שמו.

עובדי המשרד הראשי של בנק בארינגס בלונדון נאנחו אנחת רווחה קולקטיבית לשמע הידיעה על קניית הבנק. אולם, רובם עדיין מזועזעים מן המשברים שעברו על הבנק ועליהם ב־10 הימים האחרונים, ואמרו כי עדיין מוקדם לחגוג.

"האנשים עתה פחות מודאגים, אולם איננו יודעים עדיין דבר על עתיד המשכורות שלנו", אמר אחד הפקידים, שנראה יוצא מגולה בעת שיצא מבית הבנק בסיטי של לונדון. "התעודדנו, אולם אנו מחכים לידיעות נוספות", אמרה אשה העובדת במחלקת הסחר באופציות ובעסקות עתידיות נוספות.

1.47 מיליארד ד׳

הפסדי הבנק הגיעו ל־916 מיליון ליש"ט (1.47 מיליארד דולר), מסר עורך דין מטעם כונסי הנכסים בלונדון.

ההפסדים נבעו בעיקר מעיסקות באופציות על נגזרות שונות בבורסה של טוקיו, על מדד ניקיי, ועל מניות בבורסות שונות, שליסון עשה עליהן עיסקות של אופציות עתידיות. ההפסדים, כך נמסר, מקורם בכך שליסון חשב שהמניות בבורסה של טוקיו יעלו, אולם בניגוד לציפיותיו הן ירדו.

עורך הדין מטעם כונסי הנכסים הופיע בבית המשפט הגבוה בלונדון, לאחר שהושג הסכם למכירתו של בנק בארינגס לקונצרן הפיננסי ההולנדי. הוא אמר כי הפסדי בארינגס עלו מ־610 מיליון ליש"ט (981.3 מיליון דולר) מאז גילוי הפרשה ל־916 מיליון ליש"ט, בעקבות רישום הפסדים נוספים עם פקיעתן של אופציות נוספות בבורסות של טוקיו וסינגפור.

האיחוד האירופי הקפיא את הסכם הסחר עם רוסיה – עקב המצב בצ׳צ׳ניה

בריסל (עיין). – שרי החוץ של האיחוד האירופי החליטו אמש לדחות את הסכם הסחר עם רוסיה, עד שהיא תגיש הבטחות ברורות בקשר לשמירה על זכויות האדם בצ׳צ׳ניה, אמרו דיפלומטים.

הם אמרו כי שר החוץ הצרפתי, אלן ז׳ופה, יבקר במוסקווה ב־9 במארס, ויודיע לממשלה הרוסית כי האיחוד האירופי לא יחתום על עיסקת הביניים לענייני סחר, עליה התקיים מו"מ בסוף השנה שעברה, עד שיתבהר המצב בצ׳צ׳ניה.

"ז׳ופה אמר כי הוא יסע למוסקווה יחד עם שרי החוץ של גרמניה וספרד. הסכמנו שהטרויקה תצא למוסקווה, ותבהיר שאנו מבקשים שיפור ממשי בשטח לפני שנחתום על ההסכם", אמר מקור מקורב לאיחוד האירופי.

הסכם הביניים הוא חלק מהסכם נרחב לשותפות ושיתוף פעולה בין האיחוד האירופי לבין רוסיה. המקורות באיחוד ביקשו להדגיש, כי הסכם הביניים חשוב מאוד לכלכלה הרוסית.

קרואטיה הקימה ברית צבאית עם הסרבים והמוסלמים בבוסניה

זאגרב (א.פ.). – קרואטיה הקימה ברית צבאית עם הקרואטים המוסלמים בבוסניה, בצעד שיכול להחמיר את העימות עם הסרבים בשתי המדינות.

הטלוויזיה הקרואטית הכריזה על חתימת ההסכם להקמת מפקדות משותפות, לאחר פגישה בין מנהיגיה הצבאיים והפוליטיים של קרואטיה לבין מנהיגי המוסלמים והקרואטים הבוסנים.

עדיין לא ידוע, עם זאת, האם יצליחו הצדדים לתרגם את ההסכמה המילולית לשיתוף פעולה אמיתי. פדרציה בין הקרואטים והמוסלמים הבוסנים לבין קרואטיה קיימת על הנייר זה כשנה, אולם מעט מאוד מהסכמות בין הצדדים על שיתוף פעולה פוליטי וצבאי מומשו.

ההסכם החדש מאפשר לקרואטיה להתערב באופן רשמי בלחימה בבוסניה בכלל, ובמובלעת ביהאץ׳ הסמוכה לקרואטיה בכלל. אם היא אכן תעשה כך, צפוי כי הקרבות באזור יחמירו.

עדיין לא ברור כיצד תגיב סרביה, השומרת על קשרים חזקים עם הסרבים בשתי המדינות, על ההסכם החדש.

כל 24 שניות נולד תינוק במצרים

קאהיר (עיא.אף.פ.). – בדוח רשמי שפורסם אמש נאמר כי במצרים נולד ב־1994 תינוק כל 24.2 שניות, קצב מואט לעומת זה של 1993, אז נולדו התינוקות בקצב של אחד בכל 22 שניות.

אוכלוסיית מצרים צמחה ב־1994 ב־1,305,000 בני אדם, ומונה כיום 58,987,000 איש.

הדוח, שפורסם בידי הארגון המרכזי לסטטיסטיקה, מציין כי המספרים אינם כוללים אורחים. מצריים החיים בחו"ל, והוסיף כי אלה היוו 4.3 אחוז מהאוכלוסיה ב־1986.

בתחילת שנות השמונים החזיקו שלטונות מצרים נגד הסכנות שבצמיחה הדמוגרפית, וסיפקו כל אמצעי מניעה כמעט בחינם. הדוח למערכה יורד באופן רשמי שיעור הילודה מ־3.1 אחוז ב־1984 ל־2.4 אחוז ב־1993, אולם גם כך הוא מהווה נטל כבד על כלכלת המדינה.

ממשלת אפגניסטאן פתחה במתקפה חדשה על השיעים בקאבול

קאבול (עיין). – כוחות הממשלה האפגנית פתחו אתמול בבוקר במתקפה כוללת על מאחזן של האופוזיציה השיעית בקאבול, מסרו עדי ראיה.

"כוחות הממשלה מתכוונים להילחם עד להבסת החיזב־וואחדת", מסר דובר במשרד ההגנה, בעת שכוחות הממשלה ירו טילים ואש ארטילרית לעבר עמדות של האופוזיציה, תוך שהם מסתייעים במטוסים ממסוקים.

נראה כי מספר עובדי סיוע מערביים ובני משפחותיהם נותרו מבודדים עקב הלחימה במחוז קארטה סאה, בו פועל בית חולים של הצלב האדום.

אנשי האופוזיציה השיעית באיזור נחלשו בחודש שעבר, לאחר שאנשי המיליציות האיסלאמיות גברו על פלג חיזב־אי־איסלאמי של מנהיג האופוזיציה גולבדין חקמתיאר, שהיה בעבר בעל בריתם.

סילוקו של החיזב־אי־איסלאמי ממאחזיו בדרום קאבול הביא לניתוק בין המיליציות השיעיות למרכזי התמיכה הלוגיסטית והצבאית שלהן.

הקרב על המשך הסנקציות על עיראק

ארה"ב: עיראק הקימה מחדש לפחות מפעל אחד לייצור נשק כימי ומוציאה מיליארדים על מותרות

(סוכנויות הידיעות). – עיראק הקימה מחדש לפחות מפעל אחד לייצור נשק כימי, העשוי להיכנס לפעולה אם יעזבו פקחי האו"ם את המדינה, מסר פקיד אמריקאי. הוא הסתמך על תצלומי לוויין שסגרירת ארה"ב באו"ם, מדליין אולברייט, הציגה באחרונה בפני חברי מועצת הביטחון.

הפקיד אמר עוד, כי עיראק ציידה את אנשי המשמר הלאומי בטילים ובמאות נגמ"שים שנלקחו מהכוויתים. כן הוציאה עיראק בין 1.5 ל־2 מיליארד דולר בשיקום ארמונות או בתי נופש לבכירי המשטר. ארבעים ושמונה בתי נופש נוספים נמצאים בשלבי בניה, הוסיף.

תצלומי הלוויין סייעו לארה"ב להשיג תמיכה בהמשך הסנקציות של האו"ם נגד עיראק, אמר עוד הפקיד. פקידים במחלקת המדינה והפנטגון הביעו בשבוע שעבר דאגה לנוכח התנהגותה של עיראק.

עיראק, מצידה, פתחה במתקפה דיפלומטית כנגד צעדי ארה"ב, בנסיון להביא לביטול הסנקציות על ייצוא הנפט שלה.

פקידים בכירים במשרד החוץ העיראקי יצאו למספר מדינות, ביניהן כמה מחברות מועצת הביטחון, לבקש תמיכה בביטול הסנקציות.

שר החוץ העיראקי, מוחמד סעיד אלסחף, ביקר בסין ובאינדונזיה בחודש שעבר, ועתה הוא עושה את דרכו לניגריה, חברת מועצת הביטחון.

"הביקור שלנו בסין ובאינדונזיה היה טוב ומוצלח", אמר עבדל ג׳אבר אלדורי, סגן שר החוץ. דורי אמר כי ריאד אלקייסי, אף הוא סגן שר־חוץ, ביקר בצרפת, ובקרוב יצטרף אל ראש הממשלה טארק עזיז בניו יורק, כדי לפעול בקרב נציגי המדינות החברות במועצת הביטחון, על מנת שיבחנו מחדש את הסנקציות ויחליטו על ביטולן.

מהומות בבגדאד

(עיים). – מקורות ירדניים מהימנים אישרו את קיומן של הפרות סדר בבגדאד. שלטונות עיראק הגבירו את המחסומים בעיר.

חוגי האופוזיציה העיראקית, שאישרו את הידיעה, מסרו גם מידע לא מאושר על נסיון הפיכה נגד סדאם חוסיין.

שר בריטי זוטר התפטר עקב פרשיית אהבים מחוץ לנישואין

לונדון (עיר ועיא.אף.פ.). – שר זוטר בממשלת בריטניה אמר אמש כי התפטר ממשרתו בממשלה כדי לשקם את נישואיו, שנפגעו מפרשיית אהבים שקיים לפני חצי שנה. רוברט יוז, 43, היה שר זוטר במשרד המדע.

שלא כמו במקרים קודמים, יוז התפטר לפני שהעיתונות הצהובה בבריטניה הצליחה לחשוף ולהעלות סיפורים עסיסיים על פועלו "בתחום היאוף".

בשאשתו עומדת לצידו אמר יוז לכתבים כי "הלחץ על חיי הנישואין שלי היה רב מדי. איני יכול להמשיך בתפקידי במשרד ממשלתי, ובו זמנית לשקם את נישואי".

ראש הממשלה, ג׳ון מייג׳ור, עמד מול סידרה של שערוריות מעין אלה ב־1992 ו־1993, כאשר נחשפו פרשיות בחיי המין של חברי פרלמנט ושרים שמרנים, מעט לאחר שקרא למערכה להחזרת הערכים המסורתיים. השר למורשה הלאומית, דייוויד מלור, אף פוטר עקב פרשיית אהבים.

עוזריו של מייג׳ור סרבו לדון בפרשת יוז, אולם ברור כי הדבר לא יסייע לראש הממשלה לחזק את התמיכה במפלגתו, שהגיעה לשפל חסר תקדים.

מייג׳ור מינה את ג׳ון הוראם, חבר פרלמנט שמרני, למלא את מקומו של יוז.

"הקורבנות הבלתי נראים של שנות ה־90"

"אמנסטי" פותח במסע עולמי נגד הפגיעה בזכויות האזרח של נשים

לונדון (עייז). – ארגון אמנסטי הבינלאומי הכריז אמש על פתיחתו של מסע עולמי נגד הפגיעות בזכויות האזרח של נשים, וציין כי הנשים הן "הקורבנות הבלתי נראים של שנות ה־90".

"רוב קורבנות המלחמות בעולם הם נשים וילדים, מרבית הפליטים בעולם הן נשים, ומרבית העקורים והעניים בעולם גם הן נשים", קבע הארגון.

"עד כה הממשלות התעלמו פחות או יותר מהפגיעות בזכויות האשה, ולפעמים אפילו אפשרו עינויים ואונס על ידי חיילים ושוטרים", נאמר בהודעת הארגון.

המסע, שייפתח היום, יכלול תוכנית בת 15 סעיפים להגנת האשה ולהבאת הנושא בפני הציבור ומוסדות השלטון, לקראת ועידת האו"ם על זכויות האשה שתתקיים בבייג׳ינג בספטמבר הקרוב.

הארגון מגנה פגיעות בזכויות האשה במיגזרים שונים של החברה, בין השאר מגנה הארגון אלימות בתוך המשפחה, פגיעות באברי המין על ידי כריתת הדגדגן, וכפיית זנות על ידי אנשים פרטיים וארגונים. הארגון מוסיף כי המסע מכוון לממשלות, ולארגונים פוליטיים מזויינים.

אמנסטי גם קורא לאו"ם להכיר באחריות ממשלתית לגבי הפגיעות בזכויות האשה. הארגון קובע כי על הממשלות להפסיק מעשי אונס, להפסיק הטרדות מיניות ופגיעות אחרות מסוג זה, ולהפסיק עינויים של נשים, כמו כן הוצגה על השלטונות לשים קץ ל"היעלמותן" של נשים והוצאתן להורג.

במסמך, הכולל 153 עמודים, מדגיש אמנסטי כי הפרות זכויות האשה הן תוצאה ישירה של מלחמות וסכסוכים מזויינים.

לחברנו מדר יצחק
איתך באבלך במות עליך
אמך ז"ל
בנק אמריקאי ישראלי בע"מ
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירת חברנו
אריה אופיר
ההלויה תתקיים היום, יום שלישי, 7.3.95 בשעה 15.00.
היציאה מהמרכז התרבותי.
המשפחה
ובית אפיקים

מדינת ישראל
משרד הביטחון / אגף השיקום
היחידה להנצחת החייל
טקס אזכרה ממלכתי לחללי מערכות ישראל שמקום קבורתם לא נודע
ייערך ביום חמישי, ז' באדר ב' התשנ"ה, 9 במרץ 1995 בשעה 11.00, בבית העלמין הצבאי בהר־הרצל, ירושלים
מוקירי זיכרם מוזמנים

אבלים על פטירתו של חברנו היקר
יבלונקה אלתר ז"ל
מותיקי פועלי ציון
תנחומים למשפחה
בית ראשוני פועלי ציון
ספריה ע"ש י. ל. פרץ

לחברנו פסח מלינק ובני ביתו
למשפחות מלינק, מנור,
אתכם באבלכם הכבד במות
מינה מלינק ז"ל
הרעיה, האם, הסבתא
ועד ארגון
יוצאי רוזאן בישראל

אבלים על מותה של חברתנו
זהבה קונפלד ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה
לשכת המס המרכזית
ההנהלה והעובדים

למשפחת בלומברג
קבלו נא את השתתפותנו העמוקה באבלכם הכבד בהלקח מכם הבעל והאב
בלומברג משה ז"ל
הנהלת נשר, הוועדים
וועד גימלאי נשר

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר
אליעזר פושיץ ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל מרחב הדרום
והחברים הפנסיונרים בחברת החשמל

לחברתנו רבקה הרשקוביץ
איתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף אור עקיבא

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר
זאב שטרוכליץ ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל מרחב הדרום
והחברים הפנסיונרים בחברת החשמל

מודעות בטלפון
השרות שלנו ללא תוספת מחיר
פרסום רם טל. 5605591, 5605731, 03-5600780
ובערב 5043568, 5010597, 03-5032969
ביצוע עבודות סדר וגרפיקה ממוחשבת

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה 03-5661111
ובחיוג חינם 177-022-1516

מחיר שיא של 1.05 דולר לליברה כותנה בשוק העולמי

מועצת הכותנה מאיצה במגדלים להרחיב את שטחי המזרע

מאת דן הגלי

במחירי הכותנה בשוק העולמי נמשכת הגיאות, ומחיר ליברה סיבים חצה בשבוע שעבר את הדולר. בענף זוכרים עדיין היטב את השפל האחרון במחירים, בתחילת העשור, עת עמד המחיר על 60 סנטים בקירוב. בניית המחירים, בצירוף התייקרות חריפה במחיר המים וקיצוץ חד במיכסות, הביאו לצמצום שטחי המזרע בארץ מכ־600 אלף דונמים במחצית שנות השמונים לכ־150 אלף בלבד בשנת 1992.

בסוף השבוע שעבר מסר רם וידן, מנכ"ל מועצת הכותנה, כי לאור הנתונים האחרונים צפוי כי המחיר הגבוה יישמר לכל אורך שנת 95'. הוא אמר את הדברים בכנס השנתי של מגדלי הכותנה שהתקיים ביום ה' בשפיים במעמד שר החקלאות.

לאור החורף הגשום ועל רקע המחיר הגבוה בשוק הבינלאומי, אמר וידן לציבור מגדלי הכותנה, תהיה זו החמצה אם לא יזרעו השנה בסביבות 300 אלף דונם כותנה. בשנה שעברה הגיע היקף המזרע לכ־250 אלף דונם.

יצוין, כי המחיר של 1.05 דולר לליברה הוא המחיר לאספקה מיידית. בימים אלה עוסקת מועצת הכותנה בסגירת חוזים לשיווק יבולי הכותנה לעונת 95' (שטרם נזרעה...). מחירי כותנה זו, מסר וידן, כבר עברו את הרמה של 85 סנט לליברה, והם מוסיפים לעלות.

למחיר זה יש להוסיף פרימיה צפויה עבור איכות הכותנה. מאחר שהכותנה הישראלית מצטיינת באיכותה, יכולים המגדלים לצפות לתמורה של כ־90 סנט לליברת כותנה מזן אקלה, ולכ־1.1 דולר לכותנה ארוכת סיב מהזן פימה.

שר החקלאות, יעקב צור, נשא בדבריו תהליך הדרגתי של התרחבות ענף הכותנה, על רקע האותות מן השוק העולמי המסמנים מחסור בכותנה. הוא קרא למגדלים להופיע "מעמדה של יכולת" למגעים עם הממשלה על תוכנית חמש שנתית להבטחת תמורה על התוצרת באמצעות "רשת ביטחון" בכך שיודיעו כבר עתה על חלקם בקרן שתוקם לייצוב התמורה למגדלים ולחידוש ציוד בענף.

בעונה האחרונה השקיעה מועצת הכותנה כחצי מיליון דולר מכספי המגדלים במחקר ובטיפוח זנים.

משלחת מהודו תתארח בישראל

מאת הדס נייפמן

משלחת בת 10 תעשיינים מהודו חברי הקונפדרציה של תעשיות ההודיות בראשות סובו בארגאווה, נשיא תעשייני הודו, תהיה אורחת של דן פרופר, נשיא התאחדות התעשיינים, ומיכה חריש, שר התמ"ס.

משה נוות, מנהל המחלקה לסחר חוץ בהתאחדות התעשיינים, מסר כי המשלחת תשהה בארץ עד יום ה־13 במארס, וכי מטרת הביקור היא העמקת הקשרים הכלכליים והתעשייתיים בין שתי המדינות.

המשלחת תפגש עם יצחק רבין, ראה"מ, שר התמ"ס, מיכה חריש, ועם ראשי התעשיינים.

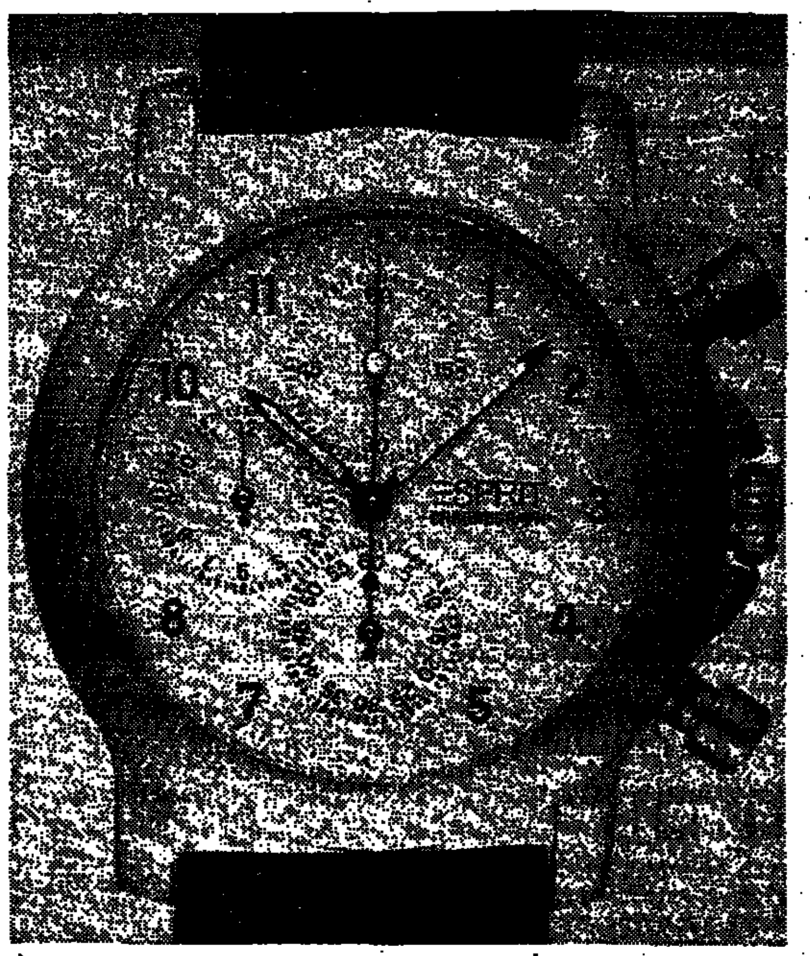

'פרדיקס' תייבא ותשווק לקראת הפסח את שעוני 'אקסטרי' – המעוצבים בכוכב, בעלי מסגרות מפלדה והזכוכית שאינה נשרטת. אביזרי התצוגה והאריזות עשויים כותנה ממוחזרת וחומרים שאינם מזיקים לסביבה.

מינשר לחברי הכנסת

"מנעו פגיעה בעובדי מספנות ישראל"

מאת אודי שרון

נציגות עובדי מספנות ישראל בחיפה קראה לחברי ועדת הכספים הכנסת למנוע פגיעה בעובדים, כאשר מכירת המספנה תבוא לאישורם.

במינשר ששיגרה אתמול לחברי הכנסת, ציינה הנציגות שמתוך 1,100 עובדים בעבר נותרו כיום במספנה 230 עובדים בלבד, שלהם ותק של 20–35 שנים. לדבריה, מאז החליטה הממשלה להפריט את החברה, פנו נציגי העובדים לכל הגורמים המעורבים בהפרטה בעשרות פניות חוזרות ונשנות. עיקרן – יש להגיע להסכם בין ההסתדרות הכללית והעובדים לבין הגורמים האלה, עוד לפני ההפרטה, בנושאי הבטחת זכויות העבר והעתיד של העובדים.

אולם הפניות לא נענו והעובדים לא שותפו במהלכים שנגעו להם. זאת, בניגוד להבטחות שרי האוצר והתחבורה. לדברי נציגות העובדים, אין במסמך המכירה כל התחייבות להבטחת זכויות העובדים.

"אנו רואים בחומרה רבה את המצב שאליו נקלענו שלא מרצוננו, ורואים בממשלת ישראל את האחראית לגורלנו", נטען במינשר לחברי ועדת הכספים.

דרישות העובדים הן, איפוא: ערבות מדינה להבטחת הסכם הפרישה ממארס 94' למשך 10 שנים לפחות, זכות העובד לפרוש בתוך 36 חודשים מיום המכירה על בסיס הסכמה בין הצדדים, חתימה על הסכם עבודה עוד לפני ההפרטה ותגמול בגין ההפרטה בשיעור של 10 אחוזים מסכום המכירה, שיחולק בין כל העובדים.

ועדים ועובדים / אפרים דוידי

בבאר שבע לא רוצים הפרטה

סכסוך עבודה הוכרז אתמול בחברה העירונית לשירותי תחבורה ציבוריים בבאר שבע, המפעילה קווי הסעות באוטובוסים. על כך מסר כתב עת"ים אשר הוסיף, כי מזכירות ומליאת מועצת הפועלים בעיר הביעו על הסכסוך לאחר שיצחק רגר, ראש העירייה, המכהן כיו"ר מועצת המנהלים של חברת האוטובוסים העירונית, סרב לתביעת העובדים לחזור בו מכוונתו למכור את החברה ליזם פרטי.

בישיבת מזכירות ומליאת מועצת פועלי באר שבע, שנערכה ביום א' בלילה, מסרו ראשי הוועדים, גרליה לייב והרצל דמרי, על מצבה הכספי האיתן ועל תיפקודה הטוב של חברת שירותי התחבורה העירוניים. הם טענו, שאין כל הצדקה למכירת החברה.

יצחק ששון, מזכיר האיגוד המקצועי, דיווח, שרגר דחה את הצעתו לנהל מאבק משותף נגד משרדי האוצר והפנים, וכי רגר טוען, כי הם אלה שתובעים את מכירת חברת האוטובוסים. ששון אמר, שהמכירה תפגע בתושבי באר שבע.

מאיר בביוף, מזכיר ההסתדרות במרחב באר שבע, אמר, שמכירת החברה היא מעשה חמור שיפגע קשה באוכלוסיות החלשות בעיר הנזקקות לשירות חיוני זה. הוא הדגיש, שיסייע בכל דרך אפשרית למאבק העובדים למנוע את מכירת חברת האוטובוסים.

מזכירות מועצת הפועלים אישרה את הכרזת סכסוך העבודה בחברת האוטובוסים פה אחד. שעות אחדות לפני כינוס מליאת ומזכירות מועצת פועלי באר שבע, זימן יוסף בן עמי, יו"ר הנהלת חברת האוטובוסים, אסיפה של עובדי החברה. בן עמי ניסה לשכנע את העובדים לקבל את החלטת המכירה, עליה החליט המועצה המלווה שמונה לעירייה על ידי שר הפנים.

לדעת חלק מהעובדים, לבן עמי לא היו תשובות מספקות לחלק משאלות העובדים, והאחרונים הגיבו, לכן, בהודעה, שלא יאפשרו את מכירת החברה. עובדי חברת האוטובוסים העירונית פתחו השבוע במאבק ציבורי לגיוס תמיכה של תושבי העיר בהתנגדות למכירת חברת האוטובוסים העירונית. הם תלו כרזות על האוטובוסים, בהן נכתב: "התחבורה הציבורית שייכת לתושבי באר שבע", "התחבורה הציבורית לא למכירה".

במודעות־אחרות טוענים העובדים, כי התחבורה הציבורית הינה נכס של תושבי באר שבע ואינה עסק פרטי של ראש העירייה. בעוד ימים מספר יתחילו העובדים בהחתמת תושבי העיר על עצומה, הקוראת לראש העירייה שלא למכור את חברת האוטובוסים העירונית.

העיצומים ב"בזק" נמשכים

עיצומיהם של עובדי בזק נגד הכוונה להפריט את הקווים הבינלאומיים של החברה נמשכים. אתמול דחה בית הדין האזורי לעבודה בתל־אביב את עתירת הנהלת החברה נגד העיצומים.

בית הדין לא הוציא צווי מניעה במעמד נציגי ההנהלה, ההסתדרות ונציגות העובדים. העיצומים נכנסים מחר לשבוע הראשון. על פי נתוני ההנהלה, אי־היענות העובדים לבקשות התיקונים גרמו לכך, שכ־10 אלפי קווים מנותקים ברחבי הארץ.

בית הדין ומפוטרי ה"שקם"

בבית הדין לעבודה בתל־אביב יימשך היום הדיון בסוגיית 600 המפוטרים של חברת השקם שהופרטה בחודשים האחרונים. זאת, בעקבות פנייה של הוועד הארצי של העובדים.

בימים האחרונים נפגש יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, ח"כ עמיר פרץ, עם הנהלת החברה וועד העובדים בכל הנוגע לפיטורים. [illegible]

נרצח איש האיגודים באלג'יריה

אחד ממבכירי "האיחוד הכללי של העובדים האלג'יריים", סאלח סעדנה, נרצח בשבת בפתח ביתו. סעדנה, בן 51, נרצח על ידי גורמים איסלמיים רדיקאליים שרצחו מאות פעילים באיגודים המקצועיים ובמקומות העבודה.

סעדנה יצא את ביתו שבפרבר הבירה בארקי, כאשר כמה יושבים ברכב נוסע ירו עליו והרגו אותו במקום. היריות גרמו למהומה רבה ברחובות הפרבר ולהתקהלות של ציבור רב. לאחר שלמקום הגיעו במהירות שכנים רבים, הרגו הרוצחים במנוסתם תלמיד תיכון בן 16 שרכב על אופניים. למקום הגיעו שוטרים שהרגו את אחד הרוצחים.

אושרה הקמתו של מסוף חדש לתחבורה הציבורית בחיפה

מאת אודי שרון

שר התחבורה, ישראל קיסר, אישר אתמול את הקמתו של מסוף חדש לתחבורה הציבורית במבואותיה המזרחיים של חיפה. ההשקעה בפרויקט כ־100 מיליון שקלים. עם השלמתו, יוקל בהרבה עומס התנועה בחיפה ובקריות.

השר הינחה את רשות הנמלים והרכבות להקים חברה שתוציא לפועל את הקמת המסוף. המסוף יוקם על שטח של 2,000 דונמים באזור צומת הצ'ק פוסט, על ציר מסילת הברזל המקשרת את צפון הארץ ואת הקריות עם חיפה. הוא יכלול תחנת אוטובוסים מרכזית, מסוף תחנת רכבת, תחנת מוניות, אולמות נוסעים, מעברים תת־קרקעיים, חניוני רכב בשיטת "חנה וסע", וכן מרכז מסחרי גדול.

לפרויקט שותפים גם אגד וחברת לב המפרץ. בשלב הראשון יושקעו בו כ־25 מיליון שקלים. להערכת השר קיסר, בתוך שנה וחצי ניתן יהיה להפעיל את השלב הראשון של מסוף התחבורה. שלב זה יכלול תחנת רכבת, מסוף אוטובוסים, חניון ל־600 כלי רכב, חניות וכן מינהרה שתאפשר כניסת אוטובוסים אל המסוף. יצוין, שגם הרכבת תיכנס לתחומי המסוף, והיא תשתלב במערכת התחבורה הציבורית האחרת.

חברת החשמל הקימה מערכת תקשורת חדשה

מאת הדס נייפמן

חברת החשמל הקימה מערכת קשר מודרנית, המחברת את הפיקוד הארצי על העומס של החברה אל מערכות הפיקוד על הקווים במחוזות השונים של החברה, כולל כלי הרכב של אנשי ההשגחה. מערכת הקשר הוקמה על אחת מפסגות הכרמל. המערכת מהווה קפיצת מדרגה של מערכת ההשגחה והטיפול בהפרעות ותקלות בחברת החשמל.

מדובר בעמוד, "מגדל תקשורת", הנישא לגובה של כ־55 מטר. בראש המגדל מצויה מרפסת, המאפשרת הרכבה, הוספה ותחזוקה של האנטנות במגדל. לצורך אבטחת העובדים בראש המגדל, הורכב מכשיר "דול־בלוק" שהוא מכשיר אבטחה נגד נפילות. המגדל החדש מחליף עמוד מיושן, ששימש את צרכי התקשורת של חברת החשמל במהלך 28 השנים האחרונות.

מיקום מגדל התקשורת החדש מאפשר לחברת החשמל קשר נרחב באזור הצפון ובאזור הדרום. חיבור מכשירי הקשר לקווי הטלפון מהאתרים השונים, מאפשר לחברת החשמל לבצע פעולות של פיקוד ובקרה גם על קווי מתח־גבוה 22 קילו־וולט. עד היום ניתן היה לבצע פעולות אלה רק לגבי קווי מתח־עליון.

המערכת מאפשרת להעביר תחזיות ממתקני קשר רחוקים לפיקוח וכן קשר במערכות קשר רבות־ערוצים שונות, לאזורים שונים בארץ, כולל קשר עבור מל"ח (משק לשעת חירום). המערכת כוללת גם קשר ישיר לניידות (רכבים) של מפקחי ההשגחה בשטח.

מגדל התקשורת עשוי מברזל מגולוון צבוע, ומאובזר במערכות תאורה ומרפסת.

בוטלו דמי הכניסה לנמל יפו

מאת כתבנו הכלכלי

שר התחבורה, ישראל קיסר, החליט לבטל את דמי הכניסה לנמל יפו למבקרים בשטח הנמל החל מיום ב' 6.3.95. עד כה נגבו במשך שנים בנמל בנתה הנהלת יפו סכום של שקל אחד מכל מבקר.

השר קיסר ציין, כי ביטול דמי הכניסה לנמל יגביר את כושר התחרות של הנמל וימנע טרדה מיותרת או נוחות בגביית האגרה מהמבקרים הרבים הפוקדים את הנמל.

שר התחבורה הדגיש, כי בכוונתו לפתח את נמל יפו ובעיקר לאפשר ביקורי תיירים ואורחים רבים לרגל חגיגות ה־5,000 שנה להוסדה של יפו והנמל, שיחולו בשנה הבאה (1996).

במשרד התחבורה נמסר, כי בנמל יפו מבקרים מדי שנה למעלה ממיליון אורחים ותיירים וכי התחזית היא כי בשנים הבאות יגיע מספר המבקרים בנמל לכ־2 מיליון בשנה.

קיסר מסר, כי לאחרונה אושרה תוכנית הפיתוח לנמל יפו הכוללת הארכת שובר הגלים בכ־180 מטר, דבר שיכפיל את מספר מקומות העגינה בנמל, מגירת הכניסה המערבית לנמל והכשרת כניסה צפונית עמוקה ובטוחה, תוך שילוב ושימור על ערכם הארכיאולוגי של סלעי האנדרומדה הבולטים מעל פני המים.

עם סיומן של עבודות הפיתוח ישתלב הנמל במתחם התיירותי שיכלול מלונות, מועדונים, פאבים, מסעדות ותיאטרון בעיר תל־אביב.

גידול בפעילות העסקית של 420 מפעלי איגוד התעשייה הקיבוצית בשנת 1994

(עתיים) למרות תנאי המימון הקשים בייחוד לתעשייה הקיבוצית, נרשם בשנת 1994 גידול של ממש בפעילות העסקית של 420 מפעלי איגוד התעשייה הקיבוצית, וסה"כ המכירות גדל ב־7.5 אחוזים בהשוואה לשנה קודמת, כשהגידול ביצוא הגיע ל־17 אחוז בדולרים בהשוואה לשנת 1993. כך מסר אתמול יו"ר איגוד התעשייה הקיבוצית, מיכה הריץ, במסיבת עיתונאים שנערכה בבית הקלוב בתל אביב.

הריץ ציין, כי חלקו של היצוא בכלל המכירות ב־1994 גדל אף הוא, אך במידה מועטה בהשוואה לשנת 1993 – מ־31.2 אחוז ל־32.5 אחוז, וכי גם התפלגות הענפית נותרה בעינה בהשוואה לשנה הקודמת: פלסטיקה וגומי 33 אחוז, מזון 17 אחוז ומתכת ומכונות 13.5 אחוז.

הוא הדגיש, כי בערכים שקליים של סוף 1994 הסתכמו המכירות ב־7,926 מיליארד שקלים, מתוכם יוצא בערך של 858 מיליון דולר.

מנכ"ל התעשייה הקיבוצית, עודד בריש, מסר, כי בשנת 1994 חל גם גידול של 13 אחוז במספר העובדים בתעשייה הקיבוצית, שעלה מ־21,800 עובדים בשנת 1993 ל־24,650 עובדים בשנת 1994. זו עלייה של 13.1 אחוז, שהיא העלייה השנתית הגדולה ביותר בחמש השנים האחרונות.

בריש ציין, שמחצית העובדים במפעלי התעשייה הקיבוצית הם שכירים ומכיוון שהמפעלים פזורים, בעיקר באזורי הפריפריה, הם מהווים מקום עבודה ומקור פרנסה לאלפים מתושבי אזורים אלה – תושבים ותיקים, חיילים משוחררים ועולים חדשים.

בריש הוסיף, כי תוספת העובדים ב־1994 הינה של 2,850 עובדים, שהם בעיקר עובדים שכירים.

שערי מטבעות חוץ ביחס לשקל

06.3.95		בנק ישראל: שער יציג	שינוי	בנק הפועלים: העברות והמחאות קניה	מכירה	מזומנים מכירה	בנק לאומי: העברות והמחאות קניה	מכירה	מזומנים מכירה	בנק דיסקונט: העברות והמחאות קניה	מכירה	מזומנים מכירה
ארצות הברית	1 דולר	2.9686	+0.0015	2.9483	2.9900	3.04	2.9484	2.9899	3.03	2.9485	2.9895	3.03
בריטניה	1 ליש"ט	4.9054	+0.0114	4.8618	4.9305	5.02	4.8678	4.9363	4.99	4.8620	4.9297	5.01
גרמניה	1 מרק	2.1208	+0.0626	2.1097	2.1395	2.18	2.1015	2.1311	2.16	2.0996	2.1288	2.16
צרפת	1 פרנק	0.5991	+0.0148	0.5932	0.6017	0.61	0.5944	0.6028	0.61	0.5952	0.6035	0.61
הולנד	1 גילדן	1.8904	-0.0054	1.8803	1.9069	1.94	1.8745	1.9009	1.93	1.8800	1.9062	1.94
שוויץ	1 פרנק	2.4303	-0.1021	2.5114	2.5469	2.59	2.5114	2.5468	2.58	2.5112	2.5462	2.59
שבדיה	1 כתר	0.4099	-0.0017	0.4075	0.4133	0.42	0.4089	0.4147	0.42	0.4086	0.4144	0.42
נורבגיה	1 כתר	0.4770	+0.0116	0.4729	0.4797	0.49	0.4730	0.4797	0.49	0.4729	0.4795	0.49
דנמרק	1 כתר	0.5281	-0.0109	0.5232	0.5307	0.54	0.5237	0.5311	0.54	0.5222	0.5296	0.54
פינלנד	1 מרק	0.6867	+0.0015	0.6829	0.6926	0.70	0.6823	0.6919	0.70	0.6833	0.6928	0.70
קנדה	1 דולר	2.1037	-0.0221	2.0872	2.1168	2.15	2.0890	2.1184	2.15	2.0917	2.1208	2.15
אוסטרליה	1 דולר	2.1778	-0.0268	2.1730	2.2038	2.25	2.1712	2.2018	2.38	2.1680	2.1982	2.23
דרום אפריקה	1 רנד	0.8387	+0.0072	0.8327	0.8446	0.85	0.8328	0.8445	0.85	0.8341	0.8458	0.83
בלגיה	10 פרנק	1.0286	-0.0296	1.0226	1.0371	1.06	1.0209	1.0353	1.05	1.0228	1.0371	1.05
אוסטריה	10 שילינג	3.0114	+0.0349	2.9963	3.0386	3.09	2.9812	3.0232	3.06	2.9938	3.0354	3.08
איטליה	1,000 לירטה	1.7661	-0.0018	1.7750	1.8001	1.85	1.7772	1.8022	1.84	1.7785	1.8033	1.83
יפן	100 ין	3.1873	+0.0539	3.1736	3.2185	3.27	3.1690	3.2136	3.26	3.1728	3.2169	3.27
ספרד	100 פזטות	2.3388	+0.0016	2.3260	2.3609	2.46	2.3308	2.3636	2.42	2.3280	2.3604	2.40
ירדן	1 דינר	4.1849	-0.0211	-	-	4.43	-	-	4.41	-	-	-
מצרים	1 לירה	0.9349	-0.0047	-	-	0.90	-	-	0.89	-	-	-
אקו/ECU		3.9192	+0.0948		691	-	-	3.8825	3.9371	-	3.8941	3.9482

קרנות נאמנות

נכון ליום 6.3.95

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אב	10531.37	10454.58	-94.17	-0.89%
אבוקה	1332.81	1308.32	-14.55	-1.10%
אביר	142.63	141.80	-0.23	-0.16%
אגוז	806.33	791.63	0.17	0.02%
אגם	306.39	304.55	-0.16	-0.05%
אודם	685.54	672.96	-6.20	-0.91%
אורורין	77.19	75.24	0.04	0.05%
אורורין שקלית	101.26	100.94	0.03	0.03%
אופיר	412.19	409.60	0.15	0.04%
אופק אג מדינה	109.55	107.57	0.13	0.12%
אופק גמישה	64.21	63.13	-0.26	-0.41%
אופק מניות	68.71	67.54	-0.54	-0.79%
אור	706.78	702.32	-2.61	-0.37%
אורלי	942.92	936.04	-0.47	-0.05%
אורן	154.72	151.75	0.02	0.01%
אורן	2805.35	2753.35	-5.60	-0.20%
אחריות אגח מד	304.30	300.41	0.52	0.17%
אחריות גמישה	352.78	346.24	-1.65	-0.47%
אחריות מניות	226.73	222.36	-2.23	-0.99%
אחריות כללי	164.90	161.34	-1.24	-0.76%
אחריות נפט ומח	133.12	130.28	-3.50	-2.61%
אחריות	127.20	125.28	[illegible]	-0.08%
אחריות [illegible]	120.47	119.27	38.45	31.26%
אחריות [illegible]	87.25	85.56	36.03	72.06%
אטלס [illegible]	88.97	86.82	0.97	1.13%
אילן [illegible]	159.11	[illegible]	[illegible]	-0.42%
אילנות 98	158.45	155.59	-0.06	-0.62%
אילנות בטוחה	109.19	108.47	0.09	0.08%
אילנות גלובוס	77.12	75.56	0.64	0.85%
אילנות כרים	119.54	117.36	-0.71	-0.60%
אילנות מעוף	108.60	108.08	-2.89	-1.90%
אילנות פיננסים	54.63	53.65	-0.56	-1.04%
אילנות שחקים	42.57	41.78	-0.35	-0.83%
אילנות תקשורת	50.72	49.77	-0.36	-0.72%
אינפקס גמישה	93.66	91.74	-0.98	-1.05%
איתן	223.72	219.52	-1.19	-0.54%
אלון	1509.97	1482.27	-0.43	-0.03%
אלומת בינוא	51.74	50.22	-0.59	-1.16%
אלמוג	302.68	299.26	0.26	0.09%
אמירים נדלן [illegible]	77.06	75.60	0.68	0.89%
אמירים קרן נאמנות	84.75	84.02	0.18	0.21%
אנליסט אגח חברות	188.52	184.79	-0.49	-0.26%
אנליסט אג מדינה	284.39	280.35	-0.31	-0.11%
אנליסט אגרסיבית	88.83	86.56	-0.75	-0.86%
אנליסט אירופה	109.90	107.29	0.37	0.35%
אנליסט גמישה	446.32	435.20	-3.12	-0.71%
אנליסט כספים	102.27	102.08	0.14	0.14%
אנליסט מניות	690.38	672.73	-8.14	-1.20%
אנליסט תעשיות	214.57	209.08	-2.42	-1.14%
אסף	159.47	157.60	-0.63	-0.40%
אפיקים אגח	174.63	172.30	-1.27	-0.73%
אפיקים גמישה	111.43	109.80	-0.96	-0.86%
אפיקים חו"ל	119.81	116.23	0.34	0.29%
אפיקים מניות	166.89	164.25	-2.75	-1.65%
אפסילון 36	55.25	55.00	-0.50	-0.89%
אפסילון אג חברות	83.26	82.98	0.10	0.12%
אפסילון אג מד	132.46	132.00	0.11	0.08%
אפסילון מניות	111.89	111.54	-0.63	-0.56%
ארז	202.48	198.67	-1.97	-0.98%
אש	507.43	497.60	-2.08	-0.42%
אשל	518.06	508.47	-0.71	-0.14%
אתגר	94.16	92.43	-1.35	-1.44%
אתרוג	701.54	688.51	-0.65	-0.09%
בדולח	549.56	539.39	-6.66	-1.22%
בונד	123.76	122.00	-0.24	-0.20%
בורסון גמישה	62.03	61.51	-0.31	-0.50%
בטוחה 30 פלוס	111.50	109.85	-0.49	-0.45%
בטוחה אגח מדינה	1675.51	1652.95	0.27	0.02%
בטוחה אגח	2073.99	2046.02	2.61	0.13%
בטוחה גמישה	1891.95	1866.28	-2.47	-0.13%
בטוחה חו"ל	128.79	125.65	0.56	0.45%
בטוחה מניות	3036.46	2990.29	-27.65	-0.92%
בלנדר דוהסטיין גמישה	99.67	97.84	-0.55	-0.56%
בסט	122.05	120.43	-0.76	-0.63%
ברק	132.26	130.76	-1.00	-0.76%
ברוש	2100.79	2062.03	-7.90	-0.38%
בריאות	47.75	47.07	-0.50	-1.04%
ברק	1739.35	1706.12	-7.86	-0.46%
בריש	4437.87	4409.48	-9.98	-0.23%
בתע	292.31	288.39	0.09	0.03%
גדרן	475.55	470.08	-1.96	-0.42%
גיא	437.18	431.54	-0.91	-0.21%
גל	69.31	68.36	-0.42	-0.61%
דובדבן	1571.58	1543.05	-17.00	-1.09%
דוברת שרם אגח	104.71	103.06	0.11	0.11%
דוברת שרם גמיש	106.75	104.27	-0.75	-0.71%
דוברת שרם כרים	79.47	77.84	-0.78	-0.99%
דוברת שרם מניות	64.21	62.71	-0.76	-1.21%
דוקס	172.14	168.98	0.13	0.08%
דולב	676.36	663.93	0.48	0.07%
דולר	179.12	176.89	0.79	0.45%
דורון	834.30	819.21	-1.02	-0.12%
דקל	1809.18	1776.10	-15.75	-0.88%
הדס	1521.03	1342.72	-11.02	-0.80%
הון־פקט	58.61	57.53	-0.52	-0.90%
הוק	104.30	103.96	-0.04	-0.04%
הייטק 92	181.86	180.40	-0.27	-0.15%
היובל	131.36	130.03	-1.20	-0.92%
הילה	380.36	378.84	0.32	0.08%
המרה	773.84	765.15	-2.80	-0.36%
הראל לביא	158.32	156.28	-0.11	-0.07%
הראל לביא מניות	91.91	89.35	-0.36	-0.40%
ורד	350.74	346.04	-0.03	-0.01%
זיו	428.68	422.76	0.07	0.02%
זינגר פיננסל	68.29	66.98	-1.08	-1.59%
זיק	278.14	271.70	-2.91	-1.06%
זלי [illegible]	91.99	91.31	0.21	0.23%
חיל	203.06	198.35	0.34	0.17%
חליפין	342.08	342.08	0.51	0.15%
חלמיש	227.79	225.23	-0.26	-0.12%
חץ	380.97	384.97	0.74	0.19%
טופז	311.46	304.91	1.35	0.44%
טכור	88.53	87.76	0.27	0.31%
טריגו 5	133.21	131.08	0.19	0.15%
יובל	516.02	506.41	-0.36	-0.07%
יהלום	660.98	648.77	-6.03	-0.92%
יוגמה	159.85	156.87	-0.45	-0.29%
יבל אגח מדינה	103.00	101.23	-0.06	-0.06%
יסודות	1979.45	1938.77	-24.27	-1.24%
יעד	186.31	184.75	0.12	0.06%
יעד גמישה	69.11	68.42	-0.22	-0.32%
יער	58.08	57.46	-0.70	-1.21%
ישרה	471.03	463.24	0.32	0.08%
ישראל אמריקה	115.57	112.65	0.77	0.69%
כוכב	102.69	101.20	-1.25	-1.21%
[illegible]	69.78	68.50	-0.48	-0.69%
כללי אגח מד	339.38	331.33	-0.25	-0.09%
כללי אייל 50	98.10	96.78	-1.01	-1.03%
כללי אייל 25	128.74	127.61	-2.51	-1.95%
כללי אייל אג	141.02	140.28		0.00%
כללי גמישה	834.77	818.06	-6.18	-0.75%
כללי זמינה	112.42	112.36	0.06	0.05%
להק אומגה	93.79	92.99	-1.12	-1.19%
להק אמנה	184.00	180.64	-2.99	-1.63%
להק אקוור 5	534.78	522.04	-5.47	-1.04%
להק דולבית	476.18	470.92	-3.12	-0.66%
להק דור	508.00	502.42	-4.20	-0.83%
להק זהבית	439.11	431.02	-0.19	-0.04%
להק [illegible]	117.40	117.08	0.12	0.10%
להק כחל	296.80	291.27	1.19	0.41%
להק סלעית	84.53	82.98	-0.76	-0.90%
להק סנונית	469.02	460.42	0.35	0.08%
להק עפרוני	410.55	403.05	-0.23	-0.06%
להק נפית	485.83	476.85	-1.85	-0.39%
להק [illegible]	104.73	103.28	-0.07	-0.07%
להק רום	70.20	68.61	0.67	0.99%
להק שחפית	62.57	61.42	-0.33	-0.53%
להק שחף	146.80	144.10	-0.02	-0.01%
להק שלדג	163.16	161.95	-0.12	-0.07%
להק שקנאי	115.13	113.01	-0.45	-0.40%
להק תור	249.67	246.89	-3.78	-1.51%
להק תנשמת	45.70	44.86	-0.38	-0.84%
למשקיע	376.07	371.78	-1.41	-0.38%
לפיד	1094.54	1074.16	-12.64	-1.16%
לשם	1052.85	1041.17	-1.06	-0.10%
מבחר	399.67	396.28	0.37	0.09%
מבטח	1206.86	1196.66	1.46	0.12%
מגמה	235.45	233.46	-1.72	-0.73%
מניק	175.10	171.53	-1.08	-0.62%
מגד	695.96	690.09	1.88	0.27%
מגדל [illegible] מניות	47.09	46.06	-0.04	-0.09%
מגן	1367.65	1355.85	0.40	0.03%
מגשר פיננסי	63.85	63.32	-0.65	-1.02%
מד דיסקונט	96.72	95.89	-0.45	-0.47%
מד [illegible]	110.98	110.28	-2.18	-1.95%
[illegible]	114.35	112.98	0.01	0.01%
מדף	973.41	965.13	-9.36	-0.96%
מדינה 5	121.89	119.93	1.47	1.25%
[illegible]	78.06	77.02	-0.77	-0.99%
מוזהב אייל	66.17	65.80	-0.45	-0.68%
מוזהב אייל אגח	70.03	69.60	0.18	0.26%
מטח	164.89	161.72	0.72	0.45%
מיטב אגח מד	[illegible]	3402.96	4.51	0.13%
מיטב [illegible]	35.28	34.81	-0.13	-0.37%
מיטב גמישה	1420.19	1408.59	-1.13	-0.08%
מיטב [illegible]	209.32	207.59	0.35	0.17%
מיטב מניות	134.36	132.72	-0.45	-0.34%
מיטר	313.07	310.43	0.16	0.05%
מירב	106.86	106.41	-0.06	-0.06%
מכלול	437.22	429.20	-3.93	-0.91%
מלכית	200.01	196.30	-1.02	-0.52%
מנוף	181.86	180.23	-0.12	-0.07%
מנוף	97.47	95.67	-0.60	-0.63%
מעגל	57.27	56.81	-0.53	-0.93%
מעוף	2267.76	2248.02	0.37	0.02%
[illegible] גמישה 50	95.53	93.86	-0.67	-0.71%
מעין	995.51	986.98	1.27	0.13%
מעלה [illegible]	105.88	103.93	-1.93	-1.82%
מפתן	75.69	75.04	-0.35	-0.47%
מקשה	876.38	868.71	0.17	0.02%
מרווח	432.20	428.61	0.11	0.03%
מרום [illegible] אגח	106.58	105.07	0.12	0.11%
מרום	4308.40	4271.99	7.13	0.17%
מרכזית אגח מדינה	95.74	94.99	0.14	0.15%
מרכזית מניות	50.77	50.35	-0.26	-0.51%
מרכזית מעוף	105.21	104.98	-1.96	-1.83%
מרץ	299.37	296.91	-3.76	-1.25%
משאבי טבע	54.51	53.53	-0.68	-1.26%
משואים	191.46	190.91	-1.67	-0.87%
נוה	528.67	521.58	-2.06	-0.39%
נוף	251.88	250.01	-2.29	-0.91%
נכסיף	1193.54	1179.97	-15.18	-1.27%
ניל	644.76	635.82	-1.20	-0.19%
נסיכה קונטיננטל	42.92	42.13	-0.39	-0.91%
נר	171.32	170.16	-0.73	-0.43%
נשואה אגח חברות	114.31	113.47	-0.29	-0.25%
סגולה	248.52	243.91	-1.33	-0.54%
סיגמא אגח מדינה	101.19	99.85	-0.09	-0.09%
סיגמא גמישה	71.55	70.73	-0.44	-0.62%
סיון	129.32	127.58	-0.75	-0.59%
סימון אגח	106.60	104.52	-0.94	-0.90%
סלע	993.98	985.46	-0.08	-0.01%
סער	123.90	121.55	-1.00	-0.81%
ספנות אגח ק	106.39	106.09	0.08	0.08%
ספנות קרן מניות	53.83	53.65	-0.56	-1.04%
עדיף	85.24	83.68	-0.45	-0.54%
עומר	142.39	139.72	-1.05	-0.74%
עידית	2748.62	2718.08	-9.21	-0.34%
עמדה 10	110.73	109.48	-0.45	-0.41%
עמדה אמריקאית	63.13	62.14	0.15	0.24%
עמדה יצוא	55.61	54.95	-0.60	-1.07%
עמדה כללית	153.07	151.35	-0.59	-0.39%
עמדה מעוף	114.74	113.74	-2.23	-1.92%
עמדה משולבת	143.39	142.32	-1.38	-0.93%
עמיל אגח	88.82	88.09	0.04	0.05%
ענבל	131.76	131.50	-0.09	-0.07%
ענבר	128.61	126.21	0.25	0.20%
ערמון	145.46	142.79	-0.11	-0.08%
פאר	5127.89	5031.72	-22.97	-0.44%
פאר 2000	52.53	51.42	-0.18	-0.35%
פאר זינוק	44.19	43.35	-0.34	-0.77%
פאר מעוף	107.40	106.74	-1.75	-1.62%
פאר עלמית	69.79	68.31	0.50	0.74%
פאר פריים	98.15	96.67	-0.06	-0.06%
[illegible] אג חו"ל	98.41	95.23	0.05	0.05%
פיל	199.58	197.26	-0.02	-0.01%
פנתר	369.50	366.52	-0.83	-0.23%
פסגות 50	179.94	177.66	-1.21	-0.68%
פסגות גמיש	345.83	343.57	-2.66	-0.77%
פסגות חו"ל	90.74	88.47	0.54	0.61%
פסגות יובל	367.96	365.62	-1.22	-0.33%
פסגות כל חודש	102.70	100.87	0.12	0.12%
פסגות כל רבע	146.54	146.16	0.27	0.18%
פסגות לימים	178.74	177.29	-2.44	-1.36%
פסגות מבט לשלום	69.39	68.10	-0.68	-0.99%
פסגות מדד	383.29	376.21	-0.29	-0.08%
פסגות [illegible]	373.44	366.07	-0.17	-0.05%
פסגות [illegible]	321.94	319.15	-0.08	-0.03%
פסגות מניות	451.61	446.64	-4.59	-1.02%
פסגות משולבת	399.90	388.11	-1.41	-0.36%
פסגות שלם	115.71	113.36	-0.45	-0.39%
פסגות על קרן	69.39	68.32	-0.71	-1.45%
פסגות שקלים	54.51	53.38	-0.69	-1.28%
פסגות תאגידים	372.08	365.43	-0.34	-0.09%
פרימה	79.98	76.46	-0.32	-0.42%
צבר	226.69	222.38	-0.27	-0.12%
צוק	247.64	246.41	-0.70	-0.28%
ציון משאבים כרים	75.88	75.35	-0.46	-0.63%
צמיד	3248.70	3188.50	-2.06	-0.06%
צמיחה אגח מד	1406.85	1390.55	0.75	0.05%
צמיחה גמישה	1948.79	1922.91	-7.65	-0.40%
צמיחה יצוא	156.75	155.00	-1.41	-0.90%
צמיחה מניות	370.82	368.57	-3.25	-0.87%
קלע	543.69	540.98	-3.68	-0.67%
קפיטל אגח	100.74	99.98	0.04	0.04%
קפיטל חו"ל	92.89	91.15	0.02	0.02%
קפיטל מניות	61.74	60.90	-0.80	-1.29%
קשת	296.73	291.26	-0.22	-0.09%
רווח	144.32	141.57	0.21	0.15%
רמון	364.31	363.94	0.50	0.14%
רעם 90	175.00	170.40	-0.35	-0.20%
רשף	390.32	391.09	0.60	0.15%
שביט	490.32	486.77	-0.11	-0.02%
שחר	162.55	161.40	0.12	0.07%
שירה	1615.05	1622.96	-10.26	-0.63%
שמיר	1032.81	1023.79	-1.84	-0.18%
שסק	546.05	542.72	[illegible]	-0.61%
שעון	165.71	184.09	-0.09	-0.05%
שקד	243.84	239.35		0.00%
תאנה	915.83	910.17	-4.46	-0.49%
תבל	883.95	877.16	1.26	0.14%
תגבור	2042.15	2031.80	-2.78	-0.13%
תהילה ותקשורת	69.13	67.67	0.80	1.19%
תמר	93.61	92.91	-0.97	-1.03%
תמריץ	60.52	59.87	-0.34	-0.57%
תנופה	269.56	264.58	-0.91	-0.34%
תפוז	760.12	746.09	-0.47	-0.06%
תפוח	516.52	513.54	-0.13	-0.03%
תרשיש	145.45	142.77	0.17	0.12%
תשואה חוץ	99.21	98.43	-0.19	-0.19%
תשואה סופר	91.22	88.86	-1.96	-2.15%
תשרי	1297.84	1287.84	1.05	0.08%

הבונדס יקטין את גיוס ההון מארגונים וממוסדות

מאת אמנון אמר

על רקע הטענות על עלותו הגבוהה של גיוס ההון באמצעות מפעל הבונדס, באו אתמול ראשי האוצר והבונדס לדיון מיוחד בנושא שקיימה ועדת הכספים של הכנסת. בדיון אמר שר האוצר, אברהם שוחט, כי הוחלט לשנות את מדיניות הארגון ולרכז את מאמציו בהגברת הקשר עם הקהילות היהודיות בחו"ל.

בעקבות שינוי זה במדיניות, ירדה גביית הבונדס מארגונים ומוסדות מ־54 אחוז מסך הגבייה בשנת 1993 ל־38 אחוז בשנה שעברה. במקביל נרשם גידול בשיעור הגיוס מרוכשים בודדים. לדברי שר האוצר, שינוי זה בהתפלגות גיוס ההון הוא עיקר המאמץ שבו על ארגון הבונדס להתרכז.

מנתונים שהוצגו לפני חברי ועדת הכספים עולה, כי יתרת החוב של ממשלת ישראל בגין איגרות הבונדס הסתכמה בחודש יוני האחרון בכשבעה מיליארד דולר (כולל ריבית צבורה) וכי יתרה זאת מהווה כרבע מכלל חובות החוץ של ישראל.

החשב הכללי באוצר, ראובן קוקולביץ, אמר בדיון כי כשישים אחוזים מגיוסי מטבע החוץ של הממשלה בשלוש השנים האחרונות התבצעו באמצעות ארגון הבונדס. לדבריו, בחודשים האחרונים הלך והצטמצם שיעור הריבית לגיוס איגרות הבונדס והתקרב לשיעור ריבית הליבור.

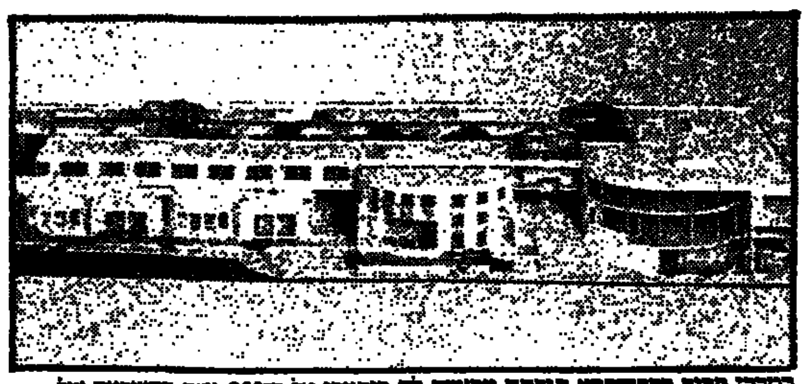

במרכז סביר בכפר־סבא תיפתח מסעדת לה ביסטרו על כ־360 מ"ר בהשקעה של 750 אלף דולר.

"תנובה" מגיבה על טענות העובדים

"ההנהלה אינה מנהלת מדיניות של פיטורי עובדים"

מאת אורי פורן

"אין להנהלת מרכז תנובה מדיניות לפיטורי עובדים בסניף חיפה, או להגברת העסקתם של עובדים בחוזים אישיים".

כך הודיעה הנהלת "תנובה" בתגובה לבקשתם של עובדים במחוז חיפה להכריז על סיכסוך עבודה. זאת במחאה על כי ההנהלה מעסיקה, לדבריהם, עובדים בחוזים אישיים, ואף צימצמה את כוח האדם במחוז.

דובר "תנובה", מרדכי הופשטטר, מסר אתמול כי במחצית השנייה של '94 חל שינוי מהותי במבנה הארגוני של "תנובה", ובמקום המבנה הגיאוגרפי־מחוזי מאורגנת כעת המערכת במבנה ענפי. כתוצאה מכך הפכו הסניפים למסגרת תפעולית בלבד.

"מדיניות איוש התפקידים נגזרת מהמבנה החדש, וברור שבמסגרות מסוימות אין מנוס מצימצום מספר העובדים", ציין הדובר והוסיף: "קיימות ב'תנובה' תוכניות להגברת הפעילות באזור הצפון, וייתכן מאד שהדבר יחייב אפילו הגדלת מספר העובדים בסניף חיפה".

עוד נמסר, כי השינויים במצבת כוח האדם אינם אופייניים לסניף חיפה בלבד, והם בוצעו בכל הסניפים המחוזיים בעבר, תוך שיתוף פעולה מצד נציגי העובדים.

הצעה להסדרת מעמדן של מחצבות החצץ תחת תוכנית מתאר ארצית

מאת כתבנו הכלכלי

שר התעשייה והמסחר, מיכה חריש, עומד להניח בימים הקרובים על שולחן הממשלה הצעת החלטה בנושא אספקת מוצרי מחצבה. ההצעה שתוגש בשיתוף עם שר הבינוי והשיכון, בנימין בן אליעזר, מיועדת להסדיר את מעמדן של מחצבות החצץ תחת תוכנית מתאר ארצית מאושרת.

תוכנית המתאר הארצית למחצבות, תמ"א 14, נמצאת בדיונים ממושכים מזה כ־20 שנה בוועדות המשנה של המועצה הארצית לתכנון ובנייה, אך טרם הגיעה לידי גיבוש כתוכנית מושלמת ומאושרת.

מאז נדונה התוכנית לראשונה, חלו שינויים בביקוש למוצרי מחצבה. אלה גדלו באופן ניכר בשנים האחרונות וזאת כתוצאה מההשקעות המאסיביות בתשתית, כבישים ובנייה. במקביל שטחים שהיו מיועדים לכרייה וחציבה הוצאו מהתוכנית ובהיעדר תוכנית מתאר מאושרת, יועדו לשמושים אחרים.

עתודות החציבה במחצבות הקיימות תספקנה ל־15 השנים הבאות בלבד, ואי־פתיחת מחצבות חדשות גרמה כבר היום למחסור הנאמד במליוני טון לשנה באזור המרכז. עלות הייצור של החצץ נעה סביב 15 ש"ח לטון, ואילו ההובלה מייקרת את המוצר ומכפילה את עלותו מעבר ל־50 ק"מ הובלה.

היקף הביקוש לחומרי מחצבה בישראל נע סביב 40 מיליון טון לשנה, ומכאן ההשפעה המכרעת של ההובלה על עלויות הייצור ובהמשך על מדד תשומות הבנייה ומדד הדיור. מדובר על עלויות ייצור והובלה, הנאמדות במאות מיליוני שקלים לשנה.

נוכח ההשפעה המכרעת של גורמי ייצור אלה על מחירי הבנייה והסלילה, יש הכרח למצוא פתרון מהיר ולעצור את הידלדלות הרזרבות. הצעת ההחלטה כורכת הסדרת מעמדן של המחצבות ושטח חיצוב תחת תמ"א מאושרת יחד עם איתור מחדש של שטחי כרייה עתידיים תוך בדיקת צרכי המשק עד שנת 2020.

על פי ההצעה, יעמיד מנהל מקרקעי ישראל ועדת היגוי שמטרתה לבדוק את פוטנציאל המחצבות ושטחי חיצוב, לבדוק את צרכי המדינה למוצרי חציבה וסלילה, ובהמשך לאחר אישורם, להקצות במיכרזים שטחי חיצוב ולקבוע תקופות התקשרות חוזית.

תוכנית זו תשלים את תמ"א 14, המאושרת ותקבע בכך עתיד אספקתם הסדירה של מוצרי המחצבה.

פיחות של 3% ביחס למארק; הדולר ירד ל־2.968 ש"ח

מאת אמנון אמר

הטלטלה העזה שעוברת על שוקי הכספים בעולם גורמת לזעזועים גם בשוק מטבע החוץ בישראל. כתוצאה מצניחת הדולר לרמות שפל חסרות תקדים, ירד גם בארץ שערו היציג של המטבע האמריקאי לשפל חדש של 2.9680 ש"ח.

הפיחות שבוצע בשער הדולר, בשיעור של חצי אחוז, היה עלול להיות גדול הרבה יותר לולא התערב בנק ישראל במסחר במטבע חוץ וגרם לתיסוף מלאכותי בשער של המטבעות. שער הסל עלה אתמול בשיעור חריג של אחוז אחד, ל־3.4441 ש"ח.

כתוצאה משילוב של פיחות חריג ביחס לסל המטבעות ולצניחה החופשית בשער הדולר בעולם, נרשמו אתמול עליות חדות במיוחד בשערי כל המטבעות החשובים.

המארק הגרמני תוסף בשיעור חריג של למעלה משלושה אחוזים ושערו היציג עלה ל־2.1208 ש"ח. שער הלירה שטרלינג עלה בכ־2.4 אחוזים, ל־4.9054 ש"ח, הפרנק הצרפתי עלה בלמעלה משניים וחצי אחוזים, ל־0.5991 ש"ח ואילו שער הין היפני עלה בכ־1.7 אחוזים, ל־3.1873 ש"ח.

הגירעון במאזן התשלומים ב־'94 עלה לשיא: 9.7 מיליארד דולר

מאת אמנון אמר

הפער בין היבוא והיצוא של סחורות ושירותים גדל בשנה שעברה ב־19.6 אחוז והגיע לשיא של כל הזמנים: 9.7 מיליארד דולר. כך עולה מסיכומי מאזן התשלומים של ישראל לשנת 1994, שפירסמה אתמול הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

אולם גם נתונים חמורים אלה אינם סוף פסוק, שכן בחודש הראשון של 1995 כבר נרשם שיא חדש בגירעון המסחרי: סכום עגול של מיליארד דולר בחודש אחד.

הגידול העצום שנרשם בשנה שעברה בגירעון במאזן התשלומים נבע מעלייה של 2.8 מיליארד דולר ביבוא הסחורות (ללא יבוא בטחוני) ומעלייה של 1.4 מיליארד דולר בהוצאות על יבוא שירותים.

כ־40 אחוז מהתוספת ליבוא שירותים נרשמו כהוצאות של תיירים ישראלים בחו"ל. גידול זה ביבוא קוזז רק בחלקו על ידי הגידול בהכנסות מיצוא סחורות ושירותים, בהיקף של כשני מיליארד דולר.

הגירעון בחשבון השוטף, השווה לפער בין היבוא ליצוא בקיזוז העברות חד־צדדיות לארץ, הסתכם בשנה שעברה בכ־2.76 מיליארד דולר, בדיוק פי שניים מרמתו בשנה הקודמת. כדי לממן פער גדול זה בין היבוא ליצוא, הגדיל המשק הישראלי את יבוא ההון לארץ.

בשנה שעברה גדלו סך חובות החוץ של המשק בכ־3.6 מיליארד דולר, לעומת גידול של כ־1.9 מיליארד דולר בשנה הקודמת.

אולם גם אומדן זה של עליית החובות לחו"ל מוטה, ככל הנראה, כלפי מטה, שכן חלק מהאשראי שנתנו הספקים בחו"ל לצרכניהם בארץ נרשם בסעיף "הפרשים סטטיסטיים".

במקביל לעליית חובות החוץ, נרשם בשנה שעברה גם יצוא הון גדול, בהיקף של כ־2.6 מיליארד דולר – פי שניים מבשנה הקודמת.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

טור הזהב

ידיעות הסתדרות הגימלאים בישראל

משבוע לשבוע

עד מתי יועלו מחירי התחבורה הציבורית?

בראשון לחודש מארס ש.ז. "נתבשרנו" שוב על העלאת התעריפים בתחבורה הציבורית (אגד ודן). העלאה זו פוגעת ראש לכל בגימלאים ובהמוני העם שהם מטבע הדברים "צרכנים מובהקים" של התחבורה הציבורית ואלה שמשתמשים בה יום יום ונושאים בהתייקרותה מדי כמה חודשים, כמין גזרה משמים ששוב לא ניתן לבטלה, כביכול.

מדי פעם, כשמעלים מחירי התחבורה הציבורית ביוזמת הממשלה, קרי: משרד התחבורה, הננו מתריעים על כך ושואלים, עד מתי!...

הפעם חמור הדבר במיוחד שהרי לא יתכן ששוב ושוב עולים התעריפים ללא קשר וזיקה לעליית מדד המחירים לצרכן (האינדקס) ומעבר לפיצוי שמשתלם בתוספת היוקר, שבקושי מדביקה את היוקר הראלי וכדי בזיון וקצף...

תבענו וחזרנו ותבענו בעת הגשת התקציב הלאומי לאישור הכנסת, שתוגדל הסובסידיה הממשלתית לתחבורה הציבורית כדי להקל על הגימלאים ולהעמיק את ההנחות בתעריפים שמגיעות לציבור האזרחים הוותיקים ובדין. או אז הובטח לנו ע"י הגורמים הנוגעים בדבר שהעלאת התעריפים תהא סמלית ומתונה יחסית בשנת 1995. לא חלפו אלא חודשיים (ינואר פברואר) וכבר מעלים את התעריפים בשעור של 7% ועושים את התחבורה הציבורית למיצרך יקר מאד ומאלצים את הציבור להזדקק יותר ויותר לתחבורה פרטית שמעמיסה על הכבישים וגורמת נזקים בלתי הפיכים למשק הלאומי כולו, שלא לדבר על הנגע הממאיר של ריבוי תאונות הדרכים.

זאת ויתרה מזו: חכמי משרד התחבורה מוסיפים לעשות אי־צדק עם כלל שכבות האוכלוסיה מעוטות ההכנסה, שהרי הוחלט על הורדת התעריפים ב־20% לתושבי עיר אחת בישראל, ולתושבי ההתנחלויות ביהודה ובשומרון. עתה מסתבר, שכדי להוריד מחירים לאוכלוסיה מסוימת נמצאת סובסידיה ממשלתית "מן הגורן ומן היקב", וכדי להקפיא את התעריפים להמוני העם – אין תקציב ואין סובסידיה ומתרצים זאת בקב טעמים...

ומכאן לא ייפסק המאבק שלנו להקפאת תעריפי הנסיעה וימים ידברו...

מבזקים מקומיים

פעולות תרבות וחברה בהסתדרות המורים

תא המורים הגימלאים בסניף הסתדרות המורים בתל־אביב מפתח פעולות תרבות וחברה לחברי הסניף בבית המורה בתל־אביב. בין הפעילויות: הרצאות בספרות, חגיגות פורים, סדנאות עמותת מורים, טיולים, והתייחדות עם זכרון לקרבנות השואה, כרטיסים להצגות ועוד. יו"ר הסניף יצחק קצור מטפל בנושאים של בירור אחוזי גימלה, גמולים וכו'.

רשם: יצחק קצור

יום עיון לגימלאי נתניה והרצליה

כ־90 גימלאים/ות התכנסו בחוף הירוק ליום עיון. הח' צבי אטלס מרכז האיזור קידם בברכה את גימלאי נתניה והרצליה בשם המרכז, וציין בדבריו את המצב בהסתדרות הגימלאים ומנה אחד לאחד את ההישגים שהושגו במאבקים שונים על זכויות הגימלאים. אטלס קרא לחדש את הקשר עם ההסתדרות הכללית החדשה גם אם הכנסת תאשר את חוק מס ארגון מגימלאים. שמעון אביזמר, יו"ר ועדת התרבות והסברה הירצה על הנושא "מושג השלום בתפיסת היהדות". כמו כן הירצה יורם גלני על הסכסוך היהודי־ערבי.

רשם: צבי אטלס

במה חודשית – מועדון גימלאי טבריה

יו"ר גימלאי טבריה הח' שלמה סהייק מחדש את קיומה של במת הגימלאים בטבריה, וביום א' 26.2.95 כבר התקיימה במה חגיגית שהשתתפו בה כ־150 גימלאים. בבמה הירצה מזכיר מועצת הפועלים הח' חיים ינוס אשר עמד על הקשיים הנובעים כיום בפעילות ההסתדרות, ובמיוחד על המאבקים שלא היו כמותם בעבר, בפיטורי עובדים ותיקים בעמק הירדן. נציג המרכז שמואל קלם עמד על הבעיות הקיימות כיום של חוק הבריאות, מס ארגון, באמצעות הביטוח הלאומי, והעמותה שהוקמה להבטחת זכויות הגימלאים בחוק. הח' ד"ר אזיו עבאדי הירצה על רצועת עזה מאז ועד היום.

רשם: שמואל קלם

חילופי גברי בראשות חטיבת גימלאי העיריות

בישיבת המועצה של החטיבה הארצית של גימלאי העיריות והרשויות המקומיות נבחר יהודה גרינר מ"מ יו"ר ארגון גימלאי עיריית תל־אביב ליו"ר החטיבה של הגימלאים ברשויות המקומיות. י. גרינר בא במקומו של ש. שרוני שכיהן כשנה בתפקיד זה. בישיבה השתתף גדעון בן ישראל ממרכז הסתדרות הגימלאים. גרינר אמר כי המשימה הראשונית תהא להשיג פיצויי שחיקה לגימלאים ויישום מסקנות ועדת זילוני־קוציק. איחולי הצלחה לחברנו גרינר במילוי תפקידו.

רשם: יוסף גולן

הוקמה עמותת גימלאי קופ"ח

בימים אלה הוקמה עמותה של גימלאי קופת־חולים. מתפקידה של העמותה לסייע לגימלאי קופ"ח להשתלב בבית אבות וכן הגשת סיוע לחברים הנמצאים במצוקה ועזרה לחברים המאושפזים במוסדות לחולות כרוניות. העמותה מורשית גם מבחינה משפטית, לקבל עזבונות, כולל רכוש של חברים שאין להם קרוב או גואל.

רשם: חנן חצבי

הושג הסכם לגימלאי הסוכנות

לאחר דיונים ממושכים בין נציגי הנהלות הסוכנות היהודית, ההסתדרות הציונית וקרן היסוד, לבין ועד העובדים והגימלאים ועם קבלת תמיכה ויעוץ מהסתדרות הגימלאים, הושג הסכם על הצמדת הפנסיה למדד המלא החל מ־1.4.95.

רשם: חיים פדלון

11 אלף כרטיסי גימלאי הונפקו ב־1994

מטעם המדור להנפקת כרטיסי גימלאים בהסתדרות הגימלאים נמסר על הנפקת 11,573 כרטיסי גימלאים בשנת 1994 מהם: 8,492 חברי ההסתדרות, 1,712 לא חברי ההסתדרות ו־1,369 עולים חדשים. יישר כח למדור על עבודתו המסורה.

רשם: שלום כהן

כדאי לדעת!!

הסכם לתוספת יוקר ועדכון קיצבאות הביטוח הלאומי

ביום 21.2.95 נחתם הסכם תוספת יוקר בין ההסתדרות לבין לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים שלפיו יעודכן השכר החל מתאריך 1.2.95 בשעור של 2.6% מהשכר המשולב, עד לתקרת שכר של 6,000 ש"ח לחודש. שכר המינימום עודכן בהתאם לחוק שכר המינימום, לסך של 1,666,64 ש"ח לחודש החל מתאריך 1.2.95. הפנסיה המשולמת לגימלאים מקרנות הפנסיה המצטברות – תעודכן גימלתם בגובה עלות המדד בסך של 6,0124%. הפנסיה לגימלאים התקציביים תעודכן גימלתם בגובה תוספת היוקר בסך של 2.6%. החל מחודש פברואר 1995 עודכנו קיצבאות הזיקנה המשולמות ע"י המוסד לביטוח לאומי. להלן הטבלאות המעודכנות:

	הקיצבה החודשית	מקבלי קיצבאות עם השלמת הכנסה
מבוגר	668.–	1,118.–
זוג	1,002.–	1,677.–
מבוגר עם ילד	877.–	1,778.–
מבוגר עם 2 ילדים	1,086.–	2,225.–
זוג עם ילד	1,211.–	2,124.–
זוג עם 2 ילדים	1,420.–	2,570.–
אלמנה עם ילד	981.–	1,778.–
אלמנה עם 2 ילדים	1,294.–	2,225.–
אלמן עם ילד	981.–	1,778.–
אלמן עם 2 ילדים	1,294.–	2,225.–
אלמנה בגיל 50־60	668.–	1,118.–
אלמנה בגיל 40־50	501.–	1,118.–

רשם: אריה סירוטה

כדאי לדעת!!

עידכון קיצבאות זיקנה – ביטוח לאומי

קיצבאות הזיקנה מהמוסד לביטוח לאומי עודכנו בפברואר 1995 בעקבות גידול השכר הממוצע במשק. השכר הממוצע במשק (החדש) הוא 4,178 ש"ח. כתוצאה מהעדכון יהיו קיצבאות הזיקנה של הביטוח הלאומי ליחיד 16% מהשכר הממוצע במשק שהוא 668 ש"ח בסיס ללא תק. לזוג 24% מהשכר הממוצע שהוא 1003 ש"ח בסיס ללא תק. מקסימום הכנסה מותרת לגימלאים (65 – 70 לגבר, 60 – 65 לאשה) לבודד 2,381, לזוג 3,175 ש"ח.

הערה: קרנות הפנסיה עדכנו במארס 1995 את תשלומי הפנסיות במלוא עליית המדד בשיעור של 6%.

רשם: משה גדלוביץ
יועץ לענייני שכר ופנסיה

תיבת דאר גימלאים

מה עתיד קרנות הפנסיה?

אנו קבוצת גימלאים מטבריה דואגים לקרנות הפנסיה מכח המפולת בבורסה ובקרנות הגמל. האם יש השפעה לרעה על הקרנות בשל המתרחש בשוק ההון?

יהודה גולדברג – טבריה

תשובת המערכת: ברור שגם אנו חרדים למשקיעים הגימלאים בקרנות הגמל ועושים להשפיע על יציבותן. לדעתנו אין קשר בין הגורמים שהרי קרנות הפנסיה משקיעות בעיקר באגרות מיועדות שהנאתן מובטחות בערבות הממשלה.

למנות דירקטוריות מקרב התעשייניות

מאת הדס נייפמן

"על שרי הממשלה ובמיוחד השרים הכלכליים, לדאוג למינוי נשים מנהלות בתעשייה לתפקידי דירקטוריות בחברות ממשלתיות. זאת לאור העובדה שרוב חברות אלה הן תעשייתיות. כך מבקשת רונית סילון, יו"ר פורום מנהלות בתעשייה שבהתאחדות התעשיינים.

סילון אמרה, כי בשלושה החודשים שחלפו מאז פסיקת בג"צ בנוגע לייצוג הולם לשני המינים בדירקטוריונים, מונו אומנם 30 נשים כדירקטוריות בחברות ממשלתיות שהינן תעשייתיות, אולם כל המינויים הם פוליטיים ולא מונתה אף לא תעשיינית אחת.

סילון ציינה, כי רק לאחרונה מינו שרי האוצר והאנרגיה ארבע דירקטוריות בחברת החשמל, ואף לא אחת מהן תעשיינית.

היא הדגישה, כי בפורום חברות 64 מנהלות בתעשייה שמבחינת רמת השכלתן, הרקע שלהן וכושר הניהול שלהן הן מתאימות לכהן כדירקטוריות בחברות ממשלתיות ובחברות ציבוריות תעשייתיות.

רווחי בל"ל למשכנתאות ב־'94 – 26.243 מ' ש"ח

מאת דן הלוי

מן התוצאות הכספיות של בנק לאומי למשכנתאות שפורסמו שלשום, עולה כי רווחי הבנק בשנת 1994 הסתכמו ב־26.243 מיליון ש"ח, לעומת 21.355 מיליון ב־1993. זה גידול של 22.9%. התשואה נטו על הון הבנק הגיעה ב־'94 ל־16.1%, לעומת 15.1% ב־'93.

יחס הלימות ההון – הוא היחס בין הון הבנק לבין רכיבי הסיכון בפעילותו כמוגדר ע"י בנק ישראל – הגיע לשיעור של 8%, לעומת 9.27% בסוף 1993; אך שיעור זה נוצר כתוצאה מערבות בנקאית שהעמידה לבל"ל למשכנתאות החברה האם.

8% הוא השיעור המזערי שקבע המפקח על הבנקים. בדו"חות הכספיים שפורסמו שלשום נקבע עוד, כי בפברואר '95 גייס הבנק 251.4 מיליון ש"ח בדרך של הנפקת זכויות, וזו תבוא לידי ביטוי בשיפור הלימות ההון בעתיד.

האשראי של הבנק לציבור, המייצג את פעילותו העיקרית של הבנק, הסתכם בסוף דצמבר אשתקד ב־9.7863 מיליארד ש"ח, לעומת 7.519 מיליארד בסוף '93. סך המאזן עמד בסוף 1994 על 10.6934 מיליארד ש"ח.

התק"ם והקיבוץ הארצי מאיצות ברבין לאשר עקרונות ההסדר

קיבלו את עמדות האוצר "כהסדר האפשרי בשלב זה"

מאת דן הלוי

במכתבים ששלחו בסוף השבוע שעבר ובתחילת השבוע אל ראש הממשלה, יצחק רבין, מפצירות בו התנועה הקיבוצית המאוחדת והקיבוץ הארצי לחוש ולהביא לסיכום המשא ומתן הממושך שמנהלות התנועות מאז ספטמבר אשתקד על עקרונות ההסדר המשלים לחובות הקיבוצים.

אברי רון, רכז האגף הכלכלי בקבה"א, העביר לרבין שלשום מכתב המסכם דיון שנערך בצוות ההיגוי הכלכלי של התנועה, ובו שלוש הנקודות הבאות:

● הקבה"א תומך בהסדר המשלים, לפי העקרונות שהתגבשו במו"מ בין התנועות הקיבוציות לאוצר. הוא רואה בו את ההסדר הכולל האפשרי בשלב זה ודורש מהממשלה לאשרו ולקדם את הצעדים הדרושים לביצועו.

● הקבה"א מתנגד התנגדות נמרצת להצעות שהועלו בידי גורמים שונים כתחליף להסדר הכולל, כגון "הסדר נקודתי" לקיבוצים במצוקה קשה, או "הסדר לישובי הפריפריה". הצעות אלה משאירות את מירב הקיבוצים ללא הסדר, ומשמיטות את הבסיס לסיוע הדדי בין ישובי התנועות.

● הקבה"א תומך בהכללתו של עקרון הסיוע ההדדי, בין הקיבוצים בהסדר החובות הכולל.

נודע, כי בימים האחרונים הועבר לראש הממשלה מכתב שתוכנו זהה גם מראשי התק"ם.

מכתבים אלה משקפים הכרעה שהתקבלה בהנהגות התנועות בשבוע האחרון, לאחר שלא הושגה הסכמה או סיכום בין צוות המו"מ המשותף להן עם משרד החקלאות, לבין עמדות האוצר, ולאחר שהאוצר העביר להן נייר בו גובשו סופית את עמדותיו בנקודות המרכזיות של ההסדר המשלים.

במצב זה נדרשו הנהגות התנועות לקבל הכרעה פנימית בין מספר כיווני פעולה, שהעיקריים בהם הם אלה:

● דחייה פומבית של מתכונת ההסדר המוצעת בידי האוצר – עם או בלי היערכות למאבק ציבורי על השגת הסדר חובות מספק יותר.

● פנייה למהלך אחר, שעיקרו גיבוש הסדר חלקי לישובים שמצבם נואש, או לקיבוצים באזורי הפריפריה בלבד. ההערכה היא, שבאקלים הציבורי בארץ יהיה קל יותר להעביר הסדר מעין זה במערכת הפוליטית (החלטת ממשלה וועדת הכספים של הכנסת). בהתבטאויות שונות שיוחסו למנכ"ל לישכת ראש הממשלה, שמעון שבס, הוא צוטט כמצדד בפתרון מעין זה.

● חתירה לסיכום מוזרז על עקרונות ההסדר המשלים, כפי שגובש והוצג בידי האוצר.

בדיונים שהתקיימו בשבוע שעבר במזכירויות התנועות נשמעה התנגדות נחרצת למהלך לקראת הסדר "נקודתי" או "פריפריאלי", בעיקר מחשש שמהלך כזה יגרום למתחים פנימיים ופיצול בתוך התנועות, ויחבל בכבודתם של הקיבוצים באיזור המרכז, המצפים להיעזר בהסדרת חובותיהם במכירת קרקעות שבידיהם, להירתם לסיוע הדדי פנימי בפתרון בעיית קיבוצי הפריפריה. יצוין, כי לפחות בתק"ם ובהנהגתו מועלים סימני שאלה על כשרה של ההנהגה לתרגם נכונות עקרונית לסיוע הדדי לידי מימושה בפועל במסירת תרומות מעיסקאות בקרקע של אותם הקיבוצים ב"אזורי הביקוש" שאינם זקוקים בעצמם למחיקת חוב במסגרת ההסדר.

כן נשמעו הערכות שייחוסו וחשיבות לסיכום הדיונים עם האוצר כעת ולקבלת הכרעה עכשיו על הליכה להסדר, מחשש להתפרדות כל המאמץ לטפל במשבר החובות, וכן מהערכה שככל שיתקרבו הבחירות לכנסת הבאה, יחמירו התנאים הפוליטיים לאשר ולממש הסדר כלשהו.

ההכרעה שנתקבלה בתנועות הקיבוציות, בזכות החלופה השלישית מאלה שנמנו לעיל.

במכתב נוסף ששלח אמרי רון מהקבה"א לשר האוצר, הוא מסכם, "בהיעדר נייר עקרונות חתום בידי הצדדים", את דמות ההסדר שאיתו מעריכים עתה בתנועה שניתן יהיה לחיות. המכתב כולל "השלמות" לנייר העמדות של האוצר. יצוין, כי אם לא יאושרו העקרונות הבאים בידי שר האוצר, הם עלולים להפוך לאבני מחלוקת חדשות בין הקיבוצים לאוצר בדרך לסיכומו בידי הממשלה והכנסת. זאת, בהנחה שראש הממשלה לא ייעתר ללחצים המופעלים עליו לדחות את עיסוקו בנושא או לפנות להסדרים חלקיים.

● כל חובם של "קיבוצי הליווי" (אותם קיבוצים המתקשים באיזון שוטף בין הוצאות להכנסות) לבנקים יימחק.

● החוב הנותר לקיבוצים בעת החלת ההסדר יהיה לכל היותר כפולה בעשר מכושר ההחזר השנתי שנקבע להם בשיפוטים הפרטניים, שנעשו כשלב מקדים לדיונים על ההסדר המשלים, לקביעת היקף חובותיהם וחובות "הבלון" שלהם.

● "תמריצי הסיכון" בסך הכולל המוסכם של 500 מיליון ש"ח, יינתנו החל מן השנה הראשונה לביצוע ההסדר. הם יחולקו לקיבוצים באופן שיבטיח יחס של אחד לעשר לכל היותר בין כושר ההחזר השנתי ליתרת חובותיהם לבנקים לפירעון.

– מדובר כאן בתמריצים שהובטחו לקיבוצים שיעמדו בשנים הראשונות לביצוע ההסדר בלוח התשלומים שיקבע להם לפירעון חובותיהם הנותרים לבנקים. יצוין כי בנקודה זאת, שהיתה אבן המחלוקת הראשית בין הצדדים, עשו עתה הקיבוצים ויתור נוסף לעמדת האוצר. עוד לפני כחודש דרשו הקיבוצים כי התמריצים אלה יסתכמו ב־800 מיליון ש"ח לפחות, כדי לכסות את הסיכונים שהם לוקחים על עצמם בחתימה על לוחות התשלומים במסגרת ההסדר, וכתחליף לדרישת הקיבוצים לפתח "צנרי מלא", בסך כשישה אחוזים, בחישוב כושר ההחזר.

● תרומת קיבוץ להסדר במכירת קרקעות חקלאיות שבידיו לא תעלה על שיעור של 30% מכלל האדמות במשבצת החקלאית שלו, והיא תכלול הפקעת קרקעותיהם לכביש מספר שש ותרומה של 5% מאדמותיהם למען הסיוע ההדדי בין ישובי התנועות. בתרומה זו לא ייכלל שינוי יעודן של קרקעות הקיבוצים לטובת פיתוח עסקים בתיירות ותעשיה לפרנסתם לפי החלטת מועצת מינהל מקרקעי ישראל מספר 441.

● הממשלה תשתתף ב־40% בכל הסדר חובות של הקיבוצים לגורמים שאינם בנקים.

● במשך 15 שנים יופעל מנגנון התחשבנות שיעדכן את התרומה הקרקעית של כל קיבוץ לפי ערך השוק שלה (לאחר שהערכת שמאי ממשלתי תיקבע את שוויה כמקור שמעמיד אותו קיבוץ למחיקת חובות). במקרה של עודף בתרומת הקיבוץ לפי ערך השוק של הקרקע על הערכת השמאי, יוחזר ההפרש לקיבוץ.

● בתרומה לסיוע ההדדי בין ישובי התנועות, בשיעור 5% מאדמותיהם, ישאו כל הקיבוצים, שבתוך אותן 15 שנים יכללו ב"אזורי הביקוש" לקרקע. עד 250 מיליון ממקור זה יופנו למחיקת חובות של ישובי הפריפריה. מעל לסכום זה ייועדו כספים אלה לשימוש תנועתי ב"עזרה הדדית פנימית."

– יצוין כי "עזרה הדדית פנימית" משמש כ"שם קוד" לצרכי הקיבוצים במסגרת תוכנית ההבראה שבהסדר, החורגים ממחיקת חובותיהם בבנקים. הבולט שבצרכים אלה הוא פתרון לתכניות פנסיה לחברים, שהאוצר התנגד בעקביות להכללתם במסגרת ההסדר, בנימוק שעניין זה הוא בעיה פנימית של הקיבוצים, שאל למדינה לשאת בפתרונה.

● אם וכאשר תופרט תנובה באופן שמניותיה יהפכו לנכס סחיר בידי הבעלים (קיבוצים ומושבים), ייועדו 10% מערך מניותיה כמקור למחיקת חובות הקיבוצים בידי הבנקים והממשלה. היתרה, או חלקה, תוכל גם היא לשמש מקור ל"עזרה הדדית פנימית" אם התנועות ירצו בכך.

● פטור ממיסוי על תמורות קרקע חקלאית שתוחזר למינהל מקרקעי ישראל במסגרת ההסדר, הן במסגרת עיסקאות בהן יממן קיבוץ את מחיקת חובו בידי הבנקים, והן כתרומתו לסיוע ההדדי (אך לא על עיסקאות שיממנו "עזרה הדדית פנימית").

– יש לציין, כי עד כה נוהל המו"מ על ההסדר המשלים לחובות הקיבוצים בין התנועות, משרד החקלאות והאוצר בלבד. ההתמקחות על ביצועו עם הבנקים, האמורים למחוק במסגרתו כ־2.5 מיליארד ש"ח מחובות העבר של הקיבוצים, טרם החל. לפי דמות ההסדר המתגבש, המדינה תממן מחיקת חובות אלה בעוד כ־1.5 מיליארד ש"ח, ואילו כמקור למחיקת 2 מיליארד חובות נוספים תשמש מכירת אדמות הקיבוצים.

הימור על ההימור

אוסלו וסינגפור

עזרא דלומי

הליך אוסלו נכשל, משום שהתבסס על תפיסה מוטעית. הוא נכשל משום ההנחה שערפאת "יעשה סדר בשטח בלי בג"ץ ובלי 'בצלם'", שהוא ימגר את הטרור ושיהווה את הסמכות שעימה אפשר לסגור עניין.

בפועל זה לא קרה. התברר שערפאת הוא לא ממש בעל הבית, שהוא לא בדיוק נלחם בטרור ושהוא איננו מתכוון לבטל כמובטח את האמנה הפלסטינית, כביטוי לשינוי מערכת היחסים בין העמים וכחלק מתהליך ההשלמה ביניהם.

לאור ההתפתחויות האלה ניתן היה לצפות ממי שמכונים "אדריכלי אוסלו" להמתין רגע, לבדוק את הנעשה בשטח, לשאול "איפה טעינו" לבחון את ההתפתחויות בקרב פלגים אחרים של אש"ף – אולי יש כתובת אחרת לעסקים – ולראות כיצד ממשיכים הלאה.

זה מה שניתן היה לצפות מפוליטיקאים אחראים למראה כשלון הדרך שבה הלכו.

אולם, לא כך קרה. את הטעות הם מגלגלים לפיתחה של הממשלה שכביכול לא נתנה לערפאת "מספיק חבל" כדי שיוכל להראות תוצאות לאנשיו. ומה המסקנה? לסגן־שר החוץ יוסי ביילין היא ברורה: לרוץ להסדר הקבע. כמו מהמרים בבורסה שנכשלו בהימור הראשון, הם מבקשים עכשיו להחזיר את כספם באמצעות הימור שני שאחריו יבוא בוודאי הימור שלישי. כמו קלפן שאין לו ביד קלפים חזקים, הם מנסים באמצעות הגדלת סכום ההימור לשכנע אותנו שבידם קלף מנצח.

למשקיעים כאלה יש סוף ידוע מראש. מה שערפאת לא הצליח לעשות במסגרת הסדר הביניים, הוא לא יצליח לבצע במסגרת הסדר הקבע. רק שאז כבר לא יהיה לנו על מה להמר. כי כשלון של הסדר הקבע פירושו מלחמה חדשה.

בשבוע שעבר ראינו מה קרה לברוקר האנגלי בסינגפור שהימר והימר מתוך מחשבה שהנה עם ההימור הבא תבוא הגאולה. רק שהוא שיחק על הכסף ופה המשחק הוא "על החיים ועל המוות".

ד ב ר ה י ו ם

החקירה והלינץ'

עוד בטרם השלימה המשטרה את חקירתה בחשדות לעבירות פליליות במערכת הבחירות האחרונה בהסתדרות וכבר נערך לכל מי ששמו מוזכר בצורה זו או אחרת בהקשר למערכות הבחירות האחרונות לכנסת ולהסתדרות לינץ' תקשורתי. חרושת השמועות וההדלפות פורחת כבכל חקירה משטרתית בעלת היבטים פוליטיים ונשכח הכלל הדמוקרטי והאנושי הבסיסי כי כל אדם, גם עסקן הסתדרותי מהמישמר הישן הוא אדם, הוא זכאי כל עוד לא הוכחה אשמתו בהליך שיפוטי תקין.

בפרשת החשדות בהסתדרות יש שני היבטים שונים. האחד ברור. בשימוש שעשו אישים בכירים בהסתדרות במשרדיהם לצורך קידום מעמדותם בפריימריס של מפלגת העבודה. אם תיערך בדיקה מקפת בנושא זה, לא יימצא אף צדיק אחד בסדום הפוליטית שלנו כמעט בכל המפלגות – מהעבודה ועד הליכוד. דו"ח מבקר המדינה מלא בסיפורים על אישי הליכוד שניצלו את תפקידם הממלכתי – בממשלה, בחברות ממשלתיות וברשויות ממלכתיות – לצורכי ההתמודדות שלהם בשביעיות. איש מהם לא הועמד לדין.

מערכת הבחירות הפנימיות במפלגות, בין במרכזים ובין בפריימריס, התנהלה ללא כל חקיקה מתאימה שתבטיח את סדרי ההתמודדות ואת שוויון ההזדמנויות. עקרונית, אין כל הבדל בין מועמד המנצל את תפקידו הממלכתי או התנועתי לצורכי ההתמודדות לבין מועמד המקבל תרומות מאנשי עסקים ללא כל פיקוח ובקרה. ראוי איפוא כי הכנסת תקבע בחקיקה כללים מחייבים בנושא, כולל גובה ההוצאה המותרת [illegible] המועמדים למפלגותיהם.

שאלה אחרת הנחקרת במסגרת החשדות בהסתדרות היא של הגשת חשבוניות כוזבות, זיוף חשבוניות ושימוש שלא כדין בכספי ההסתדרות למימון הוצאות הבחירות של המפלגה. ספק ובטוח כי המשטרה תמצה בנושאים אלה את החקירה עד תומה ואם יתגלה חשד מבוסס יועמדו החשודים לדין, שוב על בסיס של שוויון, ללא כל חסינות. אין הבדל אם נטל מישהו כספים לכיסו או העבירם לקופת מפלגתו. גם כאן ראוי שהחקירה תבדוק מה עשו במפלגות אחרות בכספי המס הפוליטי ההסתדרותי. אבל, בכל מקרה, חייבים להימנע משפיטה על־ידי הציבור או העיתונות. בוודאי שאין מקום להטחת האשמות כוללות כלפי מפלגת העבודה. האשמים, אם ישנם, יורשעו, אך אין להעניש בגינם תנועה שלמה של אנשים ישרי דרך ונקיי כפיים הפועלים בכנות, באמונות ומסירות למען קידום תהליך השלום ומימוש העקרונות של צדק חברתי ופיתוח כלכלי.

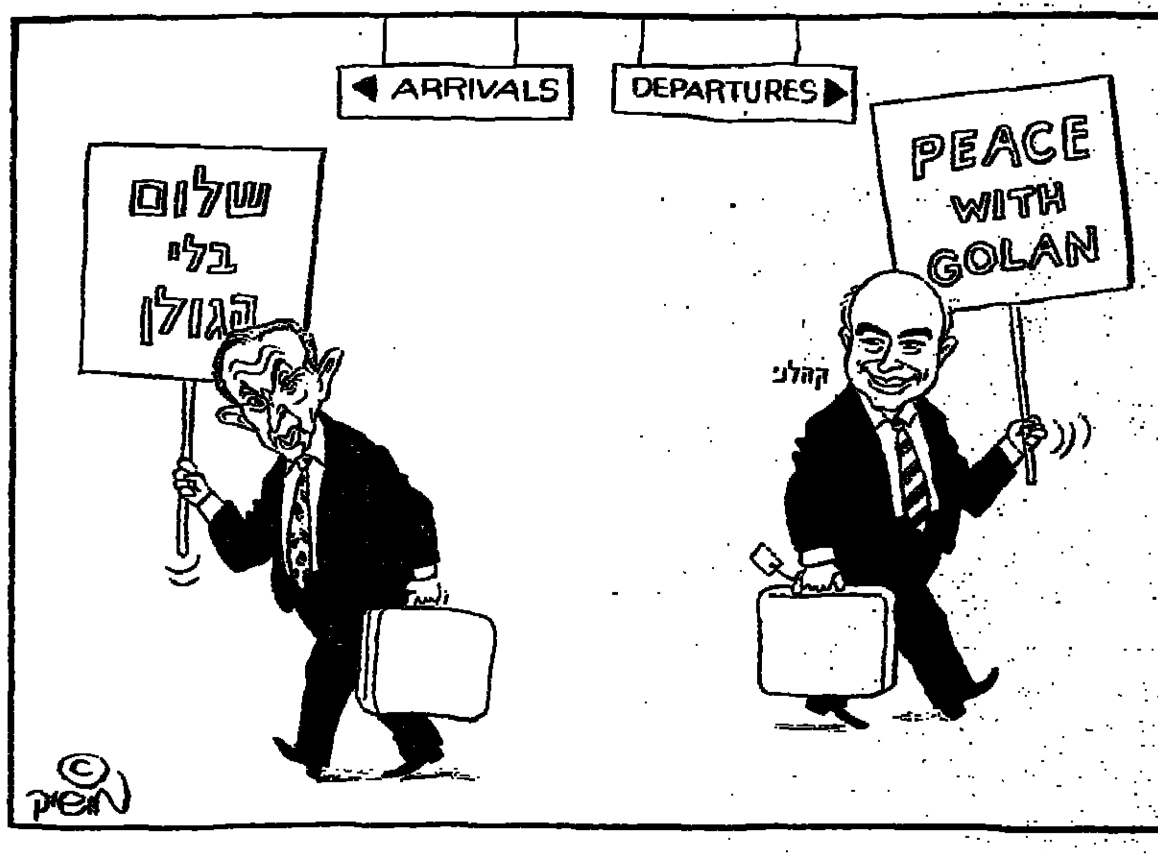

ההסתדרות

העכברושים המתים מרחוב ארלוזורוב

מוטי פרוס

גם אם הגרוע מכל ייחשף בחקירות המשטרה, האשם לא יהיה ברמון ואנשיו אלא באלה שביזבזו, קינצצו ואולי אף גרוע מכך

צריך להשתתף בתקוותו של ראש הממשלה, כי החשדות לגבי העכברושים המתים המתגלים בכל מגירה יימצאו מופרכות. למרבה הצער, זו תקווה קלושה לעוצמת הסכנות הברורות לגורלה של ההסתדרות ולגבי מעמדה של מפלגת העבודה. יצחק רבין אמר בתשובה לשאלת כתב הטלוויזיה שאינו יודע מה פירוש "עקום". אף שראש־ממשלה מן הראוי שידע מה זה עקום, נאמר לו כי עקום הוא היפוכו של "ישר". וספק אם נודעה זו שלטה ברחוב ארלוזורוב.

בינתיים הצדק עם מזכ"ל המפלגה שאמר, כי החשדות אינן נגד המפלגה כתוך שכזו אלא כנגד קבוצת עסקנים (גדולה) חברי המפלגה, שניהלו את הוועד הפועל של ההסתדרות. חיים רמון לא השכיל לרדת לעומקו של ההבדל, אינדיקטור שרבים בציבור לא יעמדו עליו וישלמו למפלגה כגמולה. בצדק, למרבה הצער. גיבור ההסתדרות התבטא היטב כשהבטיח שלא יהיו חיפוי וטישטוש, אבל מדברי חיים אורון נשמעה דאגה באומרו שהוא מקווה שלא כל מי ששמו ניזכר בקשר לאי־הסדרים יימצא אשם. אז, קיי, לא "הכל", אבל מה אם מיעוט כן עלול להיתפס?

הציבור מגיב בינתיים בשני מוטיבים. האחד, תודה לאל שרמון ואנשיו הגיעו לקומה החמישית, כי השערות מסתמרות [illegible] עד קריצה לעומתם יש הרואים בחשיפת המיסתורין עוד מעשה זדון של הקונספירטור לכל שמתכוון להרוס את ההסתדרות. אז שיהיה ברור. גם אם הגרוע מכל ייחשף בחקירות המשטרה, האשם לא יהיה ברמון ואנשיו אלא באלה שביזבזו, קינצצו ואולי אף גרוע מכך. כל מי שלקראת הבחירות תיאר את מועמדי המפלגה כ"מנהיגי פועלים אמיתיים", גם בהסתברות הטובה ביותר, יצטרך לבלוע את כובעו.

אף כי המפלגה, כדברי נסים זוילי, לא היא שכיכבה בסדרים הנחשפים, ראשיה אינם יכולים לרחוץ בנקיון כפיהם. בעיקר לא שמעון פרס שמאז 1977 כיהן כיו"ר המפלגה. היה עליו להתעניין מה קורה בבית הוועד הפועל. אם ידע ושתק, דמו בראשו ואם לא ידע, על אחת כמה וכמה. כנ"ל יצחק רבין שבשנתיים־וחצי האחרונות עמד בראש "העבודה". רע הדבר אם כמו ישראל קיסר ש"לא ידע" על הפסדי "כור", רבין לא ידע על מעלליהם של אנשי מפלגתו בהסתדרות. הוא חייב היה לדעת.

יש לשער שראשי ההסתדרות יתנהו עתה על תואר אלוף הבהרות לגבי מה שהתחולל בביתם. זה תקף גם לעידן הרפובליקאי כלומר, בטרם יבוא קיסר בהיכל העבודה. נכון כי הפריימרים שהונהגו במפלגה העמיקו והאיצו את השימוש הנושר במסי החברים למימון יכולתם של העסקנים להיותם ולתרום לשירות הציבור, אבל הסדרים שאיפשרו מניפולציות בכושר, שרוו הרבה לפני 1992. ישראל קיסר צודק באומרו כי הוא נקי כפיים, שבידיו לא דבק מאום. אך הסדרים בהסתדרות שהוא הירשה להם לשרור הומינו עסקי קופים. תקציבי הממלכה הסעודית היו סמל של בהירות, פירוט ופיקוח בהשוואה לתקציבי ההסתדרות, וזה לבד מקרנות וקופות ב' ג' ד' עד אינפיניטום. מזכירי ההסתדרות בשני העשורים האחרונים לא יתכן שלא היו מודעים לכך ועמם הגזברים, ראשי האגפים, חברי הוועדה המרכזת ויעקב שמאי. האחרון הרים צעקות בכל הזדמנות אבל רק לעתים רחוקות בזמן ובמקומות הנכונים. אילו הליכוד שלח אנשים יותר אחראים ופחות דמגוגים להסתדרות, יתכן חלק מהכוונות היו נמנעים. תומכי עבודה רבים, שהריחו את הבושם העולה מבית ההסתדרות, לא יכלו להצביע בעד אופוזיציה המתגלמת בדמותו של שמאי. בלית ברירה הם המשיכו להצביע לעבודה או במקרה הטוב, נמנעו מללכת לקלפי. ויוכיח שיעור ההשתתפות הנמוך בבחירות להסתדרות.

באחריות נושאים גם נחום פסה וראשי קופת־חולים שלא התרעמו על מיעוט הכספים המגיעים למוסר ושתקו לנוכח קיפוחו בחלוקת דמי המס. כנ"ל ראשי אגפים אחרים. מעל לכל חייב בדין וחשבון לציבור מבקר ההסתדרות. אילו הקפידו נפתלי בלומנטל ואנשיו (את שכרם הגבוה הוא תירץ בצורך לגייס את הטובים לביקורת) לדווח על המתרחש ולא לשעות להוראות הקומה החמישית לגנוז דו"חות, הרבה מהכוונות הנבזיקים עתה היו נמנעים. אילו שמעו לרמון – והליכוד – במקום להוקיעו כאוייב התנועה, על שהציע לכפוף את ההסתדרות, או לפחות את קופת־חולים ואת המפעלים העיסקיים, לביקורת המדינה, יכלו החשודים היום לישון יותר בשקט. בלומנטל חייב עם כל האחרים, ובמחינה מסויימת אף יותר, הסברים ופירושים למה שהתחולל מאחורי פרגוד הדאגה לעובדים.

התמודדותו של עמיר פרץ על עמדת המזכ"ל העניקה לרבין הזדמנות פז לערוך שידוד מערכות. אילו קרא ראש הממשלה/מפלגה להצביע פרץ ולא הברפלד, היה מונע את הקרע במפלגה ומעניק לה, ולא ל"חיים חדשים", את הצל"ש על חיסול הפקידות. אבל רבין נבהל מאיומי הברפלד להקים "מפלגת הסתדרות". אין צל של ספק, וכי יעבר את הכוח, כי בבחירות זו היתה מצליחה כפי שהצליחה הרב לוינגר לייסד "תחיה־ב'". כך גרם רבין לקרע של ממש בעבודה וחייב את עצמו להתגונן בגין התוהו ובוהו בהסתדרות.

את הפירות עלולה לקטוף האופוזיציה. העבודה תוכל להאשים את עצמה בלבד ולא את המאס, הדרך השלישית או הליכוד. רבין יכול היה להשליט סדר בבלגן אבל הוא בחר לנהות אחרי מנהיגי הפועלים האמיתיים. וגם כל יאשימו את רמון. חיל ורעדה, צמרמורות ובחילה מתעוררים למחשבה, ש"הסדרים המקובלים" בבית הוועד הפועל היו נמשכים. למרבה האסון, לא הופיעה אופוזיציה פנימית 20 שנה מוקדם יותר, יפה עוד יותר היתה שעה אחת קודם.

קדחת פריימריס

האחות של "איצ'ה"

שלמה גינוסר

הרייטינג והפריימריס הן שתי תרבויות־אחיות השואבות את כוחן בעיקר מהמאגרים התת־קרקעיים של העיקרון הדמוקרטי: קול המון כקול שדי. סיסמה יפה ומפתה שלא מתקשה לגרור את הדמוקרטיה אל סף האבסורד הטמון בהגותה, שככל שאתה יותר המון אתה יותר צודק.

נכון ששום משטר אחר אינו טוב יותר מהרע במיעוטו הזה, כפי שכבר העיד צ'רצ'יל בשעתו. השאלה היא רק, האם הרע במיעוטו הזה חייב להיות בהכרח כל־כך רע לפעמים.

השבוע התבשרנו שסידרת הטלוויזיה "איצ'ה" כבשה את המקום הראשון על־פי מדד הרייטינג שנועד לגלות מהי הכמות הגדולה ביותר של צופים שה"זאפינג" שלהם נעצר על תוכנית כלשהי. את הסידרה הנמוכה הזאת (ולטעמו המוזר של המיעוט, כמובן) אפשר לזהות בנקל כאילתור כחול־לבן על הסידרה האנגלית הפופולרית "עד שהמוות יפריד בינינו" ועל הסידרה האמריקאית הפופולרית לא פחות "הכל נשאר במשפחה", ששתיהן לא היו פאר היצירה הטלוויזיונית, אבל עלו בכמה מונים על אחותן הישראלית הקטנה.

אלא, שההיטפלות ל"איצ'ה" דווקא, יציר קלאסי של תרבות הרייטינג, נראית מוגזמת־כזית כאשר שיטת הפריימריס, פרי הילולים דמוקרטי, מחזירה למוסדות הנבחרים, הממלכתיים והמוניציפליים, טיפוסים שלא רק שהם מבזים את משרותיהם אלא גם מצליחים להפיק מהדמוקרטיה הטוטאלית הזאת את המירב שבה לטובת שיגשוגם האישי.

לא קל לקבוע מי משתי השיטות הניזונות בתיאבונן העז מכוחו של ה"ווקס פופולי", הרייטינג והפריימריס, מעצבנת יותר. תרבות הרייטינג משלחת בנו את "איצ'ה" ואילו שיטת הפריימריס אחראית לכך, שלא איצ'ה אחד ולא שניים מסתננים לגופים נבחרים למיניהם – החל בישוב שכחזאל כלשהו וכלה בכנסת – וקובעים את חוקותינו ואורחות חיינו. ההבדל היחיד בין השתיים הוא, שאת "איצ'ה" אתה יכול לנווח בלחיצת כפתור לטובת ערוץ אחר או (שומו שמיים) לטובת ספר משובח או תקליטור מהנה. עם יצירי הפריימריס, לעומת זאת, אתה תקוע לארבע שנים.

מילא ארבע. אבל, אלה הרי משתמשים בארבע השנים האלה בכלים שהפריימריס הפקידו בידיהם כדי לנסות ולממש אופציה פופוליסטית לארבע שנים נוספות. והשימוש בכלים יקרים אלה, המעניק להם יתרון לוגיסטי עצום על פני מתחרים "חיצוניים", הוא, לא אחת, נמוך, שקוף ומבאס. קדחת הפריימריס שהפיקה רק באחרונה שיטפון של הצעות־חוק פרטיות אווילית מבית היוצר של ח"כים אחוזי פאניקה מסיעות שונות ומגוונות, היא רק דוגמה קטנה ולא הכי גרועה.

קדחת הפריימריס, כמו כל מחלה, מכרסמת במערכת החיסונית וחושפת אותה לגילויי חולשה מכוערים, ששום דמוקרטיה אינה רשאית להעניק להם את כסותה. על אחת כמה וכמה, גילויים מכוערים הנעבטים בתרבות הפריימריס והמצויים על גבול השחיתות או מעבר לו. המושחתים יתקלו ממילא בפיתוי הפרטי שלהם, האורב להם בכל תרבות ובכל פינה, וייכבעו לו. את החשבון עם אלה יעשה החוק. אלה, אחרי הכל, תופעות חריגות של מיעוט, מה שלא ממעט את הסכנה שחריגים אלה מהווים לגופים הפוליטיים שאליהם הם משתייכים.

השאלה היא עקרונית יותר. האם דמוקרטיה אתונאית מזוייפת כזאת, כשהיא חוברת לתרבות הרייטינג, לא עושה צחוק מהדמוקרטיה ולא הופכת אותה לבידור גרוע, והאם בקפיצה הנחשונית הזאת משיטת הוועדה המסדרת לפריימריס לא נשברו לנו כמה עצמות.

מה עושים, כאשר מצד אחד, שיטת הוועדה המסדרת היא לא דמוקרטית בעליל, ואילו מצד שני, שיטת הפריימריס גורמת לדמוקרטיה תופעות של "אלפנטיאזיס", ניפוח מעוות של איברים? ייתכן שהבחירות הבאות לכנסת כבר שבויות בקדחת של שיטת הפריימריס הקיימת ומאוחר מדי לתקנה. אבל עדיין לא מאוחר ללחום נגד הנצחתה לדורות. אפשר עוד לערוך ולמתן. ומכל מקום, הכרח לשנות את השיטה שבה מועמדים מתייחסים להמונים כאל גלידה: אם לא נלקק – זה יימס לנו בידיים.

פדיון שבויים

מחיר החופש

מבלי שנחמיץ שום סיכוי לשחרר את רון ארד, אסור שניגרר לעיסקה, שתזרע את זרעי החטיפה הבאה

ישראל לנדרס

רון ארד הוא, אולי, השבוי ובן הערובה הישראלי המפורסם ביותר מאז הקמת המדינה. שמו מתנוסס על מדבקות של מכוניות ועל קירות של בתים. קרוביו מרואיינים לעתים מזומנות בכלי־התקשורת. וסבלו ומצוקת בני משפחתו מוכרים כמעט לכל אדם בארץ וגם למנהיגים זרים שהתבקשו לפעול למען שיחרורו.

למעשה, רון ארד כבר איננו רק איש פרטי. הוא נעשה סמל לאומי, כמו שהיו אנטולי שרנסקי ואידה נודל בשעתם. ותרמה לכך לא רק תחושה של שותפות גורל, המאפיינת את תושבי הארץ ("זה עלול היה להיות בני או אבי"), אלא גם פעילות של כלי־הסברה ממלכתיים.

ההתגייסות הזאת של המדינה כולה למען אחד מבניה היא בעלת חשיבות רבה. היא מבטיחה שגורלו של ארד לא יירד מעל סדר היום הלאומי. היא מסייעת לשיכנוע גורמים בין־לאומיים ללחוץ על איראן, כדי שתשחרר את הנווט הנעדר, כנראה, לשליטתה. והיא גם תורמת ללכידות החברה הישראלית. כל אזרח וכל חייל יודע, כי המדינה חרדה לגורלו ולא תחסוך במאמצים, כדי להצילו מידי אוייב.

הצרה היא, כי הרגישות לחיי היחיד מנוצלת לרעה בידי אויבינו. ובכל שאנו ממקדים את תשומת־לבנו בגורלו של אחד מאנשינו הנתון בידיהם, כן גובר התמריץ שלהם לסחוט מחיר יקר יותר תמורת שיחרורו. לא אחת הם מצליחים בכך וחמורה לרע עיסקת ג'יבריל, שבה שיחררה ממשלת ישראל 1,150 מחבלים, ובהם רוצחים אכזרים, תמורת החזרתם של שלושה חיילים שבויים. לא מעטים מן המחבלים ששולחו לחופשי היו מעורבים אחר־כך בארגון ובביצוע מעשי טרור נוספים ויש יסוד להערכה כי מספר האנשים שקיפחו את חייהם כתוצאה משיחרור מחבלים אלה היה גדול בהרבה ממספר שבויי צה"ל, ששבו לבתיהם הודות לעיסקה.

ההתרגנות הישראלית המוגזמת במיקוח על החזרת נעדרינו הוכחה שוב בעיסקה לשיחרור אחרוני בני־הערובה המערביים שהוחזקו בלבנון. כדי לסייע לביצוע עיסקה זאת הסכימה ישראל לשחרר עשרות עצירים לבנונים. התקווה היתה, כי בעיסקה זאת ישולבו גם שבויים ישראלים. אבל במקום זאת קיבלנו רק שרידי גופות ומידע על שניים או על שלושה חיילים שנהרגו, אם כי נפלו חיים בידי האוייב.

גרמה היה, כי מעצבי המדיניות למדו לקח מפרשיות אלה ושוב לא יחזרו על עיסקות כה מזיקות ומבישות. לכן, התמיהו הדיווחים האחרונים בעיתונים גרמניים, שלפיהם הסכימה ישראל להיענות לכל תביעותיה של איראן תמורת שיחרורו של ארד, להציע ויתורים בענייני נשק גרעיני. אם כי נכונו לדעת שרבים מהפירסומים האחרונים על פרשת רון ארד אינם נכונים, יתכן שיש ממש דווקא בדיווח על הכוונות הישראלית לגלות גמישות רבה בעניין מחיר שיחרורו. רבין היה שר הביטחון בעת ביצוע עיסקת ג'יבריל. אולי עודנו מצדיק אותה גם היום ואין לדעת כיצד ינהג בעניינו של ארד. המדינה השקיעה מאמצים רבים באיסוף מידע על גורלו ובחטיפת בני־ערובה כדי שישמשו קלפי מיקוח. שיחרורו אף הוצג בציבור כיעד ישראלי חשוב. ואם יתברר כי האיראנים מוכנים לשלוח הביתה תמורת מחיר מופקע לכל הדעות, האם יהיו רבין וממשלתו מסוגלים לומר "לא"?

ודאי שעל ישראל להיות מוכנה לשחרר בני־ערובה שנחטפו ואף מספר מסויים של עצירים תמורת שיחרורו של ארד. אבל אסור לה להיכנע לדרישות מוגזמות ומקוממות. ובשום פנים אסור לה לשחרר מחבלים חיים תמורת גופות של אנשיה, או תמורת מידע עליהם. אם נפר איסור זה, אנו עלולים לחרוץ דין־מוות על חיילינו שיפלו בעתיד בשבי, כי לאוייב לא יהיה שום תמריץ להבטיח את שלומם. הוא יידע כי יוכל להביא לשיחרור אנשיו גם במחיר גוויות מתות של חיילי צה"ל.

טבעי הוא שקרובי שבויים ונעדרים דורשים מראשי השלטון לשלם כל מחיר תמורת החזרת יקיריהם. אבל כשם שראשי השלטון חייבים לשאת באחריות אם התרשלו בפעילותם למען שיחרור השבויים, כן חייבים הם להיות מסוגלים להישיר מבט אל הקרובים ולומר להם: עשינו כל מה שיכולנו למען החזרת יקירכם. אבל אסור היה לנו להחזירו במחיר ביטחונם וחייהם של רבים אחרים.

חז"ל אסרו לפדות שבויים במחיר מופרז, כדי שלא להביא את שוביהם לדרוש תמורתם סכומים הולכים וגדלים, שידלדלו את הקהילה. בהתאם להוראה זאת נהגה הקהילה היהודית במאה ה־13 בעניין שחרורו של ר' מאיר מרוטנברג, שנכלא במצוות הקיסר רודולף לבית הבסבורג. הרב אסר על היהודים לפדות אותו במחיר המופקע, שדרש הקיסר. ר' מאיר מת בכלא והיהודים לא נכנעו לסחיטה. ומבלי שנחמיץ שום סיכוי לשחרר את ארד, אסור לנו להיגרר לעיסקה, שתזרע את זרעי החטיפה הבאה. מה שידעה לעשות קהילה יהודית בגלות, צריך שתדע לעשות מדינת ישראל הריבונית.

הוועדה לעניין העקורים

רק אם תהיו בסדר

היום ייפתחו ברבת עמון, בהשתתפות שרי החוץ של ישראל, מצרים, ירדן ונציג הרשות הפלסטינית, דיוני "הוועדה המרובעת" לפתרון בעיית העקורים הפלסטינים של 1967. בכך נכנסים ישראל והפלסטינים, בראשונה בצוותא, לאחד משדות המוקשים הגדולים והמסובכים ביותר המפרידים ביניהם. הדיון בבעיית הפליטים הפלסטינים של 1948, אחת הבעיות הקשות והסבוכות ביותר בערוץ השלום הישראלי־פלסטיני, נדחה למועד מאוחר יותר, המו"מ על פתרון הקבע בשטחים, שאמור להתחיל במאי 1996.

על הקמת "הוועדה המרובעת" והדיונים על החזרת העקורים סוכם עוד בהסכמי קמפ דייוויד, בספטמבר 1978, הסכמים החתומים על־ידי אנואר סאדאת, נשיא מצרים, ומנחם בגין, ראש ממשלת ישראל. ג'ימי קארטר, נשיא ארה"ב, חתום על ההסכמים כעד. בהסכם הקרוי "מסגרת לשלום במזרח התיכון, שהוסכם עליה בקמפ דייוויד", בפרק א', בסעיף 3, נאמר כי "במשך תקופת המעבר יהיו נציגיהן של מצרים, ישראל, ירדן ורשות המינהל העצמי, ועדה מתמדת, כדי להחליט, מתוך הסכמה, על העקרונות להכנסתם של בני־אדם שעזבו את יהודה, שומרון וחבל עזה ב־1967, יחד עם אמצעים נחוצים כדי למנוע אנדרלמוסיה ואי־סדר. ועדה זו תוכל גם לטפל בנושאים אחרים בעלי עניין משותף". בסעיף 4 באותו פרק, נאמר כי "מצרים וישראל יפעלו זו עם זו, וכן עם צדדים מעוניינים אחרים, כדי לקבוע נוהלים מוסכמים לשם ביצוע מהיר, צודק וקבוע של הפתרון לבעיית הפליטים".

ב"הסכם העקרונות" בין ישראל לפלסטינים, שנחתם ב־1993 על מדשאת הבית הלבן בוושינגטון, בהשתתפות נשיא ארה"ב ביל קלינטון, נאמר בסעיף 12, "שני הצדדים יזמינו את ממשלות ירדן ומצרים ליטול חלק בכינון הסדרי קישור ושיתוף־פעולה נוספים בין ממשלת ישראל לבין הנציגים הפלסטינים מחד, וממשלות ירדן ומצרים מאידך, כדי לקדם את שיתוף־הפעולה ביניהם. הסדרים אלה יכללו את הקמתה של ועדה מתמדת אשר תחליט, באמצעות הסכמה, על אופני מתן רשות כניסה לבני אדם שנעקרו מן הגדה המערבית ומרצועת עזה ב־1967, ביחד עם הצעדים הנחוצים למניעת מהומה והפרת סדר. עניינים אחרים שיש בהם משום עניין משותף יטופלו על־ידי ועדה זו".

הדמיון בין הסעיפים הרלוונטיים, בקמפ דייוויד וב"הסכם העקרונות", אינו מקרי. יואל זינגר, היועץ המשפטי של משרד החוץ, הנחשב לאחד מאדריכלי ההסכם עם הפלסטינים, סיפר כי בעת ניסוח הסעיפים השונים, הסכם קמפ דייוויד היה מונח לפניו.

גם בקמפ דייוויד וגם ב"הסכם העקרונות" ישראל דאגה להכניס פיסקה הקובעת כי עקורים יוכלו לחזור לגדה ולרצועה, בתנאי שהם לא יגרמו ל"אנדרלמוסיה ואי־סדר", או "למהומה והפרת סדר". במהלך הדיונים הקרובים ב"ועדת הארבעה" נשמע בוודאי לא פעם את נציגי ישראל באוחזם בסעיף זה כדי לקבוע את שובם של העקורים לבתיהם, או כדי להקטין את מספר השבים.

מצרים משתתפת ב"ועדה המרובעת" בתוקף תפקידה ההיסטורי בתהליך השלום הישראלי־ערבי, ובתוקף מעמדה המיוחד בעולם הערבי ובתהליך השלום הישראלי־פלסטיני. ירדן משתתפת בוועדה בתוקף היותה מולדת שניה לפלסטינים. היום חיים בירדן כ־1.87 מיליון פלסטינים, בעוד בגדה (כולל מזרח־ירושלים) וברצועה חיים כ־1.95 מיליון פלסטינים.

מהאמור לעיל ברור כי המושג פליט מתייחס לכל הפלסטינים שברחו או גורשו מישראל של הקו הירוק במהלך מלחמת השיחרור (1948), וכן לילדיהם ונכדיהם שנולדו עם השנים. סעיף 11 בהחלטת האו"ם מספר 194, מ־1948 (הפלסטינים מכנים אותה "זכות השיבה"), אומר: "יש להתיר לפליטים החפצים לשוב לבתיהם במועד האפשרי והמעשי המוקדם ובתנאי שהם מוכנים לחיות בשלום עם שכניהם. פיצויים ישולמו לאותם פליטים אשר יחפצו שלא לשוב, על אובדן הרכוש או נזקים שנגרמו להם, על־פי עקרונות המשפט הבין־לאומי". (מדינות ערב הצביעו נגד ההחלטה. גם ישראל. ארה"ב תמכה בה.)

בכמה אנשים מדובר? בנושא זה יש גירסאות רבות: המקורות הערביים או הפרו־ערביים מנסים לנפח את המספרים המקורות הישראליים מנסים לצמצם אותם. לפי הפלסטינים, מספר הפליטים ב־1948 היה 800,000. האו"ם העריך, כי ב־1949, ב־700,000 את מספר הפליטים הפלסטינים, כמחצית מכלל האוכלוסיה הפלסטינית באותה תקופה. מקורות ישראליים טוענים כי מספר הפליטים היה 600,000. כמה פליטים חיים היום (כולל צאצאיהם)? הערכות נעות בין 4 מיליון, לפי הפלסטינים, ל־1.5 מיליון לפי ישראל. סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם העריכה, ב־1992, את מספר הפליטים הפלסטינים (כולל העקורים) ב־2.7 מיליון, שוב כמחצית מכלל הפלסטינים. בחודשים שלאחר כלות מלחמת השיחרור לחצה ארה"ב על ישראל להסכים לשובם של 250,000 פליטים, כמחווה לערבים. באביב 1949, בעת כינוס ועידת השלום (הכושלת) בלוזאן, הסכים ראש ממשלת ישראל, דוד בן גוריון, לשובם של 100,000 פליטים. הערבים סירבו להצעה וכעבור זמן קצר ביטלה ממשלת־ישראל את המחווה. מאז ועד היום סירבו כל ממשלות ישראל להיכנס לדיון כלשהו על "זכות השיבה". עם זאת, במשך השנים התירה ממשלת ישראל, מטעמים הומניטריים (איחוד משפחות), לכ־50 אלף פליטים פלסטינים לחזור לתחומי הקו הירוק.

גם לגבי מספר העקורים, הפלסטינים שברחו מהגדה והרצועה במהלך ובעקבות מלחמת "ששת הימים", יש הערכות שונות. ישראל טוענת כי מספרם לפני 28 שנה היה 300,000 ויחד עם הילדים שנולדו להם במהלך השנים הוא מגיע היום ל־550,000. במהלך 28 השנים האחרונות התירה ישראל את שובם לשטחים של כ־90,000 עקורים. הפלסטינים מדברים על 400,000 עקורים ב־1967 ו־800,000 היום. אגב, חיים הרצוג, בעת שהיה נשיא המדינה, סיפר בהרצאה בכנס דיין, כי עם סיום "מלחמת ששת הימים", בעת שהיה המפקד הצבאי הראשון של הגדה, אירגן טרנספר של 100,000 פלסטינים מהגדה לירדן, דרך גשר אלנבי באוטובוסים. הטרנספר יצא מירושלים. האחראים בשטח על הביצוע היו שלמה (צ'יץ') להט ויעקב סלמן. בניגוד לפליטים הפלסטינים שהתפזרו בכל מדינות־ערב, העקורים ברובם רוכזו כבלום לירדן.

הפלסטינים ידרשו בדיוני "הוועדה המרובעת" כי ישראל תאפשר לכל העקורים לשוב לביתם בגדה וברצועה. ישראל תטען כי הגדה ועזה, במצבן הכלכלי היום, אינן מסוגלות לקלוט אוכלוסיה נוספת במספרים גדולים כל־כך. הפלסטינים יטענו כי זה עניין פנימי שלהם. ישראל תציע לפלסטינים לקלוט עקורים במספרים קטנים, על בסיס של איחוד משפחות. הפלסטינים יבקשו מישראל שלא להתערב את אפה לעניינים לא לה. ישראל תטען כי זה בהחלט עניין שלה, שכן אי־שקט בשטחים, על רקע של התפוצצות אוכלוסין והיעדר תעסוקה, עלול להביא למעשי חבלה ולהתפרצויות אלימות נגדה. ישראל תזכיר לפלסטינים את המכתב ב"הסכם העקרונות" המדבר על מחוייבותם, למנוע מהומות והפרות סדר.

ברור כי לא כל הפליטים, בוודאי לא כל צאצאיהם, מבקשים לחזור לגדה ולרצועה. ואותם דברים אמורים, אם כי בפחות תוקף, בעקורים. חלק מהפליטים והעקורים התבסס והקים בית במדינות ערב השכנות. וגם מי שמצבו הכלכלי פחות טוב לא ימהר לעזוב בית ומקום עבודה קבוע לטובת הלא ידוע והלא בטוח. מה עוד שהגדה והרצועה, לפחות בכוח הנראה לעין, אינן נחשבות לארץ זבת חלב ודבש.

במהלך השיחות תעלה גם שאלת הפיצוי הכספי למי שיעדיפו להמשיך ולחיות בפזורה הפלסטינית. שאלה קשה ומורכבת. ישראל, מצידה, תעלה את נושא הרכוש הרב שהותירו מאחוריהם מאות אלפי "הפליטים" היהודים שברחו ממדינות־ערב ועלו לארץ. בדיוני ועדת הפליטים, במסגרת השיחות הרב־צדדיות לשלום, טענה ישראל כי 500 עד 600 אלף "פליטים" יהודים נאלצו לעזוב את מדינות־ערב, והם בחוסר כל, מכיוון שהשלטונות לא התירו להם להוציא את רכושם.

מוטי בסוק

דליפות בצנרת

مطابقة للأصل

יוסי שריד בועט באידיאולוגיה ונכשל גם בכסאולוגיה

פעם היתה בישראל תנועה פוליטית בשם מרצ, אשר התמודדה בהצלחה בבחירות, זכתה לקולותיהם של מאות אלפי בוחרים שוחרי שלום ודמוקרטיה (ביניהם החתום מטה), נכנסה כשותפה בכירה לממשלה ועוררה תקוות עצומות. היכן התנועה הזאת היום? אפשר להביא כמה דוגמאות עגומות מן השבועיים האחרונים בלבד:

מעריציו המטורפים של הרוצח הנתעב גולדשטיין מקיימים עצרת בקרית ארבע ומסיתים בגלוי למעשי טבח נוספים, והכל תחת עינם הפקוחה של צה"ל והמשטרה – ושרי מרצ מסתפקים במחאה מגומגמת ואריבה, ועוברים לסדר היום.

הממשלה מחליטה על בניית אלפי יחידות דיור בהתנחלויות שמסביב לירושלים, שכמוהן כאלפי מוקשים חדשים בדרך לשלום – ושרי מרצ, ככפויי שד, מגישים בלחש ערעור שנרשם בפרוטוקול הממשלה ונקבר שם.

תהליך השלום מתפורר ומתמוטט, ראש הממשלה רבין מודיע בגלוי ובמצח נחושה שאין בכוונתו לקיים את ההתחייבויות עליהן חתם בהסכם אוסלו – ושרי מרצ מקטרים בשיחות פרטיות.

כבוד השר יוסי שריד נבחר על־פי מצע השולל במפורש ובמפגיע כל סיפוח שטחי – אך הדבר אינו מונע בעדו להתרוצץ בהתנחלויות ולקרוא לסיפוח כ־15% משטח הגדה המערבית, כדי למצוא חן בעיני ראש הממשלה. וכאשר מגיעה עת חלוקת תיקים וכיבודים, מגלה האדון שריד הנכבד שאיכות הסביבה קטנה עליו, ומתעורר לתבוע את האתגן המגיע לו: משרד הפנים. כדי להרחיב את נחלותיו המיניסטריאליות היה יוסי שריד מוכן לעלות על הבריקדות ולאיים במשברים – אך חיש מהר גילה שהוא גנרל בלי חיילים. איש לא תמך במאבקו, והוא נאלץ להתקפל בחרפה ולרדת בחיפזון מן העץ שעליו טיפס.

מוסר השכל: מי שמזלזל בעקרונות ובועט באידיאולוגיה, לא יצליח גם בכסאולוגיה!

יעקב בכר, ראשון לציון

הכנסת בקלונה

הסמקנו מבושה מול המחזות המביישים,/ שהתרחשו שם אצלנו בבית המחוקקים,/ מירכתי המליאה ועד לדוכן השתבשו הדושים של נבחרי העם./
זה קרה בגלל התנהגות פרועה ומטופשת,/ של יושבת הראש בשעת ישיבת הכנסת,/ היא לקחה לעצמה סמכות ובניגוד לנוהל ולתקנון,/ הפעילה את ההצבעה האלקטרונית מבלי לצלצל בפעמון./

צפינו בח"כים כשהם רצים כאחוזי אמוק,/ לעבר כסא היו"ר שפעלה בניגוד לחוק,/ מטיחים לעברה התנהגות "זנותית", מנוולת,/ והיא עם הפטיש ביד כבר לגמרי מבולבלת./
במקומותינו קוראים ל"גימיק" הזה "מחטף" מהיר,/ והאופוזיציה עושה שמיניות באוויר,/ מנהלת קרב פנים אל פנים, ובקיצור קפא"פ,/ וזה אשר מכנים בלשון פשוטה, מלחמת "חאפ"./

כנסת נכבדה – אין לנו ממך הרבה נחת,/ את מעלה קצף ואדים, ביזיון ורותחת,/ את מבזה את עצמך, את הציבור ואת העם,/ מספסלייך האחרונים ועד לדוכן הרם./
היכן חיים נחמן אשר ישמיע לפניכם/ את "ראיתיכם שוב בקוצר ידכם,/ איך דלותם פתאום, איך הולתם ישע,/ מדוע נבלה שפתכם ועיניכם רושפות רשע"./
ועד שאתם מדברים על נורמליזציה עם מצרים,/ הכניסו נורמליזציה בביתכם בינתיים,/ הפסיקו שם בכנסת עם נאצה וזלזול/ וביניכם לעצמכם – התחילו בנירמול./

פנחס דורון, חיפה

זעקת הקטל בדרכים

זעקת הנפגעים בתאונות הדרכים חייבת לזעזע כל נפש בישראל. 21 הרוגים וכ־200 פצועים בשבוע אחד אינם מספרים גרידא, אלא עולמות שלמים, משפחות רבות שחייהן נהרסו ונחרבו.

התעלמות ממציאת פתרון מיידי גובלת בהתאכזרות שאין להשלים עמה, ונראה כי המצב הולך ומחמיר. יש להתריע השכם והערב נגד אוזלת יד של האחראים והממונים כביכול, שאינם עושים די להפסקת ההרג בדרכים.

בעבר ראינו מתנדבים ומשקיפי תנועה בדרכים ובצמתים. מה עושה המועצה הלאומית למניעת תאונות? מן הראוי להגביר נוכחות משטרת התנועה בדרכים ולאפשר לצעירים ולגימלאים להתנדב לשורות משקיפי תנועה ומשטרת ישראל למלחמה מתמדת במניעת עבירות תנועה.

כמתנדב ביחידת שוטרים מיוחדים במשך שנים נוכחתי בחשיבות הנוכחות של לובש מדים כדי להרתיע נהגים בדרכים ולהזכיר להם לשמור על חוקי התנועה.
יש לאחוז באמצעים נמרצים למניעת הקטל בדרכים. יש לפנות לראשי ציבור, מרצים ורבנים ולדרוש מהם להשמיע קולם בכינוסים בהרצאות בדבר הצורך הדחוף בשמירה והקפדה על חוקי התנועה.

ברוך מרגלית, ירושלים

דורון שרם

אחותו של יו"ר הקונגרס נאבקת נגדו

אחותו של ניוט גינגריץ', היו"ר הרפובליקני הסמכן של הקונגרס האמריקאי, החלה בפעילות פוליטית למען ההומוסקסואלים.

קנדיס גינגריץ' (28), שהיא לסבית מוצהרת, הצטרפה לקבוצה פעילים ההומוסקסואלים הדורשים חקיקה שתמנע את אפלייתם של ההומוסקסואלים ולסביות במקומות עבודה.

היא אומרת כי בהכירה את עמדותיו השמרניות של אחיה, אין היא מצפה להרבה שיתוף מצידו.

קנדיס היא מכנאית מוסכים, ולהשלמת הכנסתה עובדת כשליחה בשעות הערב. היא התוודתה בפני הוריה על נטיותיה המיניות כשהיתה בת 20. היא לא סיפרה על כך ישירות לאחיה, והשאירה את מלאכת הגילוי לאבה.

ומה היתה תגובתו של האח? "ניוט אמר שאלה הם חיי ושזוהי זכותי לחיות בדרך שבה אני בוחרת", סיפרה.

גינגריץ', שהוא כיום אחד האנשים בעלי ההשפעה הגדולה ביותר בוושינגטון, אמר פעם כי יש להתייחס להומוסקסואלים "בסובלנות", אך לדעתו אין לנקוט בפעולות המעודדות הומוסקסואליות.

"העמדה שלי היא שאין די בסובלנות, אלא יש צורך בהרבה יותר מזה", אומרת קנדיס. "יש להעביר חקיקה שתגן על הומואים ולסביות מפני אפליה במקומות עבודה. יכולים לפטר אותנו בשרירות רק מפני שאנחנו הומואים".

קנדיס, שזכתה לחשיפה גדולה בכלי התקשורת האמריקאים, אומרת שהיא תומכת בחלק מעמדותיו של אחיה בנושאים כלכליים, אך סביר להניח שלא היתה מצביעה בשבילו בבחירות. למרות חילוקי הדעות ביניהם, היא באה לוושינגטון לטקס ההשבעה שלו.

השבוע נשאל יו"ר הקונגרס לתגובתו על פעילותה והתבטאויותיה של אחותו הצעירה. "אני שמח לראות שאחותי פועלת למען הדברים החשובים לה. זוהי מדינה חופשית", השיב בקורקטיות.

שחקני "השושנה המקועקעת". טקס קעקוע לכבוד הצגת הבכורה

מקועקעים באופן זמני

שחקני תיאטרון "הבימה" עברו "טקס קעקוע" לקראת הצגת הבכורה של המחזה "השושנה המקועקעת" מאת טנסי וויליאמס בבימוי עידו ריקלין.

השחקנית רוזינה קמבוס, המגלמת את התפקיד הראשי, זכתה לקעקוע (זמני, מן הסתם) על החזה מידי המאפר ירין שחף, כפי שדורש המחזה.

הטקס והסעודה הסיציליאנית נערכו במסעדה "מזאלונה", שהמסעדה התאומה שלה בניו־יורק היתה חביבה על המחזאי.

צוות "מזאלונה" הכין לארוחה את מיטב המטבח האיטלקי: פטריות ממולאות, חצילי בגבינת עיזים, קישואים ממולאים והרבה פסטה למיניה. שחקני ההצגה – יגאל שדה, שרית ויגוגרד, יולי הרגיל, יוסי יבלונקה, שלמה תרשיש ועוד – חיסלו את ערימות האוכל בתוך שעה קלה.

בגולן לא רוצים לשמוע אפילו על נסיגה תיאורטית

כוונתם של גורמים במכללת תל חי לערוך בימים הקרובים יום עיון בנושא נסיגה ופינוי ישובים מעורר כעס רב אצל השכנים ברמת הגולן, אף שמדובר אך ורק בדיון אקדמי ללא כל השלכות מעשיות.

ראשי המועצות של קצרין והגולן, סמי ברלב ויהודה הולמן, הגיבו בחריפות על היוזמה של המרכז לשעת חירום בגליל בשיתוף המכללה. הם הודיעו כי לא ישתתפו באירוע אף שהוזמנו אליו יחד עם גורמים נוספים בגולן וכן בחבל עזה.

"אף יום עיון ודיון אקדמי לא יוכלו להקטין את המשמעות האיומה והבלתי נסבלת של נסיגה ופינוי ישובים", אומר סמי ברלב. הוא קבל על כך שהמארגנים לא טרחו להתייעץ עם אנשי האזור בדבר ההשלכות של דיון כזה.

יהודה שחם מהמרכז לשעת חירום אמר כי אין כוונה לקבוע עמדה פוליטית בנושא הרגיש, אלא לדון בהשלכות נפשיות וחברתיות של תהליך עקירה ופינוי ישובים. הוא אמר כי יש כאלה שנענו להזמנה ויש כאלה שסירבו בכל תוקף והוא מכבד את שני הצדדים.

(שמעון וייס)

מאות ילדים והוריהם, תושבי הקריות, השתתפו בחגיגת בריאות הילד והנוער, אותה ערכה קופת חולים הכללית במלאת שנה למרכז הבריאות בקריית שמואל. הילדים עברו בדיקות חינם, קיבלו הדרכה, התחפשו לרופאים, התאפרו ושיחקו בבלונים. (אורי שרון)

שמלת ערב שקופה למחצה זוהי הבשורה של בית האופנה "קריזיה" לחורף הבא. (צילום: א.ב.)

חירום

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
הקריה – אבן גבירול 19 – 204650
שפ"ח בבלית – אמסטרדם 9־7 – 5232383

ירושלים
רינה פארם – דוד ילין 31 – 383788

חיפה
חגיתה – חגיתה 22 – 231905

פתח־תקוה
רסל – רוטשילד 89 – 9311406

בני־ברק
נחמיה – נחמיה 2 – 6189567

בת־ים
מור – חביבה רייך 20 – 583560

רחובות
כללית – רמז 8 – 445111

טיפול נמרץ לב

● לב 1 – שירות 24 שעות – 03-5618791
● שח"ל – 03-5625555
● נטל"י – 177-022-4224, 03-5757788

ניידת טיפול נמרץ

● אשדוד 08-551333
● בית־שאן 06-587223
● בת־ים 03-5511111
● הרצליה 09-541333
● חדרה 06-322533
● חיפה 04-512233/4
● טבריה 06-790111
● ירושלים 02-523133
● כפר־סבא 09-33222
● כרמיאל 04-988555
● מגדל העמק 06-540062
● מעלות 04-979333
● נהריה 04-823333
● נצרת 06-573335
● נתניה 09-623333
● עכו 04-912333
● עפולה 06-593334
● פתח־תקוה 03-9311111
● קריית־אונו 03-344442
● קרית־ביאליק 04-761062
● קרית־שמונה 06-944333
● ר"ג, ב"ב, גבעתיים 5793333
● רחובות 08-451333
● שדרות 051-897074
● תל־אביב 03-5460111

מרפאות שיניים

תל־אביב:
● דיזנגוף סנטר שער 3 א' 5, טל' 294869, 03-285822
● טיפולי חירום בבי"ח אסותא – טל' 03-5201515, 5201432/1. 24 שע'. גם בשבת וחג.
● טיפולי חירום, בי"ח איכילוב, תל־אביב. עד חצות (כולל שישי־שבת). 03-5436696
● תורנות 24 שעות – ה' באייר 20 (כבר המדינה) טל' 254397, 03-452173; יהודה המכבי, איתורית 03-5449911, מנוי 4318.
יפו: יפת 99, 09.00-13.00, 16.00-02.00, טל' 864256.
גבעתיים: וייצמן 12, טל' 324547. איתורית 5193193 מנוי 3743.
ירושלים: צפת 23, טל' 251794, 02-253767.
בי"ח משגב לדך – טל' 02-633708, 08.00-16.00; ו' 08.00-19.00.
בת־ים: מרפאת שיניים לטיפולי חרום – קניון בת־ים רח' יוספטל טל' 5531505 – 24 שעות ביממה.

נפגעי אלימות

● סיוע לקורבנות אונס: ת"א (24 שעות) 03-5234819, י־ם 02-514455, חיפה 04-382611, אילת 059-31977.
● ויצ"ו – לנשים מוכות – טל' 03-5461133, 02-514111 – 24 שעות – 08-550506, 07-376310.
● מסל"ן – קו פתוח לנשים – נפגעות אלימות מינית – מרכז סיוע לנשים בנגב. 08.30-12.00, 16.00-19.00, טל' 057-74907.
● אור אדום – למען נפגעי אלימות שוטרים והתעמרות, מתוך האגודה לזכויות האזרח בישראל. טל' 03-663162/3.
● נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה. א'-ה', 16-9, 03-231675, 03-235922.
● מבוגרים אנונימיים ת.א.א.א., מידע תמיכה וסיוע 24 ש'. 03-5131046
● זכויות הגבר במשפחה. 24 ש'. 04-322003, 04-256417, 03-378572.
● האגודה להגנת הילד, 03-6961070, 03-6956763.
● האגודה לנפגעי תקיפה מינית, טל' – קו חירום 6850041, קו גברים 6850036.

תחבורה

● קווי אוטובוס "דן" טל': 5614444.
● "אגד" – טל': 03-5375555.
● זמני נחיתות מטוסים, תקליט: 03-9731111
● מודיעין נמל התעופה: 03-9712484
● רכבת. זמני נסיעה ותעריפים באמצעות "טלמסר" בטלפונים: 04-303133, 03-5652200.

עזרה רפואית ונפשית

● ער"ן, עזרה ראשונה נפשית. ת"א 03-5461111, לילדים ולנוער 03-6961113, י־ם 02-610303. קו ברוסית 02-661122. חיפה 04-672222/3. קו ברוסית 04-672223. כרמיאל 04-9888770. קו ברוסית 04-9889499. נתניה 09-625110. קו ברוסית 09-828755. ב"ש 07-281128. קו ברוסית 07-275871. נוף הגליל 04-9988410. כ"ס 09-974555. חדרה 06-346789. קו ברוסית 06-343269.
● המרכז להתגברות בישראל, 03-5614144 לזקוקים למתגברים ולמבקשים להתגבר.
● מגמ, יעוץ למשפחות נפגעות סמים. א'-ה' 09.00-14.00. 03-829970.
● אנוש – יעוץ למשפחות נפגעי נפש, 03-5400474, 03-5400672.
● יד ביד, קוו קשבת לילדים לנוער ולהורים 24 ש'. 03-226027, 04-229488, 04-922222, 02-243358, אילת 09-76366, לחייל 222732, מ־17 עד 24.
● "אוזן קשבת" לנוער ולהורים. מרכז עירוני ר"ג. 6728697, 6734752, ב' 8.00-13.00, ד' ה' 16.30-19.00.
● "אל־סם" – רח' פקיעין 7, ימים א'-ה' 16.00-20.00. טל' 5463587, 54620276, 02-663902, 02-663828.
● המוקד למלחמה באיידס, מידע וסיוע לחולים ונשאים 03-614576, 03-566380, ת.ד. 33602 ת"א.
● אלי, אלימות כלפי ילדים. 03-430879, 03-261070. מ־08.00 עד 22.00.
● "הקו הלבן", אוזן קשבת להומוסקסואלים ולסביות. 03-292797. ימי א', ג', ה' מ־19.30 עד 23.30.
● קופת חולים – מוקד מידע רפואי. א'-ה' 08.00-19.00, ו' 08.00-12.00. טל' 03-6393355.
● מד"א – שירות הנשים לביקורי־בית, ובשעות מד"א, שעות 19.00 עד 07.00. טלפון חירום 101.
● חדר מיון פרטי חוזר, מד"א. קהילת סלוניקי 9 (ליד ביתן) ת"א, 499978.
● אלכוהוליסטים אנונימיים. הפניה לפגישות: 03-319845, 03-202951, 03-319281.
● אלכוהוליזם (24 שעות) 03-721161.
● אלכוהוליסטים אנונימיים ירושלים. 02-830092, 02-630524.
● "קשב לקשיש", א.ג.ל. 03-299089. א'-ה' 09.00-14.00.
● אוזן קשבת לגיל המבוגר רמת השרון ימים א'-ה' 16.00-20.00, טל' 5493244.
● נשים במצוקה. קו אדום 09-505720.
● ארגון הורים ארצי, אוזן קשבת לילדים ונוער. 24 שעות ביממה. 03-621515.
● "יד שרה" – שיקום החולה. י־ם 02-244242, ת"א 03-812304, חיפה 04-881704.
● "תהליך" – תמיכה בהורים של לסביות והומוסקסואלים. טל. 09-587779.
● תמיכה נפשית לחולי סרטן. 02-435516.
● שירותי חירום פסיכיאטריים כולל ביקורי בית. טל' 09-344615, 03-6750750, מנוי 35888.

תרום דם ותציל חיי אדם

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב טבריה בקשה להקלה לבניה על חלקה 130 בגוש 15036 – אולאי אברהם רח' אוסישקין טבריה.
ההקלה כוללת: מתן הקלה ב־0.05 מ' לקו בנין אחורי הקבוע בתכנית מאושרת לאיזור.
כל המעוניין רשאי לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית בעיריית טבריה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל. וכל הרואה עצמו נפגע על ידי אישור הבקשה הנ"ל, יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרד הועדה האמורה בכתובת הנ"ל תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו. לאחר מועד זה תובא הבקשה לדיון לפני הועדה הנ"ל אשר תחליט בנדון.
בברכה,
יוסי פרץ, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב טבריה

חברת החשמל לישראל בע"מ

חי"ג חשמל – שירות טלפוני להודעות על תקלות 24 שעות ביממה

ירושלים	02-580666
תל־אביב	03-5633777
חיפה	04-647777
אילת	07-372191
אשדוד	08-511688
אשקלון	07-770088
אריאל	03-9366345
	03-9366346
	03-9366347
באר־שבע	057-462666
בית שמש	02-911669
טבריה	06-792275
חדרה	06-223133
כרמיאל	04-881731
נהריה	04-933555
נתניה	09-602988
עפולה	06-423333
פתח־תקוה	03-9394488
צפת	06-970211
ראשון־לציון	03-9632488
רחובות	08-371358
רמלה	08-221313
רעננה	09-906188

הודעה לפי סעיף 157 א' לחוק המקרקעין התשכ"ט־1969

1. להווי ידוע כי ג. שיינפלד, עו"ד כונס הנכסים של זכות הבעלות במקרקעין הידועים כחלקה 15/24 בגוש 6948 והרשומים ע"ש יוסף כהן הגיש בקשה, למחיקת העיקול שנרשם על זכויות הבעלים במקרקעין האמורים לפי צו של ההוצאה לפועל ת"א־יפו בתיק מס' 786/83 מיום 17.8.83 שנרשם לפי שטר 14923 מיום 25.8.83.
2. הואיל ועברו יותר מ־10 שנים מיום שנרשם העיקול בפנקסי המקרקעין, ובטרם אורה על מחיקתו, ניתנת בזה הודעה על פי סעיף 157א' לחוק. אם לא יוגש לרישום צו להארכת תוקפו של העיקול, תוך 45 יום מיום פירסום הודעה זו, אורה על מחיקת העיקול.

שושנה סיסק, רשמת המקרקעין, ת"א

בבית המשפט השלום בחיפה ת.א. 14052/92 מאוחד עם ת.א. 3545/93

התובע: סיגל דוד ע"י ב"כ עוה"ד י. כהנא ואח' מרח' הרצל 32 חיפה 31044
נגד
הנתבע: משה מהרדשוילי ת.ז. 011420379 מקודם רח' קריים לוט 14/29 ק. מוצקין 26403 וכיום מקום מגוריו בלתי ידוע.

הזמנה לדין

הואיל והתובע הנ"ל הגיש לביהמ"ש השלום בחיפה תובענה נגדך כמפורט בכתב התביעה שהעתק ממנו שמור עבורך בביהמ"ש זה, הנך מוזמן להגיש כתב הגנה תוך 30 יום מיום פרסום הזמנה זו. אם לא תעשה כן, תהא לתובע הזכות לקבל פס"ד שלא בפניך.

יהודה כהן מזכיר ראשי

הועדה המקומית לתכנון ולבניה הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה להקלה על חלקה מס' 158 בגוש 10042 רח' סיגלית, הדרנה – הקלה של 6% בניה נוספים לשטח הרצפה הכולל.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת האישור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה, את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדויקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
תיק: 4538
בקשה: 950165
כתמיה להב, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

חוק התכנון והבניה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה "לודים"

רחוב משה־שרת/המכבי ת.ד. 89 רמלה
בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק, ניתנת בזה הודעה שהוגשה בקשה להיתר בגוש 5635 חלקה 154 בישוב שילת, ע"י פלג כרמי ושגית.
מהות הבקשה: ליתן אישור/הקלה בשטח הקומה התחתונה, 229 מ"ר במקום 200 מ"ר המותרים.
כל בעל קרקע או בניין או מחזיק בהם, הרואה עצמו נפגע כתוצאה מאישור הבקשה הנ"ל, יוכל להגיש את התנגדותו המנומקת תוך שבועיים מיום פרסום זה לועדה המקומית "לודים" בבניין כתובתו המדויקת.
את תוכן הבקשה אפשר לראות במשרדי הועדה ברמלה.
בכבוד רב,
ע. לאלו
יו"ר הועדה המקומית "לודים"

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו — תיק הצהרות מוות 4/95

בענין: חוק הצהרות מוות – תשל"ח – 1978
ובענין: הצהרות מותם של נספי השואה המפורטים להלן:
המבקש: יוסף בריק, ת.ז. 3/0990873/6 מגדלי הים התיכון, רח' הים 2, בת־ים

הודעה

להווי ידוע כי המבקש פנה אל בית המשפט המחוזי בתל־אביב בבקשה להצהיר על מותם של נספי שנות השואה המפורטים להלן שנעלמו ומשערים שהם מתו וכי בית המשפט ידון בבקשה הנ"ל ביום 29.6.95 בשעה 12.00 בפני כב' השופט התורן. וזה תיאורם של הנספים לפי הצהרת המבקש:

שם הנעדר, מקום לידתו ותאריך לידתו	מקום מגורים רגיל	מקום מגורים ידוע אחרון	אזרחות ותעסוקה	התאריך הידוע האחרון שבו נראה חיה והמקום שבו נמצא אז
גולדה רוזנב פולין	פולין וישקוב	רוסיה אראל	פולנית עקרת בית	1943, רוסיה – אראל
יחיאל מאיר רוזנב פולין	פולין וישקוב	וישקוב	פולנית	1939, פולין, וישקוב
דוד רוזנב	פולין וישקוב	וישקוב	פולנית	1940, פולין
מרדל רוזנב	פולין וישקוב	וישקוב	פולניה	1939, פולין, וישקוב
זאב בריק (בן לייבל) פולין	פולין נבורובה	סלונים אשוריץ	פולנית יצרן וחלק עור לנעלים	1941, סלונים ואח"כ אשוריץ
סימה בריק	פולין נבורובה	סלונים אשוריץ	פולנית	1941, סלונים ואח"כ אשוריץ
צבי בריק פולין	פולין נבורובה	סלונים אשוריץ	פולנית	1941, סלונים ואח"כ אשוריץ
פייגה בריק פולין	פולין נבורובה	סלונים אשוריץ	פולנית	1941, סלונים ואח"כ אשוריץ
מאיר בריק (בן לייבל) פולין	פולין קוסוב	קוסוב טרבלינקה	פולנית יצרן אופנים לעגלות	1941, קוסוב (פולין) ואח"כ טרבלינקה
ריזל בריק	פולין קוסוב	קוסוב טרבלינקה	פולנית	1941, קוסוב (פולין) ואח"כ טרבלינקה
פלוני בריק	פולין קוסוב	קוסוב טרבלינקה	פולנית	1941, קוסוב (פולין) ואח"כ טרבלינקה
אלמוני בריק	פולין קוסוב	קוסוב טרבלינקה	פולנית	1941, קוסוב (פולין) ואח"כ טרבלינקה

השמות והכתובות של בני משפחתם הקרובים ביותר:
1. אברהם בריק, רחוב ז'בוטינסקי 21, בני־ברק.
2. יוסף בריק, מגדלי הים התיכון, רחוב הים 2, בת־ים.

סימנים אחרים: א. את האחות גולדה רוזנב הביא המבקש יוסף בריק לקבורה ברוסיה.
ב. פרסום בספר הזכרון של יוצאי נובוגרודק.
ג. ספר הזכרון של קהילת קוסוב (קוסוב – פולסקי).
ד. קלטת של ריאיון משנת 1991 על תולדות המשפחה.

כל מי שיש לו ידיעות על הנעדרים הנ"ל מתבקש בזה להמציאן לבית המשפט, בין בכתב עד ליום הדיון, ובין בעל־פה לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, וכל אדם מעוניין הרוצה להתנגד להצהרת המוות יתייצב לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, אם בעצמו ואם על ידי בא־כוחו, וימסור את התנגדותו, או ימסור לבית המשפט הודעה בכתב שנתמכה על ידי תצהיר, או ימסור הודעה בפני נציג דיפלומטי או קונסולרי של ישראל, שאם לא־כן יחליט בית המשפט כפי שיראה בעיניו.

חוה אלשייך, שופטת
רשמת בית המשפט המחוזי
תל־אביב־יפו (1)

תרום דם ותציל חיי אדם

כך מחוקקים

(סוף מעמוד 3)

היו"ר ע' מאור:
סגן השר, האם אמרת את המשפט המסיים? שואלים מה אמרת.

מיכה גולדמן:
אמרתי שהממשלה מתנגדת להצעת החוק, מאחר שזה מתבצע בפועל.

היו"ר ע' מאור:
מאחר שזה מתבצע בפועל, הממשלה מתנגדת להצעת החוק.

פיני בדש (צומת):
למה היא מתנגדת?

היו"ר ע' מאור:
מאחר שזה מתבצע בפועל, אין צורך בחקיקה.

אנחנו עוברים להצבעה על הצעת החוק של חבר־הכנסת אלי דיין, שאני מבינה שגם רבים אחרים הציעו.

הצבעה מס' 3

בעד ההצעה להעביר את הצעת החוק לדיון מוקדם בוועדה – 19
נגד – 2
נמנעים – 1

ההצעה להעביר את הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון – מספר התלמידים בכיתה), התשנ"ד־1994, לדיון מוקדם בוועדה התקבלה.

היו"ר ע' מאור:
אני קובעת שהצעת החוק עברה בקריאה טרומית והיא מועברת לוועדת החינוך והתרבות להכנה לקריאה ראשונה. חבר־הכנסת אלי דיין, לאיזו ועדה אתה מבקש להעביר את הצעת החוק?

אלי דיין (העבודה):
לוועדת החינוך.

היו"ר ע' מאור:
האם יש הצעות אחרות? לוועדת הכספים?

קריאה:
לא.

גדליה גל (העבודה):
לוועדה משותפת.

היו"ר ע' מאור:
יש שתי הצעות. ולכן הנושא יעבור לוועדת הכנסת אשר תקבע לאיזו ועדה להעביר את הצעת החוק.

"קדמה"

(סוף מעמוד 2)

וללמוד מן החדש, והעיקר: לא לפחד. ואז גם יתברר לפתע, כי לטווח ארוך זה יקדם את האינטרסים שלהם.

[illegible]

נמאס כבר לגלות כל פעם מחדש כמה שמרנית וריאקציונית נראית מדינתנו בשל תכונות אלו המתגלות שוב ושוב אצל המובילים באקדמיה, ואלה יוצרים תדמית סטיגמטית על כלל המדינה. נמאס כבר לראות את קברניטי האקדמיה בחינוך (וגם ברפואה) מתנפלים בחימה, אבל בהנאה, על כל נסיון חדש, יצירתי ושונה, ובדרכים לא כל כך אקדמאיות עושים כל שביכם כדי לחסל אותו באיבו. האם כך תקודם מערכת החינוך? ונמאס כבר לראות שכך הם נוהגים על מנת להצדיק ולקדם, באופן ציני, את רעיונותיהם מלפני 50 שנה, שנכשלו ביישומם במערכת, ועימם נכשלו גם "רפורמות" למיניהן, המבוססות על רעיונות מיושנים אלה. ונמאס כבר לראות שהם עושים זאת כשנופלת לידיהם הזדמנות חדשה, ומתפרשת בידיהם שלא כהלכה, בנצלם את תמימות הציבור, ובנצלם את התקשורת בסיפולה הבלתי מקצועי לעיתים, ובעיקר בנצלם את תמימותו של ציבור ההורים, בנתנם "פרשנות" מוטעית, חד־צדדית ומעוותת, לתופעה בודדת, בנקודת זמן מסויימת. ממש מדאי.

הגיע הזמן, שציבור ההורים והציבור בכללותו יתעורר וידע אל נכון מה קורה לאשורו במערכת החינוך בארץ, ויתחיל לתת דעתו על כך.

קובי גושן היה מנהלו של בית־הספר העל־יסודי הפתוח בראשון־לציון שנסגר.

פרקי סדברי ואלי על החינוך המיוחד (ב)

מדבר נעלה – לסחרור ולאובדן־שליטה

מאת דניאל גרינברג
תרגם דוד רובנר

אשר שהמכשול הגדול ביותר לשליטה בעלויות של החינוך הציבורי הוא התסלמה בהוצאות על מה שבעברית קוראים "חינוך מיוחד". שנה אחר שנה גוברת הולכת הדרישה למימון תוכניות חינוך מיוחד, גם בגלל הלחץ להוציא יותר כסף על עוברים וגם בגלל מספרם הגדל של ילדים אשר מתקבלים לפרוגרמות אלה. מאחר שהחוק מורה על הרשויות המקומיות למלא אחר צרכי החינוך המיוחד (בעזרת האמצעים אשר המדינה בוחרת להעניק), והדבר נעשה היום בצורה האופיינית במידת מה של חוסר עקביות, חוסר קביעות, וחוסר אחידות, הנהלות בתי הספר מוצאות את עצמן בלתי מסוגלות להשתלט על המצב, לתיסכולן הרב.

אנסה לנתח את הגורמים אשר ביסודה של הדילמה של החינוך המיוחד, ולהציע דרכים לרסן את העלויות הבלתי ניתנות לשליטה לכאורה.

1. גורם חשוב ביסודו של הגידול הדרמטי במספר הילדים בעלי "ליקויי למידה" הוא התעסקותה של תרבותנו בדגם הרפואי של פתרון בעיות. במילים פשוטות: במשך כ־150 שנה, הרפואה המודרנית המערבית הפיקה את מה שנראה כסדרה אין סופית של הצלחות מרשימות. התהליך, המבוסס על שימושה של "השיטה המדעית", כולל זיהויה המדויק של המחלה; מציאת סיבה אוניברסלית למחלה; ויצירת מרפא. התהליך פעל בהצלחה בכך שהביא את האוכלוסיות המערביות למצב בריאות משופר ולפיכך מניחים שבדגם זה ניתן להשתמש באותה מידת הצלחה גם בתחומים אחרים.

אין זה המקום לדון בשאלה האם הדגם תקף אפילו ברפואה, או אם הוא מצליח בתחומים כגון פתרון בעיות חברתיות או פוליטיות, תחומים בהם נעשה בו שימוש נרחב; אך כדאי לציין את השפעתו על החינוך, תחום בו נעשה שימוש בלתי פוסק בדגם במשך יותר משלושים שנה. רואים את בתי־הספר כ"חולים", משופעים ב"צרות", שיש "לרפאן". מחנכים מודיעים לפרקים, ובתדירות גבוהה, על "תרופות" חדשות אשר הם מצאו נגד פתולוגיות מסויימות בתהליך החינוך. סבורים שעל תרופות אלה לפעול כמו שהאנטיביוטיקה פועלת נגד דלקת בקטריאלית: יש להשתמש בהן בצורה מוכתבת מראש עד שהמחלה נעלמת. העובדה, שלמעשה כל תרופה עבור בתי־הספר, אשר הודיעו עליה, לא פעלה למרות נכונותו של הקהל לשלם עבורה בכל פעם, לא מרתיעה את ה"רופאים" של החינוך: ככלות הכל, גם ברפואה יש לעתים מקסמי־שווא ו"מרפאי־כל" לא מוצלחים, ואין זה מזעזע את אמונו של הקהל ברופאים.

תחום החינוך המיוחד ידוע במיוחד כמשתמש בדגם הרפואי אצל תלמידים במערכת החינוך. בתי־ספר מיוצאים את עצמם מגדירים בצורת־דאייה ובריקנות הולכות וגוברות, כיצד על הילד ה"נורמלי" או ה"בריא" להיראות, ו"מאבחנים" כל התרחקות מנורמה זו כסוג מסויים של "הפרעה". בדומה להתעסקות של הרפואה בבדיקות תקופתיות לכל, אפילו לאנשים שמרגישים בסדר גמור, בתי־הספר מפתחים מיבחנים כלליים, מתוחכמים יותר ויותר, עבור כל התלמידים מכל הגילים. מבחנים אלה משמשים לחשיפת ליקויי למידה משוערים, יחד עם התצפיות והדיווחים של מורים ויועצים, אשר (אף שאינם מאומנים לכך כפי שהרופאים מאומנים) הופכים למאבחנים בתחום החינוך. כה דומיננטי הפך להיות הדגם הרפואי בבתי־הספר עד כי ילדים שמודבקת להם התווית של "בעל ליקוי למידה", נחשבים בדרך כלל כבאלה אשר סובלים מהפרעה אורגנית אמיתית בתיפקודו של המוח; למרות שההכרה האוניברסלית היא, שרק אצל חלק זעיר מהילדים הללו אפשר להוכיח קיומה של הפרעה נוירולוגית או פיסיולוגית שניתן לזהותה באמצעים רפואיים מקובלים. כל מי שמטיל ספק בדבר, מוזמן לקרוא את המחקר הנהדר והממצה "המיסטיקה של הלמידה", אשר חובר בשנת 1987 על ידי ג'רלד קולס. מאז שפורסם המחקר, לא הופרכה תקפותן של מסקנותיו על ידי מחקר כלשהו שהופיע לאחר מכן.

הדגם הרפואי הוא פשוט, וכזה קסמו. הוא מביא גילויים דעת פשוטים, ומצביע על פתרונות פשוטים. אולם זה לא עובד בבתי־הספר, ולא יעבוד, כי איננו חל עליהם. בתי־ספר אינם בתי־חולים, וככל שיותר מוקדם נשבור את הדימוי, יותר מהר נעמיד את החינוך המיוחד בפרספקטיבה הנכונה.

2. גורם עיקרי נוסף אשר משפיע על הוצאותיו של החינוך המיוחד הוא חוקתי במקורו. חוקי המדינות, שנחקקו על יסוד הכוונות הטובות ביותר, כוללים מאפיין אחד אשר כמעט מבטיח יצירת עלויות הולכות ותופחות: הקהילות נדרשות על פי החוק לשלם את ההוצאות הכרוכות בהפעלתן של תוכניות לילדים בעלי צרכים מיוחדים.

אפשר בקלות להבין את המניע מאחורי דרישה זו: הרשות המחוקקת דאגה שהגורמים המקומיים, המתמודדים עם דרישות מגוונות במסגרת מימון מוגבל, לא יפגעו בילדים עם ליקויים רציניים לטובת הרוב הגדול שאיננו זקוק לתשומת־לב מיוחדת. מחוקקים בעלי כוונות טובות חיפשו דרך כיצד להגן על הילדים בעלי הליקויים על ידי כך שהפקיעו את הנושא מידיהם של ההדיוטות, ואילצו את הקהילה לספק את כל המשאבים שהמומחים בחינוך המיוחד דורשים עבור תוכניות מתאימות.

אלא שאפילו הטוב ביותר בינינו מתפתה, לצערנו, כאשר מעמידים את סיר הזהב בפניו. תארו לעצמכם את הקונפליקט עימו מתמודדים מחנכים מקצועיים, כתוצאה ממסגרת שהחוק קובע. בתקופה, בה קשה יותר ויותר להשיג מימון עבור בתי־הספר, אנשי המקצוע יודעים שהדרך הבטוחה היחידה להשיג יותר כסף היא להגדיל את העלויות של המסגרות לחינוך המיוחד. הדבר ניתן להעשות על ידי הפיכת התוכניות ליותר מורכבות, או על ידי הגדלת מספר התלמידים הנכללים בהן, או על ידי שניהם גם יחד. אפילו המלאכים שבשמים אינם מסוגלים לסרב להזדמנות כזאת, המוצעת בתחום: לא יפלא, איפא, שהעלויות של החינוך המיוחד גדלו באופן תלול, ואין סיכוי שאי פעם תעצרנה, אלא אם כן ישונה החוק ו/או תוצבנה הגבלות רציניות לחופש של המחנכים לרשום לעצמם את הצ'קים בתחום זה.

[illegible]

ההנחה הבסיסית שעל פיה פועלת מערכת החינוך היא, שעל כל כיתה להכיל ילדים מגיל מסויים אשר מתפקדים ברמות הנחשבות מתאימות לגילם, ואשר מפגינים התנהגות תואמת בפעילויותיו של המורה. על מנת להשיג תנאים אידיאליים אלה, בתי־הספר בוחנים את הילדים תקופתית, החל מהגילים הצעירים ביותר והלאה, כדי לזהות ילדים שאינם מתפקדים בצורה הנחשבת כנורמה לגילם; והמורים מפרידים ילדים אשר התנהגותם איננה מספקת אותם – ילדים שהקשבתם נודדת מעבודת הכיתה, המשבשים את השלווה על ידי כך שהם מדברים או נעים מסביב, או כאלה המפגינים עויינות כלפי המורה או לעבודה בבית־הספר בכלל.

ברגע שהילדים מזוהים כחורגים מהנורמה, כמעט בלתי אפשרי להחזירם לזרם העיקרי. כמעט מיד, צוותים מחבר העובדים של בית־הספר – פסיכולוגים, בוחנים מומחים, אחיות, רופאים, עובדים סוציאליים, יועצים להכוונה מקצועית, מורים לחינוך מיוחד – מתכנסים כדי לקחת בידיים את השליטה בחינוך העתידי של הילד. השקפותיהם של ההורים, של הדיוטות אחרים, או של הילדים עצמם, נחשבים לבעלי ערך מועט או לנטולי ערך בכלל. למעשה הן נחשבות כדבר המביא לתוצאות הפוכות, כפי שרופאים מתעלמים מהשקפות אלה כאשר הם מאבחנים ומטפלים בחולים. קיימת סידרה מרשימה של סוכנויות רשמיות אשר עומדות בתור מאחורי המאמצים של בתי־הספר, מוכנות להשתמש במלוא הכוח של הממשלה כדי להבטיח שהתוכניות של צוותי החינוך המיוחד תצאנה לפועל.

כל הפעילות הזאת מחזקת את עצמה. התמריץ הכספי מביא לכך שמשתלם לבתי־הספר להחזיק ילדים בחינוך המיוחד זמן רב ככל־האפשר. הגאווה המקצועית מרפה את ידיהם של הצוותים המקצועיים מלחזור ממגבלות של נוהליהם, או בטעויות שהם עושים בעבודתם. אין פיקוח או ביקורת חיצוניים אשר יכולים להספיק ביעילות כדי להגביל את הכוח הכמעט מוחלט המצוי בידי המומחים.

לצערנו, ישנן מספר טעויות גורליות בנוהל כולו. למשל:

– לא קיים בסיס רציני לאמונה שלילדים יש דפוסי התפתחות אוניברסליים "נורמליים". לעבודתם של פסיכולוגים התפתחותיים, אשר מצוטטים בדרך כלל כדי לתמוך בהשקפה זו, יש מעט על מה להסתמך. נמתחה ביקורת חריפה על עבודתם, על ידי עמיתים אחרים למקצוע, והיא מהווה סיכון ספקולטיבי לאור הנסיון המכריע, אשר מצביע על גיוון, בניגוד לרמיון, בכלל בהתפתחות של ילדים.

– אפילו אלה שמאמינים שקיימת נורמה התפתחותית כלשהי, יודעים שלא ניתן לתכנן מבחנים סטנדרטיים אשר ימדדו את ביצועיהם של הילדים לעומת הנורמה. המבחנים הקיימים מבוססים על השערות ספקולטיביות, ונמתחת עליהם ביקורת מתמדת אפילו מתוך קהילת הבוחנים. אכן, הנפוצים שבהם, כגון מבחני ה־SAT (APTIUDE – TESTSCHOLASTIC "מבחני הבגרות" בארצות הברית) ומבחני ה־I.Q. המתרברבים, ידועים היטב במקום שימדדו "אינטליגנציה" או "כשלון", כפי ששמותיהם מצביעים. אולם למרות זאת, ממשיכים להשתמש במבחנים אלה.

– השימוש במורי בית־הספר כמקור להפניית תלמידים לחינוך המיוחד, המתבססת על אי־הסכמתם של המורים להתנהגותם של הילדים בכיתה, הוא הפרה בוטה של זכויות הילד ושל תהליכי הצדק הראוי. חברה תרבותית כלשהי לא היתה סובלת מצב מקביל כלפי המבוגרים. אכן, אחת העוולות המוכרות אצל ממשלים קומוניסטיים, המגונה אפילו על ידי שמאלנים שלעיניין אחר תוך מצרים בממשלים כאלה – היתה השימוש הנרחב במוסדות לחולי נפש (מרכזים ל"צרכים מיוחדים" עבור מבוגרים) במקומות אליהם רשויות יכלו לשלוח, ללא הליך חוקי, מבוגרים "בעלי התנהגות רעה".

מה ניתן לעשות, כאן ועכשיו, כדי לשפר את המצב המוני, בלי חקיקה נוספת או פרוגרמות חדשות, הנהלות בתי־הספר יכולות מייד להפוך את הגלגל:

(1) הן יכולות לעמוד על כך שליקויי הלמידה יוגדרו מחדש על בסיס הוכחות רפואיות מוצקות וברות־הוכחה לליקוי נוירולוגי – ותו לא – ראיות המובאות על ידי מומחים, והשימוש בהן אצל ילדים יהיה באותה החומרה בה משתמשים בהן אצל מבוגרים.

(2) הנהלות בית הספר יכולות להגביל בקפדנות את השימוש במבחנים אחידים של גורמים חיצוניים.

(3) והחשוב ביותר, הנהלות בית־הספר יכולות לעמוד על כך שפרוגרמות בית־הספר תעוצבנה מחדש, שתכלנה בצורה נוחה מגוון רחב של שטחי התעניינות, של קצב התקדמות ושל התנהגויות, אלה ייחשבו כנורמליים לחלוטין.

מעשים אלה לא יסכנו את התוכניות הטיפוליות הנחוצות למספר זעום של ילדים, שהם באמת בעלי מום במונחים רפואיים מקובלים. אולם כל היתר – ושם המקום בו נבלע עיקר הכסף – יפרשו תוך שנים אחרות, ככל שהתוכניות תבוטלנה. לא רק הרווחים הכספיים לחברה יהיו עצומים. מה שחשוב יותר, הרווחים החברתיים יהיו ללא שיעור, שעה שהמוני ילדים אשר חודבקה להם התווית של בעלי ליקויי למידה, ואשר עמדו בפני החיים עם הערכה־עצמית נמוכה עד אומללות, יהיו מסוגלים למצוא את מקומם, מקום בעל משמעות בחברה, כחברים יצרניים של קהילה מגוונת.

מתוך הספר "חינוך באמריקה, מבט מסדברי־ואלי", הוצאה לאור של בית הספר סדברי־ואלי, 1992.

אף אחד לא קם

מאת שלמה צדוק

נראה שלאטימותם של חלק מהמנהלים והמורים הפוסט־מודרניסטים בתל־אביב אין גבול. דומה שהם מתעקשים להוכיח שחריצותם בהפקת מופעי ראווה וביזנס נות עומדת ביחס הפוך לאיכותם כמחנכים.

לאחרונה פורסם בכלי־התקשורת כי הורים נדרשים לשלם מאות שקלים בעבור הפקת מסיבות לסיום שנת־הלימודים. מוביל, כמובן, ביה"ס (הייחודי והעל־אזורי, איך לא) לאמנויות. בעבור מסיבת הסיום שלו ישלמו הורי כל "בוגר" 500 ש"ח טבין ותקילין. למי שמעז למלמל משהו על הורים שאינם יכולים לעמוד בסכומים כאלה, ניתנת תשובת האוטומט הנצחית והניצחת: "הורה שלא יוכל לשלם, יגיש בקשה ויזכה בהנחה". אתם הבנתם את זה?

במקום להכות על חטא ולבקש מחילה על קהות־החושים, מעניקים הנחת־שתיקה לחצופים שהעזו לפתוח פה, דמי־חסר למי שעוניו גובר על בושתו, ואצבע משולשת לעניים־גאים המבקשים חינוך חינם בזכות ולא כנדבה.

ואיך יקבעו את הזכאות להנחה ואת שיעורה? הצהרות הון, או פתק מלשכת־הסעד? אולי יבקשו מהילדים להוכיח שהם ילדים מוכים ויזכו אותם בהנחה של 50 שקלים על כל פצע? ואולי תוכן טבלת הנחות לפי סוג הג'ינס והנעליים?

מתי, לעזאזל, תתחלף האטימות במעט רגישות, וכבוד המנהלים והמנהלות יבינו שאיכותם הסגולית אינה תלויה בהתנשאות, בראוה, ובריצה אחרי עגל־הזהב שספק אם כהניו היו מצדיקים הפקרות כזאת?

מכל ה"נאורים" וה"מתקדמים" וה"פלורליסטיים" שמנהלים כיום את החינוך איני מצפה למאומה. אבל מדוע הופכים ההורים למשת"פים, ואינם מעיזים לכל הרוחות את אלה המזולזלים בהם בלי־רחם?

יקום מי שיש בפיו תשובה. נכון לעכשיו, עדיין אף אחד לא קם.

בהוצאת "דבר" והאגף לחינוך, השכלה וספורט בהסתדרות – מחלקת החינוך.
ISSN 0793-2138
המערכת: מירי עשות, דויד פאיאנס, יעל פישביין, שלמה צדוק, יצחק שפירא
כתובות המערכת:
"דבר": רח' שינקין 45, תל־אביב, טל: 03-5286141, פקס: 03-294783
המחלקה לחינוך, האגף לחינוך, השכלה וספורט, בית הנהגת ההסתדרות, רח' ארלוזורוב 93 תל־אביב, טל: 03-6921497, פקס: 03-6950382

חינוך אחר

גליון מספר 37 | ה' באדר ב' תשנ"ה (7 במארס 1995)

תגובת בית ענוה של משרד החינוך

ח"כ דליה איציק מתריעה על מדיניות הפרדה בחינוך הדתי

משרד החינוך: אין מגמה כזו, איננו יודעים במי מדובר

מאת שירה פאר

שאילתה שהוגשה לשר־החינוך על־ידי חה"כ דליה איציק, שנבחרה לאחרונה כיו"ר ועדת החינוך של הכנסת, התריעה השואלת על מדיניות ההפרדה בין תלמידים בחינוך הדתי.

מידע מפורט במיוחד בנושא זה מתפרסם מזה זמן רב ברציפות במקומונים של פתח־תקוה. תחקיר מיוחד בנושא התפרסם במקומון "מלאבס" ב־30 בדצמבר 1994, תוך פירוט מדוייק של שמות בתי־הספר ושל שיטות ההפרדה למיניהם. מדובר, בעיקר, במנגנוני ההפרדה הידועים בכל מסגרות החינוך הדתי, "הכיתות התורניות" ובתי־הספר העל־אזוריים מסוג "נועם" ו"צביה".

בשאילתה שהגישה חה"כ איציק בסוף ינואר 1995 צויין במפורש התחקיר של "מלאבס", ונטען כי "קיימת הפרדה ברורה בין תלמידים מזרחיים לבין תלמידים אשכנזים, ובין עניים לעשירים".

חה"כ איציק ביקשה לדעת אם משרד החינוך מודע "להפרדה הקיימת בבתי־הספר בהם מדובר" ולמצב בחינוך הדתי כולו, ושאלה מה בדעת המשרד לעשות לשינוי המצב.

למרות שהשאילתה התבססה על מראה־מקום וכל הפרטים הדרושים, נמסרה תשובת סגן־שר־החינוך: "ראש מינהל החינוך הדתי הודיעני: חד־משמעית שאין כל מגמה או הפרדה בחינוך הממ"ד בין תלמידים מזרחיים לבין תלמידים אשכנזים, או בין עשירים לעניים. בית ספר שחורג ממדיניות זו אינו יכול להיכלל בחינוך ממלכתי־דתי או בפיקוח הממ"ד. אם בידי חברת־הכנסת דליה איציק יש שם של בית־ספר מסוים, אבקש לדעת במי מדובר".

דליה איציק

קרן קרב: חינוך אפור, בזבוז וניצול מורים בעידוד המדינה

[illegible]

מאת יעל פישביין

קרן קרב היא כיום המפעיל הגדול ביותר של חינוך אפור במערכת החינוך. היא נוסדה לפני כחמש שנים על ידי הנדבן צ'ארלס ברונפמן, תומך ידוע בתנועות השלום של השמאל, כדי להאריך ולהעשיר את יום הלימודים בכמה מוסדות חינוך באזורים חלשים בירושלים ובבית שמש.

חילופי השלטון, לפני כשנתיים, הביאו להתרחבות אדירה של הקרן. שר האוצר ראה בה ערוץ נוח להפחתת האבטלה בקרב מורים עולים מחבר העמים, והעביר לקרן 30 מיליון שקל מכספי המדינה על מנת שהקרן תעסיק בכסף הזה עולים במקצועות העשרה שונים. אנשי האוצר חשבו גם שדרך הקרן ניתן יהיה להשיג בזול את אחד היעדים המרכזיים שהציבה ממשלת רבין: הארכת יום הלימודים, כאשר ההורים מממנים כשלושים אחוז מהעלות, המדינה כארבעים אחוז והרשויות המקומיות עוד שלושים אחוז.

קרן קרב יצרה כמה תקדימים מסוכנים בחינוך: היא יצרה נורמה, לפיה ההורים משלמים בעבור שעות לימוד שמספקת המדינה בניגוד לחוק חינוך חובה, והיא יצרה שיטה שבה חברות פרטיות מספקות תוכניות לימודים לבתי הספר, תמורת הון עתק וללא פיקוח של משרד החינוך, היא הכניסה למערכת החינוך צורת העסקה חדשה של מורים באמצעות חברות כוח אדם, לפי שעות, ללא תנאים סוציאליים וללא קביעות.

לפני מספר שבועות ערכה הקרן תצוגה של הישגיה. הוצגו תוכניות, מנהלים סיפרו עד כמה הם מרוצים מהפעילות וראשי רשויות שיבחו את ההשגים. 70 ראשי רשויות הודיעו שהם רוצים להצטרף למעגל הנהנים מהקרן.

אחד מעובדי הקרן הסכים לספר על מה שנעשה מאחורי הקלעים: "התמונה היא לא ורודה כמו שראשי הקרן מציירים אותה. המנהלים מרוצים – זה ברור, הקרן מורידה מהם אחריות לכל הנושא של שיעורי העשרה, לחיפוש תוכניות, לאיתור מורים, לבדיקת הישגים. הם מקבלים עוד 6־8 שעות לכל כיתה, בלי שום מחוייבות. ראשי רשויות מרוצים כי הם יכולים באמצעות הקרן להראות שהם הביאו יום חינוך ארוך לתושבים, משרד החינוך מרוצה בגלל אותה סיבה, וההורים מרוצים כי הילדים נשארים יותר זמן בבית הספר. אבל הבעיה היא מה הקרן משיגה באמת, האם הילדים באמת מקבלים את ההעשרה שהקרן מתיימרת לתת? הקרן התחייבה להעלות את הרמה הלימודית ולהעשיר את לימודיהם של ילדים באזורים חלשים, האם זה מתבצע באמת? לפי נסיוני, רק במיעוט קטן של המקרים זה קורה. ביתר, סתם מבזבזים את זמנם של הילדים. אין שום בקרת הישגים בקרן קרב, אף אחד אינו יודע אם הילדים מתקדמים, או לא. העיקר הראווה".

האם קרן קרב מעסיקה כוח אדם ברמה טובה?

"הקרן נהפכה למקור תעסוקה מעליב. העובדים מועסקים באמצעות חברות כוח אדם לפי שעה, לא מקבלים תוספות ולא דמי מחלה. כ־50 אחוז מהמורים הם סטודנטים ללא הכשרה להוראה. יש ביניהם מצויינים שנותנים הרבה לילדים, אבל אלה מעטים. בדרך כלל מדובר בכוח אדם לא מיומן. מבין המורים הקבועים, רק מיעוט מעוניין לעבוד בקרן. מועסקים בה כ־600 עולים במשרה חלקית של שמונה עד עשר שעות עבודה בשבוע, ומכיוון שזה לא נותן פרנסה, רוב העולים עובדים בעבודות אחרות. העולים לא משתלבים בחדרי המורים. המורים הקבועים לא מקבלים אותם. ניצול העולים הוא מחפיר. הקרן מסבסדת את עבודת העולים ב־60 אחוז על פי שכר של 20 שקל לשעה. למורה עולה בעל תואר

(המשך בעמוד 2)

מהפכה חברתית או חוק רע?

מסתיימים תהליכי החקיקה של "תיקון המכללות"

ועדת־החינוך של הכנסת ומשרד החינוך משוכנעים שהחקיקה במכללות האקדמיות תחולל מהפכה חברתית וחינוכית. ח"כ סילבן שלום מזהיר מפני תוצאות שליליות

מאת יאיר אחי־שחר

בשבוע האחרון הובאה בפני הכנסת לקריאה שנייה ושלישית הצעת תיקון לחוק המועצה להשכלה גבוהה, לפיה מעמדן של "מכללות אקדמיות" יהיה שווה לזה של האוניברסיטאות.

מדובר בשלב הראשון בלמעלה מ־12 מוסדות ברחבי הארץ, חלקם הפועלים כשלוחות של אוניברסיטאות, וחלקם מכללות־אזוריות עצמאיות. מכללות אלה יצטרפו לקבוצה הולכת וגדלה של מוסדות אקדמיים שאינם אוניברסיטאות, וביניהם המכללות להכשרת מורים.

תהליכי הכנתו של החוק נמשכו כשנתיים, ועל ההצעה חתמו כל חברי ועדת־החינוך של הכנסת. יו"ר הוועדה היוצא, אברהם בורג, רואה בו את הישגו העיקרי בתפקידו, וגם שר־החינוך אמנון רובינשטיין מייחס לו חשיבות רבה.

יוזמי החוק ותומכיו משוכנעים שמדובר בפריצתו של "צוואר־בקבוק", שהשלכותיו יחלחלו אל כל מערכת החינוך. לדעתם, הגידול הדרמטי הצפוי במקומות ללימוד אקדמי ובגיוון מוגבר של נושאי הלימוד, יאפשרו לכל בעל תעודת־בגרות להשתלב בלימודים גבוהים. כמו כן, הדבר יאלץ את האוניברסיטאות, מטעמים כלכליים, להתחרות על הסטודנטים, לוותר על סלקטיביות מופרזת, ולגוון את תחומי הלימודים. בשלב מאוחר יותר צפויה עקב כך הרגעה של מתח־ההשגיות בבתי הספר העל־יסודיים, ובעקיפין גם בשלבים האחרים של מערכת החינוך.

קול בודד השולל את ההצעה הוא זה של ח"כ סילבן שלום (ליכוד). הצעתו הנגדית היא לאפשר לכל בעל תעודת בגרות לימודי שנת א' באוניברסיטאות הקיימות. ח"כ שלום מזהיר כי המכללות יהפכו ל"השכלה גבוהה סוג ב'", ויתנקזו אליהן סטודנטים מן הפריפריה הגיאוגרפית והחברתית, שיופלו לרעה בהמשך דרכם הלימודית והתעסוקתית.

סילבן שלום

אברהם בורג

הממשלה הפריטה את ניהול בית הספר החקלאי "כדורי"

מאת יעקב מלמד

הממשלה העבירה את ניהול בית הספר החקלאי "כדורי" לידי עמותה ששותפות בה שלוש רשויות מקומיות: המועצה האזורית גליל תחתון, יבנאל וכפר תבור. אדמות בית הספר והמבנים לא הופרטו והם יישארו בבעלות המדינה.

בית הספר החקלאי "כדורי" הוא אחד משישה מוסדות חינוכיים על־יסודיים בבעלות המדינה – עין כרם, מבואות ים, אשל הנשיא, ימה ורמה. לפני כשנתיים החליטה הממשלה להפריט את ניהול המוסדות הללו כדי לחסוך תקנים ממשלתיים. הראשון שעבר תהליך של הפרטת ניהול היה בית הספר ברמה, "כדורי" הוא השני והשלישי הוא "אשל הנשיא".

משמעות הפרטת הניהול היא שהמורים, עובדי המינהלה והמשק לא יהיו בעתיד עובדי מדינה אלא עובדי העמותות שקיבלו על עצמן לנהל את המוסדות הממשלתיים. ההפרטה תתנהל באיטיות מפני שהוחלט לא לכפות על העובדים לשנות את מעמדם מעובדי מדינה לעובדי העמותה. עובדים חדשים שיתקבלו במהלך השנים הבאות יישכרו על ידי העמותות ויחסי עובד־מעביד עם המדינה ייפסקו.

ארגוני המורים מעדיפים חד־משמעית את המדינה כמעסיק על פני עמותות ורשויות מקומיות, זאת לנוכח הניסיון המוכיח שכאשר רשויות מקומיות נקלעות לקשיים הן נוטות לפגוע במשכורות עובדי החינוך ואינן מעבירות לידי המורים את הכסף המתקבל מהמדינה עבור משכורותיהם.

סגן שר החינוך מיכה גולדמן, ששימש בעבר כראש מועצת כפר תבור, טען כי העברת ניהול בית הספר "כדורי" לידי עמותת הרשויות המקומיות בסביבה תשפר את יכולת בית הספר לקלוט צוות חינוכי ברמה גבוהה. גולדמן טען כי ההפרטה לא תאפשר לרשויות בסביבת בית הספר לשים יד על אדמותיו.

לפני כחמש שנים הועברו כ־160 דונם מאדמות בית הספר "כדורי" לרשות המקומית בכפר תבור לצורך הקמת שכונת וילות, למרות שהנהלת בית הספר והאגף לחינוך התיישבותי, האחראי על בית הספר, התנגדו לכך נמרצות.

طبق الأصل

המתקפה על ה"קדמה"

שוב ושוב מתגלה, כי מול תרומתם האפסית כמעט של אנשי אקדמיה, שרובם לא לימדו מעולם בבתי הספר, למערכת החינוך בארץ – קמות קבוצות מורים שעושות ומקדמות את החינוך; הם החלוצים, הם העושים חינוך

מאת קובי ניסן

יש לו מזל לפרופסור חיים אדלר, ולכל מי ומה שהוא מייצג. נכון לרגע זה, "נרשמו" רק תשעה תלמידים לבית ספר קדמה, מתוך 900 תלמידים פוטנציאליים משכונות הדרום בתל אביב. איזו מתנה משמיים. ממש פיס. ואז אפשר לצאת למלחמה, ולחסל בהבל פה את החלקה היפה והירוקה ביותר שבמערכת החינוך – חלקת היוזמות החינוכיות, המבוססת על מחשבה יצירתית, נחשונית, יוצאת דופן, שהיא, ורק היא, יכולה, אולי, לקדם את מערכת החינוך החולה שלנו. ואם אפשר גם לגרור את אנשי "קדמה" למצב של התנצלות והכרזת מלחמה, במקום להתגייס מיד לעזרתם, הרי הנצחון הוא שלם.

קראתי, שמעתי וצפיתי בטיעונים שהשמיעו על־ידי אדלר בעקבות המצב שנוצר ב"קדמה", לא אחזור עליהם. לעומת זאת, ברור מנסיוני בשורת החינוך בבתי הספר במשך 40 שנה, כי לא פרנסי מערכת החינוך בתל-אביב אשמים במצב, ומעט, אפילו לא משרד החינוך. וגם לא ההורים, אף כי אדלר מסכים כי הם רצו לרמוז שהם "נגד בי"ס עדתי, ונגד עדתיות בכלל".

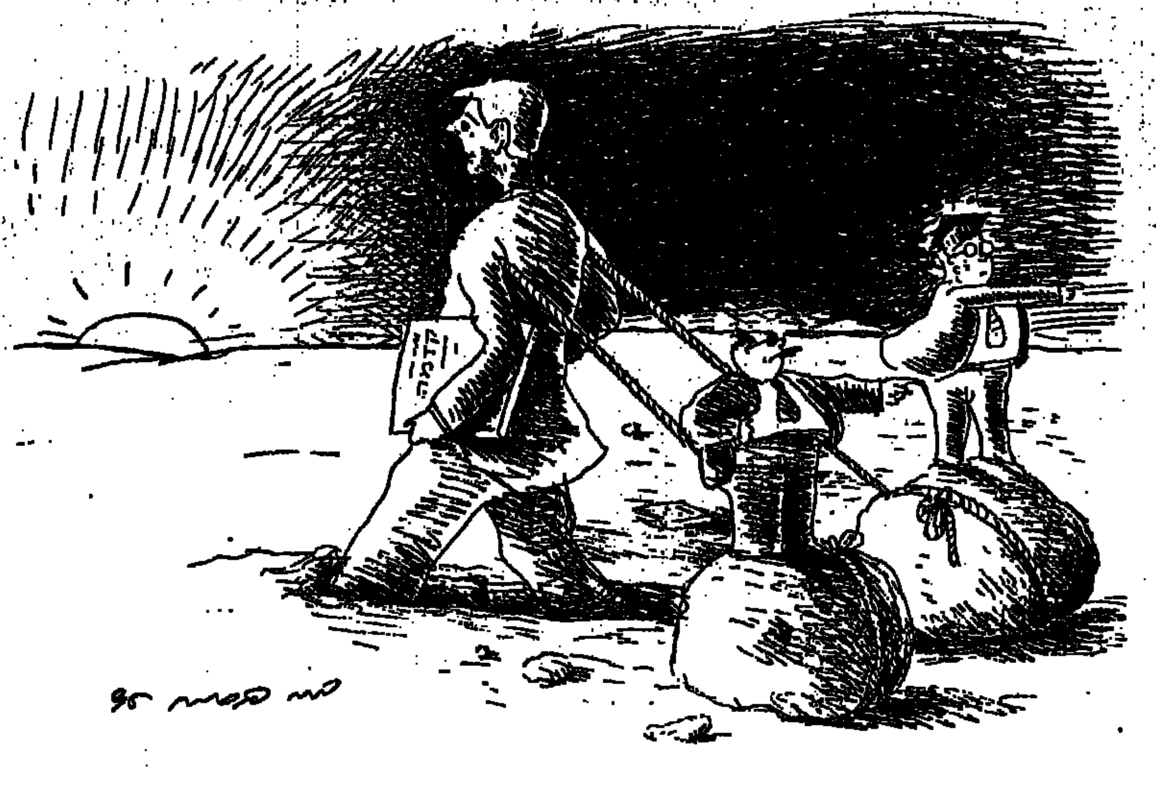

מעגל קסמים

מי שתרם למצב זה הם, בעיקר, היועצים/ות החינוכיים/ות בבתי הספר היסודיים, כולל מנהלים ומחנכים מסוימים, המנצלים את מעמדם המיוחד, על מנת להשפיע בייעוצם על מה שהם מאמינים בו. וההורים – הם נקלעו כבר מזמן, עוד מהיותם הם עצמם תלמידים, לתוך מעגל הקסמים שבו לא איפשרו להם, ולא הרגילו אותם, ולכן אינם יודעים, לבחור, ועל כן הם עושים מה ש"מייעצים" להם. וזהו מעגל קסמים, שאדלר ממשיך לתרום לו, רק שהפעם הוא טוען שהבחירה של ההורים היא טובה, כי תוצאותיה מתאימות במקרה זה לאידיאולוגיה שלו.

כדי שנוכל לוודא אם הבחירה היא טובה, הבה נאפשר להורים, במשך 10 שנים לפחות, לבחור בית ספר לילדיהם בבחירה חופשית ללא כל תלות ב"אידיאולוגיות" או בחוקים מנהלתיים של נוחיות ברשויות המקומיות, או בבתי ספר מסוימים; ורק אז תיערך בדיקה, וייערך משאל בין כל ההורים בארץ, שיקבע אם הבחירה היא טובה או מזיקה. אבל שיתנו לזה הזדמנות אמיתית, ללא התערבות וללא הכשלה.

וכשאני שומע את הדברים המובאים במסגרת המתקפה הנוכחית על "קדמה", מתגלה בכל עליבותה דלות חומר המחשבה מול העשייה בשטח, על כל קשייה. שוב ושוב מתגלה, כי מול תרומתם האפסית כמעט של אנשי אקדמיה, שרובם לא לימדו מעולם בבתי הספר, למערכת החינוך בארץ – קמות קבוצות מורים שעושות ומקדמות את החינוך; הם החלוצים, הם העושים חינוך. וכשמתגלים קשיים – במקום טפיחות כתף והטיית כתף, הם מקבלים מן האקדמיה רק מקלות בגלגלים, העטופים בעטיפה מתקתקה של מילים דיפלומטיות מכסתות. והמרגיז ביותר: המתקיפים תוקפים את העושים בחינוך בשל האידיאולוגיה שלהם בדבר הבחירה החופשית של ההורים ("ניסוי תל אביב נכשל"). ובשם מה הם תוקפים? בשם אידיאולוגיה אחרת, שלהם, האומרת שאסור לתת בחירה חופשית להורים, וכדי להצדיק את דגלי האידיאולוגיה שלהם, שמזמן הפכו סיסמאות ריקות מתוכן, המניחות פערים חברתיים, כגון "אינטגרציה" ו"שוויון הזדמנויות".

השדה הוא שיוביל

קל, כמובן, לדבר אל הציבור ולהתחבא מאחורי דגלים מקסימים אלה. מי יתנגד למילים כה יפות? אבל, האם יש נכונות להעלות את תמונת המציאות כולה על השולחן, ולבדוק מה מתחבא באמת מאחורי דגלים אלה: בבקשה ובבדיקה אמיתית לעומק, לאורך ולרוחב, ובשורש!

ולאנשי "קדמה" אומר: החזיקו מעמד. התעלמו. הבדיקה האמיתית לפעילותכם הברוכה תיעשה רק לאחר זמן רב, ולאחר מאבקי שרידה אמיתיים שלכם, ולאחר שתעמדו בגבורה מול מלחמות הממסד, שתצוצנה ותתגלינה בכל פעם בחזית אחרת. אך בסופו של דבר שוב יוכח, שהשדה (אתם) הוא זה שיוביל, ויגרור אחריו את הממסדים למיניהם. אל לכם להיות מובלים (ואם אפשר, גם לא ממומנים) על ידי הממסד, שכל גדולתו בעיכוב הקידמה, בעיכוב החינוך, בעיכוב הרפואה, בעיכוב.

במשרד החינוך ובאקדמיה טרם הבינו כי כל טעם קיומם הוא לעודד ולטפח ניסויים בחינוך, לאורך זמן ובתמיכה מוראלית ואחרת. ואתם, המורים, שלקחתם על עצמכם את המשימה הקשה של קדמה (קשה – כי קיבלתם בירושה את תוצאות כשלונותיה של המערכת, ועם זה עליכם להתמודד) – המשיכו. אל תתייאשו. רק אתם תצליחו להביא לפריצת דרך, ואל תקשיבו לכל המיללים.

כי אם בודקים היטב מתברר שגם אנשי רוח ואקדמיה, פריצת הדרך האמיתית שלהם בחינוך היתה מבוססת תמיד על עשייה בשטח. אחרת יש בה רק עקרות זוהרת. ראה זריחתם בחינוך של טולסטוי (יאסניה פוליאנה), ושל ראסל (ביקון היל), ושל ניל (סאמר היל), ושל פרירה ("חוגי התרבות" למבוגרים בברזיל, ובכל אמריקה הלאטינית), ושל עוד אנשי אקדמיה (גם בארץ), שהגו וייסדו בתי ספר ייחודיים, ניסויים, פתוחים, אלטרנטיביים, מדעיים, אמנותיים ואחרים.

ועל כן, ההתנפלות למיניה של ה"חכמים" וה"יודעים" שאינם מיישמים חינוך, רק מדגישה עד כמה הם לא יודעים ולא חכמים.

אי אפשר לעצור

מתברר לא פעם, כמו הפעם, שהאקדמיה, או לפחות אלה המדברים בשמה, במקום לעזור ולתרום לעשייה בשטח, מבקרת ביקורת המתבססת על דעות קדומות וישנות. כפי הנראה, בכל מה שנוגע לחינוך אין באקדמיה עבודה מדעית: כנראה לא שמעו שם על עבודה ניסויית, רצינית, עם תנאים, ולאורך זמן. במקום זה – מתנפלים על ניסוי שרק החל, ולא היה סיפק בידיו להתארגן ולהכשיל. מה שכן יש שם, זו פעילות אקס־קתדרה, פטרונית ללא הצדקה, המזכירה יותר ויותר פעילות פוליטית מרפקית (פרט למתי מעט, בעלי חזון, המתעלים על הכלל, ולכן גם אינם מקובלים). משום כך, כנראה, אין האקדמיה תורמת לחינוך שום תרומה של ממש.

לכן, אנשי "קדמה": אל תיבהלו. התנפלות הממסד החינוכי האקדמי והאחר למיניהו רק תחזק אתכם. המשיכו, נסו והתנסו. גם כיתה של תשעה תלמידים יש לה זכות קיום, לפחות כניסוי. וההצלחה בוא תבוא, ואף תביא לבית ספר של 900 תלמידים. את העבודה החינוכית האמיתית אי אפשר לעצור, וכבר היו דברים מעולם. יש צורך רק בנחישות ובאמונה, והתוצאה תבוא מאליה. ואל תתרגשו מאנשי האקדמיה האומרים לכם: "אמרנו לכם". הם אנשי "אמרנו לכם", הם תמיד יגידו שהם "ידעו מראש" שלא תצליחו. אבל אם הם "יודעים מראש" – איך זה שהם אינם יודעים איך לרפא את מחלות החינוך?

החינוך זקוק לאהבה, והאהבה – היא השקעה, סבל מתמשך, גילוי עצמי, היכולת לשנות ולהשתנות. וזה נעשה רק בשטח, בעיקר על ידי מורים יוצאי דופן, אותם מורים שהאקדמיה אינה יודעת כיצד להכינם להוראה בבתי הספר.

כמו בחינוך, גם ברפואה – הרופאים נלחמים בשצ'י־קצ'י כדי לחסל את הרפואה האלטרנטיבית, מתוך מה שנראה להם, בטעות, כהגנה על האינטרסים שלהם, ואינם מבינים שהדרך האמיתית היחידה לקדם את החינוך (ואת הרפואה ואת הכול, בעצם) היא להיות פתוחים לחידושים, ולפרגן, ואפילו לעזור,

(המשך בעמוד 4)

קרן קרב

(סוף מעמוד 1)

שני מגיע לפי טבלת השכר של הקרן, 31 שקל לשעה ולמורה בעל תואר ראשון – 28 שקל לשעה, אבל בהרבה מקומות לא משלמים להם לפי הטבלה, אלא לפי 20 שקל לשעה בשיעור הסכום המסובסד, מפני שבתי הספר לא מסכימים להעסיק עולים בלי סבסוד. ההורים לא רוצים עולים ורואים בהם מורים סוג ב', וניתן להעסיק אותם רק אם הם מסובסדים. לפי חישובי השכר הנהוגים בקרן, יוצא שהמורים העולים מסובסדים מקופת הציבור בכשישים אחוזים, ונשאלת השאלה אם הקופה הציבורית מממנת אותם – למה להעסיק אותם באמצעות חברות כוח אדם? והתשובה היא שכך אפשר לנצל אותם ולהעסיק אותם בלי חופשות ובלי תנאים סוציאליים בלי קביעות ומתחת לטבלת השכר המקובלת".

מה חלקן של חברות כוח האדם בקרן קרב?

"קרן קרב אינה מעסיקה את המורים. סידור ההעסקה נעשה באמצעות חברת כוח אדם שאחראית גם על תקציב הרכישות שנעשות על ידי רכזי הקרן. חברות כוח האדם לא מקפידות על איכות. הן מחפשות כוח אדם זול, בדרך כלל סטודנטים ויוצאי צבא. הקרן החליפה כבר כמה חברות כוח אדם מפני שהן לא עמדו בתנאים אליהן התחייבו בחוזה. היתה "תיגמן", שהקרן הפסיקה שירותיה בדצמבר, והשנה יצא מכרז חדש שזכתה בו מנא"ס. בין הסיבות להחלפת החברות שנמנו בפורומים סגורים של אנשי קרן קרב היו: ניהול כושל, תשלומים לא בזמן, מירכוזיות גבוהה ללא צורך, ביורוקרטיה מסורבלת, בזבזנית ויקרה. לפי שיטת הפעולה של קרן קרב אם רכז באילת רוצה לקנות בריסטול הוא חייב לעשות את זה דרך ספק שקיבל אישור מחברת כוח האדם, ולשלוח את הקבלה לירושלים. הסירבול הזה מביא לייקור בהוצאות. יקר יותר לקנות בריסטול דרך הקרן מלקנות בריסטול סתם בכל חנות מזדמנת. לחברות שעסקו עד היום עם קרן קרב, אין מערכת בקרה מיחשובית. בתי הספר לא מקבלים דוחות קבועים, ואינם יכולים לעקוב אחרי הוצאותיהם. הבלגן עצום, ומתעורר חשש לאי סדרים".

איך פועלות תוכניות הקרן?

"לקרן קרב אין כמעט תוכניות. יש רשימה של כ־200 חברות פרטיות המפעילות תוכניות העשרה שונות ומשונות, ומרשימה זו בוחרים המנהלים בהתייעצות עם ההורים בתוכניות שנראות להם. החברות הפרטיות מגייסות מורים והן אחראיות עליהם. על כל שעה שמורה נותן בכיתה, החברה מפעילת התוכנית מקבלת שכר על התוכנית, על ההכשרה, על הליווי ועל החומרים. אם מורה מקבל 20 שקל החברה מקבלת עוד עשרים על שירותיה. יש חברות שנותנות דברים ייחודיים ואז הן גובות יותר. תוכנית "מעורבות" של אוניברסיטת תל אביב שולחת סטודנטים לבתי ספר הפועלים במסגרת קרן קרב ומקבלת 100 שקל לשעה, מזה הסטודנט מקבל 30 שקל. יש חברות שמפעילות תוכניות שבעיני הן שרלטניות, כמו חברה שעוסקת בלימוד עיתונות ומפיקה עיתוני בתי ספר. תוכנית פשוטה, לא מקצועית, שכל רכז חברתי ומורה יכול להפעיל ביתר מקצועיות מזו של בעלי התוכנית.

"המנהלים מרוצים כי הם לא אחראים. הקרן מורידה מהם אחריות לרמת המורים ולרמת התוכניות. אם מדריך מתגלה ככושל הם מצלצלים לרכז ומבקשים להחליפו. אם לא מרוצים מהתוכנית מחליפים גם אותה. יש מקומות שמדריכים והתוכניות מתחלפים שלוש ארבע פעמים בשנה. אין פיקוח על רמה ועל איכות. העיקר שהילדים עסוקים.

"ההורים מרוצים. נותנים לתוכניות שמות מפוצצים, אלקטרוניקה, מדעים, אמנויות, ולהורים נדמה שהילדים מקבלים משהו שבית הספר לא נותן. הילדים נשארים יותר זמן בבית הספר, וזה העיקר".

האם הצליחה קרן קרב להשיג את המטרות המוצהרות שלשמן הוקמה?

"לדעתי, יש לה כשלונות לא מבוטלים. היא התחייבה להעסיק עולים ונכשלה בזה. כמות השעות המופעלות על ידי עולים אינה עולה על 10 אחוזים. היא התחייבה לעבוד ביישובים חלשים ובפועל כ־20 אחוז מהיישובים בהם היא עובדת הם יישובים חזקים. יש בקרן אידיאולוגיה פנימית האומרת שכדי להראות הצלחה צריך לעבוד עם חזקים, ואז החלשים ישתכנעו שזה טוב. למרות שראשי הקרן נמנים עם השמאל, המגזר הערבי מקבל רק כ־10 אחוז מהפעילות".

האם אתה רואה דרך אחרת להשיג את המטרות הטובות של הארכת יום הלימודים והעשרת הלימודים?

"האמת היא שאפשר היה להכפיל את הפעילות אילו הכספים היו מועברים בצינורות הרגילים של מערכת החינוך. חברות כוח האדם והחברות המפעילות את התוכניות בולעות כ־50 אחוז מהכספים. אין בכך צורך. אפשר היה לתת את הכסף למנהלים על מנת שהם יפעילו את השעות בעצמם עם הנחיה של מומחים. כל המבנה הבזבזני של הקרן קם כדי להימנע מלהעסיק כוח אדם מיומן ולתת לו את הזכויות המגיעות לו".

ציפי מליץ, אשתו של מנהל מחוז דרום ד"ר עמרם מליץ, מוכרת לבתי הספר שבפיקוחו של בעלה תוכניות העשרה באמצעות קרן קרב. מנהלים במחוז דרום טוענים שהתופעה פסולה בגלל החשש שבתי ספר יאמצו את התוכנית של האשה כדי למצוא חן בעיני הבעל, אבל משרד החינוך נמנע מלהתערב. מלשכת דובר משרד החינוך נמסר: "אנחנו לא רואים בזה שום פגם, היות שהפעלת תוכניתה של ציפי מליץ נעשית במסגרת פרטית".

איש חינוך מהדרום אמר בתגובה: "למשרד החינוך לא איכפת מה קורה במחוז דרום. אם זה היה קורה במרכז הארץ כבר היה קם רעש ציבורי. לפי אותו היגיון יכלה אשתו של שר החינוך אמנון רובינשטיין למכור שירותי חינוך פרטיים למערכת החינוך, וגם בזה לא יראה המשרד שום פסול".

שתי פניות לקרן קרב של כתבת "חינוך אחר", במטרה לקבל תגובה על הדברים המובאים לעיל, לא נענו.

כך הם מחוקקים

מתוך פרוטוקול הישיבה של מליאת הכנסת, 24 בינואר 1996

אלי דיין (העבודה):
גברתי היושבת־ראש, רבותי חברי הכנסת, מוגשת לפניכם הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון – מספר התלמידים בכיתה). ההצעה המונחת לפניכם קובעת שבחוק חינוך ממלכתי, והמובן גם בחוק חינוך ממלכתי־דתי, יהיה סעיף הקובע לאמור: מספר התלמידים בכיתה לא יעלה על שלושים.

רבותי חברי הכנסת, במצב של היום ישנן כיתות רבות שבהן יש 41 תלמידים. תתארו לעצמכם מצב כזה ותשאלו האם מורה יכול לחנך וללמד 41 תלמידים בכיתה. כל המומחים, המורים, אנשי המקצוע וההורים אומרים שהדבר הוא בלתי נסבל ובלתי אפשרי, וגם גורם לכך שלמעשה שבעה עד 10 תלמידים בכל כיתה מנוטרלים למעשה מבלי שהמורה יוכל להתייחס אליהם. מדובר במיוחד בתלמידים חלשים ובינוניים, ואין גם מסייעת למורה באותה כיתה.

תארו לכם מצב כזה אצל תלמידים בכיתה א'. אומרת לי מורה מקצועית ששמונה עד 10 תלמידים בכיתה א' עלולים להגיע לחינוך מיוחד בגלל אי טיפול מצד המערכת בבעיות שיש לילדים האלה. זוהי המהפכה האמיתית שעליה אני מדבר, חברי הכנסת.

פיני בדש (צומת):
אתה צודק. אני מבצע זאת בפועל.

אלי דיין (העבודה):
לא רק שצריך יום לימודים ארוך, אלא יש גם להגביל את מספר התלמידים בכל כיתה ל־30. יש לשפר את מערכת ההוראה ויש לשפר את התנאים הפיזיים בכיתות ובבתי הספר. לזה בעצם התכוונתי. נוהגים לשאול אותי מה אתה מציע יום לימודים ארוך? המערכת עוד לא מוכנה לזה, אין מיזוג, אין לנו מספיק מורים. נכון, אז הבה נתחיל ונבצע זאת באופן הדרגתי.

פיני בדש (צומת):
זה יותר חשוב מיום לימודים ארוך, תאמין לי.

אלי דיין (העבודה):
הכל חשוב.
רבותי, אני רוצה לקרוא בפניכם מעיתון "על המשמר" של שבת. מנחם פרומן כותב דברי חכמים ומצטט את הרמב"ם בנושא יום חינוך ארוך ובעניין מספר התלמידים בכיתה. ב"על המשמר" מופיע ציטוט מהרמב"ם: מושיבים מלמדי תינוקות בכל מדינה ובכל פלך ובכל עיר ועיר, ואומר הרמב"ם שמאמין ביום חינוך ארוך, והוא יושב ומלמדם כל היום כולו, ואפילו מקצת הלילה.

יום הלימודים, לפי הרמב"ם, הוא ארוך מאוד שיש לחנך את הנער מגיל שש. והוא ממשיך ואומר בהילכות תלמוד תורה: 25 תינוקות למדים אצל מלמד אחד. היו יותר על 25, עד 40, מושיבים עמו אחר לסייע בלימודם. וממשיך הרמב"ם ואומר: היו יותר על 40, מעמידים להם שני מלמדי תינוקות.

זוהי מסקנה ברורה של אחד המחנכים הדגולים, הרמב"ם, שאומר כי צריך יום חינוך ארוך, אבל שימו לב למספר התלמידים בכיתה: לא יכול לעלות על 25.

אדוני סגן שר החינוך, היתה לי כרגע פגישה עם שר החינוך, אמנון רובינשטיין, ואמרתי לו: אתה מסכים איתי שהמצב הוא בלתי נסבל ללמד 40 תלמידים בכיתה א' ובכיתה ב', ובגיל הרך?

היו"ר ענת מאור:
וכי הוא היה צריך להכות לשאלתך?

אלי דיין (העבודה):
הוא אמר לי: זה באמת רעיון טוב. ושאלתי: אין מסייעת כאשר (יש) 40 תלמידים? אמרתי לו שאין מסייעת. הוא אמר שהדבר הזה באמת לא בסדר, ואם יש 40 תלמידים צריך לפחות להביא מורה מסייע.

שאול יהלום (מפד"ל):
למה אתה חושב הוא אמר את זה, האם בגלל הרמב"ם, או מפני שכך הוא חושב?

אלי דיין (העבודה):
כך הוא חושב. הוא לא קרא את הרמב"ם. אני הבאתי לו את הרמב"ם והפניתי את תשומת לבו. יהודי הכם הרמב"ם מהמאה הי"ב.

היו"ר ענת מאור:
חבר הכנסת דיין, האם אתה בטוח שהשר היה צריך את חוות דעתך כדי להבין שחשוב שיהיו 30 תלמידים בכיתה?

אלי דיין (העבודה):
לא, מה שחרה לי זו העובדה שזו היתה בקשה שאני הייתי מוכן להתפשר עליה. אתם זוכרים את ההצבעה בשבוע שעבר? אמרתי: בואו תתחילו זאת לפחות בכיתות א' וב', שיהיו 30 תלמידים בכיתה, לא 25 תלמידים. הוא אמר לי שזה באמת דבר שאולי נוכל לבצע אותו.

לא כל דבר קשור במיליארדים של שקלים. לא כל דבר הוא בלתי אפשרי והמערכת לא מוכנה לו וכו'. אם אנחנו רוצים רפורמה אמיתית בחינוך כדי לפתור את הבעיות האמיתיות, אנחנו חייבים להתחיל בגיל הרך ולשים לב למספר התלמידים בכיתה. צריך כמובן גם לשפר את התנאים בבתי הספר, לשפר את מערכת ההוראה ולהנהיג יום לימודים ארוך.

בסיעת העבודה אמר לי שר האוצר שאת זה לא כתבנו במצע המפלגה בוועידה. ואז הבאתי החלטת ועידה ברורה ומפורשת –

שאול יהלום (מפד"ל):
למה לא הבאת את הרמב"ם, בשביל זה אתה צריך החלטת ועידה?

אלי דיין (העבודה):
חשבתי לשכנע אותו באמצעות החלטת ועידה, שהיא מאוחרת יותר. כי החלטת הוועידה למדה מהרמב"ם, ובעצם גיבשה את ההלכה של הרמב"ם.

פיני בדש (צומת):
– מי שהסתמך על הרמב"ם לא הגיע רחוק.

משה פלד (צומת):
אני מציע לך לקצר, יש לך כאן רוב.

אלי דיין (העבודה):
רבותי חברי הכנסת, החלטתי נחושה, ובגלל זה גם התפטרתי היום מתפקידי כיושב ראש הקואליציה. לא התפקיד הוא העיקר. אני נאחז בקרנות החינוך, לא בקרנות התפקיד. אני אמשיך להיאבק כחבר כנסת בסיוע הכית הזה שהוא הריבון, שהוא הקובע, ולא שר האוצר.

משה פלד (צומת):
נקבל אותך בזרועות פתוחות לאופוזיציה.

אלי דיין (העבודה):
לא. אני דווקא התפטרתי כדי למנוע נזק לסיעתי ולמפלגתי.

משה פלד (צומת):
תאמין לי שנזק יותר גדול מרבין אתה לא יכול להביא.

אלי דיין (העבודה):
לא. לכן אני רוצה שרבין יהיה ראש הממשלה הבאה ויוכל לבוא בזמן הבחירות ולומר: עשינו יום חינוך ארוך, השקענו מיליארדים בחינוך.

דוד מגן (הליכוד):
חבר הכנסת דיין, עד עכשיו היה לך נאום יפה ואתה מתחיל לקלקל אותו.

היו"ר ע' מאור:
רבין משקיע את זה כבר, אולי שכחת.

אלי דיין (העבודה):
לכן הממשלה הזאת השקיעה הרבה בחינוך והיא צריכה להשלים את הרפורמה.

משה פלד (צומת):
אתה יכול להיות שקט, ראש מועצת מעלות תומך בך.

אלי דיין (העבודה):
חברי הכנסת, היה לי עונג רב לקרוא בשבת את המאמר ב"על המשמר", אני לא יודע אם גברתי היושבת ראש קראה אותו, על יום חינוך ארוך.

אברהם הירשזון (הליכוד):
היא לא קוראת "על המשמר".

היו"ר ע' מאור:
אני שנתיים עוסקת בחינוך ולא רק בשבוע מסוים.

אלי דיין (העבודה):
אתה יודע שעכשיו שולחים לנו הביתה את עיתון "על המשמר" לתקופת נסיון, בגלל השינויים בבעלות.

היו"ר ע' מאור:
אני מבינה שאתה עושה פה עכשיו פרסום רציני ל"על המשמר".

אברהם הירשזון (הליכוד):
מה אומר הרמב"ם על זה?

אלי דיין (העבודה):
אני הבאתי לכם היום שיעור. חבר הכנסת הרב באיגד, היום נתתי במקומך את השיעור השבועי.

יוסף באיגד (מולדת):
כל הכבוד. התכוננתי ואתה לקחת.

אלי דיין (העבודה):
אני מודה לכם ומבקש את תמיכתכם כדי שהצעת החוק הזאת תופעל כבר בשנת הלימודים הקרובה.

היו"ר ע' מאור:
תודה לחבר הכנסת אלי דיין.
אני מזמינה את סגן שר החינוך והתרבות, חבר הכנסת מיכה גולדמן בבקשה.

סגן שר החינוך, התרבות והספורט מיכה גולדמן:
גברתי היושבת ראש, רבותי חברי הכנסת, הצעת החוק של חבר הכנסת אלי דיין היא למעשה התשובה למה שקורה בפועל במערכת החינוך זה שנתיים ויותר. מערכת החינוך –

פיני בדש (צומת):
באמת.

שלמה בוחבוט (העבודה):
כאשר אתה מדבר עם שר החינוך אתה אומר שזה נכון ופה אתה אומר אחרת. חסר לך כסף?

פיני בדש (צומת):
לגבי יום לימודים ארוך אני מסכים איתך, אבל לגבי מספר ילדים בכיתות...

מיכה גולדמן:
רבותי חברי הכנסת, כשמדברים על יום לימודים ארוך בוודאי שהצד הזה של האולם יכול להיות גאה על מה שקרה בשנתיים האחרונות. זאת הממשלה הראשונה שהחזירה שעות למערכת החינוך. החל מהתשנ"ג, תלמידי כיתות א'־ב' הפסיקו לחזור הביתה בשעה 11:45. החל מתשנ"ד, כיתות ג', ד' וה' חוזרים הביתה בשעה 13:00 ולא בשעה 11:45. כל מערכת החינוך במדינת ישראל בבתי הספר היסודיים חוזרים היום ומקבלים 5 שעות שבועיות יותר ממה שהם קיבלו לפני שנתיים וחצי בתשנ"ב. בעיירות הפיתוח חוזרים בשעה שתיים.

ואם נוסיף את תוכניות ההעשרה – את מה שקרן קרב עושה – את תוכניות ההעשרה בבתי הספר היסודיים בשנתיים האחרונות – הלימודים מסתיימים בשעה שתיים, בשעה שלוש, כך שלמעשה אנחנו היום נמצאים באמצע הדרך. יש לנו עוד שנתיים להמשיך את המגמה ליום לימודים ארוך שהתחלנו בו בתשנ"ג.

אנחנו היום רואים יותר ויותר מורים בעלי תואר ראשון ותואר שני במערכת החינוך.

אברהם הירשזון (הליכוד):
נכשלתם לחלוטין בנושא הזה.

מיכה גולדמן:
אנחנו רואים שהאגף להכשרת מורים במערכת החינוך עושה מאמצים והשינוי היום – בוגר מיכללה למורים מגיע למספר שעות שהוא צובר כדי לאפשר לו להשתלב בלימודים אקדמיים, ובהשלמות הוא מגיע לתואר אקדמי מושלם. וזה שינוי ממה שהיינו רגילים לפני מספר שנים.

וזה לא סוד שמערכת החינוך, כחלק מהמאמץ שלה בקליטת העלייה, קלטה 4,700 מורים עולים שמתוכם קרוב ל־2,000 נקלטו כבר בתקן מערכת החינוך והם באו לסייע לאותם המקצועות שהייתה לנו מצוקה בהם, כמו מדעים, כמו אמנות, כמו מוסיקה, כמו חינוך גופני. מצד אחד סייענו, מצד אחר העשרנו את בתי הספר, את מערכת החינוך באותם האזורים ששם היה קשה להשיג מורה למוסיקה, אם זה בצפון ואם זה בדרום. נכון שיש לנו בעיה אמיתית עם מחסור של מורים לאנגלית.

אברהם הירשזון (הליכוד):
תודה שנכשלתם בזה.

מיכה גולדמן:
עכשיו לגבי מספר התלמידים בכיתה. רבותי, אני מדבר על ממוצעים כאן. הממוצע היום במדינת ישראל הוא לא 40 תלמידים בכיתה, ולא 41 תלמידים, כמו שניסו להסביר כאן. אנחנו היום נמצאים במציאות בה ירדנו ל־35 ו־32 תלמידים בכיתה. צריך לעזור. אני ביקשתי גם לקבל נתונים ממנכ"ל המשרד ואין שום מחקר שמצביע שכל מעבר לכיתה במספר תלמידים יותר קטן יביא להשגיות יותר גדולה של התלמידים. יש מחקרים –

נעמי בלומנטל (הליכוד):
גברתי היושבת ראש, האם כבוד סגן השר לא מוגבל בזמן?

מיכה גולדמן:
מקובל. גם אני צריך לנסוע עוד שעתיים בצפונה.

שאול יהלום (המפד"ל):
אתה רוצה לדבר עוד שעתיים?

מיכה גולדמן:
שמעתי את דבריו של חבר הכנסת אלי דיין. אנחנו קבענו כממשלה לתת למערכת החינוך סיוע גדול ביותר: תקציב החינוך גדל בשנתיים האחרונות ב־50 אחוז ריאלית. הוא מתקרב היום ל־14 מיליארד שקלים. אינני מכיר עוד מדינה כזאת בעולם.

בשבועות האחרונים דיברו ומדברים כאן על יום לימודים ארוך, מה קורה וכו'. הצד הזה של האולם צריך להיעלם מהמדינה למאה שנים כדי לבוא ולדבר על יום לימודים ארוך.

לא ראיתי את סיעת המפד"ל ולא את סיעת הליכוד, מה אתם עשיתם במשך המש־עשרה שנה כדי שלא יושקעו מאות אלפי שעות במערכת החינוך.

במשך המש־עשרה שנים הליכוד ניהל את משרד האוצר והיה בראשות הממשלה, ואתם צמצמתם מאות אלפי שעות במערכת החינוך. בזמנכם הגיעו למצב שתלמידי בתי־הספר היסודיים חזרו הביתה ברבע לשתים־עשרה. ואתם מעזים לדבר על יום לימודים ארוך? תתביישו, תבורחו מכאן. אל תדברו בכלל על חינוך.

נעמי בלומנטל (הליכוד):
לעת עתה החברים שלך הם שבורחים מכאן.

מיכה גולדמן:
בזמנכם מערכת החינוך נהרסה.

נעמי בלומנטל (הליכוד):
בינתיים החברים שלך בורחים מהאולם.

מיכה גולדמן:
כשאת מדברת, כדאי שתלמדי את החומר, תלמדי את המציאות, תשמעי. בתקופת הליכוד הילדים שלך חזרו ברבע לשתים־עשרה הביתה.

שאול יהלום (המפד"ל):
תתייחס לחבר־הכנסת אלי דיין. מה אתה רוצה מאתנו?

מיכה גולדמן:
חבר־הכנסת אלי דיין אמר ואומר בכל מקום שמערכת החינוך בתקופתו של ראש הממשלה יצחק רבין קיבלה את הסיוע הגדול ביותר מאז הקמת מדינת ישראל.

רן נחמן (הליכוד):
בגמר הזמן.

היו"ר ע' מאור:
חברי הכנסת, אני מבקשת להפסיק עם קריאות הביניים ולאפשר לסגן השר לומר משפט מסכם.

רן נחמן (הליכוד):
גברתי היושבת־ראש, יש תקנון, יש כללים. סגן השר עבר על הזמן.

מיכה גולדמן:
מאחר שאנחנו נמצאים במגמה של המשך העשייה בחינוך, הממשלה לא רואה –

קריאות ביניים של רן נחמן ונעמי בלומנטל (הליכוד).

היו"ר ע' מאור:
חברי הכנסת, אני מבקשת שתאפשרו לסגן השר לסיים את דבריו.

מיכה גולדמן:
אני יודע שקשה לכם לשמוע את האמת. קשה לכם לשמוע שהממשלה עושה את מה שאתם לא הצלחתם לעשות במשך שנים. ולכן הממשלה מתנגדת להצעת החוק.

(המשך בעמוד 4)

העוני על סדר היום העולמי

מזכ"ל האו"ם בוטרוס ראלי, פתח ביום שני בקופנהגן את הוועידה העולמית של האו"ם למאבק בעוני, שנועדה לגבש צעדים לחיסול העוני וליצירת מקומות עבודה ויציבות חברתית. האם זה יעבוד?

מאת כתבי הסוכנויות

כ־120 ראשי מדינות וממשלות, נשיא צרפת פרנסואה מיטראן וקאנצלר גרמניה, הלמוט קוהל, ישתתפו ביומיים האחרונים של דיוני הוועידה, שנפתחה אתמול. ארה"ב תיוצג על ידי סגן הנשיא אל גור.

מזכיר האו"ם בוטרוס בוטרוס ראלי פתח ביום שני את ועידת הפיסגה של האו"ם לפיתוח כלכלי חברתי בקריאה למנהיגים הפוליטים לנקוט בפעולות נגד העוני ואי הצדק החברתי.

בפתיחה של הקונגרס שבו התכנסו כל המנהיגים הפוליטים בזירה הבינלאומית, אמר ראלי כי העוני הקיצוני ממנו סובלים כיום 1.3 בני אדם, הוא סיבה ישירה למלחמה ולכן האינטרס של כל הממשלות הוא לדאוג לרווחת תושביהם.

סכסוכים כלכליים

"אנו יודעים כיום כי רוב הסכסוכים המזויינים, שארגוני האו"ם מעורבים בהם, הם סכסוכים דומסטיים. אנו גם יודעים כי למרביתם יש סיבות חברתיות וכלכליות", הוא אמר בנאום הפתיחה. "עלינו לכן לקבוע שוב שקיים קשר ישיר בין יוזמות הפיתוח לבין השמירה על השלום".

"ועידת פיסגה עולמית זו בקופנהגן היא חלק מתהליך... זוהי בחינה קשה ומעמיקה שהקהילה הבינלאומית פותחת בה כדי לבדוק את עצמה", אמר. על אף המטרות הנעלות של ועידת הפיסגה, שהן: חיסול העוני ואי הצדק החברתי בעולם ומאבק נמשך באבטלה, מעטים מאוד מצפים כאן שהקונגרס בקופנהגן ישנה את העולם.

אחד הצירים האפריקאים אמר לכתב רויטר: "אין להאמין כי מנהיגי העולם יתחילו לפעול למען המטרות הללו רק מפני שבוטרוס ראלי אומר כך. אולם אלה הם בהחלט נושאים שיש להתייחס אליהם וכל שיפור שיבוא כתוצאה מכך נודעת לו חשיבות רבה.

הדנים מפקפקים

תוצאות סקר שערך העתון הדני "פוליטיקן" בסוף השבוע הראו כי שלושה מתוך ארבעה אזרחים דנים מטילים ספק בתוצאות ועידת הפיסגה. על אף שישתתפו בה 120 ראשי מדינות וממשלות, הם גם מטילים ספק אם הוועידה תביא לצמצום הפער בין אלה שיש להם לבין אלה שאין להם דבר.

יש כבר עתה חילוקי דעות בין המדינות העשירות לבין המדינות העניות בוועידה עצמה.

ארה"ב כבר הביעה התנגדותה לביטול חובות של כמה מדינות, סעיף שגורמים רבים בוועידה רוצים להכניסו בין ההחלטות.

המדינות המתפתחות, מצידן, אינן נלהבות לשמע ההצהרות של המערב נגד עבודת ילדים, הנהגת האיגודים המקצועיים. לטענתן, שני אלה הם מותרות במדינות עניות הנלחמות על הישרדותן ואינן מסוגלות להפסיק עבודת ילדים ולאפשר פעולות של איגוד מקצועי בשלב הנוכחי.

שאלת החובות

בוטרוס ראלי אמר כי אין הוא סבור שענין החובות של המדינות המתפתחות יוסדר בתקופה הקרובה. "זה יקח זמן. בעיות אלה אינן יכולות להיפתר תוך מספר חודשים", הוא אמר במסיבת עתונאים לאחר שנשא את נאום הפתיחה.

נציגה מבורונדי מוחאת כפיים בפתיחת הוועידה בקופנהאגן, אתמול. בפתיחה נשמעה קריאה לחוזה חברתי חדש בין אזרחי העולם (צילום: א.פ.)

הרבנים חייבו האשה לשוב הביתה עד חצות

ועוד: אין סוף לסיפורים שממציאים זוגות הרוצים להתגרש ● השכיר דירת קשיש ● אחד שרף את מכוניתו המעוקלת ● אחר שלף פלאפון ממבושיו

במקרים יוצאי דופן מחליט שופט מעצרים לאכוף על חשוד הנמצא בחקירה, להימצא בשעות מסויימות בביתו או בבית קרוביו ו/או להתייצב פעם או פעמיים ביום בתחנת משטרה. אולם משנסתיימו הליכי החקירה, והתביעה מודיעה על הכנת תיק פלילי, משתחרר הנאשם בערבות עצמית או צד שלישי עד סיום משפטו.

אבל בבית דין רבני בחיפה לא מכירים כנראה רבנים את חוק יסוד כבוד האדם וחירותו והם ממשיכים לפסוק כאילו בת זוג היא קניינו הבלבדי של הבעל והאשה חייבת צייתנות מוחלטת.

זוג פתח בהליכי גירושין ברבנות חיפה. תוך כדי מהלך הדיונים טען הבעל כי אשתו מאוהבת בנשף. מה פירוש? האשה נוהגת לבלות מחוץ לבית עד לשעות הקטנות של הלילה ולא ייתכן שאשה נשואה תשוב לביתה בשעות כה מאוחרות ותפריע מנוחתו ושלוותו של בעלה.

אהרון כהב

החיים גלגל

הרבנים תרו ושקלו בינם לבין עצמם, גם אחרי ששמעו את טענת בא כוחה של האשה כי מותר לה לבוא ולצאת את ביתה בראות עיניה וכי מתן צו מניעה כזה שמבקש הבעל פוגע בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו ובחירותה הבסיסית של האשה. הפסיקה היתה לגבי דידם חדה וחלקה: על האשה לשוב בכל יום הביתה לא יאוחר מ־12 בלילה, והנימוק: גם במסגרת של משפחה חילונית יש שעות מקובלות של חזרה הביתה מבילויים ואין אדם יכול להפריע את מנוחתו של השני.

קומבינות בביה"ד רבני

אין סוף לקומבינות שממציאים/שמציאות בני זוג בדרך אל קץ נשואיהם. או שהוא מואס בה או להיפך. אבל כדי לקבל את הגט המיוחל בבית הדין הרבני ו/או בבית המשפט המחוזי צריך להמציא תירוצים מסוגים שונים. כי סתם אמת איננה תופסת. צריך לתבמן את הרבנים ואת השופטים. והרי שני תימוכינים:

אשה צעירה פתחה תיק על אי בקיעת בתוליה: "אנחנו נשואים חמש שנים ואני עדיין בתולה. התחתנתי כדי להביא ילדים לעולם אבל מרגישה בתולה זקנה. אני רוצה להתחתן עם גבר אמיתי" – כך היא בכתב התביעה לפרידה מן הבעל הלא יוצלח.

הרבנים לא התעצלו, זימנו לדיון את הבעל. הוא הכחיש כמובן את טענות אשתו: "אני בריא במאה אחוז ובעבר, לפני נישואי, קיימתי יחסי מין. הבעיה אצל האשה. לא אצלי". הרכב הרבנים לא נכנס לסבך התחתון שבינו לבינה ושלח אותם לייעוץ רפואי.

הגימיק השני שייך שוב לאשה: "בעלי לא מוכן להכניס גבר נוסף למיטה שלנו ולכן אני רוצה גט". ההרכב הרבני כמעט נפל מהכסאות. פריצות של ממש. אבל צריך לפור את ערפל התביעה ולהגיע לשורש העניין. היקשו הרבנים ושמעו סיפור משעשע.

כמה שבועות לפני הגשת התביעה לגט תפס אותה בעלה ביחד עם מאהב. הבעל רגז ודרש הסברים. האשה דרשה תשובה חד משמעית: "או שתסכים שהגבר הזה ייכנס יחד עימנו למיטה, או שנתגרש". הבעל הבטיח תשובה ונאלם דום. עכשיו הוא מוזמן לבית הדין כדי לשטוח גירסתו.

שלף פלאפון ממבושיו

באולם המעצרים של היכל המשפט בעיר ללא הפסקה קורים הרבה מאד קוריוזים. אחד כזה נפל על נציגי החוק כרעם ביום בהיר. המשטרה ביקשה מעצר נגד חשוד שיחד עם חבריו ערך מסע קניות במרחב דן באמצעות כרטיסי אשראי של אחרים, שנגנבו מתוך רכב חונה ומתוך דירות.

החוקר המשטרתי ביקש המשך מעצר כדי שהחשוד לא יגרום לשיבוש מהלך חקירה ויתאם עדויות. בעוד השופט דוד רונן מתרכז במתן החלטה, התפרץ החשוד לעבר נציג המשטרה וצעק: הוא מקשקש שטויות. אילו רציתי לשבש חקירה יכולתי לעשות את זה במשך כל הלילה שלפני הבוקר הזה מתוך תא המעצר כי ברשותי פאלפון. ותוך שהוא מדבר שחרר את חגורת מכנסיו ושלף מבין מבושיו פלאפון גדול.

"זה היה ברשותי כל הלילה. הוכנסתי לבית המעצר ללא חיפוש רציני. יכולתי להתקשר לכל העולם". כל המערכת באולם המעצרים קפאה על מקומה מרוב תדהמה. כל הסיפור הפך תפל. הבלשים שהיו באולם קפצו על המסכן, לא בחלו בכך, כבלו אותו ואף עצרו את חבריו מסביב בטענה כי הם שנתנו לו את הפלאפון, תוך כדי הבאה לבית המשפט, וכי המכשיר לא היה בידי העצור בתוך תאו במוסל אברבנאל. מה שברור, כי במחוז ת"א ימונה קצין בודק לבחון אם אכן הפלאפון היה מחובר אל העצור בכניסתו לתאו.

השכיר דירת קשיש

עסקים פורחים באוויר אינה נחלתה של ארץ האפשרויות הבלתי מוגבלות. מארה"ב מגיעים אלינו יזמיים מעשיות ואנקדוטות שרק במדינה רחבת ידיים כמו אמריקה יכולים מוחות קודחים להמציא כל מיני נוכלויות.

אבל מסתבר שגם המוח היהודי רוקח עסקי אוויר. תושב חיפאי (45) התיידד עם קשיש (72). לקשיש היתה דירה משלו אולם כוחו לא עמד לו לחיות בגפו בדירה והוא עבר לבית אבות. יום אחד בא "הידיד" אל הקשיש וביקש ממנו את מפתחות הדירה, כי הוא רוצה לישון בה כמה ימים.

קשיש מסר את מפתח הדירה והידיד אץ רץ לשוק הדירות והשכיר את הדירה לעולה חדש, גבה את שכר הדירה לששה חודשים מראש. נציג החוק אמר לשופט המעצרים, כי האיש חשוד בלפחות עוד עיסקה אחת כזאת. הצדק שלח את הנוכל לנוח בבית המעצר.

שרף מכוניתו המעוקלת

אורח שלא שילם את חובותיו לנושים הופעלה נגדו ההוצאה לפועל. פקידי בית המשפט באו אליו ונטלו ועיקלו את מכוניתו. המכונית הועמדה במגרש חניה מתאים לסוג עיקול כזה והאיש קיבל הודעה שאם לא יכסה את חובותיו תועמד המכונית למכירה פומבית.

האיש לא הסכים להיפרד כך מרכושו. שכר רכב גרר, הגיע למגרש החניה שלא הוצבה בו שמירה, העמיס את מכוניתו ובעלם למקום בלתי ידוע שם הצית אותה. סיים את מלאכתו והלך הביתה אולם שכנה למגרש החניה זיהתה את גונב רכושו והמשטרה עלתה על עקבותיו. בבית המשפט טען החשוד להד"ם אולם הצדק השתכנע כי המעוקל גנב את העיקול ושלח אותו למעצר.

עשרת הדיברות, בכל בית

להכניס את "עשרת הדיברות" לספר החוקים של המדינה, ולהעמידן באולם ישיבת הכנסת. חזית אחידה המתנגדת לרעיון זה, קמה וחברים בה חברי כנסת דתיים וחרדים

נח זבולוני

מה בירושלים

חסידי להבדיל המציאותיים, שהשלימו עם הגדול כי רבם נפטר, בניגוד למשיחיסטים הטוענים כי הוא חי וקיים לעולם ועד, אלא שעלה למרומים באופן זמני כמו משה רבינו שעלה לקבל את לוחות הברית. המציאותיים מחפשים מבצעים חדשים, נוסף לאלה שרבם השאיר להם בירושה הם מציעים, להכניס את עשרת הדברות לספר החוקים של המדינה ולהעמידן באולם ישיבת מליאה הכנסת.

סימוכין לבקשתם הם מצאו אצל רבי לוי יצחק מברדיצב, שעליו מספרים, כאשר נתמנה לרבה של ברדיצב, ביקש להכניס בספר הקהילה את עשרת הדברות. בתשובה לשאלה הנבאים מה יום מיומיים? ענה ואמר: "רואים אנו שאנשים מקדשים את חוקי הקהילה יותר מאשר את חוקי התורה, לכן אם עשרת הדברות יהיו רשומים בספר הקהילה, יש תקוה שיתייחסו גם אליהם בהדרת קודש ויקפידו לקיימם. להצעת הליובביצים קמה כאמור התנגדות מכל חברי הכנסת וזאת מפי הכתוב: בעשרת הדברות.

ונתחיל למנות אותן, כתובל: לא תרצח, לא תנאף, לא תגנב, לא תחמוד בית רעך, לא תחמוד אשת רעך, לא תשא את שם אלקיך לשוא, זכור את יום השבת לקדשו וכו' וכו'. אין סיעה בכנסת שראשיה לא עבדו על אחת או יותר מעשרת הדברות אלו ודי להבינה ברמיזה.

לאור כל זה נזכרנו באגדה יפה על עשרת הדברות, וחלקם של אומות העולם במתן תורה. באגדה מסופר: "כשנגלה המקום (הקדוש ברוך הוא) ליתן התורה לישראל, לא על ישראל בלבד הוא נגלה, אלא לכל האומות. בתחילה הלך אצל בני עשו ואמר להם: מקבלים אתם את התורה? אמרו לו מה כתובה בה? אמר להם: לא תרצח. אמרו לפניו: רבונו של עולם, כל עצמו של אותו אביהם רוצח הוא, ולא הבטיחו אביהן אל על החרב (על חרבך תחיה) – אין אנו יכולים לקבל את התורה.

הלך לו אצל בני עמון ומואב ואמר להם: מקבלים אתם את התורה? אמרו לו מה כתוב בה? אמר להם: לא תנאף. אמרו לפניו רבונו של עולם על עצמם של אותם האנשים אינם באים אלא מנאוף (ותהרנה שתי בנות לוט מאביהן) – אין אנו יכולים לקבל את התורה.

הלך לו אצל בני ישמעאל. אמר להם: מקבלים אתם את התורה? אמרו לו מה כתוב בה? אמר להם לא תגנב. אמרו לפניו: רבונו של עולם כל עצמם של אותם האנשים אינם חיים אלא מן הגניבה ומן הגזל. זו ברכה שנתן לנו אבינו, שנאמר: ידו בכל ויד כל בו – אין אנו יכולים לקבל את התורה. לא היתה אומה באומות שלא הלך ודבר ודפק על פתחה אם ירצו ויקבלו את התורה"... (ספרי ברכה שמ"ג).

מוהל זה שליחות

מוהל זה לא רק מקצוע אלא שליחות חשובה – קבע הרב שמחה הכהן קוק רבה הראשי של רחובות. בכנס מוהלים ארצי שהתקיים בבית חולים סורוקה בבאר שבע. בו נשמעו הרצאות בנושאים רפואיים, בהרצאתו של הרב קוק הוא העלה מספר בקורות חשובות, בנושאים שונים הקשורים למוהלים כגון: צניעות, מילה בשבת בזמנה, ובין היתר התקיף קשות את אותם המוהלים אשר אינם מתייחסים ברצינות לברית מילה, ורואים בה אך ורק מקצוע. הוא מנה את 13 הבריתות שנכרתו עם מצות מילה, ולאלה המוהלים שהופכים את ברית מילה לטקס ולהצגה בו משמיעים גם דברי ליצנות עליה נאמר: "ליצנה אחת דוחה מאה תוכחות", ובאומר הרב קוק, אמר כי מוהל אינו מקצוע אלא שליחות שיש בה מסר חשוב לאומה כולה.

חיל שלום יהודי

המגבית היהודית המאוחדת בירושלים ובארצות הברית, מקימה חיל שלום יהודי במתכונת חיל השלום האמריקאי, המטרה ללחום בהתבוללות.

עקב ההתבוללות המכלה את החלקה הטובה של היהדות בעולם, במיוחד בארצות הברית, והדאגה לקיום העם היהודי ברחבי העולם הוליכה המגבית המאוחדת כאמור, להקים חיל שלום יהודי של מתנדבים מישראל וארצות הברית. גרעין של 30 מתנדבים, כבר הוקם. המתנדבים יבחרו בקפדנות ויעברו שלושה חדשים של אימונים אינטנסיביים, ולאחר מכן יעשו סטאז' בקרב הקהילות היהודיות השונות בעולם.

גם על ההכוונה לאיזו הקהילה ישלחו המתנדבים, תחליט המגבית. הפרוייקט כולו ימומן ע"י התרומה בארץ ובחו"ל. לפי המשוער תקציבו של הפרויקט יסתכם בחצי מיליון דולר לשנה. עוד טרם הוקם החיל וכבר ישנה התרוצצות בחוגים ובמפלגות שונות בארץ ובחו"ל על חלקם בחיל ועל השפעה ותפיסת עמדות כוח.

כבוד האדם?

כבוד האדם וחרותו, מן המיבט היהודי הדמוקראטי, נובע ממקורות יהודים עתיקי יומין, היה הנושא המרכזי בסמינר למשפט העברי שקיים משרד המשפטים בירושלים, עבור שופטים, עורכי דין, ביוזמתו של הפרופ' הרב נחום רקובר המשנה ליועץ המשפטי לממשלה.

הסמינר שהוא הראשון במסגרת הסמינרים על מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקראטית, התקיים במלון שורש שבהרי ירושלים הנערכים מטעם הפרופ' רקובר מומחה למשפט העברי.

את הסמינר פתח שופט בית המשפט העליון דב לוין ובהרצאתו ציין בין היתר כי המשפט העברי הוא שנתן את הנשמה לחוק היבש. וכי יסודות זכויות האדם מצאו ביטוי ברור ועז במקורות המשפט העברי. המקור, לכבוד האדם, הוא הכבוד לבורא עולם, כפי שנאמר במקרא: בצלם אלקים ברא את האדם".

הפרופ' רקובר יזם הסמינר כאמור, אמר בין היתר: כבוד האדם וחרותו כי בעוד שהמקורות היהודיים הקדימו את אומות העולם בקביעת ערכי כבוד האדם וחרותו, הרי שהפרשנות שמתנה לערכים אלה באומות העולם שונה בענינים יסודיים מן הפרשנות היהודית המקורית לערכים אלה.

מחקר ופיתוח

תקשורת תאית ותקשורת מחשבים בכנס איגוד תעשיות האלקטרוניקה

מאת יאיר אחי־עמר

הכנס השמונה־עשר של מהנדסי חשמל ואלקטרוניקה בישראל, הנפתח היום, יעמוד בסימן תקשורת, בעיקר תקשורת תאית (סלולארית) ותקשורת מחשבים, שהם התחומים ה"חמים" ביותר בתחום האלקטרוניקה.

להרצאות המליאה, שבאות להציג את חזית הידע הטכנולוגי, הוזמנו על ידי הוועדה המארגנת, שבראשה עומד דיקן הפקולטה להנדסה באוניברסיטת תל־אביב פרופ' אהוד שקד, שלושה מרצים מהמובילים בתחומם. במושב הפתיחה, בנוכחות שרת התקשורת שולמית אלוני, ירצה מנכ"ל "רדבינת" זוהר זיסאפל על "מהפיכת ה־ATM בתקשורת מחשבים". בשתי הרצאות מליאה ירצו נשיא חברת קוולקום לפיתוח תקשורת סלולארית על בסיס קודים ד"ר ג'ייקובס על "מגמות בתקשורת אלחוטית ספרתית", ומנהל מעבדות לינקולן ב־MIT בבוסטון ד"ר קוקס ירצה על "טכניקות ויישומים של סיבים אופטיים".

כן יתקיים בכנס רב־שיח על "תקשורת תאית", שבו ישתתפו נציגים מכל המפעלים החשובים בישראל שעוסקים בתחום, בהנחייתו של פרופ' שלמה שמאי מהטכניון. ברב־שיח יסופר על ההתפתחויות האחרונות במפעל, ויתקיים דיון מסכם.

בין החברות שנציגיהן ישתתפו ברב־שיח – פלאפון, קוולקום, תדיראן, מוטורולה ישראל, סלקום, קבוצת ד.ס.פ, פ.ס.מ, וארגונים גדולים כמו בזק, רפא"ל וצה"ל.

בעבודות שהוגשו לכנס בלטו התחומים של הנדסת [illegible] הזק, קרינה ומיקרוגל והתקנים אלקטרוניים, ולכן מוקדשים לתחומים אלה בכנס מספר מושבים. הסיבה לכך, ככל הנראה, היא השתתפותם הרבה של מדענים ומהנדסים עולים, שהשתלבו באחרונה במחקר ובתעשייה בישראל.

שלושה מושבים בכנס מוקדשים להתקנים אלקטרוניים, שני מושבים יעסקו בתחום של הנדסה ביו־רפואית, ומושבים נוספים ידונו בתחומים הבאים: תורת המידע, רשתות עצביות, עיבוד אותות, עיבוד דיבור ושמע, מערכות מחשב, רשתות מחשב, אנטנות ושיטות נומריות, המרת אנרגיה, תקשורת אלחוטית, עיבוד תמונה, רובוטיקה ואוטומציה, קרינה והתפשטות גלים, מערכות הספק, מערכות בקרה, לייזרים ואלקטרואופטיקה.

כמחצית העבודות שיוצגו בכנס הן מחקרים שבוצעו באקדמיה על ידי חוקרים וסטודנטים לתארים מתקדמים.

הכנס מאורגן על ידי הסניף הישראלי של איגוד מהנדסי החשמל והאלקטרוניקה, בחסות אוניברסיטת תל־אביב, אוניברסיטת בן־גוריון, הטכניון, ואיגוד תעשיות האלקטרוניקה בישראל.

יו"ר הכנס הוא פרופ' עדי ויידמן מהפקולטה להנדסה באוניברסיטת תל־אביב, שהוא גם יו"ר הנהלת ארגון מהנדסי החשמל והאלקטרוניקה בישראל.

הכנס ייערך במרכז הקונגרסים שבגני התערוכה בתל אביב ויימשך יומיים.

בנק לאומי לפיתוח התעשיה בע"מ

הודעה בדבר אסיפה כללית רגילה

האסיפה הכללית השנתית הרגילה ה־ 50 של הבנק, תתכנס ביום ד', 5.4.95 בשעה 10.30 במשרדיו, בשד' רוטשילד 19 בתל אביב, בחדר הישיבות בקומה ד'.

על סדר היום:

א. לקבל ולדון בדו"חות הכספיים המבוקרים והדו"ח השנתי של הדירקטורים ושל מבקרי החשבונות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 1994.

ב. לבחור את הדירקטורים שהציעו את מועמדותם, ולאשר הגמול השנתי ודמי ההשתתפות בישיבות של הדירקטורים, לחברי הדירקטוריון מקרב הציבור, לשנת 1995, ולאשר הגדלת דמי ההשתתפות בישיבות והגמול השנתי של הדירקטורים, לחברי הדירקטוריון מקרב הציבור, לשנת 1994.

ג. למנות את מבקרי החשבונות ולקבוע את שכרם.

ד. לטפל בכל ענין אחר של הבנק אשר יש לטפל בו באסיפה כזאת.

בעל תעודת מניה הרשומה על שם, הרשאי להיות נוכח ולהצביע באסיפה הנ"ל, זכאי למנות בא כח שיהיה נוכח ויצביע במקומו. אין הכרח כי בא כח שמתמנה כנ"ל, יהיה בעצמו חבר בחברה. כדי שיהיה תוקף לכתב המינוי, עליו להגיע לידי החברה, לא פחות מ־ 48 שעות לפני מועד האסיפה.

בעל תעודת מניה למוכ"ז הרוצה להשתתף באסיפה ולהצביע בה, חייב להפקיד את תעודת המניה במשרדי החברה, לפחות יומיים שלמים לפני מועד האסיפה.

תל־אביב 7.3.95 בפקודת הדירקטוריון ש. אהרוני מ.מ. שכיר

בנק לאומי לפיתוח התעשיה בע"מ

בנק לאומי לפיתוח התעשיה בע"מ

הודעה בדבר אסיפה כללית שלא מן המנין

ניתנת בזאת הודעה כי ביום ד' 5.4.95, בשעה 10.00, תתקיים במשרדי הבנק, בשד' רוטשילד 19 בתל אביב, בחדר הישיבות בקומה ד', אסיפה כללית שלא מן המנין של בנק לאומי לפיתוח התעשיה בע"מ, לשם עיון בהצעה הבאה, ובאם הדבר יחשב כראוי, לקבלה בתור החלטה כדלקמן:

החלטה רגילה

לאשר השתתפות של החברה בפוליסות ביטוח דירקטורים ונושאי משרה אחרים בחברה, שירכוש בנק לאומי לישראל בע"מ עבור קבוצת בל"ל, מדי שנה ושנה, בתנאים שאינם שונים באופן מהותי מתנאי הפוליסות הנוכחיות, ובעלות פרמיה שנתית שאינה עולה על 50% מהפרמיה הקודמת, וכי אם התנאים ישתנו או שהפרמיה תעלה על 50% יובא חידוש ההשתתפות של החברה בפוליסות הביטוח, לאישור הגופים המוסמכים על פי החוק.

בעל מניה הרשומה על שם, הרשאי להיות נוכח ולהצביע באסיפה הנ"ל, זכאי למנות בא כח שיהיה נוכח ויצביע במקומו. אין הכרח כי בא כח שמתמנה כנ"ל, יהיה בעצמו חבר בחברה. כדי שיהיה תוקף לכתב המינוי, עליו להגיע לידי החברה, לא פחות מ־ 48 שעות לפני מועד האסיפה. בעל תעודת מניה למוכ"ז הרוצה להשתתף באסיפה ולהצביע בה, חייב להפקיד את תעודת המניה במשרדי החברה, לפחות יומיים שלמים לפני מועד האסיפה.

תל־אביב 2.3.95 בפקודת הדירקטוריון ש. אהרוני מ.מ. שכיר

בנק לאומי לפיתוח התעשיה בע"מ

مطابقة للأصل

בורסה

מניה	שער	מחזור	שינוי	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
רמסור 1	364	1854	+11	+3.1	+1851
רמסור 4	270	1850			-1850
שלג	בת 149	877	-1	-0.6	-2123
שלג אפ1	26	34726	-2	+10.1	+51376

משתנים נכון ליום 06.03.95

שם מניה	שער נק.	שינוי נק.	ש. אחוז	ע.פ	ת.פ
קרן השק 5	253	-5	-2.20	-2750.00	-6946.50
אגן	3286	-50	-1.15	-78.00	-2247.70
מבטח שמיר	1125	-3	-0.02	-0.00	-0.00
מליבו 5	405	-14	-3.32	-3220.00	-12921.40
עזרא	2315	-141	-5.57	-210.00	-4746.00
משהב	258	-1	-0.05	-0.08	-0.00
גולדת	5729	0	0.00	90.00	5156.10
בריקלאס	1814	0	0.00	0.00	0.00
כלכלית ים	786	-12	-1.15	-280.00	-1584.00
בולוס שיש	1605	-7	-4.42	-900.00	-1381.50
פטרידון	71.5	6.5	10.00	0.00	0.00
קווי אשראי	94	-3	-3.30	-0.00	-0.00
ריבוע	1156	-24	-2.20	-900.00	-10413.00
כלל ביטוח	831	0	0.00	0.00	0.00
מבני תעשיה	340	-9	-2.25	-9600.00	-32652.00
בזק	439	-7	-1.15	-67800.00	-296472.00
ישראמקו יהש	6.1	-0.3	-4.47	-858000.00	-53108.00
אקרשטין תעש	214	-4	-1.17	-1500.00	-3215.00
ממן	610	-8	-1.12	-0.00	-0.00
תגל יהש	118	-12	-9.92	-12000.00	-1500.00
אבגול יהש	178	-14	-7.72	-2800.00	-4942.00
רב בריח	908	-16	-1.17	-300.00	-2718.00
מרמולה	1026	0	0.00	0.00	0.00
אורמת	543	-27	-4.47	-800.00	-4264.00
אבגר יהש	5.9	-0.1	-2.20	-60000.00	-3540.00
מרית	426	-5	-1.12	-0.00	-0.00
כיל	220	-8	-3.35	-72000.00	-158664.00
כיתן	881	-4	-0.05	-0.00	-0.00
אסם	1901	-64	-3.32	-4480.00	-85292.80
מכתשים	1292	-33	-2.25	-2800.00	-35655.00
אגיס	1546	-4	-0.02	-200.00	-3077.00
סקום	265	0	0.00	0.00	0.00
אדגויהשק	1892	0	0.00	0.00	0.00
נכיותל	725	-15	-2.20	-0.00	-0.00
שקם	154	0	0.00	2400.00	3720.00
חברהלישר 1	21976	-166	-0.07	-175.00	-38252.48
חברהלישר 5	20062	-203	-1.10	-105.00	-21065.45
רמגוזן	1017	-45	-4.42	-0.00	-0.00
פרכנובסי	4836	-74	-1.15	-30.00	-1450.80
מישור התוף	339	-3	-1.10	-0.00	-0.00
יואל	695	-6	-8.82	-2400.00	-16575.00
אירונג	618	-19	-3.30	-3600.00	-22248.00
ליפשיר 1	256	-1	-0.02	-0.00	-0.00
בינלאומי 1	31595	-563	-1.17	-28.00	-8840.20
בינלאומי 5	31739	-159	-0.05	-112.50	-35666.55
לאומי	297	-12	-3.37	-17550.00	-52299.00
פת תעש מבכ	21828	0	0.00	19.50	4252.89
כלל תעשיות	1478	-11	-0.07	-5310.00	-78605.10
אפריקה 0.1	225395	3331	1.15	25.50	57595.09
אפריקה 1	219671	-2781	-1.12	-7.20	-15859.70
הכשרת ישוב	908	-14	-1.15	-4050.00	-36772.50
קרור 5	1582	-66	-4.90	-0.00	-0.00
טבע	80524	-1434	-1.17	-386.00	-311432.64
ים המלח	723	-11	-1.15	-4600.00	-33198.00
נייר חדרה	13281	-67	-0.05	-160.00	-21240.40
דלק	8270	-190	-2.22	-540.00	-44732.34
דסקונט השק	16979	-346	-2.20	-448.00	-76552.72
נפטא	519	-20	-3.37	-0.00	-0.00
נירוסטיל	844	-9	-2.20	-0.00	-0.00
משכן	27088	-413	-1.15	-16.50	-4514.90
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-527763.[illegible]
פועלים	369	-30	-2.27	-2400.00	-8265.00
שמפת כנ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	0.00	-0.00
מהדרין	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-8.00
פריון	9305	-23	-0.02	-15.00	-1371.15
כבלים	1465	11	0.07	900.00	13161.00
אלקו	8256	-83	-1.10	-54.00	-4368.06
פועלים השק	6935	0	0.00	0.00	0.00
מבנים בניה	15473	-127	-0.07	-45.00	-6945.30
אוסיף	6465	0	0.00	0.00	0.00
יצוא	1068	0	0.00	0.00	0.00
כלל סחר	557	0	0.00	230.00	1281.10
אזורים	3122	-80	-2.25	-40.00	-1242.40
כלישראל 1	6114	-93	-1.15	-1640.00	-100098.20
אידיבי אחז	861	-15	-1.17	-10200.00	-88273.50
עלית 5	1305	0	0.00	2300.00	29946.00
אלרון	8635	-109	-1.12	-0.00	-0.00
תאפ	996	-8	-0.07	-450.00	-4482.00
פולגת ב	257	-5	-2.20	-1500.00	-3825.00
מספורט	62	0	0.02	0.00	0.00
פטרוכימיים	1359	-17	-1.12	-1680.00	-22881.60
פיבי	37906	-480	-1.12	-59.50	-22564.15
אלביט	17115	-349	-2.20	-624.00	-107064.64
אורדן	378	-21	-5.52	-800.00	-3004.00
טפחות בנק	1847	-23	-1.12	-0.00	-0.00
שופרסל	4576	-11	-0.02	-1200.00	-54978.90
אידיבי פתח	4931	-153	-3.30	-1620.00	-80175.60
פקר	7359	-56	-0.07	-45.00	-3270.15
תמח 5	264	-1	-0.05	-0.00	-0.00
סנפר	1191	-12	-1.10	-840.00	-9982.80
כללאלקטרו	23214	-117	-0.05	-143.00	-33078.89
כתן פיתוח	468	-16	-3.32	-250.00	-1137.50
דנבאר 5	1429	-14	-1.10	-0.00	-0.00
תדיראן	807	-6	-0.07	-8200.00	-66306.00
נרגית אג2	103	0	0.00	1500.00	1545.00
שקם ברקן 4	1205	-0.5	-0.05	-9600.00	-11616.00
יואל אג 2	75.5	0	0.02	0.00	0.00
כור אפ2	7196	-147	-2.20	-0.00	-0.00
כור אג1	103	0	0.00	12000.00	12420.00

אזהרה לקוראים

מערכת "דבר" עושה כמיטב יכולתה לרכז ולעבד תוך זמן קצר את נתוני הבורסה ולהביאם לידיעת הקורא.

כל שימוש בנתונים המתפרסמים טעון בדיקה ואימות. כל החלטה על ידי המשתמש במידע נעשית על אחריותו. אין המערכת אחראית במקרה של טעות בנתונים.

אין בפרסום הנתונים משום המלצה או חוות דעת למשקיע ויש לאמתם עם יועצי ההשקעות.

נמסר ע"י מבט לכלכלה ולחברה

נהג! פחות מהירות והרבה זהירות תודה

בעריכת ניסן פרידמן

תעודה נוספת למכבי ת"א

שהוכתרה באלופת השליש הראשון, הסיבוב הראשון ועתה – השליש השני ● הפועל פ"ת לא ניצחה 6 שנים בבאר שבע ומכבי פ"ת לא זכתה בנצחון ביתי מאז ה־4.6.94 ● מכבי חיפה לא נוצחה בחוץ ב־30 משחקי ליגה רצופים, מאז הפסדה בבאר שבע ● הדרבי הגדול של ת"א יעמוד בשבת במוקד פתיחת משחקי השליש השלישי והמכריע

סיכום השליש השני
מאת משה קסמן

בשבת האחרונה ירד המסך על משחקי השליש השני של עונת 94/95 בליגה הלאומית. מכבי ת"א גרפה תואר נוסף – אלופת השליש השני, אחרי שזכתה באליפות השליש הראשון והסיבוב הראשון.

אלא שהתואר העיקרי והחשוב מכולם ממתין על קו הסיום – תואר אליפות המדינה לעונה זאת.

התואר אינו מובטח למכבי ת"א, אלא אם כן תצבור את מלוא 30 הנקודות שנותרו עדיין בקופה, ואז לא יוכל איש למנוע ממנה את הכתר, בו זכתה לאחרונה בעונת 1992, ואז לאחר הפסקה כואבת של 13 שנים.

ואכן, כבר בפתיחת השליש האחרון, ייערך בשבת הקרובה באיצטדיון "בלומפילד" הדרבי הגדול של ת"א, בין הפועל למכבי.

תיאורטית, אם מכבי לא תנצח בדרבי, היא עלולה לפנות את המקום הראשון כבר במוצ"ש, לטובת האלופה מכבי חיפה, שכמובן, חייבת לנצח את מכבי נתניה.

בשבת החולפת ניצחה מכבי ת"א את הפועל צפריירים חולון, שבארבע השנים האחרונות ניצחה 4 פעמים בר"ג. הישג חסר תקדים לקבוצה מול מכבי ת"א.

ומחולון לבאר שבע. כל השיאים, ההישגים והסטטיסטיקות מוליכות לאחרונה לבירת הנגב. שכן, מכבי חיפה נוצחה לאחרונה במשחק חוץ בבאר שבע (22.4.93) ומאז לא נוצחה בחוץ ב־30 משחקי ליגה רצופים.

אותה חיפה גמלה במחזור האחרון לאשדוד, שהעזה לנצח בסיבוב הראשון בחיפה ולעצור את חבורת שפיגל אחרי 46 משחקים רצופים בלא הפסד. בכך נותרה אשדוד ללא נצחון ביתי מאז המחזור ה־4, כשהיא סופגת הפעם שישייה, בניגוד לשישייה שכבשה לפני 3 שבועות לרשת בית"ר ת"א.

אך נחזור לבאר שבע, שעדיין לא נוצחה בבית מאז הפסדה האחרון לבית"ר ירושלים ב־16.4.94. כמו כן לא נוצחה ב־8 מפגשים רצופים עם הפועל פ"ת, שלא ניצחה בבירת הנגב מזה 6 שנים. פ"ת ספגה עד כה פחות מכל קבוצה אחרת בליגה – 21 שערים.

מכבי פ"ת עדיין ללא נצחון ביתי וזאת מאז ה־4.6.94, עת ניצחה את מי, אם לא את... הפועל באר שבע. כמו כן נקבעו לזכותה של מכבי פ"ת עד כה, רק שתי בעיטות 11 וזאת במחזורים ה־1 וה־20, ועל ידי אותו שוטט, יעקב בקדומו.

להפועל ת"א 5 תוצאות תיקו ללא הפסקה (בס"ה 10 עד כה) ושישה רצופים ללא נצחון. כך תגיע הפועל אל הדרבי בשבת.

הפועל חיפה לא ניצחה בביתה את בית"ר ירושלים מזה 17 שנה, כולל הפסד 6:2, כשקודם לכן ניצחו הזיפנים 2:7.

המאמן החדש של בית"ר ת"א, מיכאל לזפא קרוש, שניצח בשבת את נתניה ואת המנגד עודד מכנס, גרם בעקיפין גם להתפטרותו של חלוץ העבר הגדול, מכנס, מתפקידו החדש אותו מילא ב־4 החודשים האחרונים.

בית"ר קטעה סידרה של 4 הפסדים רצופים ועלתה מעל הקו האדום.

בסימן 4 עומדת גם נתניה, שלא ניצחה בחוץ את בית"ר 4 שנים, וב־4 המחזורים האחרונים לא ניצחה בכלל. הפסדה של נתניה לבית"ר היה ב־4 בחודש, במשחק בו הובקעו 4 שערים. ואותה נתניה, ללא אותו מכנס, תתייצב בשבת בקרית אליעזר.

דיברנו על פנדלים וכאן גם המקום לציין, כי עד היום נפסקו 8 לזכות מכבי חיפה ורק אחד לטובת מכבי ת"א. חיפה מקדימה את ת"א גם בטבלת הסיבוב השני, כשלכל אחת מהן 12 נקודות, אך לירוקים הפרש שערים עדיף, לאור הנצחונות הגבוהים, המצביעים על שיפור ברמת הקבוצה.

שיא שערים חדש נקבע בעונה זו במחצית הראשונה (19) ו־4 הורחקו בשבת: בניה ורבינוביץ ממכבי פ"ת; ישראל כהן מהפועל פ"ת וקרושנקין מהפועל חיפה.

● **בליגה הארצית** נוצחו כל חמש המוליכות ערב המחזור, מה שקידם את הפועל כפר סבא למקום החמישי והחזיר אותה למאבק על כרטיס העליה.

רק 5 נקודות מפרידות עתה בין המקום השני ל־12, מה שמצביע על מאבק צמוד ועיקש על הכרטיס השני לליגה הלאומית, מתוך הנחה שמכבי יפו כבר מחזיקה בכיס את הכרטיס הראשון.

הליגה הלאומית — עונת 94/95

קבוצה	מש.	נצ.	תיקו	הפס.	שערים	הפרש	נק.
1. מכבי תל־אביב	20	13	2	5	23—44	21	41
2. מכבי חיפה	20	11	6	3	24—47	23	39
3. הפועל פתח־תקוה	20	11	4	5	21—31	10	37
4. הפועל באר־שבע	20	8	7	5	23—31	8	31
5. הפועל תל־אביב	20	7	10	3	23—29	6	31
6. בית"ר ירושלים	20	8	5	7	23—28	5	29
7. בני־יהודה ת"א	20	7	7	6	29—35	6	28
8. הפועל בית־שאן	20	6	8	6	31—21	−10	26
9. ראשון לציון	20	6	7	7	24—24	0	25
10. צפריירים חולון	20	7	4	9	31—29	−2	25
11. הפועל חיפה	20	6	5	9	32—29	−3	23
12. מכבי פתח־תקוה	20	4	9	7	28—25	−3	21
13. מכבי נתניה	20	5	5	10	39—25	−14	20
14. בית"ר תל־אביב	20	6	2	12	41—24	−17	20
15. מכבי עירוני אשדוד	20	4	7	9	34—24	−10	19
16. מכבי הרצליה	20	4	6	10	39—20	−19	18

הפועל ת"א הובסה בגליל

גליל — הפועל ת"א 88:103
מאת ג'ידי דותן

כדורסלני הפועל גליל עליון ממשיכים לדרוס את קבוצות הצמרת. לאחר נצחונם המוחץ במשחק הגמר מול מכבי ראשל"צ, הגיע אמש תורם של כדורסלני הפועל ת"א שסיימו את המשחק עם הפסד בהפרש של 15 נקודות – 103:88.

אין ספק שפיני גרשון הצליח לבנות צוות מגובש ויעיל, שמסוגל להתמודד בהצלחה אפילו מול מכבי ת"א הגדולה. מדובר בצוות המשלב צעירים וותיקים וגם כאשר היריב מוביל, הוא אינו מאבד את עשתונותיו.

פתיחת המשחק לא רמזה על העתיד לקרות. האורחים מת"א החזיקו ברסן המשחק והוליכו ביתרון שעמד על עשר נקודות, אבל תוך חמש דקות הצליחו שחקני הגליל במשחק מהיר ומלהיב להפוך ולעלות ליתרון של תשע נקודות.

גם במחצית השניה המשיכו תלמידיו של פיני גרשון להלום והם כבר עלו ליתרון של 21 נקודות. הפועל ת"א עוד הצליחה לצמק במעט את הפער, אבל אז שב פעם לחצו ליף וחבריו על הדוושה כדי למחוק את הפסדם בהפרש של 11 נקודות מהסיבוב הראשון.

נקודות לגליל: דיי 33, חנן 19, קטש 16, ליף 12, מאלוביק 6.

נקודות לת"א: ואגנר 28, אוריטי 18, טרי 11, ספירו 9, צח יאיר 8.

תיכון בליך עלה לגמר

אליפות בתי הספר בכדורסל
מאת משה כהן

נבחרת הכדורסל של תיכון בליך רמת־גן העפילה אתמול לגמר אליפות ישראל לבתי ספר תיכוניים בכדורסל, לאחר שגברה בגמר על נבחרת בית ספר מור מרווסט רעננה בתוצאה 61:82 (33:36).

המשחק התקיים באולם הספורט העירוני בפתח־תקוה, בנוכחות ראש עיריית רמת־גן, צבי בר וראש עיריית רעננה, זאב ביילסקי, אשר עודדו ללא הרף את קבוצות עירם.

במשחק הגמר שיתקיים באולם הספורט מלחה בירושלים ב־27.3.95 בשעה 17.15, תתמודד נבחרת בליך נגד נבחרת תיכון עירוני ט' מתל אביב.

הגמר יתקיים במעמד ראש הממשלה, יצחק רבין, סגן שר החינוך התרבות והספורט, מיכה גולדמן וראשי הערים של ירושלים ורמת־גן אהוד אולמרט וצבי בר.

המעודדות של בליך בפעולה

אליצור חולון הפתיעה ברמלה

נשים
מאת אמיר גנין

כדורסלניות אליצור חולון הפתיעו אמש בנצחון חוץ על אליצור רמלה – 75:80, במסגרת חצי גמר הפליי־אוף לנשים.

המקומיות היו פייבוריטיות לפני שריקת הפתיחה, אבל בסופו של דבר ניצלו האורחות את ניסיונן העדיף כדי לזכות בנצחון המפתיע.

גשם שוטף מלווה את נבחרת ישראל

נבחרת הכדורגל של ישראל, שהגיעה לאיסטנבול שלשום, פתחה אתמול את הכנותיה לקראת המפגש מול תורכיה תחת גשמים שוטפים.

שלמה שרף מנסה לתרגל שיטות משחק שונות, כאשר המטרה העיקרית היא המשחק מול צרפת ב־29 בחודש.

אולם, חסרונם של רוני רוזנטל, חיים רביבו ואיציק זוהר מקשה על ההכנות.

תורכיה: המשחק המרכזי במחזור ה־24 בליגה התורכית בכדורגל הסתיים בנצחון האלופה, גלטסראי על המוליכה בשיקטאש 2:3.

ניר קלינגר (מימין) חולף על פני דידקוב בדרך לכיבוש שער לזכות מכבי ת"א, בנצחון 1:3 על צפריירים חולון בשבת שנעלה את השליש השני. משמאל עוקב החלוץ ניר סביליה, המבקיע המצטיין של מכבי בתקופה האחרונה (צילום: א. קפר)

נא להכיר את היריב

מקום טוב באמצע

התורכים אינם נמנים על חבורת הצמרת האירופית, אך התקדמו מאוד בשנים האחרונות והציגו כמה קבוצות טובות בגביעי אירופה, כמו טרבזונספור, גאלאטאסריי ובשיקטאש ● תורכיה, כמו ישראל, עורכת הכנות אחרונות לקראת משחקה באליפות אירופה ב־29 בחודש, נגד שוודיה

נבחרת תורכיה
מאת שמואל טל

הגם שמדובר במשחק רעים שישמש הכנה לשתי הנבחרות לקראת המשך דרכן בקדם אליפות אירופה, מתייחסות נבחרות תורכיה וישראל במלוא הרצינות להתמודדות שתתקיים על מגרשה של פאנרבחצ'ה.

עבור שתי הנבחרות זהו מבחן אחרון לפני ה־29 בחודש מועד בו תארח ישראל את צרפת ברמת גן והתורכים יפגשו את שוודיה באותו מקום בו יתקיים המשחק מחרתיים.

תורכיה אינה נמנית עדיין על האריות של הכדורגל האירופי וגם בדירוג שפורסם בסוף השבוע ע"י פיפ"א הם מדורגים אחרי ישראל, אבל אסור להקל בהם ראש בעיקר כאשר הם משחקים בבית.

חשו זאת על בשרם כדורגלני רומניה, המשחים בבית הישראלי, שהתארחו בתורכיה ויצאו משם בשן ועין 1:1.

תורכיה זינקה קדימה בזכות מאמן זר, הגרמני יפ דרוול, שהובא ע"י גאלאטאסריי, קבוצת הייצוג של תורכיה, שקודם לכן אימן את נבחרת ארצו. על דרוול אומרים כי הוא שהזניק את הכדורגל התורכי בכמה שנות דור קדימה.

לאחר שהתורכים ראו את הצלחתו של דרוול בקבוצתו החליטו להביא מאמן זר לנבחרת, הגרמני סֶפּ פיונטק, שקודם לכן אימן את נבחרת דנמרק וקידם אותה מאד.

אולם פיונטק שהחתם ב־1990 כשל במשימתו ותחת שרביטו לאורך שלוש שנות אימון ניצחו התורכים רק פעם אחת מול 12 הפסדים וכל זאת ב־14 משחקים שקיימו.

המסקנה אליה הגיעו בהתאחדות התורכית, היא כי יש לזנוח את רעיון המאמן הזר ולסמוך על כוחות מקומיים. הפור נפל על עוזרו של פיונטק פאתיח טארים בן ה־42 שקודם היותו מאמן שיחק 52 פעמים במדי הנבחרת (שיא הופעות בין לאומיות).

טארים החל את עבודתו ברגל ימין והוליך את תורכיה לשני נצחונות נאים בקדם הגביע העולמי על פולין ונורווגיה. ב־1994 קיימה תורכיה שבעה משחקים בהם ניצחה בשניים, סיימה אחד בתיקו ונוצחה ארבעה פעמים. הנצחון המרשים היה על איסלנד (המקדימה את ישראל בדירוג העולמי האחרון) 0:5.

הצוות המלא העומד לרשותו של המאמן טארים כולל שמונה משחקני האלופה גאלאטאסריי, חמישה משחקני פנרבחצ'ה, חמישה שחקני באשיקטאש, חמישה מטראבזונספור ועוד שחקנים מבוראספור, קוצ'אליספור וסמסונספור.

כוכבי הנבחרת הם החלוצים סאפט סאנזקלי, יורשו של צ'ולאק שנרכש בתחילת העונה מגאלאטאסריי ומוליך את טבלת "מלך השערים" בליגה; האקאן סוקור, הנחשב אחד השחקנים הטובים בגאלאטאסריי ומצטיין במשחק ראש; הקשר אוגוריך ציטין, שחקן פנרבחצ'ה, עושה המשחק של נבחרתו; השוער אנגין איפקוגלו, הלובש את האפודה השחורה של הנבחרת בשבע השנים האחרונות.

איצטדיון עירוני מקורה ל־20000 צופים יוקם בפ"ת

מאת משה כהן

לאחר אלפיים שנה גם לאם המושבות יהיה איצטדיון כדורגל עירוני. כך החליט ראש עיריית פ"ת, גיורא לב, שהטיל את משרד האדריכלים הירושלמי גולדשמידט־אודיטי־בן נעים להכין את התוכנית הסופית, במטרה להתחיל כבר בתחילת השנה הבאה את עבודות הבינוי.

הקומפלקס הספורטיבי המתוכנן ישתרע על שטח של 120 דונם, בצפון קרית אריה, בין קרית אריה לכביש גהה, סמוך לכביש 'אם המושבות' שיכלול וגם יהווה חיבור נוסף בין פ"ת ות"א, בסמוך לצורת הפרברים.

קרית הספורט גם תכלול בשלב ב' של הפרוייקט היכל ספורט רב תכליתי ובו מקום ל־4,000 צופים, חדרי כושר משוכללים, מלונות ומרכז קונגרסים.

מתחת ליציעי איצטדיון הכדורגל המקורה שיכיל 20,000 מקומות ישיבה, ייבנו, בין היתר, כל המבנים הדרושים למתקן ספורטיבי העונה על התקנים העולמיים, בצמוד לשטחים מסחריים מגוונים.

בסמוך לאיצטדיון יוקמו שני מגרשי אימונים במידות חוקיות ובהם מקום לאלף צופים.

דובר עיריית פ"ת, שוקי ילין, ציין שהעלות הכספית של בניית האיצטדיון בשלב א' נאמדת ב־20 מיליון דולר. המימון עשוי לבוא ממקורות של תקציבי פיתוח ורשויות שונות.

את האלופים מיוסטון

אן.בי.איי

דייויד רובינסון וחבריו רצים קדימה. סן אנטוניו הביסה אמש את האלופה יוסטון רוקטס. גם אורלנדו מג'יק בתנופה. אחרי מעידה קטנה, הפסד בנקודה הפרש, ניצחו אמש שאקיל אוניל וחבריו את אטלנטה הוקס.

מיאמי 103 – וושינגטון 90
ניו ג'רסי 99 – מילווקי 94
סן אנטוניו 124 – יוסטון 103
פיניקס 122 – גולדן סטייט 112
אורלנדו 113 – אטלנטה 111
סקרמנטו 88 – שארלוט 80
ל.א. לייקרס 105 – מינסוטה 102

כידרורים ברוטב עם אהרל'ה להב וחברים

בקרוב: פסק זמן גם בכדורגל

פסק זמן בכדורגל? ועדת החוקה של פיפ"א החליטה, כי תבחן בקרוב, באולימפיאדת אטלנטה, או באחת מאליפויות העולם לגילאים (עד גיל 17 ועד גיל 20) את נושא פסקי הזמן לקראת שילובם בחוקת הכדורגל. לכל קבוצה תהיה זכות לפסק זמן אחד בכל מחצית.

ועדת החוקה התכנסה לישיבתה ה־109 בסקוטלנד והוליכה כי מ־1 ביולי יותר לכל קבוצה בעולם, כולל ישראל כמובן, לבצע בכל משחק שלושה חילופים ולא שניים ועוד חילוף של שוער, כנהוג כיום. הובהר כי שלושה החילופים יכללו שוער. לכן אם יבוצעו שלושה חילופים של שחקני שדה ואחר כך יפצע השוער לא תתאפשר החלפתו בשוער מן הספסל.

כמו כן נוספה הבהרה לחוק הנבדל: שחקנים הנמצאים לכאורה בנבדל אך אינם עושים כל פעולה להשתלב במהלך – לא ייחשבו עוד כנמצאים בנבדל.

• • •

גירוש מרצון או מאונס. משרד הפנים החליט לשים יד כבדה על כדורגלנה הרוסי של עירוני ראשל"צ, איגור ידמצ'וק, ולהמליץ בפני המשטרה על גירושו מידיי של האיש מגבולות המדינה בגין חשדות לביצוע מעשים מגונים לעיני קטינות. עתה תצטרך המשטרה להחליט על העיתוי ולבקש את הוצאת הצו על ידי משרד הפנים. את ההמלצה נתן מנהל מינהל האוכלוסין במשרד יוסף טוב הסבור כי טוב למדינה וטוב לשחקן לסלק מהארץ. לדעת העמותה השחקן לדין פלילי יאריך את תהליך הגירוש. טוב ממליץ לפנות לשחקן ולבקשו להסכים לגירוש מרצון לפני כל הליך אחר והוא פנה גם להנהלת עירוני ראשל"צ בהמלצה להפסיק לאלתר את החוזה עם השחקן.

• • •

בעיות זרים. זר אחר המצוי בבעיות מסוג אחר, במישור הספורטיבי משמעתי, הוא סרגיי גרסימץ, שעד לאחרונה נחשב אליל בקבוצת בני־יהודה. באימון שערך במגרש השכונתי התעמת גרסימץ עם הקפטן איזנבילי ועושה המשחק כהן מהרחי. אחרי האימון סירב גרסימץ להכנס לבירור אל חדרו של יו"ר אגודה גד סולמי והוא יועמד לבירור משמעתי. המאמן נסים בכר אמר: "הפעם נהיה נחרצים כלפיו. עד היום ויתרנו לו פעמים רבות אבל מעתה מצבו בקבוצה לא טוב והמשך פעילותו בקבוצה עומד בספק. זה לא יכול להמשך כך כי הגיעו מים עד נפש".

• • •

לא דייג בנבחרת. בני גינצבורג זכה כנגל התעופה בדיגודון לפני הבראת נבחרת הכדורגל הלאומית למשחק מבחן בתורכיה לבלוא החופן מהבאות מפי המאמן הלאומי שלמה שרף: בתי בנבחרת והקבוצתו – אלה כני דברים שונים. בכך ניסה שרף להקהות את דברי העלבון הבוטים שהטיח בשוער הנבחרת אחרי המשחק בשבת באשדוד שם ספג בתי ששה מרגלי מכבי חיפה. שרף הגיב מיד אחרי המשחק: זה לא שוער, זה דייג.

175 גולשים במפרץ אילת

אליפות העשור לאס"א
מאת ברוך דגן

כ־200 גולשים ממפרץ אילת. ינוקו הבוקר במפרץ אילת לשיוט העשור של אס"א בלגשני מפרש.

השיוט, אשר יפתח את האליפות, יתנהל במסלול אילת־עקבה ויטלו בו חלק, לצד הגולשים, גם מאות אורחים, שיעברו דרך הים לעיר הירדנית.

בעקבה צפויה לישראלים קבלת פנים חגיגית במעמד סגן שר החינוך והתרבות, ח"כ מיכה גולדמן ועמיתו הירדני.

תהיה זו הפעם הראשונה שאליפות אס"א תתנהל במסלול משותף, החוצה את מפרץ אילת. הירדנים ישתפו באליפות ארבעה גולשים, כולם בתחרות לסטודנטים. ביום חמישי יתקיים שיוט "אלוף האלופים" ולמנצחים יוענקו פרסים מטעמו של המלך חוסיין.

בתחרות היוקרתית בדגם 'מיסטראל' יטלו חלק כ־39 גולשים, ביניהם כמה מטובי הגולשים בעולם. העובדה שאליפות אס"א זכתה לראשונה בהכרה הבין לאומית המאפשרת צבירת ניקוד בין לאומי, הביאה אליה גולשים מצטיינים כמו האוסטרי כריס זיבר (משתתף בפעם השניה בתחרות), הגרמני, טים שטאדה, ההולנדי, פיטר ולוטסר (אלוף העולם בדגם פאן) וההולנדית, דורין דהורים, בעלת מדליית ארד בברצלונה והמדורגת שניה בעולם.

מבין הישראלים, יטלו חלק בדגם מיסטראל גם גל פרידמן ואמיר ליונסון, בעוד שעמית ענבר העדיף להשתתף בדגם פאן בגלל פציעה.

בסך הכל יהיו תחרויות ב־12 מקצים למקצוענים, סטודנטים ותלמידים בשלושה דגמים: מיסטראל, ריישבורד (דגם פתוח) ופאקל. סך הפרסים עומד על 20,000 שקלים.

משטרת ישראל נערכה מבעוד מועד למעברם של מאות אנשים בפרק זמן קצר דרך הגבול הבין לאומי והבטיחה "טיפול מיוחד למשתתפים ולאורחים.

בין הבעיות הלוגיסטיות שנפתרו היתה גם בעיית הצילום מן האוויר. סוכם, כי שני מסוקים, ישראלי וירדני, יצלמו כל אחד חצי מהתחרות, כאשר בשניהם יהיו צוותי טלוויזיה ישראלים.

התחרות מעוררת עניין רב בירדן וכמה צוותי טלוויזיה וכ־14 עיתונאים יסקרו אותה.

המאבק הגדול מגיע לשיאו

כדורעף
מאת אמיר גנין

גובר המתח לקראת הקרב המכריע בין הפועל בת־ים ומכבי ת"א, בסיומו תיקבע העולה לרבע גמר הפליי־אוף העליון בכדורעף.

אין ספק, כי שני המשחקים המרתקים בין שתי הקבוצות העלו את מניותיו של הכדורעף הישראלי. הדרמה הגדולה הגיעה כזכור לשיאה ביום ראשון, כאשר בת־ים מחקה פיגור של 2:0 וזכתה בסיום מדהים בנצחון שדחה את ההכרעה להערב.

עיריית חולון רוכשת כרטיסים

גמר גביע המדינה בכדורסל
מאת משה כהן

ראש עיריית חולון, מוטי ששון החליט לרכוש אלפי כרטיסי כניסה לגמר גביע המדינה בכדורסל, ב־23 בחודש בין הפועל חולון ובני הרצליה.

ששון הורה לחלק את הכרטיסים בין תלמידי בתי הספר התיכוניים בעיר. בנוסף לכך, החליטה עיריית חולון להעמיד לרשות האוהדים עשרות אוטובוסים.

רמת־גן תארח את המשחקים

אליפות בתי הספר בכדורגל
מאת משה כהן

העיר רמת גן נבחרה לארח השנה את משחקי הגמר של האליפות הארצית לבתי הספר התיכוניים בכדורגל.

לפיכך, יתקיימו כל המשחקים, החל משלב שמינית הגמר ועד למשחק הגמר לבנים ולבנות בארבעה מגרשים בעיר: במגרשי בית"ר ר"ג, רמת השקמה, רמת עמידר והגמר ב"וינטר".

בסך הכל העפילו לשלב שמינית הגמר 21 קבוצות בנים ובנות של בתי ספר תיכוניים מכל רחבי הארץ. את העיר המארחת תייצג נבחרת הבנים של תיכון בליך, הכוללת בין השאר את הכוכב הצעיר של מכבי ת"א, בן לוי.

הכניסה לכל המשחקים תהיה חופשית, למעט משחקי הגמר בוינטר, בהם יהיה צורך להצטייד בכרטיסי כניסה, אשר יינתנו בחינם במחלקת הספורט בעיריית רמת גן.

המשחקים יחלו כבר היום במגרשי בית"ר ר"ג (סמוך לקניון איילון) ובמגרש רמת השקמה.

طبق الأصل

טלוויזיה

חינוכית

08.00 אבסולה – שיקספיר.
08.30 עידוד הקריאה – קריאת כיוון – הומור וספרות.
08.55 לראות חשבון – משמעות הכפל – איך להפליג מבלי משתמשים בכפל וכו.
09.10 הבדסה – מיזמנות – עד כמה לדייק בבדירה?
09.25 הגיל הרך – סיפור לי – פילותי חבריד – ביקור בבית חולים.
09.35 חוות האצבעות – סיפור המגנית.
09.40 כאן יא מכאן – אני וזוכר עיברית.
09.55 כוב לדעת – בסך פתוח לחינוך – מבזק חדשות בנושא חינוך.
10.00 קסר מספחתי – תאומים במשפחה.
10.30 תבדה – ענין של זמן – איידס זה לא רק מלה.
11.00 מדע וכבטולוגיה – דימי בעקבות התגליות הגדולות – הכל על האור הולך ב'3.
11.20 ברעים – כבכ אל הולל – מה אמ?
11.35 אנגלית.
11.55 כוב לדעת – בסך פתוח לחינוך – מבזק חדשות בנושא חינוך וכו'.
12.00 גיאוגרפיה – מיזמנויות יסוד – איסוף נתונים ותרגום לעיברית.
12.10 ברעים – מערכות בגוף – מוח האדם ותרגום לעיברית.
12.30 בפרות – בספרות העולם – פ. דוסטוייבסקי והלק את.
13.05 הזי הצבות באוסטרליה – צמחי היער.
13.30 קאליתאל קוואק – סדרה מדובבת בתפסה.
13.55 כוב לדעת – בסך פתוח לחינוך – מבזק חדשות בנושא חינוך.
14.00 קיבי קב חבבי – סדרה מדובבת בתפסה.
14.15 בבגות בפירוזות – סדרה מדובבת בתפסה.
14.20 פילותי חבריד – סדרה מדובבת בתפסה.
14.30 בעשיית חיות – אגדות שונות בקן מכבבים בעליהיים.
14.45 קעת בשר.
15.00 הרב בעיבים.
17.00 ערב חדש.

כללית

06.30 תיבנה בעברית – מבזק.
06.31 כותרות חדשות בערבית.
06.45 "האיצטבים בהבאדים" – סדרה בהנפשה ודיבוב עברי.
07.00 "בוקר טוב ישראל" – תכנית הבוקר של הטלוויזיה.
15.30 "יום ה'רך" – דור הבשבך ודיבוב עברי.
16.00 "זאב לראשון" – "ילדים וחיות אחרות" בשידור חי.
16.55 "הגיע זמן לקום".
17.00 ערב חדש (הטלוויזיה החינוכית).
17.35 "סיגעיקן של עיתוך" – סדרת דרמה לנוער ותרגום עברי-ערבי.
18.00 "עבבר בלבי" – סדרה בהנפשה ודיבוב עברי.
18.15 החדשות באנגלית.
18.30 "אפתופה" – תכנית דיון בעניני השעה ותרגום לעברית.
19.00 חדשות.
19.30 "צעירי ת"א" – בגודה לצעירים "תלויים באוויר".
20.00 "מבט" – מהדורת חדשות עם מוספים + "שבשבת".
20.55 ההגרלה השבועית של הלוטו בשידור חי.
21.00 "החמישיה הקאמרית" – תכנית הומור ומאסרה מקורית.
21.30 "מבט שני" – כתבות, תחקירים וראיונות באולפן.
22.30 "שלום אדוני המלך" – דרמה בריטית של הבי בי סי ב־4 חלקים. סיפור של תאוות בצע, שחיתות ושאיפות ברוחיקות לכח. מייקל קיטצ'ן בתפקיד המלך, והאנה קינג בתפקיד היועצת לעניני תקשורת שלו. קטי אלדריג' בתפקיד היועצת הפוליטית הפשנה של ראש הממשלה, ודיוויד ריאל הוא העיתונאי החושף את השערוריות. ביים פול סיד ב־1993 (תרגום עברי-ערבי).
23.30 "מהיום למחר" – יומן חדשות.

ערוץ 2

14.00 "זהרוה".
16.00 "היפים האמיצים" – אופרת סבון בהמשכים.
17.00 "5 עם רפי רשף" – תכנית בעניני היום.
17.30 ספורטTV – סדרה בנושאי ספורט בהפקה מקורית.
18.00 "סאואר ריינג'ר" – סדרה לילדים.
18.30 "חוף פרדייס".
19.00 "פידבק" – תכנית מקורית לנוער.
19.30 "מי הבוס" – סדרה קומית.
20.00 חדשות.
20.30 "גלגל המזל" – שעשועון.
21.05 "לא רוקדים השבוע" – תכנית מתיחות.
21.48 "בבי ג'ניה".
23.00 NYPD משטרת ניו־יורק.
24.00 חדשות.
24.05 "שודה ראשונה" – "דעל ותודה" – קומדיה שחורה, המתרחשת בברוקלין.
02.10 "שיר בלילה".

המזרח תיכונית

13.00 בערוץ 700: 13.55 סרט: 15.30 מיושי מאוס – העכבר האדיר: 15.55 ג'ונני קווסט (סדרה חדשה): 16.20 העכבר המסוכן (מצויירת): 16.45 הבית המעופף (מצויירת): 17.10 תעודה: 18.10 כח הצלה 911 – סדרה דרמתית: 19.00 חדשות ערבית: 19.30 "24 שעות – סי.אן.אן. מרוחל": 20.00 פספוסים – וידיאו אמריקאי ביתי משעשע: 20.30 מסע בחלל – הדור הבא (סדרה): 21.20 בבילון 5 – סדרת מדע בדיוני: 22.10 בערוץ 700: 23.00 תכנית מסורתית.

ע. צופיה / היום בטלוויזיה

לראות	לנסות	לוותר

בכל זאת ללא תחרות

"מבט שני" היא התוכנית היחידה בשני הערוצים המתקרבת, הן בבחירת הנושאים והן ברמת התחקיר, ל"פנורמה" הבריטית המהוללת. מי שזוקה צנועה זו בלבד עשויה להעלות בו קורטוב של נוסטלגיה לאיים, מומן, כפי שמציע עמיתי האנגלופיל, למזוג לעצמו את כוס התה החביבה עליו, ולרכך בלגימתה את המהלומה שתבוא: כבוד ראשו המופלג של המנחה מיכאל קרפין. קרפין לא יחייך מן המרקע; קמטוט של דאגה יימתח על מצחו, עיניו יתכווצו לכדי סדק, ידו תתקמץ לאגרוף מאיים, ומן האינטונציה המנסרת ברצינותה התהומית נדמה כאילו אירסרטו מלחמת העולם השלישית מתרגשת עלינו. לא להיבהל, להישאר מול המרקע, כי אצל קרפין תמיד יהיה מעניין, אף כי לא נקי מדרמות.

הדרמות הן בעיקר בפנייתו של קרפין לאורחיו/מרואייניו. הוא מציג שאלה ואינו מצפה ממש לתשובה, אינו מניח לנשאל להשיב וקוטע אותו בדיוק ברגע הקריטי – תולשה רווחת עד דכא בין מראייניו ומנחינו. זה בלט במיוחד לפני שבועיים בתוכנית שהוקדשה ליובל לשחרור מחנות ההשמדה בידי בעלות הברית. קרפין קילקל לרבים מן הצופים, שרצו לשמוע את מה שהיה למרואיינים לומר ונתגלה, במקרה זה, באטימותו. אבל נמחל לו על כל אלה, באשר הוא היחיד המביא בתוכניותיו נושאים חשובים ורלוונטיים מאוד לזכויותינו כאזרחים. הוא מעז לתקוף פרות קדושות המשבשות את חיינו ללא כל הפרעה מוחשית/דיה מצד עורכי תקשורת אחרים. כך עשה בשבוע שעבר בתוכנית שרנה בטירטורים בצה"ל, נושא רגיש, מקומם, שלא רבים ששים לדון בו בהיקף ובעומק הראוי. וכך עשה בתוכנית על לשכת עורכי הדין וזכותו המפוקפקת של כל אזרח למשפט צודק, ולמוער – הוגן.

בערוץ השני תקבלו את גבי גזית הוותיק והמרוצה תמיד. "מבט שני" של קרפין נשארת ללא תחרות. מומלץ.

מבט שני, ערוץ 1, 21:30

מעז לתקוף פרות קדושות המשבשות את חיינו, מיכאל קרפין

ט.ל.ח.

ע.ן צופיה קיבלה השבוע מכתב זה לשונו:

ב־26.2 סיפרת לקוראיך: "כל המאושרים דומים, את זה הסקנו מקריאת העמוד הראשון בלבד של מלחמה ושלום". לא נכון.

סליחה: אנה קרנינה. "כל המשפחות המאושרות דומות. המשפחות האומללות אומללות כל אחת לפי דרכה."

מעיתון "דבר" אני מצפה ליותר מעיתונים אחרים.

בברכה, שלומית יונאי, ירושלים.

נכון, ספקה ע. צופיה בכפה על מצחה, איך עשיתי כזאת טעות והוסיפה: אני מצטערת על הטעייה.

רדיו

קול המוסיקה

06.06 "שחרית מוסיקלית" – שעה ראשונה – בוקרינה: מנואם מתוך המיסה לבליקאת; שוברט: הונז בדה מגור לפסנתר ב־4 ידיים; קיירולה: "שמות האהבה" ו"סבלנות האהבה"; פונקיילי: "מחול השעות" מתוך "לה ג'וקונדה"; צ'ייקובסקי: סרנדה מלנכולית לכנור ותזמורת; דביסי: שתי ערבסקות עבור לקלרינת ונבל; סקט כומפליק "הבודדך".
07.07 "שחרית מוסיקלית" – שעה שניה – ביבר: סונטה מס' 2 לכנור סולו; קורלי: קונצ'רטו גרוסו מס' 2, בסה מג'ור, אופ. 6; רספיגי: סוויטה מס' 3 של מחולות ואריות עתיקים; בטהובן: רומנסה מס' 2, בפה מג'ור, לכנור ולתז.
08.05 "שחרית מוסיקלית" – שעה שלישית – באך: כוראל ו־11 וריאציות לעוגב; ברהמס: סונטה מס' 1 בסה מינור, לויולה ולפסנתר.
08.55 פרטים על שידורי היום ב"קול המוסיקה".
09.05 "קונצרט בוקר" – מתאמיו: "אקולסטמה יובילנוה"; דביסי: "פינת הילדים"; רחמנינוב: חמישה שירים; בטהובן: שלישיה לכינור ויולה, וצ'לו אופ. 3 במי במול מג'ור; ברליוז: הרולד באיטליה; שניטקה: רביעיית כלי קשת מס. 3; סטרווינסקי: קונצ'רטו אבוני.
11.57 "בינות שיר" – וירג'יניה וולף, "הגלים" בתרגומו של מאיר וויזלטיר.
12.00 "קלאסיקל" – "מטבך ותבלין" – "אופרה בלי זמרים" – ג'ף לאב ונביל מרינר ותזמורותיהם בקטעים מתוקנים מתוך אופרות מאת גלוק, סן סאנס, ביזה, ורדי, פוצ'יני.
13.00 "אמן השבוע" – מיצוץ שיראי שירים מאת ברהמס ומאהלר עם הרכטנים וכו'.
14.05 "צלילי עמים" – מוסיקה עממית מקרוב ומרחוק – מבריסאס דה פלטה.
15.00 "מאולם הקונצרטים" – מריו דוראלסון – סופרנו; מוניקה גודלן – פסנתר; מבחר שירים מאת מלחינים ספרדיים בסגנון סיבלליות, טוריג, קואלה רגנוסמים ואחרים.
16.00 "הקונצרט שלי" – החמשייה הישראלית: התרשה: אייל עין הבר, הדר כרמל, תן הלוי, חוי ניר ר מאוריציו פאו.
18.00 "תקליטורים חדשים" – באך: הקונצ'רטי הברנדנבורגיים מס. 4־5; ליגאטי: קונצ'רטו לכנור ותז; כרובויני: רקויאם בדו מינור.
20.05 "מאולמי הקונצרטים בעולם" – אביב במרץ 94, מרסינו – קונצ'רטו מס' 4 לפסנתר ולתזמורת; הנגאג'יק: קונצ'רטו לכנור "קודשי הנפש"; ר. שטראוס: כה אמר זרתוסטרא.
22.00 "מעברים" – מסע בצלילים עם שלמה ישראלי; הרכבים לא שגרתיים ורגעי מוסיקה בהתהוות יחד עם ג'אז ומוסיקה קלאסית.
23.57 "בינות שיר" – מבחר חדף 95.

רשת א'

06.06 שירים עבריים.
08.05 "שתומים באלף" – מגזין בוקר – פינות בלבנין.
08.10 "עצות למגינים".
08.30 "א־ב' באמנות" – משנהים שטוב לדעת.
08.45 "ובאריכך" – היום לפני.
09.05 "מחמים מיוצנים" – חוק בויה.
09.45 "מידע לצרכן".
10.05 סלודיו – שירות מידע למאזינים.
10.30 "אצבע על הדופק" – רפואה ובריאות.
11.05 "גיל הזהב".
11.30 "מלה הערך".
11.45 "ממדיו".
12.05 ארץ מולדת.
14.05 מסמר הטיפודים.
14.55 "בינות שיר".
15.05 "בראש צעיר" – מגזין יומי לילדים ולנוער.
16.05 "הגגה".
16.55 "קראתי ספר".
17.05 קול האמנויות.
18.05 הכל מרשת – הערות ומסורת.
19.05 יומן מרשת – בעניני דיומא.
19.30 "עוד סיפור אחד ודי".
20.00 "מבט לחדשות" – העברה מהטלוויזיה הישראלית.
20.50 "פרקי היום בתנ"ך".
21.00 "בנתי נפשי" – פרקי חזנות.
22.05 מוסיקה.
23.05 שירים עבריים.

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה – חדשות + מוסיקה.
08.05 "עין אחד".
10.05 הכל דיבורים.
12.05 בוקר היום – משדר צהריים + מוסיקה.
14.05 רבעי ספט.
15.05 יומן חוץ.
15.45 עיתונות חוץ.
16.05 צבע הבקע.
17.05 חמש אחרי החדשות.
17.57 רבע של עברית.
18.05 היום הזה – חדשות + מוסיקה.
19.05 שעת תכרה.
20.00 מבט לחדשות – העברה מהטלוויזיה הישראלית.
20.30 שירים עבריים.
20.57 רבע של עברית.
21.05 אחרי החצות – דברים שלא הגיעו לכותרות.
23.05 כל היום + מוסיקה.
00.05 יומן חצות.
00.15 כל היום + מוסיקה.
01.05 מועדון הלילה השלישי.
05.05 אור ראשון.

רשת ג'

06.06 הכל פתוח.
07.05 אוקסן ג'.
09.05 בוקר בוקר.
10.05 תכנית עשר.
11.05 "צמיבי רובינזון".
12.05 אהבה עצמית.
13.05 לוהט.
14.00 עבולה – חדשות הפום של רשת גימל.
14.05 חדש חדיש ומחודש.
15.05 חולה רדיו.
16.00 קפסת הלהיטים.
17.05 חמש פעמים ביום.
18.05 מבצי הפוטונים הלועזי.
21.05 כותל הטות, ותנה מרבוית – שעה עם אגו.
22.05 שיר לאחותי.
23.05 חולם בהקיץ.

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל.
05.56 באופן מילולי.
06.00 תאריך + מבזק ידיעות.
06.05 "אוניברסיטה משודרת" – "תפיסת האדם באידיאולוגיה הנאצית" – "מבצרי חינוך". מרצה פרופ' צבי בכרך.
06.30 בוקר טוב ישראל.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל.
09.05 מוסיקה על הבוקר.
10.05 נכון לעכשיו.
12.50 בילוי היום – מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור.
13.00 בצהרי היום – יומן לסיכום חדשות הצהריים הבוקר.
14.15 מוטל בספק – תכנית ראיות.
15.05 יש עם מי לדבר – אתון ליפשיץ בשיחות טלפוניות עם מאזינים בעניני היום.
15.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
16.00 שעה לפני.
16.55 "הדיוך השלישי – הסוף" – אירועי היום לפני 50 שנה.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.30 האמת מעד.
19.55 הודעות לחיילים.
20.00 חדשות ערוץ 2.
20.30 למטר של עניין – מגאזין לעניני רפואה ובריאות.
21.05 שבוע דוב.
22.05 דיסקויים – מוסיקה בריאה.
23.05 עשרים וארבע – היום שהיה.
00.00 יומן חצות – יומן לסיכום חדשות הערב.
00.10 ציפורי לילה – תכנית מוסיקלית.
02.00 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה.

גלגל"צ

07.05 "מרינה בורך".
09.05 "מתוק" – שירים ל"רימוני" מצב הרוח.
10.05 "שמש".
12.05 "ביתת אחיך".
13.05 "משוב לדרך".
14.05 "ספסקי".
16.05 "חבם בבכיש".
18.05 "גלגלאה".
20.05 "מתנות להמורה" – אמצעים להוינה מנוצת.
22.05 "לילה טוב".

כבלים

ערוץ 3

08:00 שידור מקומי.
09:00 לחיות את החיים. אופרת סבון (ש.ח)
09:45 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון (ש.ח)
10:30 אורחים בסלון. תכנית אירוח.
11:00 לוסי אהובתי. קומדיה.
11:25 כלכלה. כלטובלה (ש.ח)
12:10 שכנים, שכנים. אופרת סבון (ש.ח)
12:30 פלקון קרסט. דרמה (ש.ח)
13:20 הבדוד חוזר לקפר. קומדיה.
13:45 הקופסה. מוסיקה (ש.ח)
14:00 קגני ולייסי. בילוש.
14:50 רוקסנה. אופרת סבון.
15:35 נוטס לנדינג. דרמה.
16:25 שכנים, שכנים. אופרת סבון.
16:55 ספינת האהבה. קומדיה.
17:45 הקופסה. מוסיקה.
18:00 לחיות את החיים. אופרת סבון.
18:45 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון.
19:30 שידור מקומי.
20:00 סלטטה. סלוטבלה.
20:50 פלקון קרסט. דרמה.
21:40 ופסיר על הבר. קומדיה.
22:10 הנשים שכמול. סרט תעודה של מיכל אביעד. במפגש עם שלוש נשים פלסטיניות ושלוש ישראליות בניסיון להתחקות אחר שורשי הסכסוך מנקודת מבט נשית.
23:45 המופע של לארי סנדרס. קומדיה.
00:10 האגטר. פעולה.
01:00 לו ערגנ. דרמה.

ערוץ הסרטים

10:30 קיץ פרוע (1985, ארה"ב). קומדיה. מייקל ג'יי פוקס, רוברט קליין ואחים בולדווין יוצאים לחופשת קיץ ומתנסים בכמון של חוויות התבגרות: אהבה ראשונה, תשוקות קיצית ובילויים משעשעים. במאי: לארי אליקן.
12:10 יום הולדת שמח, תהיה נזק (1971, ארה"ב). קומדיה. חוקר ארצות הציד מפורסם שב הביתה לאחר היעלמות של שמונה שנים, שבהן נחשב כמת. בבית הוא מגלה שאשתו האפורית הפכה לאינטלקטואלית ומתלבטת בין שני מחזרים: מוכר שואבי אבק ורופא פציפיסט. תפריט: קוק ודגוגס. במאי: מרק רובסון. עם: רוד סטייגר, סוזנה יורק, דון מארי.
13:50 המגדיא לאנהל (1989, צרפת). מתוצר צרפתי קליל עם מייקל בראבדון וגי מרשאנד. סוכן אמריקאי בדרום צרפת, שכגול פרשיית אהבים עם כנרת יפהפיה, נקלע לפרשיית משפט סבוכה עקב הירצחה בנסיבות מסתוריות. במאי: קלוד מק.
15:15 המעזרים בלאס ואגאס (1987, ארה"ב). שלושה חברים נפגשים אחרי עשרים שנה, בפגישת מחזור. הם מחליטים לגנוב כספים מקרן בית הספר, כדי להמר בלאס וגאס על המצבת בתחרות אגרוף יוקרתית. המפגר גורר אותם למסע הרפתקאות בעיר ההימורים. ביים: ארתור אלן סידלמן.
17:50 בייב רות (1991, ארה"ב) (ש.ח)
19:25 גן עדן קטן (1991, ארה"ב) (ש.ח)
21:00 שבועת צופים (1991, ארה"ב). פעולה. צופים שיוצאים למסע הרפתקאות ביער מבודד מגלים מצבור נשק מוחבא, ומתנכלים עם כנופיה אכזרית של מבריחי נשק. במאי: מייקל ספנג. עם: קורי פלדמן, טקס ריבנס, מרדית סאלינג'ר.
22:35 רוזבבת ההרג (1990, ארה"ב). סרט פעולה אמריקאי שצולם בישראל. קצין אמריקאי יוצא לאתר את אחיו התאום שנחטף במדינה ים תיכונית. מייקל פארה בתפקיד כפול. עם לורנצו לאמאס, גבי עמרני, מנחם עיני ואלון אבוטבול. במאי: כמינק קורנזול.
00:20 איש הקאדילאק (1990, ארה"ב). קומדיה עם רובין וויליאמס כאיש מכירות מבולבל והיסכוה, שצריך למכור את גרושתו, לספק את אהובותיו, ולהכחיד תחיסור מכוניות תוך יומיים. כשבעל קנאי (טים רובינס) משתלט על אולם התצוגה, וויליאמס מגייס את כישוריו כדי להציל את המצב. עם פמלה ריד ואנבלה סקורה. במאי: רוג'ר דונלדסון.
01:55 משקפי מלחמה (1988, ארה"ב). חייל כוחו מייטבאם מתבודד ביערות השינבנון ומתקיים מאכילת צמחים. בעזרה שבגבול בעבודה מאיכה לעזור לו לחדש את הקשר עם בנו אחרי 15 שנות ניתוק. עם ג'ון ליתגו וראלף מאציה. במאי: ריק רוזנטל.

ערוץ הילדים

06:30 להתלבש עם שש. מצויירים על הבוקר.
08:00 להתלבש עם שש (ש.ח)
09:00 המתנן של כאילו. דיג זג, יאמיואסר (ש.ח)
09:30 בינת ההפתעות (ש.ח)
09:35 אלווין והצ'יפמאנקס (ש.ח)
10:00 קפרנה יאר (ש.ח)
10:30 הכתה המעופפת. אלפן (ש.ח)
10:55 שירה נסיכת הבה (ש.ח)
11:05 קסרי משפחה (ש.ח)
11:40 בית קטן בערבה (ש.ח)
12:40 לוני טונס (ש.ח)
13:00 המתנן של כאילו. בואו הבובה, ארנבות פיצוצות.
13:30 בינת ההפתעות.
13:35 עוזב שטויות.
14:00 קספר והבריס.
14:30 קפת אפס. אלפן.
14:35 היה היה אמריקה.
15:00 הכתה המעופפת. אלפן. "קטעים בכתה".
15:05 שירה נסיכת הכת.
15:30 הכתה המעופפת. אלפן. "קטעים בכתה".
15:35 הצלבול הגואל. קומדיה.
16:00 הכתה המעופפת. אלפן. "קטעים בכתה".
16:10 לואיס וקלרק. דרמה.
16:55 הכתה המעופפת. אלפן. "קטעים בכתה".
17:10 לוני טונס.
17:20 הכתה המעופפת. אלפן. "קטעים בכתה".
17:30 נוסר בריק.
17:45 הנגו. משחק טלוויזיה אינטראקטיבי.
18:00 בינת ההפתעות (ש.ח)
18:00 אלווין והצ'יפמאנקס (ש.ח)
18:30 כפלצות קטנות (ש.ח)
19:00 המתנן של כאילו. דיג זג, יאמיואסר (ש.ח)

הצגה שניה

22:10 מבודדים את מר סלואן (1970, אנגליה). דרמה המבוססת על מחזהו הקערורייתי של ג'ו אורטון. שני אחים, ניסמבוית ההוסקסואל מתורים אחרי הנער המגיע לביתם תחת מכסו המשתפה של אביהם הקשיש. במאי: דגלאס היקוס. עם בריל ריד, הארי אנדריוס, פיטר מקאורי.
23:45 ארבע חזוה למשלוש (1968, איטליה). סאטירה חברתית של מריקו בלוקו. מרד המסתגנים המתקרב משתקף בסיפורם של שני אחים ואחות ממשפחה אמידה: הבכור מפתח קריירה פוליטית; האמצעי הופך למאואיסט כדי להגל בסיכויי אחיו להיבחר; האחות מנהלת פרשיית אהבה מורכמת. עם פאולו גראציוזי, גלאוקו מאורי, אלדה מאטולי.

שש פלוס

19:30 שלושה בדירה אחת. קומדיה.
20:00 בשאים פלוס. קומדיה.
20:30 אדירה משפחתית. קומדיה.
20:55 הכל נשאר במשפחה. קומדיה.
21:25 חוק וסדר. דרמה.

תרבות, מדע וטבע

06:00 אוניברסיטה פתוחה. הסטוריה ומדע המדינה (שידור ב־18:00)
12:00 דיסקברי. הטירות הגדולות של אירופה (ש.ח)
12:30 דיסקברי. איי הסכנון (ש.ח)
13:00 דיסקברי. ראשון ברשת (ש.ח)
14:00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)
16:00 דיסקברי. הטירות הגדולות של אירופה (ש.ח)
16:30 דיסקברי. איי הסכנון (ש.ח)
17:00 דיסקברי. ראשון ברשת (ש.ח)
18:00 אוניברסיטה פתוחה. העידן הגרעיני.
19:00 אוניברסיטה פתוחה. אימפריה ארוכה.
20:00 דיסקברי. מעבר ל־2000.
21:00 דיסקברי. כוחם של החלומות.
22:00 דיסקברי. ספורטורקס אמריקני.
22:30 דיסקברי. ארכיאולוגיה.
23:00 דיסקברי. מעבר ל־2000 (ש.ח)
23:45 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)

קולנוע

תל־אביב

בודהה: האורח קיין א"ה 18.00, 22.00
אירופה אירופה א"ה 20.00
גן העיר 1: פריסיליה – מלכת המדבר א"ה 17.00, 19.30, 21.45
בית: חידון האשליות א"ה 16.50, 19.25, 21.55
דיזנגוף 1: אקוסטיקה א"ה 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 2: שמש בוגדנית א"ה 11.00, 13.40, 16.20, 19.00
רומן על אמת א"ה 21.50
דיזנגוף 3: אל המערב הקסום א"ה 17.15, 19.30
כלבי אשמורת א"ה 11.00, 13.05, 15.10, 21.50
הוד 1: סיפור של אהבה א"ה 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הוד 2: פורסט גאמפ א"ה 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הוד 3: ג'וניור א"ה 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הוד 4: פריסיליה – מלכת המדבר א"ה 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הקולנוע: קיקה ב', 19.30, 21.45. ד' 21.45
חן 1: רוחות של תשוקה א"ה 14.00, 16.45, 19.20, 21.55
חן 2: ספרות זולה א"ה 13.25, 16.15, 19.05, 21.55
חן 3: הפיתוי האחרון א"ה 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: מושבעים על הכוונת א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: סחרור בשחקים א"ה 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
מילת 1: רוצחים מלידה א"ה 17.00, 19.30, 22.00
מילת 2: נהר הפרא ג"ה 17.00, 19.30, 22.00
מילת 3: גבעת הסודות א"ה 19.30, 22.00
קפה עם לימון א"ה 17.00
לב 1: חומות של תקווה א"ה 11.30, 13.50, 16.25, 19.15, 21.55
לב 2: סיפור חיים א"ה 11.45, 14.10, 16.45, 19.15, 21.50
לב 3: בירסת בראונינג א"ה 11.40, 15.45, 20.00, 22.00
עידום א"ה 13.30, 17.45
לב 4: שחור א"ה 11.40, 13.40, 17.00, 19.15, 21.50
מוזיאון ת"א: ממזר קטן א"ה 17.00, 19.45, 22.00
סינמטק 1: גיחה הפאפיה הירוקה א"ג, ה' 17.00, 19.30, 21.45. ד' 17.00, 21.45
צפון: אדום א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 1: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 2: ספרות זולה א"ה 16.15, 19.05, 21.55
רב אור 3: מלך האריות (אנגלית) א"ה 19.30, 21.50 (עברית) 17.00
רב אור 4: טיפולים אישיים א"ה 19.30, 21.50
הסיוט שלפני חג המולד א"ה 17.00
רב אור 5: אמא סדרתית א"ה 17.00, 19.30, 21.50
שחף 1: נל א"ה 17.00, 19.30, 22.00
שחף 2: פורסט גאמפ א', ב', ג', ה' 16.30, 19.15, 22.00. ד' 16.30, 19.15
תל־אביב 1: שיעור בחיזור א"ה 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 2: חשיפה א', ג', ד', ה' 17.00, 19.15, 22.00. ב' 17.00
תל־אביב 3: סיפור של אהבה א', ב', ג', ה' 17.00, 19.30, 22.00. ד' 17.00, 19.30

ירושלים

גיל 1: סיפור של אהבה א', ב', ג', ה' 16.30, 19.00, 21.45. ד' 16.30, 19.00
גיל 2: נל א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 3: בירסת בראונינג א"ה 16.30, 19.00, 21.30
גיל 4: ג'וניור א"ה 16.30, 19.00
נהר הפרא א"ה 21.30
ג'וניור א"ה 16.30, 19.00
גיל 5: פורסט גאמפ א"ה 16.15, 19.00, 21.50
גיל 6: חשיפה א"ה 16.30, 19.00, 21.45
גיל 7: שיעור בחיזור א"ה 16.30, 19.00, 21.30
גיל 8: חומות של תקווה א"ה 16.15, 19.00, 21.50
חן 1: ספרות זולה א"ה 16.10, 19.00, 21.50
חן 2: רוחות של תשוקה א"ה 16.30, 19.15, 21.55
חן 3: הפיתוי האחרון א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: חידון האשליות א"ה 16.50, 19.25, 21.55
חן 5: סחרור בשחקים א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 6: רק אותך א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 7: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.30, 21.55
סמדר: עפיפון כחול א"ה 19.00, 21.30
מכבסה יפהפיה שלי ה' 24.00
רון 1: שחור א"ה 17.00, 19.30, 21.45
רון 2: רוחות של תשוקה א"ה 16.15, 18.45, 21.15
תיאטרון ירושלים: גיחה הפאפיה הירוקה א"ג 19.00, 21.30. ד' 19.00. ה' 21.30
אדום א', ב' 19.00, 21.30 ד', ה' 19.00

חיפה

אורלי: חומות של תקווה א"ה 18.40, 21.20
סינמה קפה מוריה: הפיתוי האחרון א"ה 19.30, 21.30
סינמה קפה עממי
סינמה 1: ממזר קטן א"ה 19.15
רוצחים מלידה א"ה 21.15
סינמה 2: גבעת הסודות א"ה 19.15, 21.15
עצמון 1: נל א"ה 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 2: סיפור של אהבה א"ה 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 3: נהר הפרא א"ה 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 4: שיעור בחיזור א"ה 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 5: שחור א"ה 16.30, 19.00, 21.20
פנורמה 1: פורסט גאמפ א"ה 16.15, 18.45, 21.30
פנורמה 2: חתולים בצמרת א"ה 16.30
חשיפה א"ה 19.00, 21.30
פנורמה 3: בירסת בראונינג א"ה 21.30
ג'וניור א"ה 16.30, 19.00
רב אור 1: חידון האשליות א"ה 16.20, 18.50, 21.20
רב אור 2: ספרות זולה א"ה 18.30, 21.20
חופשה בחתולים א"ה 16.30
רב אור 3: מושבעים על הכוונת א"ה 16.45, 19.00, 21.20
רב גת 1: רוחות של תשוקה א"ה 16.15, 18.45, 21.20
רב גת 2: סחרור בשחקים א"ה 19.00, 21.20
רב מור 1: חומות של תקווה א"ה 18.40, 21.20
רב מור 2: חידון האשליות א"ה 16.25, 18.50, 21.20
רב מור 3: סחרור בשחקים א"ה 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 4: רוחות של תשוקה א"ה 16.15, 18.45, 21.20
רב מור 5: ספרות זולה א"ה 16.00, 18.40, 21.30
רב מור 6: רק אותך א"ה 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 7: הפיתוי האחרון א"ה 16.45, 19.00, 21.20

אור־יהודה

גיל 1: סחרור בשחקים א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 2: שחור א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 3: פורסט גאמפ א"ה 19.00, 21.45
ג'וניור א"ה 16.45
גיל 4: נהר פרא א"ה 16.45, 19.15, 21.45

אשדוד

גיל 1: שיעור בחיזור א"ה 16.30, 19.00, 21.45
גיל 2: נל א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 3: רק אותך א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 4: שחור א"ה 16.30, 19.00, 21.45
גיל 5: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.15, 22.00

אשקלון

גיל 1: סיפור אהבה א"ה 16.45, 19.00, 21.45
גיל 2: נל א"ה 16.45, 19.00, 21.45
גיל 3: שחור א"ה 16.45, 19.00, 21.45
גיל 4: פורסט גאמפ א"ה 19.00, 21.45
ג'וניור א"ה 16.45
גיל 5: שיעור בחיזור א"ה 16.45, 19.00, 21.45
חן 1: חידון האשליות א"ה 16.50, 19.25, 21.55
חן 2: מושבעים על הכוונת א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: רוחות של תשוקה א"ה 16.30, 19.15, 21.50
חן 4: ספרות זולה א"ה 16.10, 19.00, 21.50
חן 5: סחרור בשחקים א"ה 17.00, 19.30, 21.50

באר־שבע

גיל 1: נל א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 2: פורסט גאמפ א"ה 19.00, 21.45
ג'וניור א"ה 16.30
גיל 3: שחור א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 4: שיעור בחיזור א"ה 16.30, 19.15, 21.45
רב נגב 1: רוחות של תשוקה א"ה 16.45, 19.20, 21.55
רב נגב 2: ספרות זולה א"ה 16.10, 19.00, 21.50
רב נגב 3: חידון האשליות א"ה 16.50, 19.25, 21.55
רב נגב 4: הפיתוי האחרון א"ה 17.00, 19.30, 21.50

בת־ים

חן 1: חידון האשליות א"ה 16.50, 19.25, 21.50
חן 2: רוחות של תשוקה א"ה 16.45, 19.20, 21.55
חן 3: שיעור בחיזור א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: סחרור בשחקים א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: חומות של תקווה א"ה 16.30, 19.15, 21.55
חן 6: ספרות זולה א"ה 19.00, 21.50
חן 7: מושבעים על הכוונת א"ה 19.30, 21.50
ג'וניור א"ה 17.00

הוד השרון

מוסיית: ג'וניור ב"ה 19.15, 21.30

הרצליה

אודיטוריום דניאל: חשיפה א"ה 19.20, 21.50
מגדיין 1: פורסט גאמפ א"ה 19.30, 22.15
מגדיין 2: סיפור חיים א"ה 19.30, 22.15
סמאר 1: רוחות של תשוקה א"ה 19.20, 21.50
סמאר 2: שיעור בחיזור א"ה 19.30, 21.45
סמאר 3: נל א"ה 19.30, 21.50

חדרה

לב 1: חומות של תקווה א"ה 16.30, 19.15, 21.50
לב 2: רק אותך א"ה 16.30, 19.30, 21.50
לב 3: סיפור החיים א"ה 16.30, 19.20, 21.45
לב 4: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.15, 21.50

חולון

גל 1: שיעור בחיזור א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גל 2: סחרור בשחקים א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גל 3: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.00, 21.45
גל 4: נהר הפרא א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גל 5: חשיפה א"ה 16.45, 19.00, 21.45

כפר־סבא

גיל 1: סיפור אהבה א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 2: נל א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 3: שיעור בחיזור א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 4: חומות של תקווה א"ה 16.30, 19.10, 22.00
גיל 5: פורסט גאמפ ב"ה 19.10, 22.00
ג'וניור א"ה 16.30
גיל 6: רוחות של תשוקה א"ה 16.30, 19.10, 22.00
גיל 7: ספרות זולה א"ה 19.00, 22.00
סחרור בשחקים א"ה 16.45
עמל: מה עובר על גילברט א', ב' 19.00, 21.15. ג'־ה' 21.15

כרמיאל

סינמה 1: נהר הפרא א"ה 19.00, 21.30
סינמה 2: חידון האשליות א"ה 19.00, 21.30
סינמה 3: מושבעים על הכוונת א"ה 19.00, 21.30

לוד

סמאר 1: הפיתוי האחרון א"ה 19.15, 21.30
סמאר 2: פריסיליה – מלכת המדבר א"ה 19.15, 21.30
סמאר 3: טיפולים אישיים א"ה 19.15, 21.30

נהריה

היכל התרבות: חיבוק גורלי א', ב' 19.00, 21.15. ד' 21.15

נס־ציונה

גיל 1: סיפור אהבה א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 2: ג'וניור א"ה 16.45
פורסט גאמפ א"ה 19.15, 22.00
גיל 3: נל א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 4: שיעור בחיזור א"ה 16.45, 19.15, 21.45

נצרת עילית

גיל 1: פורסט גאמפ א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 2: חשיפה א"ה 19.00, 21.30
גיל 3: נל א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 4: גבעת הסודות א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 5: חיבוק גורלי א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 6: שיעור בחיזור א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 7: סחרור בשחקים א"ה 16.45, 19.00, 21.30

נתניה

גיל 1: סיפור של אהבה א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 2: חומות של תקווה א"ה 16.30, 19.00, 21.45
גיל 3: פורסט גאמפ א"ה 19.00, 21.45
ג'וניור א"ה 16.30
גיל 4: נל א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 5: שיעור בחיזור א"ה 16.45, 19.15, 21.45
חן השרון 1: רוחות של תשוקה א"ה 16.30, 19.15, 21.55
חן השרון 2: הפיתוי האחרון א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן השרון 3: חידון האשליות א"ה 16.50, 19.25, 21.55
חן השרון 4: ספרות זולה א"ה 16.10, 19.05, 21.50

ערד

סמאר 1: נל א"ה 19.15, 21.45
סמאר 2: רק אותך א"ה 19.15, 21.45
סמאר 3: סיפור חיים א"ה 19.00, 21.45

פתח־תקוה

היכל 1: סיפור של אהבה א"ה 16.45, 19.15, 21.45
היכל 2: נל א"ה 16.45, 19.15, 21.45
היכל 3: רוחות של תשוקה א"ה 16.30, 19.15, 22.00
רם 1: שיעור בחיזור א"ה 16.45, 19.15, 21.45
רם 2: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.15, 22.00
רם 3: סיפור חיים א"ה 16.30, 19.15, 22.00

צמח

בית גבריאל: חידון האשליות ב"ה 18.00, 20.30

קרית מלאכי

הקריה: פורסט גאמפ א"ה 19.00, 21.30
היכל התרבות: שחור א', ב', ד', ה' 19.15, 21.30

קריות

קריון 1: נל א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 2: סיפור אהבה א"ה 19.00, 21.30
מלאכים בתפשה א"ה 16.45
קריון 3: נהר הפרא א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 4: סחרור בשחקים א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 5: חשיפה א"ה 19.00, 21.30
מסיבה א"ה 16.45
קריון 6: פורסט גאמפ א"ה 16.45, 19.00, 21.30
מלך האריות א"ה 16.45
קריון 7: שיעור בחיזור א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 8: שחור א"ה 19.00, 21.30
קריון 9: ג'וניור א"ה 16.45, 19.00, 21.30

קרית־אונו

כוכבים: ג'וניור ב' 19.00. ב' 20.00. ד' 17.00, 19.00
סחרור בשחקים ב', ד' 21.15. ה' 20.00

ראשון־לציון

קניון הזהב 1: חומות של תקווה א"ה 16.15, 19.00, 21.45
קניון הזהב 2: ג'וניור א"ה 16.45
ספרות זולה א"ה 19.00, 22.00
קניון הזהב 3: סיפור של אהבה א"ה 16.45, 19.15, 21.45
חן 1: רוחות של תשוקה א"ה 16.30, 19.15, 21.55
חן 2: ספרות זולה א"ה 16.10, 19.00, 21.50
חן 3: חידון האשליות א"ה 16.50, 19.25, 21.55
חן 4: סחרור בשחקים א"ה 17.00, 19.30, 21.50
נעמן: מה עובר על גילברט א"ה 19.30, 21.45
סמאר 1: נל א"ה 19.15, 21.45
סמאר 2: פריסיליה – מלכת המדבר א"ה 21.45
שחור א"ה 19.15
סמאר 3: רוחות של תשוקה א"ה 19.00, 21.45
סמאר 4: הפיתוי האחרון א"ה 19.15, 21.45

רחובות

חן 1: סיפור של אהבה א"ה 19.20, 21.45
חן 2: רוחות של תשוקה א"ה 19.10, 21.50
חן 3: שחור א"ה 19.00, 21.50
חן 4: חומות של תקווה א"ה 19.00, 21.50

רמת השרון

כוכב: חשיפה א"ה 19.10, 21.40

רמת גן – גבעתיים

ארמון 1: רוחות של תשוקה א"ה 16.45, 19.15, 21.55
ארמון 2: שיעור בחיזור א"ה 17.00, 19.30, 21.50
ארמון 3: סחרור בשחקים א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב חן 1: ספרות זולה א"ה 16.00, 19.00, 21.55
רב חן 2: חידון האשליות א"ה 16.50, 19.25, 21.55
רב חן 3: נהר הפרא א"ה 19.30, 21.50
ג'וניור א"ה 17.00
רב חן 4: סיפור של אהבה א"ה 17.00, 19.30, 21.50

רעננה

סטריק 1: חומות של תקווה א"ה 17.00, 19.30, 22.10
סטריק 2: חומות של תקווה א"ה 17.00, 19.30, 22.10
סטריק 3: שיעור בחיזור א"ה 17.00, 19.30, 22.00
סטריק 4: נל א"ה 17.00, 19.30, 22.00
סטריק 5: ג'וניור א"ה 17.00
ספרות זולה א"ה 19.15, 22.00